

Memorieboek der stad Ghent van 't jaar 1301 tot 1793. Deel 1

Andreas van Heule

bron

Andreas van Heule, *Memorieboek der stad Ghent van 't jaar 1301 tot 1793. Deel 1.* C.
Annoot-Braeckman, Gent 1852

Zie voor verantwoording: http://www.dbl.org/tekst/heul008memo01_01/colofon.php

© 2011 dbl

Memorieboek der stad Ghent.

**Dit naervolghende es Memorie int curte hoe ende in wat manieren
de stede van Ghent gheghouvernert ende beleedt es gheweest nopende
den wethauders ende der politie der selver stede.**

Item, in den tyt van grave Baudewyn, grave van Vlaenderen ende van Heneghauwe, waeren te Ghent maer xiij scepenen, te wiens berechte stonden alle de inwoonende van der selvere poorte ende waerent tot haeren fyne, ende alsser een staerf soo cooren dander xij eenen anderen in syn stede, de welcke gheprevelegiert waeren van den voornoemden grave Baudewyn.

Item, naer dat de grave Ferrant ende de graefnedinne zyn wyf ordonederen int djaer duust twee hondert ende xij dat men de voornoemde xiij, die t'haeren lyve hadden tscepdom, vermaeken saude van jaer te jaere up Sente Lauwereis-dach by vier kiessers, die men nemen saude uit den vier prochien van der poort, te wetene Sente Jans, Sente Niclaus, Sente Jacops ende Sente Michiels, de welcke sweeren sauden te kiesene xiij seepenen van den notabelsten van der stede gheen scepenen dat jaer gheweest hebbende noch gheen kiessers synde; ende also men vint by naervolghenden artyklen soo cooren ende naemen de kiessers uit Sente Jans prochie vier scepenen, uit Sente Niclaus-prochie vier scepenen, uit Sente Jacops-prochie drye scepenen ende twee scepenen uit Sente Michiels-prochie, die doen ter tyt seere cleene was binnen den scepdomme van Ghent, ende dese maniere van scepenen te maeckene duerde ontrent sestien jaeren.

Item, daer naer als de grave Ferrant voornoemd commen was uuter vanghenesse van den coninc van Vranckerycke daer hy xij ofte xiij jaeren in gheleghen hadde, emmers int jaer xiij^c xxvijj, de voorseide grave Ferrant ende vrouwe Joanne syn ghesellenede veranderden tselve prevelegie van den jaere xij, maecten ende ordonederen de xxxix in deser manieren, te wetene dat de xiij scepenen die doen waeren kiessen sauden uit haerelieder gheselscepe ofte uit den ghemeenen banck van der stede vyf goede mannen, elcanderen ten derden lede niet bestaende oft naerdere, de welcke vyve nemen sauden tot hemlieden noch xxxij personen van den besten ende notabelsten van der stede, maekende tsaemen xxxix, om die te deelen in drywaerf xiij, daer

af dat deen dertiene dat jaer sauden syn scepenen ende dander xij raeden ende de derde xij wepelinghen, ende int jaer daer naer die raeden gheweest hadden sauden syn scepenen ende de wepelinghen sauden syn raeden ende de scepenen sauden syn wepelinghen, ende also by ghebuerte van jaere te jaere in eeuwicheeden, ende alser iemant storve soo sauden de scepenen eenen anderen kiesen in syn plaetse.

Item, in den tyt van dese voorseide xxxix was tscepdom seer ghebreet ende sy regierden seer scerpelic ende wyselic; zy daeden delven de Lieve by octroeye van der graefnedinne Margriete int jaer duust twee hondert seven en vyftich, ende sy cochtent quartier van Overscelde int jaer xij^c liij ende dedent aliquieren an tscepdom; so deden sy ooc alle de regetten ende upstallen van Sente Baefs tot an den wech van der brughen; sy cochten ooc Roeyghem int jaer lxix ende de Hauburch met Sente Verhilden-plaetse totter Hooftbrugghe, int jaer lxxiiij de Burchstraete ende de Mude ende meer ander plaetsen; sy deden maeken veel scoender edeficien, ghelyc Sgravenbrughe, Tbeelfroet ende den choer van Sente Jans-kercke, de cuopen ende de Mudepoorte ende meer andere, nochtans haerlieder regement en ghenouchde elcken niet om datse eeuwiche waeren ende dat andere ooc haeren toer regieren wilden.

Item, int jaer xij^c lxxv de graefnedinne Margriete ende de grave Guwy haer suene casseerden tprevelegie van den grave Ferrant, van den jaere xij^c xxvijj nopende den xxxix ende by nieuwer ordenantien ordonerden dat in de wet syn sauden xxx persoenen ende niet meer, te wetene xij scepenen ende xij raeden, metgaeders vier tresoriers, die men vernieuwen saude van jaere te jaere up Sente Jans-avont uit-

gaende ougst, by sulcker manieren dat de xxx omme toecommende jaer alle poorters van der stede elcanderen niet bestaende ten derde ofte naerdere, ende die dertich alsoo ghecooren synde sauden looten met bollekens wie de xiij scepenen syn sauden van dien jaere, ende de scepenen also gheloodt synde sauden kiesen uit den anderen xvij, xiij raeden ende vier tresoriers.

Item, nemaer van deser nieuwer ordenantien appellerden de xxxix int paerlement van den coninc Phelps de Scoene ende procederden daer soo verre by arreste dat de selve ordenancie van der graefnedinne Margriete wederroupen ende gheaboliert was, ende dat de xxxix weder ghestelt waeren in haeren staet ende tprevelegie als te vooren ende daer af brieven ghelyc van den prevelegie ludende was van den jaere lxxvij; nochtans naer de doot van der selver graefnedinne Margriete de grave Guwy haer suene persequeerde seere de selve xxxix ende verdreefse som uiter stede ende stelde nieuwe in haerlieder plaetse.

Item, langhe daer naer int jaer xiij^c een de coninc Phelps, in vanghenesse hebbende den voornoemden grave Guwy, quam te Ghent ende dede hem daer ontfaen als overheere, ende dat ghedaen synde sochte diverssche middelen om de ghescillen te veracorderene die langhe ende veel jaeren gheweest hadden tusschen den xxxix die verdreven gheweest hadden ende de xxxix die toen regierden, ende endelic hy brochte beede de partyen an beede syden soo verre als sy lieden hem summitterden van al haerlieder questien ende ooc van der scaede van der stede in syn segghenscip ende ordonantie omme danof ghedaen te syne syne gheliefte.

Item, corts daer naer de coninc ordonerde ende verclaerde

dat de wet van Ghent van dien voort an vermaect syn saude in deser manieren, te wetene dat de prinche ofte syn commissarissen kiesen sauden up onser Vrauwen-avont alfougst vier kiesers, ende de goede mannen van der stede, ooc viere kiesers, alle poorters van der stede, de welcke acht kiesers sauden by hueren eede kiesen xxvj persoenen wetwerdeghen mannen van der stede naer huerlieder beste vermooghen ende die overgheven den commissarissen, ghedeelt in tween xijj, deen xijj scepenen ende dander xijj raeden, ende by deser ordenantien waert de wet vermaect ende vernieut van jaere te jaere, ghelyc hier naer verclaert wort.

1301.

Dit naervolghende zyn scepenen van beede de bancken die ingestelt waeren by grave Guwy van Dampiere grave van Vlaenderen int jaer dertien hondert een, in de plaatse van de aude neghenendertich, wanof waeren xiii die adminiestrerden ende gouvernerden tghouvernement van der stede ende noch xiii anderen die ghenaempt waeren Raeden, de welcke hadden tghovernement van sterfhuusen, metghaeders noch andere xiii die waeren ghenaempt Ydele, de welcke de grave Guwy voornoemd dede verlaeten, ende dede stellen twee bancken, elc van dertien scepenen, te wetene scepenen van der kuere ende scepenen van ghedeelte, ende de selve scepenen vernieut ende verandert te zyne alle jaeren op onser Vrauwen-avont alfougst, de welcke zauden ghecoren worden by viii kiessers, te wetene vier kiessers van sprincen weghe ende vier kiessers van de stede weghe, de welcke kiessers moeten kiessen up haeren eet xxvi persoonen de

eerbaerste ende wetwerdichste, die zy zullen connen vinden omme die jaerschaere te dienene ende de stede te regierne ende deerste waeren int jaer

1301.

Scepenen van der Kuere.

Willem de Juede.

Claeis van der Hoye.

Jan van Gavere.

Jan Martin.¹

Simon die Godgaf.

Jacop de Maeyere.

Jacop Pynaert.²

Bauwin Medeman.

Jan van Coyeghem.

Jan de Backere.³

Arnaut van de Poele.

Willem Uutenberghe.

Jan Crooc.⁴

Scepenen van Ghedeelē.

Baudin Parijs.

Goessin Selverberch.

Wauter Van Laetem.

Gillis Carreman.⁵

Jacop ser Looys soone.

Pieter van Ghentbrugghe.

Jan van Deinse.

Baudin Steppe.

Arnaut van den Westvelde.

Wauter Stocman.

Wauter Inghelle.

Willem van Lede.

Bauwin van der Brugghe.

Item, in dit jaer lach de hertoghe van Gheldere voor Mechelen.

Item, in dit jaer was den wych te Groeninghen voor Curterycce up sente Benedictus-dach, daer de Vlaeminghen de victorye hadden by toedoene van mer Jan Borluut jeghens de Fransoeysen, midts der hulpe Godts. In desen slach bleven onder Fransoeysen, Hollanders, Zeelanders ende Duutschēn ellef dusent edelmannen, de coninc van Majorke ende den coninck van Melieden ende bet dan acht dusent ghemeene soudeniērs; doen was grooten druck in Vrancke-

5 Gillis Craeyeman. S.B.

1 Jan Martins. S.B.

2 Jacop Pinaert. S.G.

3 Marie sone. S.G.

4 Crooc. S.G.

rycke van alle de edelen, ende de Vlaminghen en waeren maer stere zeven duusent ende de Fransoeysen in drye scaeren bet dan xxiiii dusent mannen te perde ende te voet.

[In desen tydt dat den slach by Curterycke ghebeurde zoo was Jan Borluyt van Ghendt met vyf dusent mannen ende stal hem secretelick uyt Ghendt zonder de wete van de stede, want tghemeente daer niet zyn en wilde; desen strydt was gedaen met Guwy van Vlaenderen, Jan van Namen zynen broeder, met Willem van Guelke ende mer Jan van Renesse als capiteynen.

Desen strydt was om dat den conynck van Vrankeryck te vooren ghevangkan hadde grave Guy van Vlaenderen, en naer tvangen van dien meende gheheel Vlaenderen te bederven metten grave Robrecht zynen oom, ende Jacques van Simpol.

De Vlaemynghen en waeren maer sterck tot zeven duysent.

Daer bleven doot twee conynghen, vele hertoghen, xxxijj baenderheeren, vele princen, en daer wierden ghevonden naer den slach 700 gulden spooren.

Dese naervolgende personen by naemen liggen begraeven, van die daer versleghen waeren, int clooster te Groenynghen.

Den conynck van Maiorken.

Den conynck van Medelyden.

Den hertoge van Loreynen.

Den hertoghe van Brabant.

Den bisschop van Amiens.

Grave Robrecht van Atrecht.

Den prince van Aspremont.

Jacob van Sintpol.

Grave Lodewyck van Claermont.

Den prince van Thuwarts.

Den grave van Champaigne.

Den grave van Niele.

Den grave van Ryge.

Den grave van Ligny.

Den grave van Buenen.

Den grave van Henegauwen.

Den grave van Soison.

Den grave van Marcke.

Den heere van Wesemale.

Den grave van Namen met zyne broeders.	Den heere van Clarie, broeder van den conynck van Medelyde.
Den casteleyen van Rysele.	Den heer van Versy.
Den heere van Creky.	Den heer van Versoi.
Den heere van Male.	Heer Gillis van Alengy.
Godefroy, broeder van den grave van Bueuen.	Den heer van Monfade.

In gheheel den slach bleven wel xj duisent edelmans, ende viij duysent ander.

Den conynck van Vranckeryck hoorende de nieumaeren van den verliese van zyn volck, lichte vele volck en quam naer Vlaenderen; Jan van Namen met andere Vlaemynghen met een groote armeye track hem te gemoute, ende den conynck keerde weder naer Parys. (S.G.)

Dese voorseyde personagien waeren bekent by hemlieder wapene; hier bleven van over beede de syden wel xj duysent edelen en viij duysent andere. Den stryt ghedaen synde, de Vlamynghen trocken te Ricele, te Doway, daer men hemlieden de slotelen gaf van der stede. (G.)

Item, in dit jaer xiiij^c i was in veele plaetsen aertbevinghe, soo dat veele lieden niet en dorsten hauden hun in huerlieder huysen, want den paus Bonifacius den VIII die lach selve op het velt van Weenen. (K.M.)

Item, in dit selve jaer was van den Turck ghewonnen de stede van Athon, ende verbranden een clooster van onser Vrauwen broeders, dat vier mylen van der stede stont ende sloeghen al doot datter inne was metten sweerde. (K.M.)

Anno xiiij^c een heeft den paus Marcellus alder eerst ghemaect dat de clercken ofte priesters souden vry ende exempt syn van de weereliche macht. (Bibl.)]

1302.

Scepenen van der Keure.

Jan van Havesdonck.¹
 Gheeraert Leeuwaert.
 Thomas van den Turre.
 Heinderic van Berghene.
 Segher de Bleckere.
 Jan van West.
 Heinderic van Singhem.
 Willem van den Kerchove.²
 Jan Moeghe.
 Willem de Roovere.
 Lamberecht vanden Wannekene.
 Pieter Pychysere.³
 Goessin de Tollenere.

Scepenen van Ghedelee.

Kerstiaen de Hevere.⁴
 Jan van Hijfte.
 Joos van de Spriete.
 Wauter Capelle.
 Jan Uuterghaleye.
 Jan Wittebloeme.
 Gillis Hoorekin.⁵
 Wauter van Landeghem.
 Gillis van den Popelbome.
 Jacob De Mol.
 Arnaut Salemoens.
 Jacop Hasscheman.
 Segher Boele.

Item, in dit jaer was Lessene ghewonnen.

Item, in dit jaer quam de coninc van Vranckerycke wedere up Vlaenderen omme gheheel te desstruwerene; de jonghe grave Roberecht dat verhoorende trac darwert met mer Willem van Naemen ende met de Vlaeminghen tot Vytry, daer de coninc neder gesleghen was; maer als de coninc de Vlaeminghen vernam track weder naer Parys.

[In dit jaer xij^c ij waeren tot Ghent verslegen wel twee duysent Waelen. (S.G.)

Item, de coninc van Vranckrycke, hebbende de nyeuwmaere van den verliese van zynen volcke, heeft wederomme opghestelt een groote armeye van volcke ende quam naer Vitry. Jan van Namen, Guy ende Willem van Ghulcke hoorende

4 De Bever. S.G. De Ever. S.B.

1 Jan van Haveldonc. S.B.

5 Gillis Hornekin. S.B. en S.G.

2 Willem van den Kerchove. S.B.

3 Pieter Pysysere. S.B. Pulphysere S.G.

dat de coninck daer commen was om Vlaenderen te destruerene, vergaederde een armeye van volcke ende trockender jeghens ende soe wanneer de coninck met synen volcke ghewaer wierden de menichte van Vlamynghen, hy trock wederom naer Parys sonder iet te doene. Dit ghebeurde in den winter.

In dit jaer was een stryt te Vuerne, daer in dat waeren gebleven Jacob van St Pol ende de grave van Vendosme, die aldaer versleghen wierden van de Westerlinghen. (G.)]

1303.

Scepenen van der Kuere.

Scepenen van Ghedelee.

Bauwin Parys.

Simoen de Brune.

Wauter Verbertilden.

Jan van Doornicke.⁴

Jacob Strael.

Baudin Brunij.⁵

Macharis van Schorisse.

Jan Dodekin.

Heinderic Cromelin.¹

Willem Botterman.

Soy van Meerendre.

Jan de Brune.

Pieter van Wettere.²

Jan van Meyeghem.

Willem van Baerle.

Gillis Liefkint.⁶

Willem van Lede.

Jan van den Hecke.

Jan Tonnekin.

Willem Metter name.

Heinderic van Brugghe.

Heinderic Buuck.

Claeis Bec.³

Jan van Deinse, an de Ketelpoorte.

Philips van Dronghene.

Gheeraert van den Wallekene.

Item, in dit jaer was den wich in Zeeland ter Vere, daer mer Ghuwy van Vlanderen ende Jan van Renesse wonnen

4 Jan van Dornike. S.B. en S.G.

5 Baudin Brinin. S.B. Brum. S.G.

1 Crommelinc. K.M.

2 Pieter van Westrem. S.B. en S.G.

6 Gillis Liefkin. S.B.

3 Claeys Bech. S.B. en S.G.

den stryt; dit was ontrent Ste Jans-messe in den somere.

[Item, men was in Zeelant metten grave Guy op St Laureyns-avont te Ziericxzee by den jonghen Guy, ende doen was den wych van Zierickzee, ende int comen naer Vlaenderen wiert den jonghen Guy ghevanghen van den Francoysen. (K.M.)]

Item, men cocht alsdoe te Lessene eene ghans omme eenen harinc.

Item, in dit jaer waeren te Bruusele de heeren t'ondere ende 't ghemeente was te booven.

1304.

Scepenen van der Kuere.

Scepenen van Ghedelee.

Govaert Parys.

Claeis Moeykin.

Heinderic Leiscoof, over hem

Lievin Serjustaes.

Heinderic Pitkin.

Jan de Vos.

Jan van Coeyeghem.

Jan van Meerhem.

Jan van Hijfte.

Gillis Carreman.²

Willem van Dackenam.

Pieter Goethals.

Ydier Pot.

Lievin van Lemberghe.³

Gillis Horekin.

Michiel van West.

Wauter Leeuwercke.

Wauter Alverdoen.

Jacob de Maeyere.

Gillis Serseyssone.⁴

Jacob Hasscheman.

Baudin van Heerleghem.

Jan van Hersèle.¹

Jacop de Ruddere.

Willem Muelenysere.

Gillis van Habbinsvorde.

Willem Utenberghe.

Item, in dit jaer zoo staerf de Graeve Ghuwy van Dampiere den xxij in maerte xiiij^c iiiij, ende light begraven te

2 Gillis Cariman. S.B.

3 Jan van Lemberghen. S.G.

4 Gillis Shertogssoene. S.B.

1 Jan van Arsele. S.B. en S.G.

Flynes, by zynder moedere Magriete, ende was de xxiiij graef van Vlaenderen, ende in dit jaer was den wich te Berghe.

[Item, in dit jaer soo trock Jonckheer Willem van Hollant met den bisschop van Utrecht, de welcke verslaende veel volckx tsaemen, ende quamen naer Zierickzee, ende eer sy daer quamen, waeren overvallen van de Vlaeminghen by upsette van heer Jan van Hernesse. Item, daer bleef doodt heer Willem van Hoorn, domprost t'Utrecht, heer Clays Persin, rudder, heer Willem van Havele, heer Dierk van Surem, heer Gyselbrecht van Herweghe, alle rudders, ende meer andere; den bisschop was ghevanghen ende veele ridders ende borghers met hem, ende Jonckheer Willem vloot naer Henegauwe by synen vader claeghende in den verliese, ende den grave Guy track in Hollant van stede te stede ende was over al ontfanghen. (K.M.)]

Item, in grave Ghuwy eerste jaer verberrende't beelfroet te Brughe van der Halle, ende Grave Ghuwy lach doen te Maele ende vernieuide sommeghe prevylegien die in't selve beelfroet verberrent waeren.

Item, in't v^e jaer van synen graefscipe hy stichte te Ypere tcloostere van den Jacopynen ende gaf hemlieden deen helft van der saele t'Ypere.

Item, hy maecte van Eeckeloo eene stede van wette, met eenen burchmeestere ende ix scepenen, ende Roberecht zyn autste zoone was grave naer hem.

[Den grave Guwys moste geven den conynck van Vrankeryck over alle het misdaet ghedaen den conynck van Vrankerycke ende de croone binnen eenen jaere viij^c duisent ponden p. ende bidden den conynck verghiffenis, ende een ewighe rente van thien duisent ponden. (S.G.)]

1305.*Scepenen van der Kuere.*

Jan Uutendale.

Gheeraert Leeuwaert.

Jan de Wulf.

Jan van den Hovenleden.¹

Jan van Ghavere.

Jan Siboele.²

Jan de Temmerman.

Heinderic van Broetshende.³

Jan van Buuten.

Jan Feroet.⁴

Willem Steppe.

Willem Valwast.⁵Jan Sloove.⁶*Scepenen van Ghedelee.*

Baudin van der Hameeden.

Govaert de Mol.

Willem van de Verkenesse.⁷

Baudin van Brugghe.

Jan Rasschaert.

Wauter Stocman.

Jacop Lancfeit.⁸

Willem de Bleckere.

Heinderic Boele.

Jan de Voldere.

Arnout van der Vloet.

Heinderic van der Hoeye.

Jacop Mettercoe.

Item, grave Roberecht van Nivers, ouste zoone van den grave Ghuwy, de xxv grave in Vlaenderen, was in zynen tyden de vromste prince ende een van den vieren de vromste rudders van der werlt; hy versloech den grooten vromen Memfroot doot in Turchyen, ende behilt den stryt, daer de coninck van Vrankerycke doot bleef te Tunes, over de zee in Aragon; want die coronycke secht datter in kerstenhede gheen vromer prince en was. Hy regierde Vlanderen als grave xvij jaer; hy hadde te wyve tconincx dochtere van Secylien, daer hy by hadde eenen zoone ghenaempt Karolus Magnus, de welcke bracht t'synder gheboorte tusschen zynen scauderien een

7 Willem van den Bemelkine. S.B. Lemssekine. S.G.

1 Jan van Havenroden. S.B. Van Hevenroden. S.G.

2 Jan tSiboele. S.B. en S.G.

8 Lantfert. S.G.

3 Heynric van Broodshende. S.B. Van Broetshende. S.G.

4 Jan Troost. S.B. en S.G.

5 Van West. S.B. en S.G.

6 Jan Sloene. S.G.

gauden cruse; maer hy staerf t'synen twee jaeren ende zyn moedere staerf; daer naer traude hy de dochtere en graefnedinne van Nyvers, daer hy by hadde twee sonen Loodewyc ende Roberecht, ende drye dochteren: de vrouwe van Couchy, de vrouwe van Aynau, de vrouwe Mathilt, sgraven Matys wyf van Loreinen. Loodewyc, sgraven autste zoone, hadde te wyve de vrouwe van Retheel; hy hadde by haer eenen zoone ghenampt Loodewyc naer zynen vaedere ende eene dochtere al binnen der tyt dat zyn vaeder leefde; ende Roberecht was zeere ghequelt van den artyque ende leefde tot lxxxij jaeren ende staerf up Sente Lamberecht-dach tot Ypere in de saele, ende was begraven t'Ypere in Sente Martins-kercke in den choor in't jaer xijc^c xxij.

[Item, in desen tyt syn de Fraticelli gheweest; haer leere is gans der Anabaptisten ofte wederdoopers leer, die nu dolende loopen, omdat men niet eyghens hebben en mach, ende dat men niet regieren en soude, ende dierghelyke duyvelsche leere.
(K.M.)]

[In dit jaer zoo was thof van Rome by Clemens de v^e ghetransfereert in Vranckeryck. (S.G.)]

1306.

Scepenen van der Kuere.

Wasselin van de Putte.¹

Bauwin van de Wyngarde.

Willem van den Kerchove.

Claeis van der Hoeyen.

Heinderic Toenyn.²

Scepenen van Ghedelee.

Bauwin Parys.

Simoen de Brune.

Goesin Selverberch.

Jacob van den Briele, over hem

Jan van Doornicke.³

1 Van den Pitte. S.G.

3 Jan van Voren. S.B.

2 Heynric Colvin. S.B. Tolnyn. S.G.

Claeis Beck.	Bauwin Provyn. ³
Lievin Serjustaes.	Jan de Backere.
Jan Anoghe.	Daneel van der Vloet.
Willem van Leene. ¹	Jan van Deinse.
Seghere van Meerendre.	Jan Tryl.
Willem van Brobuch. ²	Jacop van Landeghem.
Philips van Dronghene.	Jan Ghoele.
Heinderic van Wettere.	Jan van den Hecke.
	Lambrecht de Scheerere. ⁴

1307.

<i>Scepenen van der Kuere.</i>	<i>Scepenen van Ghedelee.</i>
Simoen Bette.	Jan van Havendonck.
Jan van Coeyeghem.	Jan van Hijfte.
Willem de Berre.	Jan van Meyeghem ⁶ , over hem
Jacop de Ruddere.	Wauter Verbertilde.
Jan van Deinse.	Jan uuter Camestrate. ⁷
Bauwin van Calckene.	Jan van Vuerne.
Jacop her Hughe.	Jan de Scheerere.
Heinderic de Hane.	Jan van Cleemputte.
Jan Dovermakere.	Jacop Martin.
Pieter van Heede. ⁵	Jacop van Heerleghem.
Volckere van Dendermonde.	Michiel van West.
Baselis Quier.	Arnaut van Vinderhaute.
Jan Mabesone.	Volcker Vernooten. ⁸
	Jan Martin.

3 Boudin Broum. S.B. en S.G.

1 Willem van Lede. S.B. en S.G.

2 Willem van Broucborch. S.B.

4 Lambrecht de Scerre. S.B.

6 Jan van Moeyeghem. S.B.

7 Jan uuter Cruusstraten. S.B. en S.G.

5 Pieter van den Heede. S.B. en S.G.

8 Volkere Verneeten. S.B.

Item, in dit jaer waeren de Templiers ghevanghen omme eeneghe dolinghe van ongheloovicheden, die zy hilden in Vranckericke.

1308.*Scepenen van der Kuere.*

Bauwin Parys.

Heinderic Pitkin.¹

Jan Borluut.

Jan van den Hecke.

Gillis van Roesselare.²

Heinderic van der Hoye.

Ghoesin Selverberch.

Jacob de Maeyere.

Simoen de Brune.

Jan van Doornicke.

Heinderic Crommelinc.

Jan Tryl.

Jan de Backere, Vermariensone.

Scepenen van Ghedelee.

Jan van Ghavere.

Willem Dackenam.

Bauwin van den Kerchove.

Arnout van der Schuere.

Jan van Dessele.

Willem van Hertbuer.

Jan Steppe.³

Thomaes vander Buut.

Heinderic uuten Kemele.

Clement van Ruuselede.

Soy van Merrem.⁴

Lauwereis van Landeghem.

Heinderic de Ruede.

In dit jaer bannen de xij scepenen haeren voorschepenen Bauwin Parys uit Vlaenderen.

Int t'selve jaer was den cauden Kerstnacht.

Int tselve jaer waeren de Templiers in Vranckericke verberrent die diaer te vooren ghevanghen waeren.

[Item, in dit jaer up St Jans-dach verberende de latynsche poorte en de kercke van St Jan te Lateranen binnen Roomen. (K.M.) - Item, in dit jaer was den goeden keyser Heyndrich van Luussenborch ghecroont, ende int croonement waeren synen oom Jan, de bisschop van Ludeke, ende Philips van Namen, ende Robberecht, grave van Vlaenderen, ende Guy synen broeder, ende meer andere groote machtiche pricen ende heeren (K.M.)]

1 Heynric Pickyn. S.B.

2 Gillis van Rontselaer. S.B. en S.G.

3 Jan Scerpe. S.B.

4 Soy van Meeren S.B. en S.G.

1309.*Schepenen van der Kuere.*

Jueris uut Merem, aen de Coutere.

Jan de Temmerman.

Willem Pitkin.

Claeys van der Hoyen.

Jacob Lantfert.

Claeys Bech.¹Jacob Martyn².

Jan Tonnekin.

Heynric van Audenaerde.

Philips Scivael.

Jacob van Herleghem.

Wouter Verberthilden.

Willem Oemkin.

Jan Sersoysone, de cordewanier.⁵*Schepenen van Ghedeelē.*

Gheerolf de Pape.

Pieter van Pollmaes.³Jurys Brebaert, die men heet Crebeel.⁴

Boudyn Brum.

Arnoud van Oostersele, in den Quatam.

Jacob van der Haghe, ser Gillissone.

Pieter Mettercoē.

Robrecht Caneele.

Wouter van den Houtkene.

Goessyn van Dackenam.

Willem van den Kerchove.

Jan van Deynse, over de maerct.

[In dit jaer was den cauden Kersdach. (S.G.)

Int jaer xijjc neghen waeren de joden gheseyt uuyt Vrankeryck ten eewigen daeghe,
ende heurlieder goet wart toegheslegen. (S.G.)

In dit jaer was Rhoden ghewonnen met vyf eylanden van de heeren van St.
Jans-order ende de hostenen die vier jaer daer vooren hadden ghelegen; dese stede
was te vooren gehouden van den keyser van Constantinopelen. (S.G.)]

³ Pieter van Pollinaes. S.B.

⁴ Alias Crubeel. S.B.

¹ Claeys Bosch. S.B.

² Jacop Martins. S.B.

⁵ Jacob Serseyssone, cordewanier. S.B.

1310.*Schepenen van der Kuere.*

Wasselin van den Pitte.
 Lievin Serjustaes.
 Heynric De Jonghe.
 Boudyn van den Kerchove.
 Jan Moghe.
 Jan van Dessele.
 Wouter Leewercke.
 Jan Pascharis.
 Thomaes van der Buten.¹
 Wouter Stocman.
 Heynric Boele.
 Justaes van Peteghem.
 Jan van Buten.

Schepenen van Ghedelee.

Jan van Coyeghem.
 Willem de Bere.²
 Claeys van den Pitte.
 Ghelnoet van Lens.
 Jan van Meeren.
 Jacob uten Vulghen.
 Jan uter Cruustraten.
 Gheeraert van den Wallekene.
 Jan van Deynse, voor de Freminueren.
 Heynric van Brootsende.
 Jacob Serwonters sone.
 Jan de Voldere.
 Jacob de Blauwere.

1311.*Schepenen van der Kuere.*

Macharis van Schoorissee.³
 Jan Tryl.
 Boudyn van Raveschoot.
 Jan Dovenmakere.
 Michiel van West.
 Jan Sloeve.
 Boudyn van Pollimaes.
 Jan van Eeke.⁴

Joos van Landeghem.
 Jan van Vuerne.
 Jacob de Mets.
 Jan van Cleenpitte.⁶
 Segher Masch.
 Jan van Hijfte.
 Willem van Meenene.
 Lambrecht van Wannekene.

2 De Beere. S.B.

1 Thomaes van daer Buten. S.B.

3 Van Scores.

6 Jan van den Cleempitte. S.B.

4 Jan van Hecke. S.B.

Jan van Vallessine.⁵

Jan de Wulf.

Heynric Crommelin.

Jan van Gavere.

Jan van Havesdonc.⁷

Willem van Ysendijcke.

5 Van Valessene. S.B.

7 Van Haesdonc. S.B.

Willem van den Kerchove.	Claeys van der Boven.
Heynric Tolnin.	Simoen de Brune.

Item, in dit jaer was te Ghent doen de weverye t'onder ghinc op Sente Lauweris-dach, ende men hiet den dach den Quaeden Woonsdach.

[Item, in dit jaer, in den Paus Clemens tyt den V, soo was ghehouden te Weenen in Oostenryck een concilium, daer waeren veel groote pointen inghestelt om uyt te doene alle ketterye ende ongheloove. (K.M.)]

1312.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Boudyn uter Volderstrate.	Willem Bette.
Boudyn Utendaele.	Philips Utendale.
Justaes uten Kerchove.	Simoen de Rijcke.
Claeys van den Pitte.	Simoen Joers.
Justaes de Dorpere.	Jan de Curte, uten hove.
Jan van Roesselare.	Jan Masch.
Willem van Vaernewijck.	Ghyselbrecht Utendale.
Diederic van Lens.	Pieter van Overdwaeter.
Simoen Tryl.	Gossin van Dackenam.
Willem Wenemaere.	Heynric Waelbru.
Ghelnoet Damman.	Gillis Hoenin.
Heynric van Contelvoerde.	Segher Selverberch.
Jan van der Hoyen. ¹	Lievin van Landeghem.

Item, in dit jaer was te Parys sconincx pallaeys vulmaect ende up den Synxendach zoo hilt de coninc Philips de Schoone een groote feeste, ende slouch zyne drye zoonen rudders: Lodewyc, Philips ende Carele, in de presentie van den coninc van Inghelant Edewaert, ende Ysabeele, zynder dochtere, coninghinne van Inghelant.

1 Jan van der Oeyen. S.B.

[Anno 1312 zoo heeft Joannes den xxij^{en} Paus van zyne voorvaeders vergadert alle de boucken, ende heeft daer inne bevonden dat in Ste Benedictusorder hebben gheweest xxiiij Pausen ende hondert ende lxxxij cardinalen, item duust vier hondert ende xxxij ertsbisschoppen, item dry duisent ende twee bisschoppen, item vyftich duisent ende tzeventich abten ende vyf duisent ende vyf hondert en vyfenvyftich heligen die alle ghecanoniseert zyn. (S.G.)

1313.

Schepenen van der Kuere.

Ghyselbrecht Rynvisch.¹

Jan Utendale.

Arnoud van Oostersele.

Philips Scivael.²

Sanders Mont.

Jan van Coyeghem.

Heynric Pitkin.

Jan Tonnekin.

Jan Dovenmakere.

Willem de Bere, de voldere.

Jan van Loe.

Diederic van Huse.

Simoen van Vaernewyk.

Schepenen van Ghedelee.

Boudyn Borluut.

Simoen van den Briele.

Jacob uten Vulghen.³

Jan van Deynse, aan de ketelpoorte.

Lambrecht van den Wannekine.

Ghyselbrecht Bernaert.⁴

Willem van Meenene.

Jan Troost.

Willem Utenhove.

Simoen de Roede.⁵

Jan van den Hecke.

Hughe van der Most.

Clays de Bake.

Anno xiij quam conynck Lodewyck in Vlaenderen met dry hercrachten ende wilde de betaelinghe hebben van der thien duisent ponden p., die den grave Guy belooft hadde den coninck in't maeken van den peys, waerop den grave

1 Ghyselbrecht Rivisch. S.B.

3 Jacop Uutenwulghen. S.B.

2 Phs. Stinael. S.B.

4 Ghyselbrecht Bernaerts. S.B.

5 Symon de Beere.

antwoorde dat hy niet schuldich en was, zoo dat de Franschoisen weder wierden geslagen ende verjaecht van der Vlaemynghen. (S.G.)

Den conynck te Parys wonende dede bannen uuyt Vranckerycke alle de clercken van Vlaenderen. (S.G.)

In dit jaer was de keyser Heynderic vergheven in't gheven van het heyligh sacrament door eenen predichheere, ter instantie van den conynck van Vranckeryck. (S.G.)

1314.

Schepenen van der Kuere.

Willem de Bere.

Willem van Bruborch.¹

Jan van Dessele.

Jacob Martyn,² over hem Jan de Ruddere.

Jan Mabensone.

Jacob van Landeghem.³

Everdey de Jonghe.⁴

Boudyn de Bloc.

Ghyselbrecht Compeer.

Jan de Kersmakere.

Pieter de Mol.

Jacob Pinaert, over hem Jan Lieve.

Jan Verkin.

Schepenen van Ghedelee.

Clays van der Hoyen.

Jan van Vuerne.

Segher Masch.

Macharis van Schorisse.

Clays Bech.

Jan van Eecke, in Douburch.⁵

Heynric de Hane.

Arnout Leyscoef.

Heynric Goethals.

Willem van den Hecke.

Jan Martyn, de jonghe.⁶

Jan van den Heede, f. Ser Pieters.

Heynric her Hughe.

Item, in dit jaer was de groote clocke ghemaect, die ghenaempt was Roelant, ende wouch xj^m ponden swaer ende een clepele dusent ende daer stont rontomme uppe: Roelant,

1 Willem van Bruborch. S.B.

2 Martins. S.B.

5 Jan van Hecke. S.B.

3 Jan van Landeghem. S.B.

4 Everdey de Langhe. S.B.

6 Jan Martins. S.B.

Roelant, als ic cleppe dan eyst brant, als ic luude dan eyst orloghe. Ende de zelve was ghedaen maeken uut laste van scepene.

[Item, in dit jaer was te Ghendt besteet te gietene den Roelandt, dwelck is nu de uerclocke, die in't jaer hier naer van xijj^cxlvij ghehanghen was up beelfroet, ende daer staet up gheschreven: Meester Jan van Roosbeke, clockmeester. Ick heete Roelandt, als men my slaet dan eyst sturme in Vlaenderlandt. Deum tyme. (K.M.)]

Item, in dit jaer overleet de coninc Philips van Vranckericke, die men hiet de Schoone, zeer haestelic zonder sacrament te ontfanghene, de welcke vele uploops den lande van Vlaenderen ghedaen hadde, midts de quaeden inghevene van der coninghinne sonder cause ofte redene, de welcke dede vergheven de schoone edele Phylippine, dochtere van den grave Guwy, ende haer xx camerieren dedese verdringenhen ende xxx edele mannen waren alle ghehanghen, ende hilt den grave Guwy ghevangkan met vyftich edelmannen wel vier jaeren lanc, ende binnen der zelver vanghenesse was den slach te Groeninghen, ende vier reysen up Vlaenderen ghecommen.

Item, desen zelven jaere was't zeer groot waetere dat alle de vruchten bedorven ende het waert zoo dieren tyt, dat vele volcx van hongher storven.

Item, de nieuwe coninc Lodewyc wart ooc up Vlaenderen verstoort ende dede alle de Vlaminghen bannen uut Vranckericke, also wel scholieren als andere; in spyte der Vlaminghen dede hy alle de lakenen verbeuren te Parys, die in Vlaenderen ghedrapeert waeren ende hy staerf ooc curts daer naer.

1315.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Heynric Boele.

Jacob de Ruddere, over hem Zegher de Groote.

Willem Oemkin.

Willem Wenemare.

Gillis Kriekersteen.

Heynric Tolnin.⁷

Diederic van Assenede.

Jan de Meyere.

Willem de Mersman.¹

Jacob Saterdach.

Godevaert van Steilvoerde.²

Volcker van Dendermonde.

Lievin van Brugghe.

Jan van den Hecke.

Jan van Eeke.

Lievin van Astene.⁸Jan van Hoesdine.³Michiel Demont.⁹

Boudyn van Waes.

Pieter Goethals.

Boudyn van Pollmaes.⁴

Jan de Moer.

Simoen van Raveschoot.⁵

Gheerolf de Pape.

Jan Moelniser.⁶Jan van Loe, in den Hudevettershouc.¹⁰

Item, in dit jaer [en het naervolghende (S.G.)] was't grooten dieren tyt dat men cochte een mudde tarrewen een maerck gauts; dnaerc was doen wert xlviij guldens, elck guldenen voor xxvij s. par. ende hieten pycslaghen. [Want het reynde van in den mey dat begonste het gheheel jaer lanck. Somme, elck mudde bedrouch iiiij & xvij s. grooten. - Item, van desen dieren tyt rees in Ghendt een groote sterfte, soo dat den derden meynsche daer af starf, onder audt ende junc; ende wel hondert mylen rontsomme Ghendt was de sterfte. (K.M.)]

7 Heynric Tokin. S.B.

1 Willem de Meerseman. S.B.

2 Godevaert van Schelvoerde. S.B.

8 Lievin van Ascene. S.B.

3 Jan van Huesdine. S.B.

9 Michiel Deynoot. S.B.

4 Baudin van Pollimaes. S.B.

5 Symon van Ravenscoet. S.B.

6 Jan Molenysere. S.B.

10 Jan Loo. S.B.

Item, Lodewyc coninc van Vranckricke quam ooc in Vlaenderen met drye herschaeren metten eenen by Curteryke daer hy zyn tente slouch an de zuutzyde, en t'oosten van Vlaendren de grave van Heneghauwe met den Hollanders en Zeelanders te scepe, en verberrende Rupelmonde in Oestvlaenderen; de grave Lodewyc schofierde 'theer van den coninc van Vranckericke, zoo dat de coninc vloot ende liet zyn tenten ende victuaelge; 'theer van den coninc hoorende dat hy ghevlooden was te Parys waert; hy dede noch eens de Vlaminghen bannen met verstoorden zinne, ende starf corts.

1316.

Schepenen van der Kuere.

Jan Utendale.

Gillis van Oostersele.

Willem Utenhove.

Joos Aper.

Lauwereins van Ghentbrugghe.

Jan van Deynse.

Sanders Mont.¹

Wouter van Berghene.

Wouter Ketel.

Thomaes van Huse.

Jan Caelmont.

Segher Storem.

Simoen Tryl.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van Coyeghem.

Willem de Bere, de voldere.²

Heynric Pitkin.

Boudyn van den Kerchove.

Jan van Eeke.

Willem van Meenene.

Heynric Pollem, over hem Jan Inghele.

Jan de Tollenere.

Simoen van den Riede.

Willem de Puur.³

Wasselyn van Lens.

Hughe de Ploughere.

Antonis van Dronghene.

Item, in dit jaer waert Philips, Lodewycz broedere, grave van Poytau, ghecronct coninc van Vranckryke, ende hy was goedertierne; hy wilde ooc Vlaendren dwinghen met oor-

2 Willem de Beere. S.B.

1 Sanders Mond. S.B.

3 Willem de Puer. S.B.

loghen, maer met letteren van den paus van Roome, de welcke sont den caerdinael Gocelmus in Vlaenderen om paeys te maekene metten coninc ende datte up verwatenesse.

Item, in dit jaer was groote sterfte in't lant.

1317.

Schepenen van der Kuere.

Willem de Beere.
Everdey de Jonghe.
Jan van Dessele.
Ghyselbrecht de Toleneere.
Boudyn de Block.
Jan Miere.
Jan de Ruddere.
Pieter van Waes.
Jan de Temmerman.
Jan de Kersmakere.
Jan van Deynse, over de maerct.
Boudyn van Swynaeerde, in de munte.
Ghyselbrecht Rynvisch.¹

Schepenen van Ghedeele.

Segher de Groote.²
Jan Mabensone.
Arnoud Leyscoef.
Jan de Craene.
Jan Vokyn.
Willem Vierjaer.
Pauwels van der Crucen.
Geeraert Leewaert.
Geeraert de Toleneere.³
Claeys van Lecenghem.⁴
Jan van den Wallekine.
Pieter de Mol.
Ghelnoet van Lens.

1318.

Schepenen van der Kuere.

Dher Willem Wenemaer.
Willem Utenuove.
Willem van Meenene.
Willem de Mersman.
Gillis Hoenyn.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van Coyeghem.
Jan van Vuerne.
Heynric Goethals.
Heynric metter name.
Willem de Beere.

2 De Groete. S.B.

3 Godevaert de Tolnare. S.B.

4 van Landeghem. S.B.

1 Rivisch. S.B.

Jacob van Landeghem.

Gheerolf de Pape.

Gillis Criekersteen.

Willem de Puur.

Hughe van der Most.	Simoen Parijs.
Goessin van Dackenam.	Claeys van Berleghem.
Jan de Mol.	Ghodeveerd de Jonghe. ¹
Jan de Mey.	Jacob Borluut.
Jan de Hovenmakere.	Simoen van Vaernewijc.
Jacob Bodelin.	Jacob de Maeyere.

Item, in dit jaer was tsgravenbrugghe te Ghent ghemaect, [an de Vismaert, en regierde alsdan een groote plaghe onder de coyen (S.G.)] aen Sente Verhildenkerke commende van der vismaert.

Item, in dit jaer was de plaeghe over 't hoorne.

[Item, in dit jaer was men met heircrachte voor Zierixzee. (K.M.).]

1319.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeelē.</i>

Jan Utendale.	Boudyn van den Kerchove.
Gillis van Oosterzele.	Jan Mabensone.
Seghere de Groote. ²	Heynric van der Hoyen. ⁶
Simoen van den Briele.	Lievin van Astene.
Sanders Mond.	Jan Steppe.
Thomaes van Huse.	Michiel Deynoet.
Simoen Tryl. ³	Jan van Eeke. ⁷
Claeys van Leuceghem. ⁴	Jan van Artevelde.
Daniel Eyerman.	Jacob Basijn.
Segher Storem.	Michiel van West.
Jan van der Vloet.	Jan de Tolneere.
Jan van den Wallekine. ⁵	Jacob Rynvisch. ⁸
Heynric Crooc.	Jan de Bever. ⁹

1 De Langhe. S.B.

6 Heynric van der Heyen. S.B.

2 Zegher de Groete. S.B.

7 Jan Hekele. S.B.

3 Symon Cryl. S.B.

4 Claeys van Leuteghem. S.B.

8 Jacob Rivisch. S.B.

5 Van den Wallekene. S.B.

9 Jan de Liever. S.B.

Item, in dit jaer waren ghebannen vijf scepenen van der Kuere van vijf scepenen, huere medeghesellen, uit Vlaenderen, omme dieswille dat se te Sent Truyen eenen brief beseghelden, zonder de wete van haren medeghesellen voornoemt.

Item, in't selve jaer waren te Ghent ghemaect vijf hooftmannen, omme dat de stede daer te vooren qualic ghereghert was, ende omme de stede weder te vooren te bringhene.

Item, in dit jaer was gheaccordert tusschen den coninc van Vranckrijcke en den grave Robrecht van Vlaenderen, ende Duwaey met Rysele, dese twee steden, bleven in den handen van den coninc, ende de coninc gaf zijnder dochter den jonghen Lodewijc van Nyvers, 's graven Robrechts zoone op condicie dat Lodewijc grave van Vlaenderen zijn zaude.

Item, de grave Robrecht bat zynen zoone Robrecht dat hy zaude willen renonchieren 't graefscip van Vlaenderen omme de vrienstscepe van der croone van Vrankericke ende van den coninc te haudene; ende daer overe zoo gaf hy hem de herscapie van Cassele ende maecten grave van Cassele, ende die graefscipyte was toegheleit Belle, Vuerne, Burburch, ende Bergene, elc met harer casselryen.

[In dit jaer gaf coninck Philips den jonghen Lodewijck van Nyvers syne dochtere, Robrechts sone, op conditie dat Lodewijck grave van Vlaenderen sijn soude; de grave gaff hem de heerlijckhede van Cassele ende maeckte hem grave van Cassele, ende daer waren annex Belle, Vuerne, Burborch ende Beergen met de casselryen, omdat hy een 'tgraefschap van Vlaenderen renonchieerde (G).]

Item, de coninck Fylips van Vranckericke staerf zonder hoor van hem commende.

1320.*Schepenen van der Kuere.*

Boudijn van der Ameyden.
 Jan Utenuove, f^s. Willems.
 Willem van Vaernewijc.
 Thonis Bette.¹
 Jan de Temmerman.
 Claeys Gabriel.
 Heynric van Gantersvoerde.
 Claeys van der Coudenborch.²
 Lievin van Adeghem.
 Jan Borluut.
 Everdey de Grutere.
 Jan Sloene.³
 Arnoud van den Zwerdekine.

Schepenen van Ghedelee.

Jan Masch.
 Claeys van den Pitte.
 Jan Inghel.
 Lennoet Utendale.
 Gelnoet Damman.
 Jan de Pape, f^s. Sher Diedericx.
 Lievin van Landeghem.
 Jan de Hamere.
 Jacob Rugghestul.
 Jacob Deynoet.
 Boudyn Tsemzake.⁴
 Jan Selverberch.
 Dher Segher van Sloete.

Item, in dit jaer was de feeste van den Helighen Sacramente upgestelt ende eerstwaerf verheven, ende ghemert ter eeren Godts, ende es tot noch ghecontinueert ende vermeerdert.

In dit jaer waren scepenen verandert by den grave van Vlaenderen, ende die van der Kuere waeren ghestelt van Ghedelee.

[In dit jaer wert coninck ghemaect Caerle, de grave de le Marche, der princessen broeder, omme dat coninck Philips ghestorven was sonder hoir, ende de jonghe Robrecht dede den coninck manschap als grave van Cassele. (G.)]

1 Thomaes Bette. S.B.

2 Claeys van der Couderborch. S.B.

4 Baudin van Tsemmerzake. S.B.

3 Jan Sloeve. S.B.

[In dit jaer braeken de dijcken inne aan de zeecant, sonderlinghe in Vier-ambachten, soo datter veele menschen ende beesten verdroncken. (K.M.)]

1321.

Schepenen van der Kuere.

Ghyselbrecht Rynvisch.¹

Hughe van der Most.

Willem Utenuove.

Willem Bette.

Jan van Artevelde.

Gillis Hoenijn.

Ghyselbrecht de Grutere.

Heynric van der Hoyen.

Willem de Atrio.

Michiel van West.

Lievin Bevelant.

Jan van Ponteraven.

Jan Drieghe.

Schepenen van Ghedeelē.

Maes van Vaernewijc.

Goessin Borluut.

Willem van den Pitte.

Jacob de Ruddere.

Boudyn van Ravenscoot.

Pieter Beyaert.

Geeraert Leewaert.²

Jan Steppe.

Jacop Stunec.³

Ghyselbrecht Rebbe.

Jacob de Joncheere.

Lambrechit Sloeve.

Boudyn Goethals.

In dit jaer waren de siecke lieden in Vranckericke alle verberrent en haere huusen afgebroken van den Sarasynen, by middele van de Jooden dat zy fenijn zauden werpen in de fonteynen ende staende waeteren in kerstenede, also sy deden, daer vele lieden af storven. Dit was also bevonden in Vranckericke, daer groote justicie af ghedaen was.

Item, dit jaer was die keyser, gheboren te Luutsenburch, vergheven van eenen jacopynen precare te Pavyen, daer hy hem gaf 't helich sacrament ende vergaf hem daermede, welc jammer was om hooren.

1 Ghyselbrecht Rivisch. S.B.

2 Leeuwaert. S.B.

3 Jacop Sunot. S.B.

1322.

Schepenen van der Kuere.

Jan Masch.

Jan Inghel.

Lennoet Ley.¹

Ghelnoet Damman.

Jan Borluut.

Zegher van Sloete.²

Jacob Bodelyn.

Jacob Relin.

Lievin van Landeghem.

Jan van Vaernewijc.

Michiel Deynoet.

Goessyn Steppe.³

Pieter van der Couteren.

Schepenen van Ghedelee.

Claeys van den Pitte.

Jan de Pape.

Gheerem Borluut.

Jacop Rugghestul.

Ogier van den Walle.

Jan Joers.⁴

Everaert Mond.

Arnoud Utenberghe.

Simoen Bonte.

Jan Toete.

Jan van Schoorisse.

Jan van Coudenhove.

Heynric van den Wielkine.⁵

Item, in dit jaer overleet de grave Robrecht op Sente Michiels-dach, ende es begraven t'Ypere t'Sente Martins, ende Lodewijc waert grave in 't selve jaer ontfanghen.

[In dit jaer was gesondeert het hospitael van Wenemaer op de Verleplaetse. (S.G.).

In dit jaer starf grave Robrecht op Ste. Lamberechtsdach ende licht begraven in Ste. Martinuschoor te Curterijck. (S.G.).

Item, in dit jaer den xvij January gaf de grave Lodewijck die van Ghendt wederom, soo wie hoochbailliu van Ghent wiert, es oock bailliu van der Auderburch en

1 Lennoet Leys. S.B.

4 Jan Jours. S.B.

2 Zegher van Slote. S.B.

3 Goessin Bette. S.B.

5 Heynric van den Wallekene. S.B.

van de Vierambachten ende Waes, ende van alle de appendentien met datter toebehoort. (K.M.)].

1323.

Schepenen van der Kuere.

Boudyn van der Ameeden.
Jan Steppe.
Jan Utenuove.
Jan Borluut.
Willem van den Pitte.
Jan Dhamere.
Jan Parijs.
Claeys Sersanders.
Jan van Calckene, buter cupe.
Simoen Everboud.
Jan Sloeve.
Jan Selverberch.
Jan Willade.

Schepenen van Ghedelee.

Simoen Sermaechelins.
Gheerolf de Pape.
Jacob de Ruddere.
Heynric Ghevaerd.
Pieter van Waes.
Simoen Alijn.
Ghyselbrecht Rebbe.
Pieter Mettercooe.
Gheerem van de Pitte.
Hughe Masch.
Jan van Gavere.
Race van den Walle.
Arnoud van den Zwerdekine.

1324.

Schepenen van der Kuere.

Maes van Vaernewijc.
Willem Bette.
Hughe van der Most.
Everdey de Grutere.
Michiel van West.
Jan Ververhilden.
Lievin Bevelant.

Schepenen van Ghedelee.

Claeys van den Pitte.
Willem Utenuove, f^s Ghiselbrechts.
Boudyn de Grutere.
Goessin Borluut.
Wasselin van Lens.
Simoen Vercelien.
Jacop Lennoe.¹

1 Lemicie. S.B.

Claeys de Keyser.	Jan Diede.
Jan van der Stichelen.	Jacob van Coudenhove.
Arnoud Dobbeler.	Jacob de Backere.
Boudyn Goethals.	Jan van Ponteraven.
Everaert Mond.	Jan van Wackene.
..... ¹	Jan van Wiendeke.

Item, in dit jaer die van Brugghe vernemende 't onghelic dat men die van den Vryen dede, dat mense vinc, onthoofde, doot slouch ende by nachte van haren bedde haelde; die van Brugghe sonden zes notabele personen te Curterycke by den grave Lodewijc te besten sprekende omme 't profijt van den lande; de grave Lodewijc dêse terstont vanghen. Terstont die van Brugghe dit vernemende sonden van stonden an vj^m mannen van wapenen naer Curterycke; de edelen van den grave rieden dat men 't voorborch verbernen zaude, ende dat ghedaen zijnde de wynt keerde, zoo dat de stede zeer waert bernende. De grave meende met de vj mannen ende met zynen edelen te vliene naer Rysele; maer die van Curteryke ende de vrouwen van Curteryke sloten de poort toe ende daer waert ziere ghevochten, soo dat sy den meesten deel van 's prinsen edelen versloughen; zy vynghen den grave met zes raetsheeren ende de vj mannen van Brugghe, ende leydense in 't casteel te Curteryke tot tsanderdaechs, ende in dit ghevecht bleef doot Mer Jan van Vlaenderen, grave Lodewijcx oom, Mer Jan van Nevele, Mer Robrecht van Samslacht, Mer Jan Verrieren, de castelein van Rupelmonde, Mer Bauwin van Segherscapelle, ende noch meer dan twee hondert edelen.

Item, tsandaechs zo ontsloughen die van Curteryke de

1 Ghyselbrecht Rebbe. S.B.

zes notabele mannen van Brugghe ende setten den grave Lodewyc up een cleen
peerdekin ende met hem zyn zes raetsheeren ende leverdense te Brugghe up de Halle,
daer men 't ruut vercoopt, ende hilt daer zyn vanghenesse ende moeste zien zyne zes
raetslieden voor de vanghenesse in sticken cappen up de strate.

[In dit jaer was gheboren de hertoginne van Brabant, hertoghe Jans dochtere, die
namaels te manne had de grave Willem den iiiii van dien name, den welcken van de
Vriesen was verslaghen ende namaels trauwdese den hertoch Wenselin van
Lutsenburch; van dese twee princen en creghen sy geen kinderen. Sy waert namaels
begraeven in't cloystere van Onser Vrouwen-broeders in den choir te Brussele. Item,
in't selve jaer in Ougste was ter Sluys ende te Curterycce eenen grooten brant. (K.M.)].

1325.

Schepenen van der Kuere.

Ghelnoet Damman.

Jan van Artevelde.

Simoen Parys.

Simoen Rynvisch.¹

Joos Deynoet.²

Lennoet Leyscoef, over hem Jan Masch. Jan van Gavere.

Jan Lieve, de voldre.

Antonis Bette.

Heynric van Adeghem.

Heynric van der Hoyen.

Schepenen van Ghedeele.

Jan de Pape.

Pieter van der Couteren.

Willem Utenberghe.

Heynric van Contelsvoerde.³

Lennoet uten Ramen.

Lievin van der Carden.

Jan van Hertbuere.

Arnoud uten Utfanghe.

Gheeraert Leewaert.⁴

Jan van der Vennen.

3 Heynric van Contesvoerde. S.B.

1 Jacob Rivisch. S.B.

2 Joos Deynoot. S.B.

4 Gheeraert Leeuwaert. S.B.

Jan van Audenaerde.	Heynric van den Dormen.
Jan van Buten.	Coolijn Bertoen. ¹
Jan Rabbau, de scerre.	

[Item, in dit jaer lach den grave Loedewyc te Brugghe ghevanghen in de Halle xxiiij weken lanck. (K.M.)]

Item, in dit zelve jaer was doot ghesleghen Mer Willem Wenemare, ruddere te Reckelinsbrugghe, de welcke die 'tgodshuu stichte up Sente Verhilden-plaetse ende heet Wenemaers-Spittael.

Item, binnen desen jare waert grave Lodewyc te Brugghe ontsleghen ende hem al vergheven, ende van daer quam hy naer Ghendt hemlieden bedanckende dat sy de veete jeghens die van Brugghe aenneghenomen hadden ende hem uuter vanghenesse verlost.

[In't zelve jaer was doot ghesleghen her Willem Wenemaer, ende de lieden van Ghendt voerden oorloghe jeghens die van Brugghe, ende verlosten den grave, waeraf dat hy se zeer bedankte. (S.G.).

- In't zelve jaer die van Brugghe metten vrylaten verbranden 'tcasteel van Peteghem by Audenaerde. (S.G.)

- In't jaer xxv was de Halle beginnen macken onder het Beelfroot tot Ghendt. (S.G.)

- Item, in't selle jaer waren naer 't beleet van den grave van Namen binnen Ghendt doodtgheslaghen wel dry duysent wullewevers ende daer waerener veel ghebannen. (K.M.)

- In dit jaer trocken die van Ghendt t'Eccloo jeghens die van Brugghe ende die van den Vrye, ende daer bleven versleghen twee capiteynen van Brugghe, te weten Willem

¹ Coelin Berroen. S.B.

Rietgheersen, ende Pauwels Buekele; dit siende die van Brugghe, dat dese twee capiteynen doodt waren, ende die van Ghendt de overhandt hadden, soo begheerden die van Brugghe paeys, ende die van Brugghe die lieten den grave Lodewyck, ter begeerte van die van Ghendt uytte ghevanghenisse. (K.M.)]

Item, van Ghent trac hy te Parys waert totten coninc van Vranckerick zyns wyfs oom, die zeer blyde was dat hy ontsleghen was van vanghenesse.

1326.

Schepenen van der Kuere.

Clays van den Pitte.

Arnoud Utensberghe.

Willem Utenthove.

Jan Borluut.

Segher van Sloete.

Jan van Vaernewijc.

Jan van Wiendeke.

Lievin Damman.

Jan de Pratere.

Jan Joers.¹

Jan van Ponteraven.

Everaert Mond.

Rase van den Walle.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Parijs.

Ghyselbrecht de Grutere.

Pieter Hoernekin.²

Heynric Tolnin.

Jan Drieghe.

Jan van Wetttere, up de Mude.

Gheerolf Bette.

Simoen de Lappere.

Jacob Rynvisch.³

Pieter Graenman.

Willem Castelein.

Willem Joers.⁴

Jacob van der Pale.

[In't jaer xxvj gaf conynck Carel van Vranckerycke de goede lieden van Ghendt ende Audenaerde eene somme van hondert duisent ponden tournois, om dat zy lieden voorghestaen hadden haerlieder prince jegens die van Brugghe. (S.G.)]

2 Pieter Hemmelem. S.B.

3 Jacob Rivisch. S.B.

1 Jan Joors. S.B.

4 Willem Yoens. S.B.

1327.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeelē.</i>
Maes van Vaernewijc.	Jan Utenuove.
Jan van den Kerchove, f ^s Ryke Pieters, over hem Jan Minne.	Gheerom van den Pitte. ²
Heynric Leyscoef.	Jan van der Vennen.
Pieter van der Couteren.	Gheerom Borluut.
Hughe Masch.	Heynric van den Wielkene.
Jacob Rugghestul.	Bertelmeeus de Hond, over hem Segher van der Haghe.
Lievin van der Caerden. ¹	Jacob Hemmans. ³
Jan de Bleckere, de voldere.	Arnaut Utenberghe.
Pieter de Mueleneere.	Lennoet uten Ramen.
Pieter Zoetaerd.	Jan van der Stichelen.
Wouter van Carrenbrouc.	Jan van Severne.
Simoen Alijn.	Gheeraert Soetamijs.
Volckere van Dendermonde.	Gheeraert van der Eecke.

1328.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeelē.</i>
Jan Masch.	Ghelnoet Damman.
Jan van Smetlede.	Willem Utenberghe.
Simoen Bouse.	Jacob van Massemene.
Gheerolf Bette.	Gheeraert van Wiendeke.
Jacob Lievyns.	Jacob Rynvisch, in de Breydelsteghe. ⁵
Mechiel Deynoet.	
Ghyselbrecht de Grutere.	Jan van Buten.
Jan Lieve, de voldere.	Jacob Basijn.

2 Gheeraert van den Putte. S.B.

3 Jacob Heynmans. S.B.

1 Lievin van der Straten. S.B.

5 Jacob Rivisch. S.B.

Pieter de Moenc.⁴

Jan Soys, de grawerkere.

Jan van den Kerchove, f^s Jans.

Jan de Cousmakere.

4 Pieter deMonec. S.B.

Jan van Audenaerde. Lievin uter Cruustrate, de backere.

Jan van Artevelde, over hem Lievin van Adeghem.

Goessin Borluut.

Heynric van Contelsvoerde.¹

Willem Joens.²

Heynric Landont.

Item, in dit jaer was den strijt te Cassele up Sente Pietersdach tusschen Philips van Valoys, coninc van Vranckerycke, ende Roberecht van Cassele, daer de coninc van Vranckeryke toochde de Oriflamme, die hy dede halen t'Sente Denys; maer zo en gaf hem gheen victorie.

Item, Roberecht van Cassele ziende de groete macht van den Fransoeysen, hy en was niet vervaert; maer dede maken een cleet ghescildert, daer inne was ghecontelfeyt eenen grooten hane, daer by ghescreven stont: ‘Als desen hane singhen zal, zal ghewonnen den coninc hier in commen.’ De Vlaminghen behilden de bataelie ende daer bleven bet dan xx^m Franchoeysen.

Item, in dit voornoemde jaer staerf Karele, coninc van Vranckerijc, zonder hoor ende Philips voornoemd was gheconsacreert coninc te Riemen, ende de grave Loedewijc was te cronemente, als wesende van den xij ghenoten met lxxxvj ridders alle eens ghecleet, en de grave wart ridder ghesleghen metten swerde dat hy den coninc gherdde, als wesende 't offycie van den voornoemden grave, ende dede hem manschap van zynen drye graefscepen, te weten: Vlaenderen, Nyvers ende Retiers.

[Item, in 't jaer xiij^cxxvijj dijnsdach voor vastenavont was in 't lant van Catalonien eene groote aertbevinghe, duerende

2 Willem Yoens. S.B.

1 Ontbreekt in het Schepenboek.

langhen tijt, soo datter wel xx steden ende eene schoone abdye nedervielen. (K.M.)

Item, in dit jaer starf Carel den Schoonen, coninck van Vranckrijck, ende omdat hy geen hoir achter en liet soo quam de croone op Karel de Vallois, synen oom, ende Edewaert, den coninck van Enghelant, hadde ghetrauwt Isabelle des overledenen coninckx suster, ende hier omme wilde Edewaert synen sone coninck van Vranckrijck maken; maer de croone en mach up geene vrouwen versterven en daerom heeft den coninck van Enghelant hem gheschreven coninck van Vranckrijck ende van Enghelant. (K.M.)]

1329.

Schepenen van der Kuere.

Salemon Borluut.

Willem van Vaernewyc.

Jan Utenuove.

Boudyn Rijm.

Heynric van der Hoyen.

Gheeraert Soetamijs.

Jacob van der Pale.

Arnoud Utenberghe.

Simoen de Lappere.

Jacob Masch.

Joos Deynoot.

Jacob Heymans.

Race van den Wale.

Schepenen van Ghedeele.

Simoen Jours, over hem Gheeraert van den Pitte.¹

Hughe van der Most.

Antonis Bette.

Wasselin van Lens.

Lievin Damman.

Jan Drieghe.

Jan van Wiendeke.

Jan van Ertbuere.²

Jan Speliaert.³

Jan van der Vennen.

Jan van der Stichelen.

Gheerom van der Eeken.

In dit jaer was gheboren te Male by Brugghe de grave

1 Gherem van den Putte. S.B.

2 Jan van Heertbuer. S.B.

3 Jan Spelgiaert. S.B.

Lodewijc van Male op Sente Katerynen-dach den xxiiij novembris, ende was kersten ghedaen van den bisscop van Dornyke up Sente Andries-dach, ter presentie van den bisscop van Atrecht, de abt van Sente Bertins, de abt van Sente Baefs by Ghent, de abt van Dronghene, de abt van Sente Nicolaeis by Vuerne, ende noch wasser present de hertoghe van Brabant, de grave van Valoys, mer Guwy van Vlaenderen, de graefnedinne van Namen, de vrouwe van Flynes ende meer andere lansvrauwen, die comen waren met haren staete ter eeran van den grave Lodewijc ende zynen wyve.

[In dit jaer was ghebornen by Brugghe te Male Lodewijck van Male, graef Lodewijcks zone, van vrou Margriete, dochter van coninck Philips de Langhe. (S.G.)]

In dit jaer was Lessene ghewonnen ende Deinse verberrent.

[In dit jaer was Valkenborch ghewonnen ende groote wijch te Cassele. (K.M.)

Item, in dit jaer ontrent Baefsmisse soo quam vrouwe Margarete, grave Lodewijckx huysvrouwe, dochter van coninckx Philips de Langhe, aldereerst in Vlaenderen, ende wasser cerlijck ontfanghen. (K.M.)]

1330.

Schepenen van der Kuere.

Maes van Vaernewijc.

Jan Borluut, in den Corenaert.

Simoen ser Machelins.

Jan Minne.

Schepenen van Ghedeele.

Gelnoet Damman.

Simoen Alyn.¹

Jooris uut Merham.²

Ser Claeys ser Sanders.

1 Symoen Halyn. S.B.

2 Jueris uuter Meeren. S.B.

Jacob Rynvisch. ¹	Juerdaen ser Claeys, sone ser Sanders.
Heynric Mettername.	
Heynric Rijm.	Claeys van Abbinsvoerde.
Pieter de Mueleneere.	Pieter van der Couteren.
Jan van Buten.	Claeys de Keyser.
Lennoet uter Ramen.	Jan van Wettere, up de Mude.
Philips van Calckene.	Willem Joens sone. ²
Lievin van der Caerden.	Willem de Winckere.
Jan van Ponteraven.	Lievin uter Cruustraten.
	Jacob Rugghestul.
	Jan van der Straten.

Item, in dit jaer staerf de grave Jan van Namen te Parijs, ende was aut oom van den grave Lodewijc.

Item, corts daer naer staerf mer Robberecht van Vlaenderen, grave van Cassele, ende was begraven te Orliens te Predicheeren ende was oom van den grave Lodewijc.

Item, in 't selve jaer was de paus van Rome ghevanghen, ghenompt Nicolais de V^e, ende was ghevoert tot Avenioen tot den paus Joannes den xxij^e ende was gheordoneert ten eeuwegen caerkere omme de heresye, die hy opstelde: *De visione beata*.

1331.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>
Jan Masch.	Jan Parijs.
Hughe van der Most.	Gheerolf Bette.
Jan van Audenaerde.	Lievin Damman.
Michiel Deynoet.	Lievin van Adeghem. ³
Jan de Bleckere	Claeys Rynvisch. ⁴
Jacob van der Haghe.	Jacob Lievins.

1 Jacob Rivisch. S.B.

2 Willem Yoens sone. S.B.

3 Lievin van Ydeghem. S.B.

4 Claeys Rivisch. S.B.

Antonis Bette.	Jan Drieghe.
Jacob Rynvisch. ¹	Jan van Wiendeke.
Everdey de Grutere.	Jacob Leyscoef.
Jan de Lieve, de voldere.	Jan van Vaernewijc.
Pauwels de Juede.	Sanders van Lede.
Jan de Cousmakere.	Jan van Laerne.
Jan van den Ketch. ²	Philips uut Merham. ³

Anno xxxi op Ste. Baselis-dach verbrande de stat Coterijcke. (S.G.)

1332.

Schepenen van der Kuere. *Schepenen van Ghedeele.*

Salemoen Borluut.	Jan Utenuove.
Gelnoet Damman.	Pieter van de Couteren.
Willem van Vaernewijc.	Wasselin van Leyns.
Boudyn Rijm.	Heynric de Grutere.
Simoen Alijn.	Hughe Masch.
Jacob Rugghestul. ⁴	Jacob van der Pale.
Race van den Wale.	Claeys de Keysere.
Geeraert Leeuwaert.	Jan van der Stichelen.
Heynric van der Hoyen.	Simoen van der Zickelen.
Pieter Zoetaert.	Jacob Masch.
Willem Yoens.	Willem Bette.
Simoen de Lappere.	Arnoud Utenberghe.
Jan Speliaert.	Simoen Everdey.

Item, in dit selve jaer was Mechelen ghecocht jeghens 't capittel van Ste. Lambrechts te Ludicke en den hertoghe van Geldere, omme dieswille dat 't voornoemde capittele niet en conste overeen ghedraghen met den hertoghe; want

1 Jacob Rivisch. S.B.

3 Philips ute Meeren. S.B.

2 Jan van den Kerchove. S.B.

4 Jacob Rugginstul. S.B.

't capitel was gherecht in de drye deelen ende den hertoghe in 't vierde deel. Desen coop was ghedaen t'samen omme de somme van hondert ende lx duusent Royalen fransche munte, die den coninc Philips van Vranckeryke doen slaen hadde, ende betaelt by mer Willem van Olsene, camerlinc van den grave Lodewijc.

1333.

Schepenen van der Kuere.

Maes van Vaernewijc.

Jacob Rynvisch.¹

Jan Borluut.

Jan de Pape.

Willem van den Pitte.

Jan Jours.

Gheerem ser Volckers.

Joos Deynoot.

Lennoet uten Ramen.²

Lievin van Houden.

Lievin Habelijn.³

Jan van der Straten.

Lievin van der Caerden.

Schepenen van Ghedeele.

Simoen Sermachelins.

Boudyn de Grutere.

Geerolf Bette.

Jan van Vaernewijc.

Jueris uut Merham.⁴

Claeys Utenuove.

Pieter de Muelenere.

Jacob van der Pale f^s ser Jacobs.

Jan de Pratere.

Gillis de Tollenere.

Gelnoet van Lens.⁵

Willem van Coudenbrouc.

Jan de Hase.

Item, in dit jaer verberrende de stede van Dixmude ende de kerke van Dixmude, ende was up eenen woensdach 's nachs.

[Anno xxxij hielt her grave Lodewijck metter Franchoisen jeghen de Inghelschen, 't welcke de conynck van Ingeland ghewaer wordende en wilde in Vlaenderen gheen Inghelsche

1 Jacop Rivasch. S.B.

4 Jueris uut Meerem. S.B.

2 Lennoet uter Ramen. S.B.

5 Ghelloet van Leyns. S.B.

3 Lievin Abellyn. S.B.

wolle senden, waerdeure die van Ghent in groote armoede quamen. Die van Ghent ziende dat by dien toedoene de volders- ende wevers-neerynghe t'onder gynck, corren eenen capiteyn Jacob van Artevelde, ende die maecte mede Ynghelsche alliancie, waeromme datter oorloghe was tusschen den conynck van Vranckerijcke, den grave Lodewijck, die langhe duerde. (S.G.)]

1334.

Schepenen van der Kuere.

Pieter van der Couteren.

Gyselbrecht de Grutere.

Pieter Hoernekin.

Jacob Masch.

Jan van den Kerchove.

Jacob Rynvisch, in de Drapstrate.¹

Zegher Utendale.

Godevaert de Backere.

Gillis Rynvisch.²

Heynric van den Wielkene.

Heynric Leyscoef.

Hughe van Lembeke.

Claeys de Keyser.³

Schepenen van Ghedeele.

Jan Masch.

Everdey de Grutere.

Jan de Bleckere.

Antonis Bette.

Wasselin van Lens.

Lievin Damman.

Jan Lieve, over hem Arnoud Utenberghe.

Gheerem uten Zwane.

Wouter van Carrenbrouc.

Ghelnoet de Pape.

Simoen Everdey.

Jan van Ponteraven.

Juerdaen Sersanders.

Item, in dit jaer waren scepenen van der Kuere by de commissarissen verandert; die van der Kuere ghecoren waren die werden ghestelt van Ghedeele, ende die van Ghedeele werden ghestelt scepenen van der Kuere.

1 Jacop Rivisch. S.B.

2 Gillis Rivisch. S.B.

3 Claeys van Lembeke. S.B.

1335.*Schepenen van der Kuere.*

Salemon Borluut.
 Boudyn Rijm.
 Pieter de Mueleneere.
 Simoen Alijn.
 Michiel Deynoet.
 Everaert Mond.¹
 Heynric de Pape f^s Willems.
 Jan van Vaernewijc.
 Jacob Borluut.
 Geeraert Leeuwaert.
 Willem Yoens.
 Jacob Leyscoef.
 Lievin van Adeghem.

Schepenen van Ghedeelē.

Gelnoet Damman.
 Heynric de Grutere.
 Heynric van der Hoyen.
 Juerdaen ute Merham.²
 Jan van der Stichelen.
 Pieter Zoetaert.
 Heynric Haec.³
 Pauwels de Juede.
 Jacob van der Pale.
 Hughe Masch.
 Boudyn Geeraerts.
 Simoen de Lappere.
 Geeraert van Wiendeke.

Anno xxxv Grave Lodewijck ziende dat de Vlamynghen bleven by de Yngelsche jeghens zynen danck, trock in Vranckerijck wonen met zijnder huysvrauwe ende zynen zone, ende bleefer vele jaren. (S.G.)

1336.*Schepenen van der Kuere.*

Jan Masch.
 Willem van Vaernewijc.
 Geerolf Bette.
 Jan van Ponteraven.
 Govaert de Coc.

Schepenen van Ghedeelē.

Jan Borluut.
 Everdey de Grutere.
 Willem Bette, f^s. ser Willems.
 Philips ute Merham.⁴
 Lievin Abelyn.

2 Jurdaen uit Meerem. S.B.

1 Everaert Mont. S.B.

3 Heynric Baec. S.B.

4 Philips uit Meerem. S.B.

Lievin Damman.	Jan de Bleckere.
Lievin van der Caerden.	Jacob Otte.
Jan de Raven.	Simoen de Rijcke.
Jan Soetamijs.	Lennoet uten Ramen.
Claeys Utenthove.	Willem de Groote.
Jan Jours. ¹	Jan de Pape, in Doudeborch.
Jan Speliaert. ²	Jacob Lievyns. ³
Willem van Coudenbrouc.	Wasselin van Leyns.

Item, in dit jaer staerf Cuerstroosijn van Ghent ende licht begraven in Onser Vrauen-capelle te Dronghene, also men in gaet up de noortsyde onder eenen saerck die hooghe licht.

Item, in dit jaer alligierden die van Brugghe ende seyden dat het Vrye zaude zijn een lidt van vieren in Vlaenderen, dwelck maer en behoort te zyne een apendent van Brugghe.

1337.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>

Maes van Vaernewijc.	Ghelnoet Damman, over hem Jacob de Backere, over de maerckt.
Pieter van der Couteren.	
Antonis Bette.	
Jacob Masch.	Heynric Leyscoef.
Jan van Wiendeke.	Lievin Bevelant.
Hughe van Lembeke.	Geerem uten Zwane.
Pieter Hoornekyn.	Jan Willade.
Sanders Rijm.	Philips de Lakenboetere.
Claeys van Berleghem.	Govaert van den Pitte.
Gillis de Tollenere.	Jan van Wettere. ⁴
Boudyn de Coc.	Jan de Vocht. ⁵

1 Jan Joers. S.B.

3 Jacob Lievin. S.B.

2 Jan Spelaert. S.B.

4 Lievin van Wettere. S.B.

5 Jan de Vooght. S.B.

Pieter Zoetaert.	Jan van der Stichelen.
Philips van Audenaerde.	Jacob van Masmine. ¹
	Pieter Bause. ²
	Heynric de Grutere.

1338.

Schepenen van der Kuere.   *Schepenen van Ghedelee.*

Jan Speliaert. ³	Willem de Meersman.
Pieter de Clerc.	Zegher Utendale.
Jan van Steenbeke.	Jacob Rugghestul.
Heynric de Boem.	Jan Minneman. ⁵
Heynric Goethals, de brouwere.	Simoen de Neckere.
Jan van Dronghene.	Philips van Deynse.
Geeraert Neut.	Pieter Dulhuus.
Boudyn uut Merham. ⁴	Heynric van Baerledonc.
Willem van Artevelde.	Jan Zelle.
Jacob van der Hoyen.	Jan Donker.
Heynric Hennech.	Jan van den Hovene.
Lievyn van Vuerne.	Staes Brantyn.
Diederic Henseldonc.	Willem Molenyser.

Item, in dit jaer rees Jacop van Ertvelde up Alderkinder-dach ende was in't beleedt vijf jaer vijf maenden en vijf daghen.

[In dit jaer was eenen Jacob van Eertvelde ghecoren capiteyn over geheel Vlaenderen om teghens yegelijcken 't selve te beschudden A° 1337, ende hiel het lant soo langhe hy leefde in peys ende vrede, soo veel dat hy van de ghemeinte van Ghent noch wert doot gheslaeghen. (G.)

1 Jacob van Massemine. S.B.

2 Pieter Bause. S.B.

3 Jan Spelgaert. S.B.

5 Jan Minnebode. S.B.

4 Baudin uut Meerem. S.B.

In dit jaer den coninck van Enghelant met synen sone ende de coninginne quamen in 't Swijn metter haesten toeghesleghen al met ghewapenderhandt; doe voer men t'Ypere ende in 't Westlant met Jacob van Artevelde met crachte. (K.M.)]

Item, in dit jaer trocken die van Ghent t'sGravenscuere jeghens den coninc van Inghelant, doe hy den wijch ghedaen hadde jeghens de Noormans te Cassant.

Item, t'Sente Martinsmesse in dit voornoemde jaer trac men te Biervliet.

Item, dese Jacop van Eertvelde maechte aliancie met den voornoemden coninc van Inghelant jeghens den grave Lodewijc ende den coninc van Vranckerijcke, dwelck langhe duerde omme dies wille dat de drie steden Ghent, Brugghe ende Ypere favorabele waren met den voornoemde Jacop van Eertvelde ende den coninc van Inghelant, ende men riep de ballingen inne al Vlaenderen duere.

Item, grave Lodewijc van Nyvers dit ansiende hy nam zijn wijf vrouwe Magriete ende Lodewijc van Male zynen soone, ende ghinc woonen te Parijs.

1339.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Simoen Parijs.

Gillis Rynvisch.¹

Simoen ser Thomaes.

Jan Blanckaert.

Simoen van Merlebeke.

Jan van den Hende.

Jacob Habelyn.

Seger Seghers.

Boudyn van den Walle.

Fransoeys Sloeve.

1 Gillis Rivisch. S.B.

Jan de Bake.	Pieter Mabensone.
Jan Walraven. ¹	Seger Boele.
Michiel de Witte.	Gillis Brandyn.
Jan van Leyns, de voldere.	Raesse Goethals.
Lievin van Wettere.	Heynric Drieghe.
Boudyn de Puur. ²	Jan Doedin.
Lievin van Ghent.	Heynric Bernaerts.
Heynric de Beere.	Roegier de Smet, de eurdewanier.

Item, in dit jaer up Sente Winocxdach waren te Brugghe die van Ghent met opene banieren tot in de Steenstrate ende hadden de stede van Brugghe ghewonnen, ende cooren noch ghesellen ende trocken naer Ypere.

[Anno xxxix dede Artevelde delven de Lieve commende van Damme tot Ghendt binnen de stede. (S.G.)

In dit jaer op St. Winochsdach waren die van Ghendt in de Steenstraete te Brugghe ende daer ontrent met opene baniere, ende die van Ghendt sleghen te Brugghe veel makelaers doodt binnen de Vlaemsche straat ende op de Bursse. (K.M.).

In dit jaer in October deelde Jacob van Aerteveld Vlaenderen in drye deelen, te weten Ghendt, Brugghe en Ypere. (K.M.)]

1340.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Jan van der Vloet.	Jan van Dessele.
Pieter van der Asselt.	Heynric Goethals, in de drapstraete.

1 Jan Walraden. S.B.

2 De Puer. S.B.

Jurdaen Sersanders.	Simoen van Ravenscoot.
Gillis van der Pale.	Willem van den Poele.
Jan Huugs sone. ¹	Jacob van der Linden.
Hughe van den Abeele.	Lievin Everboud.
Jan Buuc.	Jan Baers, over hem Philips van Deynse.
Geeraert Denijs.	
Maes van Olsene.	Matheus van Ghentbrugghe.
Jan Louf,	Jan Coolins soone.
Pieter van de Velde.	Jan Tac. ²
Pieter van Coudenhove.	Jan Roggheman.
Jacob Coelins, de verwere.	Jan Diederix.
	Pieter Boele.

Item, in dit jaer waren die van Ghent voor Doornike met Jacob van Eertvelde ende de wet van Ghent was voor Doornyke vermaect, ende de voornoemde Jacob lach met den coninc van Inghelant ende wan de sententie quyte jeghens den coninc van Vranckerijcke, ende hy moest Jacob van Eertvelde leveren de instrumenten, bullen, brieven ende gheschriften en alle de verbanden die de coninc van Vranckryke hadde up Vlaenderen.

Item, de voornoemde Jacob van Ertvelde stack zynen aerme duer de voornoemde brieven van verbanden ende brachse also binnen Ghent daerse ghecassert ende ghescuert waren.

[In dit jaer lach Jacob van Ertvelde voor Doornicke met den coninc van Inghelandt ende wan de sententie quite jeghen den coninc Philips van Vranckerick, ende brachte Jacoppe van Ertvelde de instrumenten, bullen ende alle verbanden die hy hadde up Vlaenderen, ende die brochte

1 Jan Huugs. S.B.

2 Jan Ryt. S.B.

Jacoppe van Ertvelde duer zynen aermen ghesteken te Ghendt ende schuerdese aldaer. (S.G.)]

Item, in 't selve jaer was Sente Quintins ghewonnen.

[In dit jaer was de conynck van Inghelant tot Ghent ende bat de lieden van Ghent te willen onderhouden de alliantie die zy met hem ghemaect hadden. (S.G.)

- In dit jaer was den slach tusschen de Vlaminghen ende den Franchoisen voor Sent Omaers op den xxiiij in Hoymaent. (K.M.)

- Item, naer het segghen van de walsche cronicke slough namaels Geeraert Denijs achtsten schepenen doodt Jacob van Aertvelde. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer, in de maent van Sprockele, doen deelde Jacob van Aertvelde de stede van Ghendt in dryen, te wetene: de poorterye, de weverye ende de neeringhen. (K.M.)]

- Item, in 't selve jaer in de maent van September soo renunchieerde Philippus de Vallois coninck van Vranckryck te Bovines aen al sulck een recht dat hem soude commen te competeren aen het graefschap van Vlaenderen, voor ende in proffytte van de gravinne van Henegauwen, syne suster, en aen haeren man ende syne hoirs eeuwelyck en voor altyd. (K.M.)

1341.

Schepenen van der Kuere.

Gillis Rynvisch.¹

Boudyn uut Merham.²

Willem Bette.

Schepenen van Ghedeele.

Ghyselbrecht de Grutere, over hem Jan de Geluwe.³

Willem Joers.⁴

3 Jan van Gelu. S.B.

1 Gillis Rivisch. S.B.

2 Baudin uut Meerhem. S.B.

4 Willem Jours. S.B.

Heynric Hennech.	Pieter Cortoys.
Race van Claterbosch.	Boudyn Rugghestul.
Jacob van Wackene.	Jan van Waes.
Andries Naeldekin.	Gillis van den Pitte.
Pieter Bollaert.	Jan van Vijnct.
Jan Celle.	Jan van Bost.
Boudyn Maes.	Lievin Bruunpere.
Gillis van Contelsvoerde.	Diederic de Moenc. ¹
Jan van Loo, de vleeschhouwere.	Gillis Lauwaert.
	Lievin de Marscale.
Soy Dobbeler.	Jacob van Mayeghem.

Item, in dit jaer was Sente Amans ende Orchies ghewonnen.

Item, in dit jaer was grooten brant te Ghent up de Gansdriesch.

[In dit jaer was oock grooten brant op den Gansdriesche by der Bylocke, daer nu staet het clooster van Sente Agneten, ende was hemlieden gheconseerteit by slote van collatien ter begeerten van mynen heere van Ravestyn. (K.M.)

In 't jaer 1341, gheduerende het magistraet van 1341 wiert gheaccoordeert eenen treves van dry jaeren tusschen de coninghen van Vranckryck ende van Enghelant. (K.M.)

- Item, in dit selve jaer in December soo ghelach de coninghinne van Inghelant in 't clooster van Ste. Baefs van kinde van eenen sone, die namaels in Inghelant gheheten was Jan van Ghendt. (K.M.)]

1342.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Dher Willem de Meersman.	Simoen ser Thomaes.
Claeys Utenhove.	Pieter Duulhuus.

1 Diederic de Monec. S.B.

Willem van Huse.	Jan de Crane.
Jan Donter.	Jan Borluut, over hem Hughe Melaus.
Fransoys Zoetaerd.	
Claeys de Clerc.	Lievin van Plasschendale.
Simoen van Merlebeke.	Simoen van Aelst.
Lievin van den Hoghenhuus.	Claeys Daens.
Lievin van Vuerne, over hem Jacob Abelyn.	Arnoud Goethals.
	Boudyn Ghynghebeere.
Pieter Stocman.	Pieter van den Hovene.
Willem de Costere.	Heynric van Allendriesche. ²
Jan van 't Salons.	Pauwels Wissele.
Casin van der Haghe. ¹	Jan Walraven.

Item, in dit jaer was te Mechelen grooten brant (den xvijj in Meye. (K.M.)

Item, in dit jaer waren te Ghent ghemaect nieuwe hooftmannen te wetene: Jacop van Ertvelde, Willem van Vaernewijc, Gelloet van Leins, Pieter van Caudenhove ende Joos Hapere.

Item, in 't selve jaer sont de paus twee cardenalen omme van paeyse te sprekene tusschen de twee coninghen, daer de coninc Edewaert zeyde te zyne van sins wijss weghe coninc van Vranckerycke ende dat hem verstorven was ende wilde met den swerde conqueresteren, ende hy hadde t' synder hulpe de keyser van Aelmaengen, de hertoge van Brabant, d'hertoghe van Geldere ende van Ghulicke, Jacop van Ertvelde met de Vlamingen, de grave van Henegauwe, welcke heeren met de Inghelschen destruwerden Artoys, Vermandoey, Picardyen, dlant van Potay, van Bollenoeis tot Nor-

2 Van Assendriessche. S.B.

1 Casin van den Berghe. S.B.

mandyen toe. Dit ghedaen sijnde Eduwaert trac in Inghelant ende elc heere t' synen lande waert omme den wintere.

Item, coninc Philips de Langhe van Vranckericke vergaderde groot vole ende berede eene groote vloote van scepen uit Noormandyen ende maechte amiraal Jan, zynen autsten soone, grave van Noormandyen, ende arriveerde met zyne scepen ten Hasegaete by den Sluus. Dit vernemende de coninc van Inghelant hy quam van achtere up de Noormans, ende met de hulpe van de Vlaminghen daer bleven versleghen de Franchoeysen ende Noormans, en met grooter avontueren ontquam de amiraal, de hertog van Normandyen.

[In dit jaer den ij in lauwē daer naer was een groote aertbevinghe. (K.M.)

Item, in dit jaer gheschiede den camp tusschen den smet van Cameroen ende eenen Juude, omme de versmadenis die de Juude ghedaen hadde de beelde van Maria in 't lant van Henegauwe te Cameroen, tusschen Ath ende Berghe, staet niet verre van Bruggelettes. (K.M.)]

1343.

Schepenen van der Kuere.

Simoen Parijs.

Jan van Gheluwe.

Gillis van der Pale.

Geeraert van der Nieuwermolen.

Lievin Bevelant.

Schepenen van Ghedeele.

Pieter de Clerc.

Jurdaen ser Sanders.

Willem van Coudenbrouc.

Heynric van Vicht.¹

Heynric van de Vierwechsteden.²

1 Van der Vicht. S.B.

2 Van de Vierweghesceeden. S.B.

Jan van Vinet.	Jan Bette, de vleeschhouwere.
Jan Huugs sone.	Jan de Hase.
Pieter van Bassevelde.	Gillis de Keysere.
Jan Ondermaerct.	Jan Willaus.
Pieter Mabensone.	Lievin de Visschere.
Lievin van Cleenpitte. ¹	Jan van der Hoyen f ^s Jacobs.
Lievin Bruunpeere.	Jan van der Hoyen f ^s Clays.
Jan Louf.	Jan Soetaert, over hem Mattheus van Ghentbrugghe.

Item, in dit scependom was te Ghent up de Vrydachmaert den ij^{en} Meije den Quaeden Maendach, doen de volders t'onderghynghen, daer veel volcx doot bleef, daer som spronghen in de Leye ende vele verdroncken, emmers de wevers quamen te boven ende hielden d'overhant.

[Anno xlij (in Wedemaent K.M.) ordoneerde Jacob van Artevelde binnen Ghent liij dekenen, eenen van elcke neerynghe ende van al eenen euverdeken ende eenen van de weverie om dat 't volck van der stede an dese twee dekene zouden moghen hoofden. (S.G.)

- Item, in dit jaer den ij Meye was te Ghendt op de Vrindachmaert den Quaden Maendach, ende dit quam toe omdat de volders hebben wilden van de Wevers ijj grooten meer dan de Wevers gheven wilden, ende Geeraert Denijs, deken van de weveryen, track met die van den ambacht ter maert met Jacob van Aertvelde, ende daert wert doodtgheslaghen Jan de Backere, overdeken van de neeringhen, daer groote disertie omme quam, ende de weverye behielt d'overhandt. (K.M.)]

1 Lievin van den Cleemputte. S.B.

Item, in 't voornoemde jaer bleef doot grave van Henegauwe in Vrieslant met vele volcx.

Item, Jacop van Ertvelde trac metten Vlaminghen uute ende beleyde Dornyke. Dit verhorende de coninc van Vranckeryke hy dede paeys maeken met Jacob van Ertvelde ende met de drye steden van Vlaenderen, ende daer waren weder van nieus gherelaxeret de sententie van verwatenesse, die de coninc Philips de Langhe hadde vercreghen an den paus jeghens dlant van Vlaenderen omme dat zy den grave Lodewijc rebel waren. Dese voornoemde letteren waren voor Dornyke ghescuert ende te nieuten ghedaen by consente van den tween cardinalen ende den coninc van Vranckerijc, ende corts daer naer quam de grave Lodewijc in Vlaenderen, maer de drye steden hadden al 't regement van den lande, ende zy hielden de ballingen binnen 's lans.

Den voorseyden Jacobus d'Aertvelde alhoewel hy edelman was ende syne familie, omme beter gheacht te syn van het ghemeynte, die hem vergeten hadden, maeckte ende verkoos een ambacht van de Brauwers, niet dat hy 't selve ambacht dede, maer om de privilegie te genieten ende de vryhede van 't selve, ende wiert vercosen den eersten souverainen deken van de stadt, alwaer hy seer bemindt ende geacht wiert, in het welck hem naervolgden veele andere edellieden vander stadt om gheacht te syn van 't ghemeynte ende om tot die weerdigheyt te commen tot het officie van souverainen deken. (K.M.)

1344.

Schepenen van der Kuere.

Jan van der Vloet.

Pieter van der Hasselt.

Schepenen van Ghedeele.

Segher Utendale.

Michiel van West.

Jacob Coelins.	Pieter van den Hovene.
Lievin van Waes.	Lievin Everbout.
Huge van Lembeke.	Pieter van de Velde.
Jan van Houtem, de voldere.	Jan van Leyns.
Segher van Bechghem. ¹	Willem Scelpe.
Jan van den Scatte.	Jan van Bost, sher Pieters.
Jan Diederies, de voldere.	Heynric Coelwey.
Gillis van Contelsvoerde.	Jan Serpieters.
Roegier de Smet, cordewanier.	Jan Fentman.
Heynric Goethals, op 't hooghuus.	Jacob Storem.
	Lievin Spreeuwe.

Lievin van Dronghene.

In dit jaer was de heere van Adinghem onthooft te Leynoet.

[Jacob van Artevelde slouch nieuwe munte die zeer goet was. (S.G.)]

Item, in dit jaer den v in hoeymaent quam ter Sluus de coninc Eduwaert van Inghelant, daer hy ontboot Jacob van Ertvelde dat hem de grave Lodewijc zaude manscap doen van den graefscepe van Vlaenderen of hy zaude Vlaenderen 't synder taeffelen legghen, ende daer in stellen zynen outsten zoone de prince van Waels, dwelck Jacob van Ertvelde consenteerde; ende weder t'huus commende gaf 't selve te kennene dat hy geconsenteert hadde, daer de wevers gram omme waren en sloeghen naer hem, zoo dat de voornoemde Jacob van Ertvelde doot ghesleghen was van eenen schoenlapper, ende de wevers sloughen noch x mannen doot van zyne raetsleden.

Dit ghebuerde in den Paddenhouck ende

1 Zegher van Bethem. S.B.

datte omme dies wille dat hy den coninc van Inghelant wilde ontfanghen als overheere up den xxijij hoeymaent.

[In 't jaer 1344 gheduerende dit magistraet, den 8, andere den 17 van July, wiert den voornoemden Jacobus d'Aertvelde ende 12 andere van synen raedt ende factie ghedoodt ende ghemassacreert door het ghemeyn volck van Ghent in sijn eyghen huys, staende op den Calanderberg in den Paddenhoek, meynende van achter uyt te gaen; de oorsaeke was, seyden sy, om dat den voornoemden Artevelde wilde wijsmaecken aen 't ghemeyne volck van te veranderen van prince ende het onterven synen natuerelijcken heer, den grave van Vlaenderen, om te kiesen in syne plaatse den prins de Walles, sone van Eduaert, coninck van Enghelant, den welcken soude het graefschap verandert hebben in een hertochdom, hetgene het ghemeyne volck soo seer mishaegde van de stadt ende soo vergramt waeren om dese nieuwicheyt teghen Aertvelde ende de syne, als dat sy subitelijck een vleeschbanck van maeckten, ende selfs hunne huysen afbrekende tot een eeuwiche memorie, sijnde het hooft daer van ende opleyder van dit exploit ende moorderyen eenen Geeraert Denijs, deken van de lynewevers, ende grooten vyant van Aertvelde. Sulck een eynde hebben ordinairelyk die de welcke door het volck sijn verheven tot hooghe staeten, al was 't dat hy in synen tijt wel ende gheluckelyk ghoregeert hadde het lant van Vlaenderen, hetgene dan floerde in alle soorten van coopmanschappen ende comercie, als oock in rijckdom ende voorspoet, ende om syne doodt wiert alsdan gheordonneert nu voortaen, dat de magistraet soude ghecosen worden door acht personen, ghestelt door die van de stadt; in conformiteyt van dese ordonnancie wiert ghecosen ende vernieuwt het

volghende magistraet door vier personen, die ghecommiteert wierden door den prince tot vernieuwinghe van de weth, die waeren Nicolaes Utenhove, Nicolaes de Berleghem, Pieter Stockman ende Pieter Hughe sone; van weghen de stadt waer onder oock vier ghecommiteert, die waeren Jacques van Goetvelde, Geeraert Denijs, Jan de Brake en Ghelnoyt van Leyns. (K.M.)

De cronycke van Eenaeme seght dat Jacob van Artevelde doot ghesleghen was in het jaer neghen en vijftich en dat by den commune van Ghent in zynen pertstal. (S.G.)]

Item, de coninc van Inghelant verhorende dat Jacop van Ertvelde doot ghesleghen was trock weder naer Inghelant.

Item, in dit voornoemde jaer te Meye, die van Ypere verhoorende ende vernomen hebbende dat die van Poperinghe lakenen maeckten ghelyc die van Ypere, daer omme die van Ypere namen tot haren capitein Jan van Utkerke ende die trac met heircrachte tot Poperinghe, ende die van Poperinghe omme die van Ypere te wederstane maecten haren capitein Jacob de Bets, ende trocken die van Ypere te ghemoete, daer zeere ghevochten was, ende Jacob de Bets was daer doot ghesleghen, ende vele van Poperinghe doot ghesleghen ende vele ghevangkanen.

1345.

Schepenen van der Kuere.

Willem de Mersman.

Willem van Husse.

Lauwereins van Westvoerde.

Pieter Dulhuus.

Schepenen van Ghedeele.

Lievin van Vuerne.

Michiel de Witte.

Franchoeys Sloeve.

Jan de Crane.

Boudijn Rugghestul.	Boudijn Maes.
Boudijn Geeraerds.	Jan Scettorf. ¹
Jan van der Hoyen.	Jacob van den Ryse.
Lievin Braem.	Jan de Langhe.
Jan de Riemakere.	Heynric Butteneere.
Gillis van Ponteraven.	Lievin van der Haghe.
Vranke de Backere.	Jacob van der Molen.
Pieter van Deynse.	Pieter van den Damme.
Mathijs van Haegt.	Willem Blomme.

Item, in dit jaer laghen de Vlaminghen voor Betunen ende Sent Amans, dwelc ghewonnen waert.

[In dit jaer stont eene peste oppe, die wel dry jaren duerde, zoo dat wel dhelft van den volcke op de werelt zijnde starf. (S.G.)

In dit jaer vochten de wevers jeghens de volders up de Vrindachmert, ende waren vele volders versleghen ende ghejaeght te Mannekins-aerde in 't watere, ende hier over rees een oerloghe. (S.G.)

Item, in dit jaer was binnen Brussele gheleyt den eersten steen van sente Claren-cloestere. (K.M.)]

Item, in dit voornoemde jaer ontfinc grave Lodewijc dlant van Vlaenderen te Ghent.

[Anno xlvi ontrent Lichtmisze wilden de lieden van Ghent bedwynghen den grave Lodewijck van Male eedt te doene, ende de grave antwoorde indien de coninck van Inghelant te Riemen ontfangen wert ende gheconsacreert conynck van Vranckerijck dat hy 't zelve gheerne doen zoude ende anders niet.

1 Jan Steetorf S.B.

Daer naer bedwonghen die van Gent den grave te wyve te nemen Isabelle, 's conyncx dochter van Inghelant, ende was de feeste ghesloten t' haudene te Gent in de Paesdaghen. (S.G.).

- ..... Maer troude daer naer noch Margaretha, hertoghe Jans dochtere van Brabant, verlatende d'andere vrouwe. (G.) - Den xxvijj maerte vont hem grave Lodewijck by den conynck van Vranckerijck, en daer wiert een ander huwelick ghesloten tusschen grave Lodewijck ende hertogh's Jans dochter van Brabant, de schoone Margariete, ende men hielt de feeste daer af te Vilvoorde. (S.G.)

Den 5 October van 't selve jaer stierf Guillaume, grave van Henegauwen, in eenen veltslach teghen de Switsers, die ghetrauwt hadde Joanna, dochter van den hertogh van Brabant, Jan ghenoemt. (K.M.)]

1346.

Schepenen van der Kuere.

Jan Willade.

Pieter van de Velde.

Jurdaen Sersanders.

Boudijn uit Merham.¹

Willem van Westvoerde.

Willem Scelpe.

Jacob van West.

Jacob van Wackene.

Lievin de Waele.

Jan Louf, over hem Claeys van den Oedekine.²

Schepenen van Ghedelee.

Simoen Parijs.

Pieter Bollaert.

Heynric Groethals.

Philips van Audenaerde.

Jan van Oesterzele.

Simoen van Aelst.

Simoen van Merlebeke.

Jacob de Bloc.

Jan Serpieters.

Jan van Tsalons.

Jan van der Stichelen.³

1 Uter Meeren. S.B.

2 Van den Heedekine. S.B.

3 Jan van Axele. S.B.

Jan van Dronghene.

Jan Dotter.

Segher de Crudeneere.

Heynric Willebaert.

Jan van Meesene.

Item, in dit jaer wan de coninc van Inghelant den slach te Kerssy, den xxij ougste, ende daer was versleghen de edele grave Lodewijck ende noch vele ander princen, ende licht begraven te Brugghe te Sente Donaes, ende doen trac de coninc logieren voor Calis, ende Lodewijc, 's graven Lodewijcx zoone, ontfinc 't lant van Vlaenderen.

Item, de grave Lodewijc was verradelic doot ghesleghen van achtere van den grave van Alenson, ende Me Jan van Gistele wrac de doot van den grave Lodewijc, ende doen quam Gautier Le Grys ende slouch doot den heere van Ghistele, ende Lodewijc regierde xxij jaren.

Item, Lodewijc metten Franchoisen waren sterc lx^m ende de coninc van Inghelant xv^m sterc, daer Lodewijc van Male zeer ghequetst was en door coninc van Vranckeryke ridder ghesleghen.

[Dese Lodewijck wert heer van Arthoys, van Bourgoignen, Palatyn van Salins, heere van Mechelen, Antwerpen ende conquesteerde 't hertochdom van Lotrijcke ende Brabant metten sweerde. (G.)]

1347.

Schepenen van der Kuere.

Claeys Utenhove, over hem Zegher
Utendale.

Jan van Vynct.

Willem van den Ryse.

Geeraert de Brune.

Schepenen van Ghedeele.

Gillis van der Pale.

Pieter van Coudenhove.

Rombaut Mond.

Jacob van den Sompele.

Arnoud de Dobbeler.

.....¹

Lievin van Loo.	Jan Dont. ²
Lievin de Visschere.	Pieter Stocman.
Heynric Coelwey.	Pieter Mabensone.
Zegher de Dobbeler.	Pieter van Bassevelde.
Jan de Pape.	Jan van der Loeve.
Gillis Zac.	Heynric Drieghe.
Lievin Sanders.	Heynric Eeckaert.
Willem van Aertevelde.	Heynric Goethals, up 't hooghuus.

Item, in dit jaer den vierden van ougste was de coninc Eduwaert upghegheven de stede van Calis.

[In dit jaer wan de coninck van Inghelandt de stadt van Calis. (S.G.)

In dit jaer slouch Segher Courtresijn, capitein van de Ghentenaers, de Franchoisen tot Rijssel; daer bleven wel zestien duisent Franchoisen. (S.G.)]

Item, in dit jaer, den tweeden van wedemaent, trauwede Lodewijc van Male by toedoene van den coninc Philips van Vranckerijcke vrouwe Margriet, 's hertogen dochtere van Brabant, daerom dat de Inghelscen zeer gram waren; want vrouwe Isebeele, 's conincx dochtere van Inghelant, seyde hem trauwe ghegeven te hebbene ende bleef maghet tot datse starf, ende up hooghe daghen dragende den swarten leeu in 't gauden velt op haere rechter mauwe, te wetene de wapene van Vlaenderen, in groter trauwen van den huwelicken staet.

Item, Lodewijc van Male regierde xxxvj jaer, werd in den wijch te Kerssy, daer zijn vader dood bleef ende hy

2 Jan de Hond. S.B.

1 Aernout de Brune. S.B.

ghequetst, ridder ghesleghen, ende dede manscip daer den coninc van Vrankerijcke van Vlaenderen, Avennes, Nyvers ende van Rethiers.

1348.

Schepenen van der Kuere.

Lievin van Vuerne.

Jan Goethals, f^s ser Boudins.

Simoen Relhem.

Jan de Bastaert.

Pieter van den Bossche, f^s. Pieters.

Justaes van den Ackere.

Heynric Vrient.

Jan Hoernic, f^s Heynricx.

Jacob Coutaerd.

Jan de Meyere, voor de Freren.

Joos Wittebroot.

Wouter de Hase.

Dieric van Loo.

Schepenen van Ghedeelē.

Simoen van den Kerchove.

Jan van Loo.

Lievin van Wettere.

Boudijn van Laerne.

Hughe van Lembeke.

Jacob van Geeraersberghe.

Jacob de Bloc.

Jacob Storem.

Pieter van der Doerent.

Maes van der Burch.¹

Lievin Goethals.

Lievin Damman, f^s Servaes.

Geeraert Leeuwaert.²

Item, in dit jaer naer 't beleet van Lievin van Vuerne waren tsondachs den xxvij lauwe [Den xv lauwe. (S.G.)] dese scepenen verlaten ende ander ghemaect de ghene die hier naer volghen zullen, ende de hertoghe van Lancastere quam te Dunckerke, ende daer quamen by hem die van Ghent ende van Ypere, biddende hem te willen den paeys makene tusschen den grave Lodewijc ende hemlieden.

[Den xxvij in pietemaent, wasser een bestant ghemaect tusschen den coninck van Inghelant ende Vranckrijck tot

1 Maes van der Borch. S.B.

2 Gheeraert Leewere. S.B.

St. Jans-daghe, ende xiiij daghen daer naer, daer in begrepen was de grave Lodewijck in Inghelant; maer hy en dorste binnen dyen tijt in Vlaenderen nyet commen ende men wilde van conincx van Vranckrijcx weghen ontset doen die van Calis, ende Segher Cortrosijn wert capiteyn ghemaect van de Ghenteneers ende ginck ligghen te Cassele, daer hy wederstont den senechael van Vranckrijck ende hadde onder hem Jan Bornage, ende daer wert ghevochten van 's donderdachs tot 's vrydachs snoenens. Daer bleven xvij duysent Franchoysen, metgaders den senechael en de heere van Crety, en de Franchoysen vloeden bynnen St. Omaers. (G.)]

In dit jaer 1347 den coninck van Engelant naer een lanck beleg won de stadt van Calis, die hun moesten overgeven door faute van secours, welcke stadt wiert bevecht door Engelsche, Vlaminghen ende andere natien, naer dien dat de voornoemde Enghelschen uytghejaegt hadden alle de Fransche ende borghers van de stadt; den coninck van Vranckerijck ghereedt ghemaect hebbende een groot leger om de stadt te secureren, geleydt door den seneschal van Vranckerijck; om welck te beletten vercosen die van Ghendt dry edellieden ende ridders voor capiteynen van hunne stadt, om te gheleyden hun volck van oorlog, die waeren Mher Sohier le Courtroisin, als het hooft, Mher Jan de Baronaige ridder, ende den heere Van de Woestyne, die onder het bevel waeren van Mher Sohier le Courtroisin, welcken heer capiteyn, om te beter te beletten het secours, stelden hun en namen in den pas van den berch van Cassel, van welcken pas hem oock willende bedienen de senechal van Vranckerijck, quam om die van Vlaenderen wech te jaeghen, die

voor alsdan den selven pas hadden inghenomen, alwaer eene groote ende bloedighe bataille voorviel, die duerde van donderdach 's morghens tot den vrydach voor den noen, alwaer de Franschen gheslaeghen wierden ende ghedoodt wel 16 duysent Franschen; in welcken slach hem seer cloeckelijck droeg eenen capiteyn van de stadt van Ghendt, ghenaemt Gillis Rypegeerse, die hooft ende capiteyn was van de lynewevers van de selve stadt, denwelcken soo vreeselijck sloeghen de achtergarde van de Franschen dat sy ghedwonghen wierden de vlucht te nemen naer de stadt van St. Omaer, in welcke retraitte sy soo hefelijk vervolght wierden door den capiteyn Rypegeerse, dat hy daer door veel van sijn volck verloor, waer van het meeste volck van Ghendt was ende edelmans, in welcke batallie bleef den heere van Renty, hooft ende gheleyder der Franschen. (K.M.)]

Item, de grave Lodewijc quam te Dunckerke ende daer was den paeys ghemaect ende daer riep men: Vlaenderen den leeu! van blyscepē dat Vlaenderen eens was met haren prynce, ende de grave Lodewijc quam te Ghent naer Dertiendach.

[In 't selve jaer wiert den peys ghemaecttusschen den grave van Vlaenderen ende die van de stadt van Ghendt ende Ypere, welcken peys maeckte den hertogh van Lancastre, wesende in de stadt van Dunckerke, op Ste. Catharinedach; alswanneer den voornoemden grave quam tot Ghendt, alwaer hy swoer te onderhouden de privilegien van de stadt, ende wiert met blijdtschap ontfanghen ende in triumphe, ende swoeren al den eedt van ghetrauwicheyt. (K.M.)

Item, in dit jaer den xxv ougst beleyden die van Ghendt de stede van Aelst. (K.M.)]

De tweeste scepenen in 't jaer 1348.

Schepenen van der Kuere.

Heynric de Grutere.

Jan Jours.

Geerolf Bette.

Pieter van den Kerchove.

Salemon Borluut.

Gyselbrecht Polleyn.

Jacob van Huse.

Jan Damman, f^s Jans.

Jan Lippins.

Jan Diederix.

Maes van den Westvelde.

Cornelis de Pape.

Pieter van der Meersch.

Schepenen van Ghedelee.

Jacob Rijnvisch.¹

Jan van Wiendeke.

Heynric de Pape.

Heynric Alijn, f^s Simoens.

Gillis Soys sone.²

Jacob van Zele.

Segher Sloeve.

Jan Coevoet, de jonghe.

Jan van Brootsende.³

Jan Utenberghe.

Segher van Carrenbrouck.⁴

Daniel de Tolleneere.

Segher Ardeline.

In dit scependom quamen up de Vrydachmaert te Ghent gheloopen bet dan vj^c wevers ende huerlieder capitein was Jan van de Velde, ende zy riepen: ‘Wie dat ghemeente lief heeft ende metten coninc wille blyven die volghe ons naer!’

Item, die vleeschauwers, viscoopers, volders ende de wet quamen ooc ter maert ende de wevers beghonsten te slane op de volders; ende terstont de wet, vleeschauwers, viscoopers ende ander neringhen, die ter maert commen waren, zy sloughen alle te samen up de weverye, ende men slouchse doot, waer men se vont; ende corts daer naer worden alle de ballinghen, quade rapaelghe, in Ghent, in Ypere doot ghesleghen, onthooft, verjaecht uuten lande van Vlaenderen.

1 Jacob Rivisch. S.B.

2 Gillis Seyssone. S.B.

3 Jacob van Brootshende S.B.

4 Zegher van Kerrebroue. S.B.

[Item, in de stadt van Audenaerde ghebeurde een grauwelijck fait, alwaer 17 priesters vergheven wierden door het water, met welck zy consacreerden in de H. Missee.
(K.M.)]

1349.

Schepenen van der Kuere.

Gillis Rijnvisch.¹

Jan Yoens.

Jan Speliaert.

Jan de Tollenere.

Simoen de Neckere.

Jan de Pape, t'sente Pieters.

Boudijn van Swynaeerde.

Franchoys Zoetaert.

Hughe van der Most.

Willem van den Hecke.

Jan Buuc, d'oude.

Gillis de Curte.

Simoen metten Scapen.

Schepenen van Ghedelee.

Willem van den Pitte.²

Franchois Sloeve.

Lievin Ydgebout.

Heynric de Peystere.

Jacob Vertrimen.

Lievin Brunpeere.

Jacob Leyscoef.

Pieter de Pileke.

Willem van den Pitte, lakensnider.

Simoen van den Heecke.³

Arnoud Bloume.

Segher van Meeren.

Jacob Ponsijs.⁴

Item, in dit jaer quam eene secte van cruusbroers te Ghent in wedemaent, ende droughen een cruse achter ende vooren, ende zy quamen uit Almaengen. Zy ontcleeden hemlieden up strate al naect ende gheeselden hemlieden zelven op haere scauderen met gheeselen tot den bloede; ende hemlieden volchden alle manieren van bouwen, poeytiers, dieven, roovers, vrouwen van den lichten levene ende zy hilden vele ongheloovichede: sy en knielden voor 't helich sacrament niet als men 't ophief, noch en staken

² F^s. Wasselins. S.B.

¹ Gillis Rivisch. S.B.

³ Symoen van der Eeken. S.B.

⁴ Jacob Parijs. S.B.

haere capproenen van den hoofde niet ter evangelie, ende hielden zoo wie xxx daeghen dese penitentie dede hy hadde pardon van alle sonden quyte ende aflaet, dat men heet *a pena et culpa*; maer endelic zy waren van den paus verwaet ende te nieuten ghedaen.

[Item, dese geeseleers sijn ghecommen te Ypere; op eenen rijckxdach sijnder veel honerde ghecommen, ende hebben groote geestelijcheyt uytghegeven, alsoo dat se die borghers te gaste genoot hebben; het was eenen wederdoopers aert gheweest, daerom werdet oock verboden. (K.M.)]

Item, in dit jaer, den vj in ougste, trac men ende lach men weder voor Doornyke.

[Item, in dit jaer viij december starf heer Hendrijck van Limburg. (K.M.)

- Item, in dit jaer was in Italien groote aertbevinghe, soo dat sente Pauwelskercke binnen Rome ommeviel ende noch veele huysen. (K.M.)]

1350.

Schepenen van der Kuere.

Simoen van den Kerchove.

Jacob Rijnvisch.¹

Jurdaen Sersanders.

Hughe van Lembeke.

Jan Borluut, f^s Gheerams.

Jacob van der Linden.

Jacob Willebaert.

Jacob van den Ryse.

Schepenen van Ghedeele.

Everdey de Grutere.

Jan Breebaert.

Justaes van den Pitte.

Everaert van Sloete.²

Jan Dont.³

Jacob van der Haghe.

Jan Damman, f^s Ghelnoets.

Jan Wedaghe.⁴

1 Jacob Rivisch. S.B.

2 Everaert van den Sloete. S.B.

3 Jan de Hond. S.B.

4 Jan van Weethaghe. S.B.

Gillis Soys sone. ¹	Lievin van Loe.
Jacob de Puur. ²	Jan van Calckene.
Claeys Utenberghe.	Lambrecht van Adeghem.
Jan Coevoet.	Ghoesin Rijm.
Boudijn de Coc.	Jan van Brootshende.

Item, in dit jaer was ghebornen vrouwe Margriete, dochtere van Lodewijc van Male, grave van Vlaenderen, de welcke namaels trauwede Philips le Hardy, 's conincx van Vranckerijcke zoone.

[Daer by hadde hy dry sonen ende ses dochters; de eerste sone hiet Jan van Dygon, de tweede sone Philips, de derde Anthuenis. (K.M.)]

Item, in dit jaer overleet coninc Philips van Vrankrijk up sente Bertelemeusdach.

[De grave Lodewijck slouch te Ghent in 't casteel het toyson. (G.)

- Item, in dit jaer heeft de paus Clement den VI van dien naem ghecocht de stede van Avignon in Vranckrijck, also is de stede des paus gheworden. (K.M.)]

Item, in dit voornoemt jaer was de grote aflaet te Rome, welc doe zeere van noode was, ghemerct dat volc was van den paus verwaten ende ten banne ghedaen omme de orloghe ende omme de cruusbroers die dan waren verwaten, ghelyc voorseyt es.

Item, in 't selve jaer den xxij Septembris was Jan, de Dolphin van Vranckrijcke, hertoghe van Normandyen, te Reims gheconsacrert coninc van Vranckrijcke, en daer was ontboden de grave Lodewijc van Male, de welcke

1 Gillis Seyssone. S.B.

2 Jacob de Puet. S.B.

hem excuserede omdat men hem met onrechte onthilt Bethune, Rysele, Duwaey, Orchiers met haerlieder casselryen.

Item, de grave Lodewijc trac noch ter feeste te Parijs, alwaer hy vercreech groot eere van stekene ende men seyde dat hy by hem hadde triomphantelicste volc van allen den heeren die daer waren.

[In't jaer l. quamen ter muidepoorte inne xl ballynghen, de welcke worden alle gevanghen ende onthooft, uytghesteken eenen, die hem salveerde ende hadde namaels zynen pais; dese ballynghen maecten te Gent een wapenynghe, haerlieder roup was om t'hebbene recht, wet en justitie. (S.G.)

1351.

Schepenen van der Kuere.

Willem van den Pitte,¹ f^s. sher Wasselins. Jan Jours.⁴

Geerolf Bette.

Seger Boele.

Govaert Serthomaes.

Goessin van Horenbeke.²

Jan Zoetamijs.

Oste van Gheetscure.

Jan van der Zickelen.

Lievin van der Haghe.

Jan de Pape, de voldere.

Pieter van den Bossche.

Jan Soys sone.³

Diederic Sletsaert.

Schepenen van Ghedelee.

Jan van Loe.

Maes van den Westvelde.

Pieter Dulhuus.

Heynric Alijn, f^s. Symoens.

Segher van Carrenbrouc⁵, over hem Jan van Calckene.

Simoen van der Eeke.

Goessijn Mulaerd.

Pieter de Brune.

Jan Beecman.

Heynric Morael.

Jan van Woelputte.⁶

Jan de Pottere.

4 Jan Hoers. S.B.

1 Van den Putte. S.B.

5 Zegher van Kerrebrouc. S.B.

2 Goesin van Hoornbeke. S.B.

6 Jan van den Waelputte. S.B.

3 Jan Seyssone. S.B.

Item, de grave Lodewijc was te Parijs ende dede dachvaerden den coninc van Vranckerijcke van den heerscappyen, ende was in den wintere, ende met hem waren de drye steden van Vlaenderen, te wetene: Ghent, Brugghe en Ypere.

Item, het ghebuerde dat Grave Lodewijc van Male ghinc eten met den coninc van Vranckerijcke ende met hem de heeren van Ghent, Brugghe ende Ypere. Ter tafelen commende die van de drye steden ende leden van Vlaenderen legden hare costeliche abyten die zy anne hadden onder hemlieden, ende saten daer oppe by gebreke dat hemlieden gheen kussens ghedient en waren, ende van tafele gaende lietense ligghen omme andere daer up te sittene, ende men riep alsdan: ‘Ghy heeren van Vlaenderen, nempt uwe costeliche abyten met ulieden!’ Zy zeyden: ‘Wy en zijn niet ghewone onse cussenen mede te draghene.’ Ende ghaende haerlieder verde lietense ligghen, waer inne dat de coninc zeer verwondert was.

Item, de coninc van Vranckerijcke quam op den zelven tijt met den grave Lodewijck ooc eten ende de coninc van Vrankerijcke hadde te vooren doen verbieden dat hem niemand vervoorderen en saude eenich haut te vercoopene die van grave Lodewijcx weghe quamen. Die grave Lodewijc dit verhorende dede de dueren ende de veinsteren van zijnder herberghe in sticken smyten en dede copen alle de hauten scotelen, lanternen, napten ende alle 'tguent dat van haute ghemaect was, dat men ghecreghen conste, ende dede daer mede sijn spyse cooken ende omme scoon vier alle omme in de cameren te makene, omme dies wille dat was in den wintere; ende de coninc ter tafelen sittende

seyde tot den grave van Vlaenderen: ‘Schoen neve, waeromme en hebde van uwen turven uit Vlaenderen niet mede ghebracht oft doen bringhen omme u te Parijs daer mede te waermene ende scoon vier te makene?’ Doen beval grave Lodewijc dat men in alle de cameren scoon vier saude maecken ende dat men gheen hautwerc sparen en saude, ende seyde: ‘Heer coninc, al hebde de berringhe doen verbieden te vercoopene dit hautwerc en hebde niet verboden, ende dit verchierdt seere de camere.’ Ende 't hautwerc wiert seere diere binnen Parijs.

1352.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

Simoen Serthomaes.

Gyselbrecht Polleyn.³

Philips van Audenaerde.

Philips van Deynse.

Jan van Calckene, buten cupen.

Lievin Bruunpere.

Jan Wedaghe.

Ogier tSuul.

Sanders van Lede.

Jan van Tydeghem.

Heynric Boele.

Justaes van den Pitte.⁴

Jacob van der Haghe.

Jacob van den Hecke, t'Sente Pieters.

Jan Borluut, f^s. Joannis.

Lievin Mannaert.

Jan van den Hovene.

Pieter Utenwissele.

Jan Damman, up de leyc.

Lievin Nevelinc.

Jan Hoernic, f^s. Henrici.¹

Heynric de Peistere.

Jacob Soys sone.²

Willem van der Cappelle.

Hughe van Lembeke, de jonghe.

Pauwels de Bonte.

Item, in dit jaer ende scependom up sente Joorisdach

3 Ghyselbrecht van Pollem. S.B.

4 Justaes van den Putte. S.B.

1 Jan Hoornicx. f^s Heynricx. S.B.

2 Jacob Seyssone. S.B.

was een groote wapeninghe te Ghent op den Corenaert, daer 't volc zeer liep ende riepen de xijj scepenen af.

[In dit jaer op sent Joorisdach was de groote wapeninghe up de Coorenaert ende men riep af de xij miten van den gentsche biere. (K.M.) Zie 't jaer 1361.]

Item, in dit zelve jaer dede grave Lodewijc van Male zynen vadere, den grave Lodewijc van Nyvers, die in den strijt te Kerssy versleghen was en in den cloostere te Ryckaert (St.-Reyniers) begraven in Potau, ende deden ontgraven ende voeren te Sente Donaes te Brughe, ende daer heerlic begraven in de choor voor den hooghen autaer met groter solemniteit.

[Item, in dit jaer was eenen onredelijcken somer van grooter hitte soo dat alle 'tcooren op 't lant bedarf, ende het cooren galt ses gouwe schilden, ende in Vranckrijck ix gouden realen. (K.M.)]

1353.

Schepenen van der Kuere.

Simoen van den Kerchove.

Hughe van Lembeke, d'oude.

Jan Speliaert.

Boudijn van Swynaeerde.

Jan van Loo, in de drapstrate.

Claeys Utenberghe.

Geerem Borluut.

Jan de Suttene.

Jacob Parisijs.¹

Goessin Rijm.

Schepenen van Ghedeele.

Simoen van Ravescoet.

Jan van Ponteraven, d'oude.

Philips van Calckene.

Jacob Bette.

Lievin Wenemaer.

Gillis de Curte.

Jan de Grave, f^s Pieters.

Gyselbrecht de Grutere, f^s Ghyselbrecht.

Jan Coevoet.

1 Jacob Parijs. S.B.

Jacob de Puur.	Jan de Pape, f ^s . J. Volders.
Jan van Lede.	Jan de Broossche, de lamerwerkere.
Pieter de Brune.	
	Race van Bassevelde.
	Everdey van Erdenborch. ¹

Item, in dit jaer ende scependum [in de wedemaent. (S.G.)] ontstack Onse Vrauwekercke t' Sente Pieters van brande 'smorgens vrouch.

Item, in 'zelve jaer binnen acht daghen daer naer, was noch eenen grooten brant t' Sente Pieters, daer menich mensche af verberrende.

[Ende acht daghen daernaer was den grooten brant t' Ste. Pieters-Aelst; hondert huysen verbranden. (S.G.)

- Item, in dit jaer soo was de crane te Ghent volmaect. (K.M.)

- Item, in dit jaer ende schependum was't eenen cauden winter, ende up Sente Gregoriusnacht de 40 ballingen door de Muydepoorte commende riepen: 'Vlaenderen den leeuw!' Ende op den selven nacht was't een groot tempeest van wint dat veel schade dede te water en te lande. (K.M.)

Item, in dit zelve jaer quamen te Ghent ter Mudepoorte inne xl ballingen ende was op Sente Gregoriusnacht.

Item, in dit voornoemde jaer ghebuerde dat eene jonghe maecht quam slapen by den grave Lodewijc van Male ende waert bevrucht van twee cnapelike kinderen.

Item, de tijt nakende van der gheboorte van de kinderen, de grave was te Nyvers; ende de graefnedinne had gheseit dat

1 Everdey van Oudenborch. S.B.

zie dat vrouken zoude willen helpen ende dat de kinderen zauden moghen ontfanghen kerstendom, in de stede van haren man.

Item, de graefnedinne beval dat 't vrouken zaude commen tot Male omme daer te gheliggene, zy zaude haer 't beste doen; ende daer commende ende gheleghen zijnde dede beide de kinderen dooden ende te nieten doen.

Item, de grave Lodewijc dit wetende dat bedorven waren twee cnapeliche kinderen by toedoene van de prinsesse, daer de jonghe vrouwe afgeleghen was, by rade van hertoghe Jan van Brabant, haren vadere, dede grave Lodewijc zyne graefnedinne sluutten ende vermuren in een slot daer zie starf.

1354.

Schepenen van der Kuere.

Willem van den Pitte.

Govaert ser Thomaes.

Jan Soys sone.¹

Boudijn de Coc, over hem Pieter van den

Bossche.²

Salemon Borluut, f^s Philips.

Goossin van Horenbeke.

Pieter Utenwissele.

Jacob Willebaert.

Seger Ardelin.

Jan Buuc.

Jacob van den Kerchove.

Jacob van Broodsende.

Jan van den Watere.

Schepenen van Ghedeele.

Everdey de Grutere.

Jurdaen Bette.

Gillis de Pape.

Pieter van der Meersch.

Lievin Nevelinc.

Simoen metten Scapen.

Jan Beecman.

Jan Hoernic.³

Heynric Morael.

Lievin Mannaert.

Franchoeis van Hansbeke.

Willem de Buc.

Willem Lauwaert.

1 Jan Seyssone. S.B.

2 F^s Philips. S.B.

3 Jan Hoornic. S.B.

In dit jaer waren in diverse plaetsen groote aertbevinghen soo dat de stede van Bazele ende wel lxxx casteelen daer ontrent averecht vielen, ende die lieden woonden in de bosschen; ende het waren in die tyden veele diere tyden, ende oock groote oorloghen ende pestylencien, ende in desen tijt was een grooten eclips, die wel xvij uren lanck gheduerde ende was eenen eclips der sonnen. (K.M.)

1355.

Schepenen van der Kuere.

Simoen ser Thomaes, over hem Pieter
van den Kerchove.

Jan Borluut.

Philips van Audenaerde.

Jan Hoornic, tusschen poorten.

Pieter ser Simoens sone.

Jacob Soys sone.¹

Jan van Woelpitte.²

Dieric Sletsaert.

Jacob van den Hecke.

Justaes van den Pitte.

Jan Damman, up de Leye.

Jan Leewercke, de scerere.

Jan Weedaghe.

Schepenen van Ghedeele.

Geerolf Bette.

Gillis de Curte.

Heynric Boele.

Jan Damman, over de maerct, f^s.
Ghelnoet.

Lievin van Loe.

Heynric Goethals, in de Drapstrate.

Simoen de Grutere.

Jan de Pape, t' Sente Pieters.

Jan de Broossche.

Jacob van den Bossche, Overschelde.

Lauwereins de Smet.

Jacob Hoornekin.

Daniel van den Dyke.

Item, in dit jaer ende dese voorscepenen ontseyden den grave Lodewijc van Male den hertoghe Jan van Brabant synen sweer, omme dat hy niet en wilde vulcommen zyne

1 Jacob Seyssone. S.B.

2 Jan Van den Woelputte. S.B.

huweliche voorwaerden met Margriete zynen wyve, die hy doen bet dan viij jaren ghehat hadde, eer hy van den voorscepenen ontseit was, ende hy trac met heercrachte tot in Brabant tot by Bruusele, daer zeere ghevochten was ende groot volc bleef an beede zyden; maer de grave Lodewijc behilt de victorye.

[..... ende den vijfsten December stierf de hertoghe van Brabant. (S.G.)

- Grave Lodewijc, een liefthebber der musijke. (G.)]

Item, in dit jaer ende scepdom was t' Sente Baefs grooten brant.

1356.

Schepenen van der Kuere.

Goessin Mulaert.

Jan Borluut.

Jan van der Zickelen.

Pieter de Broossche.

Pieter Boele.

Philips van Calckene.

Willem van der Cappellen.

Jan de Hont.

Jan Martins.

Lievin van den Hole.

Pieter de Brune.

Heynric van der Vicht.

Heynric Eekaert.

Schepenen van Ghedeelē.

Sanders ser Sanders.

Jan Speliaert.

Simoen van Vaernewijc.

Boudijn de Beere.

Heynric Goethals, up t'Hooghuus.

Franchoeys van Hansbeke.

Heynric de Peystere.

Willem Snaet.

Jacob Braem.

Jacob de Moer.

Lievin ser Lennoets.

Jan Lippin.

Lievin Soyman.

Item, in dit jaer ende scepdom [Dese weth ghemaect te Lenneke in Brabant. (G.)] was de grave Lodewijc in Brabant als djaer te vooren, ende dese voorscepenen Goessin

Mulaert ende Jan Borluut die waren ghecooren te treekene ter oorloghen in Brabant tusschen den grave Lodewijc ende den hertoghe van Brabant, zynen sweer, ende daer was eenen grooten strijt ende slach up Hooghe Bochaut, daer quamen de Brabanters in ghenaden van den grave Lodewijc van Male ende was den xvij^{en} van Ouste.

[In dit jaer den xvij Oust wonnen de Vlaminghen Brussele ende begoste de grave Lodewijck hem te scryvene hertoghe van Brabant. (S.G.)]

Item, in 't selve jaer was den wijch ende slach in Santvliet jeghens de Brabanters den xj^{en} in Maerte.

1357.

Schepenen van der Kuere.

Lievin Damman.

Jacob Willebaert.

Willem ser Simoens.

Jan Damman, f^s Ghelnoets.

Nys van Hansbeke.

Jan Hoornic.

Jan de Grave.

Goessin van Horenbeke.

Lievin van Axele.

Gillis de Keysere.

Jacob de Puur.

Hughe van Lembeke.

Seger Sloeve.

Schepenen van Ghedeele.

Segher uten Dale.

Jan van Lede.¹

Geerolf de Pape.

Jacob van Broodsende.

Heynric van Daelpitte.²

Simoen metten Scapen.

Gillis de Hane.

Jan Heymans.³

Joos uten Ramen.

Jan Mayhu.

Heynric Drieghe.

Pieter van Buxstale.⁴

Jan Beys.

1 Jan Speliaert. S.B.

2 Heynric van Daelpitte. S.B.

3 Jan Heynemans. S.B.

4 Pieter van Boxstale. S.B.

Item, in dit jaer bienen de xij scepenen hueren voorscepenen Lievin Damman ende haeren Amman.

Item, in dit jaer quam de prince van Valoeis in Vranckerijcke met grooten heircrachte van inghelsche oorlochsvolck in 't lant van Potau up een velt ghenaempt *le campe Leandere.*

Item, de coninc van Vranckerijcke quam jeghens Eduwaert, prince van Valoeys met menichte van volcke ende zy verghaderden met heircrachte up twee mylen naer Poythiers, ende daer bleven menichte van Vranchoeysen versleghen, ende de coninck van Vranckerijcke met zynen jonesten zoone bleven daer ghevanghen; ende de prince van Valoes [van Walis (K.M.)] voer dese beede in Inghelant by den coninc zynen vader; desen slach was in Octobre.

Item, up den Kerstnacht was in Vlaenderen groot jammere van den water; princpalic in Vier Ambachten verdroncken mannen, vrouwen, kinderen in de wieghe; beesten, huusen die vlootten met den wateren wech, dwelc derlic was om sien.

[In dit jaer dede grave Lodewijc sijn intrede te Dermonde, daer hy homaige dede Arent van der Varent en Jan Utenuhove. (G.)]

1358.

Schepenen van der Kuere.

Jurdaen Sersanders.

Philips van Audenaerde.

Jan Hoornic.

Willem van Overleye.

Gillis Weedaghe.

Jacob van der Linden.

Schepenen van Ghedeele.

Hughe van Lembeke.

Willem Bette.

Gillis de Corte.

Jan van Woelputte.

Lievin Wenemaer.

Jan Lippins.

Jacob Parisijs. ¹	Willem van der Most.
Jan Beecman.	Lievin Nevelinc.
Pieter van den Bossche.	Jan van Swynaeerde.
Jan van Calckene.	Heynric Reyneere. ²
Gillis van den Hole.	Simoen van den Pitte. ³
Gyselbrecht de Grutere.	Gillis van den Driessche.
Heynric Meyeraert.	Martin de Witte.

Item, in dit jaer rees de weverye den xij Hoeimaent ende men riep: Ghebuer, ghebuer! ghelycke wesende in 't regement van der stede, te wetene van den derde van Ghent.

[Anno lvijj rees groot ghevecht tusschen de volders ende wevers. (S.G.)]

Item, in 't selve jaer woensdach naer Syncxenen track men tot Eeckeloo.

Item, in 't zelve jaer in Wedemaent rees 't ghemeente in Vranckerijcke jeghens den heeren, ende daer waren vele heeren doot ghesleghen ende dieners van den coninc, ende d'offichiers ende capiteynen hiet men Jackers.

Item, in dit jaer op eenen versworen maendach ghebuerde te Brugghe dat de lootgieters zauden ghaen up de voeye van Sente Salvatorskercke omme de ghooten te sauderne en up de noene lieten zy met hueren cnapen 't werc, ende ghinghen in taverne eten ende lieten huerlieder vierpanne staen up de voeye, daer zy huerlieder ysers in heetten, daer mede zy zauderden, ende 't rees hooghen wint van welcken dat de colen waeyden achter de voeye ende in de kercke, zoo dat de kercke daer af verberrende.

1 Jacob Parijs. S.B.

2 Heynric Reynade. S.B.

3 Simoen van den Putte. S.B.

1359.*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeelē.*

Jan van Vaernewijc.

Jacob Bette.

Willem van Huusse.¹Gyselbrecht de Grutere, f⁸ Ghyselbrecht.

Lievin van den Hole.

Claeys Daens.

Jan de Crane.

Jacob van West.

Claeys van Erdbuur.⁵

Jan van der Hoyen.

Willem Stul.

Jacob van Zele.

Jan de Somere.

Jacob Verbertilden.²

Jan Storem.

Sanders van Lede.

Jan Leewercke.

Arend Zelle.³

Jan van Dormen.

Jan Brandijns.⁴

Gillis de Coopman.

Jan van den Hamme.

Lievin die Baert.

Gyselbrecht van der Oest.

Jan de Vurstere.⁶Jan Houkin.⁷

Item, in dit jaer sciet dlet van der weverie van den voldere, ende daden hemlieden hare wapenen ende banneeren overbringhen.

[Waert oock geordonneert dat de volders hemlieden noiет op en souden stellen zonder het consent van de neerynghen op verbeurte van lijf ende goet; huerlieder deken moet uytgegheven worden van de wet, ende moet zijn een man van neerynghen. (S.G.)]

Item, in dit jaer was de paeys ghemaect tusschen beede de coninghen te Brugghe, daer verghadert waren de hertoghe van Annugioen (Anjou), de hertoghe van Bretanien ende de hertoghe van Borbon met meer andere princen, ende over

1 Willem de Haze. S.B.

5 Claeys van Heertbuer. S.B.

2 Jacob Vertilden. S.B.

3 Arend Celle. S.B.

4 Jan Brandijs. S.B.

6 Jan de Vaerwere. S.B.

7 Jan Huekijn. S.B.

dander syde was de prince van Waels Eduwaert, de hertoghe van Lancastere ende twee cardinalen, ende de coninck Jan van Vranckerijcke was van vanghenesse ontsleghen; maer de paeys en duerde niet langhe.

[De cronijcke van Eenaeme zecht dat Jacob van Artevelde doot ghesleghen was in 't jaer lix in de stede van Ghent van de commune in zijn peertstal, ende hadde xxj jaren capiteyn gheweest van Ghendt ende van gheheel Vlaenderen, ende wiert ghecoren van de ghemeente van Ghendt, ende hiel den grave uyt den lande van Vlaenderen omme zekere groote pointen die daer aengaende is het lant van Vlaenderen, dat Jacob al beletde, ende al die te zynen raet waren.

Item, hy maecte al Vlaenderen deure baillius ende officieren in de steden en dorpen die hem geliefde ende die's weerdich waren ende wijs d'officien te bedienen ende regierene, ende goede rekenynghe voor hem te doene om zynen heer ende grave van Vlaenderen te hebbene, ende al dat sy schuldich waren van hebbene; hy slouch nieuwe munte die goet was; hy dede ghebeden doen in elke stede van Vlaenderen om het lant te bewarene; hy beleyde steden binnen den lande ende buyten den lande van Vlaenderen; al 't lant van Vlaenderen was hem onderdanich ende deden hem groote eere, alsoo wel edele ende onedele; het was goeden tyde ende goede neerynghe van alle ambachten als synen tijdt duerde dat hy capiteyn was. (S.G.)]

1360.

Schepenen van der Kuere.

Geerolf Bette.

Gillis van Laethem.

Schepenen van Ghedeelē.

Pieter van den Kerchove.

Willem Bette Smale.

Jan ser Pieters.	Jan de Riemakere.
Gillis van Deynse.	Gillis de Pape.
Jan Utendale.	Jacob van Ravenscoot.
Lievin Pitkin.	Joos Deynoet.
Pieter Dulhuus, over hem Willem Bonte. ¹	Jan Sleepstaf.
	Ogier Suul. ⁶
Lievin Rijnvisch. ²	Jan Mayhuus.
Robrecht van Eeke.	Jacob van der Oirzele. ⁷
Jan van Meeren. ³	Heynric van Daelpitte ⁸ , over hem Jan Leynscoef. ⁹
Jan Dotter.	
Pieter van Bucstale. ⁴	Jan Braem, in de Rijngasse.
Arend van Leusseghem. ⁵	Jan Ondermarct. ¹⁰

Item, in dit jaer was't eenen grooten brant t' Aelst dat de asschen quamen ghevlogen tot op een myle naer Ghent.

Item, binnen vijf weken daer naer zoo berrendet zeere te Ghent den xij April buuten de Santpoorte, by der Bylooke an de Gansdriesch, ende was 's nachs.

[Anno lx, ix^{den} Meydach, zoo verberende binnen Ghent buyter Santpoerte wel iij^c huiisen ende datter bleef stane brande binnen acht daghen daer naer. (S.G.)]

- Item, in dit jaer den ij Meye soo berrende te Ghendt den Gansendries, daer nu staet Agnetenclooster, tot by Sente Pietersdurp, soo dat meer dan dry hondert huysen verbranden, ende in de selve maent was tot Brugghe eenen brant, die vier daghen lanck duerde, daer veel schade ghebeurde. (K.M.)]

Item, den iiij Mey daer naer berrendet zeere te Brugghe.

1 Willem Boele. S.B.

6 Ogier Tsuul. S.B.

2 Lievin Rivisch. S.B.

7 Jacob van der Hoorzele. S.B.

8 Heynric van Daelputte. S.B.

9 Jan Leynscoef. S.B.

3 Jan Meeren. S.B.

4 Pieter van Boxstale. S.B.

10 Jan Hondertmaere. S.B.

5 Van Leyseghem. S.B.

Item, in dit jaer was't eene groote sterfte van der haestichede; de lieden waren snaevonts fraey ende snuchtensdoot.

[Voer Sincxen vrydach vochten twee ghebroeders voer de stede van Thielt ende Eduaert vinck den hertoghe Reynaut, synen broeder.

- De coninck Jan van Vranckrijck ende Philips sijn sone ontslaghen uyt de ghevanckenisse in Engelant. (G.)]

1361.

Schepenen van der Kuere.

Simoen Damman.

Justaes van den Hole.¹

Heynric Goethals.

Gyselbrecht de Grutere.

Juris uit Merham.²

Pieter van Huusse.

Willem van Overleye.

Willem de Maerscalc.

Lievin Baltet.³

Jan van Dorme.

Willem van den Ryse.

Govaert van Riemelant.

Simoen Relhem.

Schepenen van Ghedelee.

Lauwereyns van Westvoerde.⁴

Jurdaen Bette.

Simoen van den Pitte.

Gillis van Roesselaer.

Jan de Hond.

Jan van den Sompele.

Willem Eekaerd.

Gillis Rypegheerste.⁵

Nijs de Luede.

Heynric Drieghe.

Heynric Meyeraerd.⁶

Pieter van den Walle.

Jan de Backere.

Item, in dit jaer berrendet t'Sente Pieters te Spirote den ij^e in Meye.

[In dit jaer was te Ghent eene groote wapenyngh in den Mey op de Coornmaert, doen men de twaelf myten afriep van ongelde. (S.G.) Zie 't jaer 1352.]

4 Laureyns van Westvelde. S.B.

1 Justaes van Hale. S.B.

2 Jueris uit Meeren. S.B.

5 Gillis de Rypegheerste. S.B.

3 Lievin Baelget. S.B.

6 Heynric Meyeraert. S.B.

Item, in 't zelve jaer den iiiij^e Meye berrendet zeere te Brugghe; van Grooningen tot Sente Katelynepoorte bleef nauwe een huus staende, ende van daer vloech den brant totter Ghentserpoorte, ende dese brant gheduerde vier daghen lanc.

1362.

Schepenen van der Kuere.

Jacob Willebaert.

Lievin van den Hole.

Gyselbrecht van der Oest.

Jan de Riemmakere.

Jan Heyman.¹

Arnoud Mayhu.

Willem Bette, f^s Thonis.

Lievin de Bosschere.

Ogier Tsuul.

Willem de Vulslaghore.²

Martin de Witte.

Jacob van den Ecke.³

Jan van der Hoyen.⁴

Schepenen van Ghedeele.

Jan Damman, over de maeret.

Claeys Daens.

Simoen de Grutere.

Boudijn de Swynaeerde.

Lievin van Waes.

Jan Kelioet.⁵

Jan Huugs.

Heynric van Deynse.

Jacob van Zele.

Jan Weedaghe.

Jan van Mendonc.

Heynric de Clerc.

Jacob de Moer.

Item, in dit scepdom was eenen zeer cauden wintere.

Item, in 't zelve jaer quam de coninc van Cypers te Ghent omme secours jeghens de Sarasynen, die hem vele oploops deden.

Item, in 't zelve jaer quam de coninc van Denemerken te Ghent.

Item, in dit jaer was't grooten wint in Septembere dat

1 Jan Hemman. S.B.

5 Jan Keylloot. S.B.

2 Willem de Vulslaghore. S.B.

3 Jacob van den Hecke. S.B.

4 Jan van der Heyen. S.B.

vele torren, husen, meulenen, boomen ende caven omme waeyden.

Item, in dit jaer iij^e Octobris was eenen grooten brant ter Sluus.

[Anno lxij zoo traude hertoghe Philips-le-Hardi 's graven Lodewijckx van Malen dochtere, vrou Margriete, in Ste. Wouburgenkerke t'Audenaerde, ende binnen der tijt dat men de bruyloft hilt schoten de lieden van Audenaerde huerlieder hoochbailliu ter vensteren uyt ende sloughen hem doot. (S.G.)

- In dit jaer in de maent van Augusti trauwde Philippus, hertog van Bourgoigne, grave van Arthois, met vrouwe Marguerite, dochter van den grave Lodewijck de Maele, graeve van Vlaenderen, in de stadt van Audenaerde in de kercke van Ste. Walburges, gheduerende de solemniteyt van die feeste van de bruylof, die van Poperinghe wierpen uyt de vensters Mher George Bette, hunnen hoochbailliu, ende wiert van de borgherye van Poperinghe seer ellendelijc ghedoodt. (K.M.)

-..... binnen dien dat men de brulof hielte, soo reesser te Ypere een groote wapeninghe, soo dat sy worpen haren hoogbailliu te veynsteren uytte, die men hiet de Prisenaere, ende sloeghen oock doodt heer Jooris Bette. (K.M.)]

1363.

Schepenen van der Kuere.

Jacob Bette.

Lievin Pitkin.

Gillis van den Hole.

Lievin Rijnvisch.¹

Schepenen van Ghedeele.

Jacob van der Linden.

Willem Boele.

Jacob van West.

Boudyn de Beere.²

2 Boudijn de Beer. S.B.

1 Lievin Rivisch. S.B.

Roberecht van Eeke.	Lievin Leyscoef.
Jan Mayhus.	Gyselbrecht van Coudenhove.
Jan Uutenhove, f ^s Johannis.	Jan Verclaren.
Arnoud van Lueseghem.	Heynric van der Molen.
Jan van den Sompele.	Lievin van Damiaet.
Heynric Boterman.	Willem Bloume.
Jacob Everboudt.	Raes Onredene.
Jan Houkijn.	Arnoud Veelheven.
Joos van Ydeghem.	Jan Loppe.

[Den segghensschip tusschen Gillis Cabelliau ende Gillis van der Croyen, ter eenre ende Jan van Yeghem, Amman van Audenaerde, ter andere, om dat hy t'onrechte gheprocedert hadde op Jacob van Vaernewijck, poorter van Ghendt. (G.)

- Int jaer 1363 wiert het magistraet vernieuwt ende ghecosen door vier ghecommitteerde van den grave van Vlaenderen, die waeren: Pieter Huus, ontfanger, Jan van de Sichele, Lievin Pitkin, ende Gillis van Deynse; de vier ghecommittede van de stadt waeren: Gillis van Laethem, Gillis van Holle, Robrecht van Eecke ende Jan van Cruderberghe. (K.M.)]

1364.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Simoen Damman.	Simoen van den Kerchove.
Hughe van Lembeke.	Jan Serpieters.
Justaes van den Hole.	Gillis van Deynse.
Heynric van Adeghem.	Jacob van Ravenschoot.
Lievin Bailliet. ¹	Jan van der Meersch.

1 Lievin Balget. S.B.

Willem van den Ryse. ¹	Claeys van Ertbuer.
Sanders Conte. ²	Jan van den Abeele.
Heynric Goethals, in 't hout.	Jan Huughs.
Gheeraert de Brune.	Willem Eekaerd.
Vrancke De Vos.	Gillis de Pape.
Pieter van Houtem.	Wouter de Leude. ⁴
Jan van Meeren.	Segher de Crudeneere.
Jan de Drussate. ³	Claeys van den Driessche.

Item, in dit scepdom rees eene orloghe tusschen den grave Lodewijc van Male ende den hertoghe Albrecht, omme dat hy hadde doen onthoefden te Kenoet den heere van Edeghem, grave Lodewijcx neve.

[..... ende heer Lodewijck van Namen die bereedt al 't lant van Henegauwe, ende dede veel quaet in 't lant voorseyt, in vrake van den heere van Eedeghem in December (K.M.)]

Item, in dit jaer was te Vuerne eenen grooten brant dat wel half de stede verberrende, by toedoene van den cnape van mer Jan van Rysele, die de perden quam evene geven by nachte ende de kersse die viel in 't hoey op Sente Michielsnacht.

[In 't jaer 1364 wiert het magistraet vernieuwt ende ghecosen, door de vier ghecommitteerde ghecosen die waeren: Mher Geeraert de Masmines, ridder, Jan Balliet, Simon Damman ende Jan Maerschalck; van weghen de stadt waeren ghecommitteert: Simon van Huuse, Justaes van Holle, Lievin Balliet, ende Arnaud van der Vinckt. (K.M.)]

1 Willem van den Rise. S.B.

2 Sanders Cante. S.B.

4 Wouter de Luede. S.B.

3 Jan de Drossate. S.B.

In dit jaer quam den coninck van Cypers in de stadt van Ghendt als ook den coninck van Denemarcke. (K.M.)] (Zie 't jaer 1362.)

1365.

Schepenen van der Kuere.

Jacob Willebaert.

Lievin van den Hole.

Claeys Daens.

Geerem Borluut.

Heynric Louf.

Gillis Leeuwerke.

Lievin de Bosschere.

Sanders van Lede.

Pieter van Buxstale.¹

Jacob de Griec.

Willem Boele.

Jan Heymans.

Jan Verclarens.

Schepenen van Ghedeelē.

Gelnoet de Pape.

Gillis van Laethem.

Simoen van den Pitte.

Pieter de Broessche.

Willem de Juede.

Raes Onredene.

Gyselbrecht Azebijt.²

Lievin de Maech.

Jan van Coeyeghem.

Lievin van Waes.

Jan van den Hoorne.

Jan Temmerman.

Arnoud Mayhuus.

[In 't jaer 1365 wiert het magistraet vernieuwt ende ghecosen door de comissarissen van den prince, die waeren Pieter Jansone, ontfangher, Jacob Willebaert, Nicolaes Daens, ende Hendrick Eekaert, van weghe de stadt waeren vier ghecommitteert, als Lieven van Holle, Gillis van Laethem, Omaer Smeul ende Jan van der Valleyen. (K.M.)]

Item, in dit jaer t' half Sporkle was grooten brant t' Sente Baefs by Ghent.

[In oorloghe quamen die van Haerlebeke naest die van Currijcke, daer naer Thielt, daer naer die van Deynse. (G.)

In dit jaer wiert onthooft in de stadt van Quesnoy den

2 Ghyselbrecht Haesbijt. S.B.

1 Pieter van Bocxstale. S.B.

heere d'Enghien door last van Albert van Beyeren, grave van Hollant, door suspicie die hy hadde van dat den heer van Enghien eenighe familiariteyt hadde met de gravinne syne vrouwe, om welck fait den heer van Naemen ende kinderen, gheallieerde van den voorseyden heer van Enghien verweckten eenen bloedigen oorlog, verbrandende overal het lant van den hertoch waer sy costen. (K.M.)]

1366.

Schepenen van der Kuere.

Jan Borluut.

Willem van Huuse.

Gillis van den Hole.

Lievin Rijnvisch.¹

Robrecht van Eeke.

Jan Mayhuus.

Daneel Willebaert.

Jan van der Hoyen.

Jan van den Zomple.

Arnoud Veelleven.²

Jan Gaillioet.

Jan van Dormen.

Boudijn Lancvoet.

Schepenen van Ghedeele.

Jacob van Ravenschoot.

Jan Ondermaert.³

Heynric Eekaerd.

Gyselbrecht de Grutere, f⁶ Ghyselbrecht.

Jan Sleepstaf.

Gillis van Deynse.

Jan van den Kerchove.

Jan van Mendonc.

Jan Houkin.

Jan Houtscilt.⁴

Jan Leeuwerke.⁵

Jan Willaus.

Jan de Wale.

Item, in dit jaer (den 25 April. K.M.) was noch eenen anderen brant t' Sente Baefs, zo groot dat bycans gheheel 't durp afghinc.

3 Jan Hondertmaerc. S.B.

1 Rivasch. S.B.

2 Veelhoven. S.B.

4 Jan Bouschilt S.B.

5 Arnoud van Landeghem. S.B.

1367.*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeelē.*Willem van den Pitte, f^s ser Wasselins.

Jacob Bette, over hem Simoen van den Kerchove.

Hughe van Lembeke, over hem Arnoud
Soybaert.Jan van Lede.
Godevaert van Riemelant.Arnoud van Leuseghem.¹

Jan Beecman.

Simoen de Grutere.

Juris uut Merham.²

Jan Yoens.

Jan Dotter.

Jan Riemmakere.

Martin de Witte.

Sanders Conte.

Simoen Relhem.³

Heynric Meyeraert.

Willem de Juede.

Jan van Valenchiene.

Gyselbrecht Mayhuus.

Jan van Meeren, de backere.

Gyselbrecht van Coudenhove.⁴

Jan de Backere, over de maerct.

Pieter Coolman.

Pieter Kerstiaens.

Jan van der Vurst.

Lievin de Maech.

Item, in dit jaer viel Sente Niclais torre te Bruusele by grooten winde ende meer kercken.

Item, in dit jaer was't groote sterfte in Vlaenderen, Brabant, Hollant, Zeelant en in Artoeys.

Item, in dit jaer naer St. Bavensdach quam de goede paus Urbaen de V^e te Roome ende cellebrerde daer messe, dwelck in meneghen tyden niet ghesien en was; want de pausen hadden menich jaer haren stoel ghehauden tot Avingoen.

[In 't vooregaende schependom van 't jaer XIII^cLXVII van Kersmisse tot St. Martensmesse soo waren binnen Ghendt,

1 Arnoud van Landeghem. S.B.

2 Jueris uut Meerem. S.B.

3 Simoen Reshem. S.B.

4 Gyselbrecht van Coudenbergh. S.B.

en onder het ghentsche doedt ghesleghen in taverne, stoven ende bordeelen, ende op de straten bet dan xiiij^c personen. (K.M.)]

1368.

Schepenen van der Kuere.

Jacob Willebaert.

Willem de Wulleslaghere.

Arent Mayhuus, over hem Philips
Eeckaert.

Geerem Borluut.

Lievin de Bosschere.

Gyselbrecht van der Oest.

Simoen van der Zickelen.

Willem van den Ryse.

Jan Heymans.

Arend Paridaen.

Race Onredene.

Willem de Dene.

Gillis van Crombrugghe.

Schepenen van Ghedeele.

Simoen van der Pitte.

Sanders van Lede.

Geeraert de Brune.

Claeys van Heertbuer.

Vrancke de Vos.

Lievin van Waes.

Jan Busteel.

Jan de Temmerman.

Pieter van Beverne.

Jan van Wettere.

Race van den Wale.

Jan Braem.

Pieter de Wint.

Item, in dit jaer gaf coninc Kaerle van Vranckerijcke die van Vlaenderen wedere Rysele ende Douwaey met haerlieder toebehoorten, omme dat de grave van Vlaenderen gaf te huweliche Margriete zyne dochtere Philips, des conincx broedere, ende de feeste van der brulocht was ghehauden te Ghent.

[Item, in 't jaer 1368 den xxvj dach van Juny trouwde vrouwe Margriete, dochter van den grave Lodewijck, den broeder van den coninck van Vranckrijcke, ende de coninck gaf met Lodewijck synen broeder, ten houweliche Rijssel ende Douway. (K.M.)]

[..... Dese feeste werd ghehouden t' Ste. Baefs te Ghent, maer de grave van Vlaenderen werd van Rijsselse,

Duway ende Orchies eerst onderft, ende ontfinct van den coninck van Vranckrijck te leene, op conditie dat sy voor ballingen souden vryhede wesen in Vlaenderen. (G.)]

Item, in dit jaer was t' Sente Pieters eenen grooten brant ende quam toe van een vercken te synghelene.

1369.

Schepenen van der Kuere.

Jan van der Zickelen.

Jan Mayhuus.

Robrecht van Eeke.

Boudijn de Beere.

Jan van den Somple.

Godevaert van Riemelant.

Jan Utenuove.

Gillis Beyaert.

Arnoud Veelleven.¹

Heynric Louf.

Jan van Dormen.

Martin de Witte.

Jan van den Damme.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van Lede.

Ghyselbrecht van Coudenhove.

Willem Boele.

Gyselbrecht de Grutere, f^s Ghyselbrecht.

Jan Sleepstaf.

Pieter Coolman.

Heynric van Adeghem.

Arnoud de Dobbeler.

Jan van der Vurst.

Pieter van Deynse.

Pieter van den Wale.

Boudijn van Baeyghem.

Joos Deynoet.

Item, in dit jaer was 't casteel van Wondelghem begonnen te maeken by Ghent in de mersschen.

Item, in dit jaer stooien de Joden te Bruusele in Sente Katerynekercke een syborye met den Heleghen Sacramente ende droughen 't in haerlieder synagoge jeghens overe 't gasthuus van Ercken, dwelck daer voortijts gheweest hadde eene brauwerye, aldaer zy namen 't Helich Sacrament ende leg-

1 Arnoud Veelheven. S.B.

den 't up eene tafele ende duerstaken't met messen vele ghaten, de welcke bloedden ghelyc versche wonderen, ende dit gheopenbaert zijnde zy wierden ghevanghen ende verbrant, ende de plaatse daer zy woenden heet noch der Juedentrap, ende van desen wercke was den eersten upghevere eenen meester Abraham, wonende met den hertoghe van Brabant, de welcke hadde een joode gheweest ende met valscher herten laten doopen, en was metten anderen verbrant up den Wallemdriesch te Brussele.

Item, dit Heleghe Sacrament ziet men noch daghelicx metten bloedeghen wonderen die 't beghert te ziene in Sente Godelievekercke.

1370.

Schepenen van der Kuere.

Jan Borluut, f^s Geerems.
Gillis Rypegheerste.
Gyselbrecht Mayhuus.
Sanders van Lede.
Jacob van West.
Jan Hautscilt.
Boudijn van Ravenscoot.
Jan de Backere.
Heynric Meyeraert.
Jan van Coeyeghem.
Jan Ghelioet.
Lauwereins de Maech.
Pieter van Beverne.

Schepenen van Ghedeele.

Simoen van den Pitte.¹
Jacob de Puur.
Jan Ondermaert.²
Sanders Conte.
Pieter de Wint.
Jacob van der Heerzele.³
Claeys Utenuove.
Everdey Valcke.
Gillis Leeuwercke.
Wouter Inghel.
Lievin Bloume.
Jan Houkin.
Philips van Berleghem.

Item, in dit jaer was 't clooster ten Groenenbriele be-

1 Simoen van den Putte. S.B.

2 Jan Hondertmaerc. S.B.

3 Jacob van der Oerzele. S.B.

gonnen te makene; want de nonnen waren daer te vooren in 's Gravenwal, ende van daer ghebrocht ten Groenenbriele.

Item, in dit jaer was geboren Jan van Digion, [den xxij in April 1371. (K.M.)] de zone van Philips le Hardy den xxvij April, ende Philips le Hardy was de zoone van den coninc van Vranckerijcke Philips metter eender ooghe, de welcke hy hadde by vrouwe Margriete van Male ende zi gelach te Digion van Jan van Digioen, ende wart grave van Vlaenderen naer de doot van Philippus le Hardy, zynen vadere.

Item, in dit jaer track de paus Urbanus uit Rome te Avingoen ende van daer te Maerseilgien te Sente Victoers in zijn cloostere, daer hy monnick ende abt geweest hadde, ende daer zo sterf hy ende was begraven in de zelve kercke, ende de cardinaelen die te Avengion waren die coren eenen anderen paus, geheeten Gregorius de XIe.

1371.

Schepenen van der Kuere.

Jacob Willebaert, over hem Jan Borluut, Jacob van Ravenscoot.
op den Coorenaert.

Jan Heyman.

Willem van den Ryse.

Simoen van der Zickelen.

Race van den Wale.

Jan Sleepstaf.

.....¹

Gelnoet de Pape.

Gillis van Deynse.

Wulfram van den Hecke.

Gyselbrecht van der Oest.

Schepenen van Ghedelee.

Arend Paridaen.

Race Onredene.

Daniel Sersanders.

Lievin Wittebroot.

Pieter van Bocxstaele.

Simoen Bette, in de Coestrate.

Lievin van Oebosch.²

Pieter Colman.

Gillis van Yevendale.

Gillis Mayhuus.

2 Lievin van Hobosch. S.B.

1 Jan Borluut, over hem Ghelloet de Pape. S.B.

Jan Huugs, t' Sente Baefs.
Lievin van Damiaet.
Heynric van Roden.

Jan Braem, in de Rijngasse.
Arend van den Damme.

Item, in dit jaer quam te Ghent den xij^{en} Hoeymaent de cardinael ende bisscop van Cantelberghe, [Uyt Ingelant. (S.G.)]

Item, in dit jaer den xxj Meye was 't groote ertbevinghe.
[In dit jaer op den Palmsondach wasser grooten brant op Ste. Pieters. (S.G.)]

In desen tijt ordonneerde Lodewijck van Maele eenen souverainen bailliu van Vlaenderen, om te suyveren het lant van de voleurs ende quaetdoenders. (K.M.)]

Item, in dit jaer was den strijt te Baeswilde in Gelderland.
Item, in 't zelve jaer den xxj Ougste was de hertoghe van Brabant ghevanghen van den hertoghe van Geldere, genaempt hertoghe Weinselinc van Brabant ende veele van zynen edelen waren versleghen, hare wapenrocx ende hare banieren waren gehanghen in 't hoechste van der kercken te Niemweghe.

[In dit jaer op Ste. Cypriaensdach was 't eenen grooten strijt tusschen den hertoghe Wenselijn van Brabant ende den hertoghe van Geldere, ende den strijt van Bruunswijck in Gulcken was oock. (G.)]

1372.

Schepenen van der Kuere.

Simoen van den Pitte.
Robrecht van Eeke.
Jan Mayhuus.

Schepenen van Ghedeele.

Willem Bette, f^s Thonis.
Willem Boele.
Jan de Riemakere.

Geerem Borluut.	Simoen de Grutere.
Godevaert van Riemelant.	Jan Coevoet.
Jan van den Somple.	Nijs de Leude. ²
Boudijn de Beere.	Pieter van der Zickelen.
Jan van Mendonck.	Jacob Soyssone, voor den steen. ³
Gillis Beyaert.	Lievin Bloume.
Arent Veelleven. ¹	Pieter de Wint.
Heynric Louf.	Mathijs van den Winckele.
Jan van Dormen.	Jan Houkin.
Martin de Witte.	Jan Leeuwercke.

Item, in dit jaer was d'eerste abdesse van den Groenenbriele gecoren ende
gheconsacreert.

Item, in dit voornoemde jaer quam te Ghent de cardenael van Beauvauys, den iij
sporkele.

[In dit jaer ende scepdom waren op de Hoofbrugge gesedt de vader ende de
sone van metale. (S.G.)

In dit jaer waren meest alle de delvers doot gesmeten op de Nieuwe Leie, die de
Bruggelyngen deden delven, van die van Ghent, om dat zy de voornoemde gentsche
Leie gerne gcregen hadden tot Brugghe, contrarie der ghemeender stede van Ghent.
(S.G.)

Item, up Ste. Odulphusdach verbrande binnen der stede van Utrecht wel iij^c huysen
(K.M.)

1373.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeelē.</i>

Gyselbrecht de Grutere, f ^s Gyselbrecht.	Sanders van Lede.
	Arend Paridaen. ⁴
Jan Hautscilt.	Sanders Conte. ⁵

2 Nijs de Luede. S.B.

3 Jacob Seyssone. S.B.

1 Aernout Veelheven. S.B.

4 Aernout Parijs. S.B.

5 Sanders Cante. S.B.

Gillis Rypegheerste.	Simoen Bette.
Claeys Sersanders.	Pieter van Beverne. ¹
Jacob de Puer.	Arent Dobbeler. ²
Jan van Valenchiene.	Heynric van Adeghem.
Geerem Borluut, f ^s Gheeraerts.	Gillis de Cooct.
Heynric Meyeraert.	Jan van Coyeghem.
Lauwereins de Maech.	Jan Wandel.
Pieter Kerstiaens.	Jan van Wettere.
Jacob van der Hoerzele.	Jan van den Watere.
Jan Ghelioet.	Heynric de Clerck.
Mathijs Colvin.	

Item, in dit jaer was 't zo groot watere dat men in 't baghijnhof ter Hoeye voer met sceppe, ende quam by groote ysele.

[In dit jaer quamen de dansers te Ghent ende dansten deurgaens wech dach ende nacht sonder eten, drincken oft sonder slapen. (G.)

Item, in dit jaer soo reesser een groot proces voor den hertoch Lodewijck, tusschen de stede van Ghendt ende de schepenen van Curtrijcke om dat de wet van Curterijcke brochten van lyve ter doedt eenen Symoen de Vere, poirter van Ghendt. (K.M.)]

1374.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>

Jan Borluut, f ^s Gheerems.	Willem Bette, f ^s Serthomaes.
Jan Sleepstaf.	Race van den Wale.
Gyselbrecht Mayhuus.	Jan Verclaren.
Daniel Sersanders.	Boudijn van Ravenschoot.

1 Pieter van Veurne. S.B.

2 Aernout de Dobbeleere. S.B.

Lievin de Maech.	Lievin van den Hooghenhuus.
Jan Heymans.	Gillis van Lokerne.
Pieter van der Zickelen.	Claeys Utenhove.
Heynric van Roden.	Joos de Meestere.
Gillis van Deinse.	Willem Blankaert.
Jan Pancoucke.	Willem Steenmaer.
Lievin van Damiaet.	Willem van Eeke, t' sente Pieters.
Jan de Quinquere.	Jan de Beere, de temmerman.
Jan Houkin.	Jan van Hoedavelde.

Item, in dit jaer waren ghebannen de dansers, die dach ende nacht duergaende dansten, zonder eten oft drincken, ofte slapen, den xxij Octobris.

Item, in dit jaer was Wouter van Aultryven hoochballiu van Ghent doot ghesleghen up den cauter te Ghent den vij van September van den wevers, daer hy quam met 's prinsen baniere, ende bleven vij daghen in de wapen staende, ende 't casteel van Wondelghem was up Onser Vrouwenvavont ofte nacht ghewonnen ende beclommen by Jan Yoens, den capitein, ende verberrent met alle de huusen, diere ontrent stonden. Sommeghe segghen dat dit ghebuerde in 't jaer lxxix hier naer.

[In dit jaer wiert ghedoodt in dese stadt (op den Cauter, Bibl.) den hoochbailliu mher Rogier Doultrie; 't gene ghebeurde door de volders ende witte caproenen van de selve stadt, sijnde dan rebellen teghen den prins, niet teghenstaende dat hy dede draeghen voor hun den standaert ende bannieren van den prins, ende Jan Yoens maeckte hem capiteyn van de selve rebellen, brandende ende ruinerende de casteelen van den prince tot Wondelghem, waer uyt spruytte eenen bloedighen oorlog. (K.M.)]

1375.*Schepenen van der Kuere.*

Simoen van den Pitte.
 Jan Mayhuus.
 Roberecht van Eeke.
 Gyselbrecht de Grutere¹, f^s Boudijns.
 Gyselbrecht van der Oest.
 Jan van Dormen.²
 Sanders van Lede.
 Sanders Conte.³
 Gillis Leeuwercke.
 Gillis van Crombrugghe.
 Willem van den Ryse.
 Gillis Beyaert.
 Jan van der Eeken.

Schepenen van Ghedelee.

Jan Utendale.
 Mathijs van den Winckele.
 Heynric Eekaerd.
 Claeys van der Zickelen.
 Wouter Kerstinman.
 Pieter van Beverne.
 Franchoeis van den Hole.
 Jan van Wettere.
 Jacob Soyssone, f^s Gillis.⁴
 Jan Sleepstaf, voor de posterne.⁵
 Jan de Raet.
 Boudijn van Baeyeghem.
 Willem Coevoet.

Item, in dit jaer was de groote brant te Mechelen.

[In dit jaer verbrande de kercke af te Ste. Pieters ende de Cloosterkerke te Gent.
 (S.G.)]

In dit jaer was by den hertoghe Wenselijn beginnen maken het casteel van
 Vilvoorde. (S.G.)]

1376.*Schepenen van der Kuere.*

Gyselbrecht de Grutere, f^s Gyselbrecht
 Jan van Valenchiennes.

Schepenen van Ghedelee.

Jan van Lede.
 Raes van den Wale.
 Jan van Coeyeghem.

1 Ghyselbrecht de Grave. S.B.

2 Jan van Doorme. S.B.

4 Jacob Seyssone. S.B.

3 Sanders Cante. S.B.

5 Jan Sleepstaf, in de Posterne. S.B.

Gillis Mayhuus.

Ogier tSuul.⁶

6 Ogier Suul. S.B.

Lievin Rijnvisch. ¹	Jan van der Vurst.
Wulfram van den Ecke. ²	Claeys van Lippenhove.
Arent Paridaen.	Sanders van Vaernewijc.
Heynric Louf.	Jan de Beere.
Simoen Damman, f ^s Gelnoets.	Jan Dierman, over hem Gillis de Dorle. ⁴
Joos de Meester.	
Lauwereis de Maech.	Lievin Zoetaerd.
Pieter de Wint.	Gyselbrecht van den Hende.
Denijs de Leude. ³	Pieter van Wiendeke.
Everdey Valcke.	Vincent Hiellaert.

Item, in dit jaer dede 't water vele quaets in Oostvrye ende in de Vierambachten.

Item, in dit voornoemde jaer was te Brugghe den eersten steen gheleit van den scepenuuse by den grave Lodewijc van Male ende men heetet Gyselhuus op de Burcht.

Item, in dit jaer brac den dijck ute te Biervliet ende daer omtrent in Novembre, ende daer verdrunken xvij prochien op sente Lissebettenacht.

[s Maendaechs naer Ste. Martensdach brack 't gat te Biervliet uyt ende daer verdrucken vele prochien, te wetene: Bouchaute, de Piete, de Gewilleghen inne Poesselaere, Eynsdijck, Elmare, St. Jans in de Wostyne, Bymanskeercke, Ste. Catlyne ten Aermen, Coendijcke, Maternessen, Ste. Nyclaes, Biervliet, Schoondijck, noch een ander prochie. (G.)]

Item, in dit jaer was t' Sente Pieters an 't Stalhof op onse Vrouwendach in Maerte eenen grooten brant, zo datter verberrenden bet dan vijf duusent huusen. (Veel cappellen ende kercken. Bibl.)

1 Lievin Rivenisch. S.B.

2 Wulfram van den Hecke. S.B.

4 Gillis van Dorle. S.B.

3 Denijs de Luede. S.B.

Item, in dit jaer quamen te Ghent ende te Brugghe uut Vranckerijcke de hertoghe van Bortaengnen, ende uit Ynghelant quam de prince van Waels ende de hertoghe van Lancastere omme te tractoren van paeyse of omme een bestant tusschen de twee coninghen; ende de hertoghinne van Lancastere quam mede, de welcke met kinde ghinck ende zy ghelach te Ghent van eenen jonghen soone, de welcke men heet Jan van Ghent.

[Item, in dit jaer quam de hertoginne van Lancaster met haren man ende trocken t' sent Adriaens te Geersberghe, ende sy was bevrucht, ende aencomende te Ghendt soo wort sy sieck ende ghelach van eenen sone, de welcke daer naer was hertoghe van Lancaster, en men hiet hem Jan de Gantd. (K.M.)]

Item, te Rome quam gescil omme twee pausen den eenen te Rome, ghenaempt Urbaen de vj, ende d'andere te Avingioen Clemens de vij.

1377.

Schepenen van der Kuere.

Simoen van der Zickelen.
Gyselbrecht Mayhuus.
Heynric van Roden.
Boudijn de Beere.
Jan Koukin.¹
Wouter Kerstinman.²
Simoen Sersanders.
Martin de Wintere.³

Schepenen van Ghedeele.

Sanders van Lede.
Lievin de Maech.
Gillis van Doinsse.⁴
Jan Wandel.
Claeys van der Zickelen.
Lievin van Wettere.⁵
Ydier van Ydeghem, over hem Wasselin van den Pitte.

4 Gillis van Doyse. S.B.

1 Jan Houkin. S.B.

5 Lievin van den Watere. S.B.

2 Wouter Kerstiaens. S.B.

3 Martin de Witte. S.B.

Jacob van den Houtkine. ¹	Jan Haenbec.
Pieter Colman.	Lievin Doedin. ³
Matheus Tolnin. ²	Jan Utewulghen.
Jan Deynoet, Michiels sone.	Wauter Inghel.
Jan van den Werde.	Jan Leeuwerke.
	Jacob Serjant.

Item, in dit jaer staerf de paus Gregorius de xj^e, ende de cardenalen waren in 't conclave omme te kiesene eenen paus ende die Romeynen liepen in de wapene, ende quamen voor 't conclave ende riepen dat se wilden hebben eenen Romeyn oft eenen Ytaliaen tot eenen paus, ende de cardenalen en consten niet willic geaccorderen, ende quamen de Romeynen ende deden fortse op de cardenalen, ende sloeghen op 't conclave ende quetsten den cardinael van Poytiers, zo dat uit vreese riep een cardinael duer een gat: 'O edel Romeynen, de bisschop van Baren es ghecoren ende geheeten Urbaen de vj.' Daer vele af ghebuerde.

Item, in dit jaer was de keyser te Bruusele ende te Gent.

[In dit jaer begonst oorloghe tusschen grave Lodewijck ende de stede van Ghendt; dnaeste jaer begonste de selve die wel seven jaer duerde. (G.)]

1378.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van Lede, over hem Jan Utenhove, in Jan Utendale, over hem Jacob van 't Scelstraete.

Raveschoot.

1 Jacob van den Houtkene. S.B.

3 Lievin Dodekin. S.B.

2 Matthijs Colvin. S.B.

Jan van der Heecke.	Race van den Wale.
Jan Mayhuus.	Lievin Wittebroot.
Jan Utenhove, in 't Schelstraete.	Pieter van der Zickelen.
Gillis van Rypegherste.	Lievin van Damiaet.
Gillis van Crombrugghe.	Jan van Merelbeke.
Daniel Sersanders.	Jan uten Spieghèle.
Jan van Duermen.	Gyselbrecht van der Oest.
Jan van den Watere.	Gillis van Dorle.
Gillis van Lokerne. ¹	Gillis de Cooet.
Pieter van Wiendeke.	Jan Panckouke.
Gillis Leeuwercke.	Gillis van den Haste. ²
Jan de Beere.	Jan Braem.

Item, in dit jaer was te Ghent eenen brant dat clooster van sente Pieters verberende [en aldaer wert verbrant de kercke van het clooster met wel vijf hondert huySEN. (S.G.)] by toedoene dat men een vercken synghelde.

[In 't jaer 1378 wiert het magistraet ghecontinueert. (K M.)]

Item, in dit jaer storven beede de voorscepenen.

Item, in dit zelve jaer was te Ghent een groote wapeninghe.

Item, in dit jaer waren ghecoren twee pausen: den ertsbisschop van Baren, ghenaempt Urbaen den VIe ende Roberecht, des graven zoone van Geneven. Hy was cardinael van Apestalen (der twaelf Apostelen) ende hadde gheweest bisscop van Terrewanen ende van Camerijcke, ende was gheheeten Clement den VIIe, ende hadde zynen stoel te Avignoen, ende hem obedierde Vranckerijcke, Spaengnien, Castilien, Aragon ende Scotlant ende Urbaen obedierde

1 Gillis van Lokerne. S.B.

2 Gillis van den Hulle. S.B.

Rome, Napels, Sycylien, Cypers, Creten, Lombardien, Venegien, Hongheryen, Polen, Sweden, Noorwegen, Denemercken, Inghelant, Portingale, Ludijcke, Brabant ende Vlaenderen.

1379.

Schepenen van der Kuere.

Gyselbrecht de Grutere, f^s Gyselbrecht

Gillis van Deinse.

Wulfram van den Eeke.¹

Geerem Borluut.

Jan Mayhuus, f^s Sher Jans.

Jacob Utergaleyden.

Simoen Damman.

Jan van der Vuist.²

Lauwereis de Maech.

Gillis Beyaert.

Jan van Coeyeghem.³

Jacob Soyssone, f^s Jacobs sone.⁴

Jan Huugs, t' Sente Baefs.

Schepenen van Ghedelee.

Simoen Bette, in Dhameede.

Jan Sleepstaf, in de Peperstrate.

Wouter Inghel.

Claeys van der Zickelen.

Arent Paridaen.

Roegier Everwijn.

Claeys Utenuove.

Jan Velheven.

Reynier de Kempe.

Willem Vierjaer.

Jan van Leuvene, blauwvere.

Jacob van der Eecken.

Heynric Morael.

Item, in dit jaer rees de orloghe seer fellic tusschen grave Lodewijc van Male ende der stede van Ghent; daer was grote beroerte, want 't ghemeente track ute ende beleyde eenen grooten deel edelmannen binnen Audenaerde, ende daer was paeys ghemaect tusschen den heeren ende 't ghemeente, ende de paeys hilt inne dat men al Vlaenderen duere zaude maken nieuwe wetten, ende daer waren te Ghent ghemaect nieuwe kiesers ende nieuwe schepenen op sente Thomaesavont voor Kerstmesse; want de sche-

1 Wulfram van den Hecke. S.B.

2 Jan van der Vurst. S.B.

3 Jan van Boyeghem. S.B.

4 Jacob Seyssone. S.B.

penen waren verlaten van den grave Lodewijc naer d'inhauden van den paeyse. Daer waren kiesers van 's heeren weghe: Bauwin de Berre, Zanders Conte, Bauwin van Ravescot ende Pieter de Rijcke. De kiesers van der stede weghe waren: Jan Boele, Claeis van Lippenhove, Matijs de Dryvele (de Winckele) ende Jan Permeelen (Perroete).

[Anno xij^clxxix dede de grave Lodewijck maecken de posteerne, daer hy wonderlick huys hielt ende seer costelick met jonck geselschap, ende hy en hadde by hem gheene edellieden noch wyse persoonen, ende hy en liet hem niet ghesegghen; maer nam in synen raedt jonghe lieden die spelen en dansen consten, ende dit en ghenoechde die van Ghent niet wel; want om sijn leven te onderhauden hadden hem ghegheven twee reysen settinghen, ende al wat hy begeerde; die van Brugghe gaven 't hem ende sy versochten van hem 't ghedelf van de Leye tot Deynse, ende de raedt van Ghent ontseyde het hem. (Bibl.)]

[In dit jaer quamen die van Brugghe en van het Vrye ghevangen binnen 's Gravensteen die alle gheexecuteert werden. (S.G.)

- Den xij Hoymaent waren te Ghent vijftich persoonen onthooft. (S.G.)
- Die van Ghent beleyden Dermonde, Aelst, en wonnen Audenaerde, ende den 1^{en} December was de peys ghemaect te Mechelen. (G.)

- Item, in 't selve jaer up sente Pietersdach in sporckele quamen die van Ghendt subtilijcken in Audenaerde by der versuymenis van der wacke ter poorten, ende quamen ter maert ende vernieuwde de stede, sloeghen vele edelen doodt van 's princens volck. (K.M.)]

Item, in dit zelve jaer was 't casteel van Wondelghem verberrent, zoo dat maer en stont x jaer, daer uit dat de oorloghe rees al Vlaenderen duere, en om de delvinghe van der Leyen, dat die van Brugghe deden; ende doen op dien zelven tijt was doot ghesleghen te Ghent op den cautere de hoochbailliu van Ghent omme segghewoorden dat hy tot den volcke zeyde.

[Item, in dit jaer was doodt gheslaghen up den cautere mer Wauter van Autryve, hoochbailliu van Ghendt. (K.M.)

- In dit jaer rees orloghe tusschen die van Ghendt ende Brugghe om het ghedelf. (S.G.)

- In dit jaer scooten die van Leuvene heurlieder officiers ter veinster uyte op de strate. (S.G.)

- 6 Septembris, was doot gheslegen Wauter van Outrive, hooghbailliu van Ghendt, om dat hy last gaf Pieter de Coene, 's heeren cnape, te vanghene eenen witten capproen; hier uit rees een wapenynghe ende duerde vi daghen, ende doe waerter ghecoren eenen capiteyn, Jan Yoens, ende trac met 2000 volcx te Deynse, t' Aelst, Deermonde. Desen Jan Yoens bracht alle de steden van der casselrie van Ghendt binnen eender maent zoo verre dat zy eedt deden der stede van Ghendt, uitghedaen Audenaerde, ende in 't huuswaert commende quam over Eecloo, daer hy waert vergheven, en starf en ligt er begraven; hier was in Ghendt grooten rauwe om de voornoemde doot. (Bibl.)]

Item, hier naer volghen de tweeste scepenen van den jare XIII^cLXXIX voornoemd:

Schepenen van der Kuere.

Gyselbrecht de Grutere, f^s Boudijns.

Schepenen van Ghedeele.

Heynric van Adeghem.

Lievin de Bosschere.

Heynric Yoens.	Jacob van den Pitte.
Lievin de Maech.	Jan de Deken.
Jacob van Heigherloe.	Pauwels van Straessele.
Lievin Soysone. ¹	Jacob van Steenbeke.
Willem van der Most.	Pieter Hamelric.
Staes de Cooman.	Andries van den Staken.
Jan de Riemakere.	Heynric van Danckartseeke.
Jacob Seriant.	Pieter Coubrake.
Lievin van Herloe.	Boudijn van Bayeghem.
Segher van Carrenbrouc.	Jan Rebbe.
Lievin Walraven.	Lievin Doedin. ²
Willem Dotter.	

Item, in dit scependum waren te Ghent vijftich lieden onthooft.

Item, in dit jaer voornoemd was Aelst ghedestruert.

1380.

Schepenen van der Kuere.

Simoen van der Zickelen.
Jan van den Werde, over hem Jan van Valenchiene, over hem Jan de Dievel. ³

Schepenen van Ghedeele.

Jacob van Ravenscoot.
Jan Boele, f ^s Willems.
Willem van den Ryse.
Boudijn de Beere. ⁴
Willem Steenmaer. ⁵
Jan van Waes.
Jan van der Haghe, f ^s Jacobs.
Jan van Hoorebeke, f ^s Goessin. ⁶
Gillis van der Nieuwermolen.

1 Lievin Seyssone. S.B.

2 Lievin Dodekin. S.B.

3 Jan de Diere. S.B.

4 Boudijn de Beere, de jonghe. S.B.

5 Willem Steemaer. S.B.

6 Over hem Wasselin de Smet. S.B.

Willem Blanckaert, over hem Philips van Jan Ebbel, de jonghe.
Meerendre.

Jacob van Maelte.

Jan Deynoot, f^s Ser Michiels.

Jacob Doosterlinc.

Jan van Wettere.

Jan Leeuwercke, buten turre.

Pieter van Beverne.

Jan van den Houte.

Everaerd de Wielmakere.¹

Item, in dit jaer was de cappe op 't beelfroet te Ghent ghemaect.

[Item, in dit jaer was de cappe up 't beelfroot ghemaect, ende met scaelgen ghedect, ende den 9 July zoo verberrende den turren ten Jacopynen te Ghendt. (Bibl.)]

Item, in dit jaer was 't pongijs te Langerbrugghe.

[In dit jaer was eenen Lievin Rijnvisch onthooft op de Hoochbrugghe. (S.G.)]

Item, in dit voornoemde jaer was de wijch te Langerbrugge noch eens ende t'Everghem.

Item, in dit jaer quam de grave Lodewijc ligghen te Ghent voor de Waelpoorte.

Item, in dit jaer verberrende de Jacopynen torre te Ghent.

Item, in 't zelve jaer den x^{en} wedemaent was Gheertsberghe ghewonnen.

Item, in dit zelve jaer was Brugghe ghewonnen ende tweewaerf binnen der stede van Brugghe zeere ghevochten, die van Ghent jeghens die van Brugghe, daer vele volcx bleef an beede zyden; ende men hiet te Brugghe die van Ghent Clauwaerts omme dat zy droughen op hare mauwe drye clauwen van liebaerts, ende die van Brugghe hiet men Lelyaerts, ende men zeyde:

1 Gheeraert de Wielmakere. S.B.

Clauwaert, Clauwaert, wacht u van den Lelyaert;
 Gaet ghy niet ghendewaert,
 Ghy laetter uwen tabbaert;
 Al waert ghy noch zoo zeere ghebaert,
 Zy zullen u maken vervaert.

1381.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeelē.*

Simoen Bette, in de Ameede, over hem	Jan van den Kerchove, t' Sente Baefs.
Jan de Jonghe.	

Jan van den Watere.	Jan Sleepstaf, over hem Jan van

	Lemberghen.

Jan van der Eeken.	

	Jan Uténbroucke.

Simon Braem.	

	Simoen van Vaernewijc.

Pieter van den Bossche.	

	Lievin Bloume.

Pieter Amelrie.	

	Jan de Beere, temmerman.

Jan Haeck.	

	Jurdaen de Brune.

Roegier Everwijn.	

	Willem de Dene.

Lievin van Wettere.	

	Lievin van der Bile.

Jan de Beere, vleeschauwere.	

	Pieter van Waes.

Heynric van Danckaertseeke.	

	Jan van der Cappellen.

Jan de Vrieze. ¹	

	Jan van Bassevelde.

Pieter van den Turre.	

	Jan van der Oest.

Item, in dit jaer bleef 't kint van Edingen (Idegem) doot voor de Keyserporte te Ghent.

Item, den vij^{en} in Maerte trocken die van Ghent ute met vj herren voor Gheertsberghe, voor Dendermonde, voor Curterijcke ende in Vierambachten, daer zy veel coorens uit brochten, 't v^e voor Deinse ende Curterijcke. De capitein was Philips van Ertvelde, ende voor Audenaerde bleef

1 Jan de Vriese, blauwere. S.B.

de capitein versleghen ende verbranden in wraken Deinse, Thielt, Aelter, Ursel ende Eekeloo, ende al datse in haren wech vonden: Maldeghem ende Brugghe voor de poorte, ende 't casteel van Male worpen zy af ende destruwerden't, ende vonden in haren wech xxvj notabel personen, de welcke zy te Ghent op de maert brochten ghevanghen, daer zy met hamers ende staven in sticken ghecapt waren.

[De veurscepene van der kuere was doot ghesleghen in eene wapenynghe 's anderdaechs naer Ste. Pauwelsdach in Lauwe, ende 's donderdachs daer naer wiert oock doot ghesleghen Gyselbrecht de Grutere, ende dry ander persoonen in het chausselet onthooft. - Den ii^{en} Lauwe was doot ghesmeten Gillis de Voldere, oppercapitein van Ghent (S.G.).]

- Race van Liekercke doot gesleghen voor Audenaerde van die van Ghent (G.).]

Item, in dit zelve jaer was Brugghe noch eens ghewonnen van die van Ghent, ende Ghent was doe in groote benauthede van victualge.

[Item, in dit jaer rees Philips van Ertevelde ende was Brugghe ghewonnen den iij in Meye van die van Ghendt (K.M.).]

- In 't voorschreven jaer den iij Meye wonnen die van Ghent de stadt Brugghe ende de grave Lodewijck vloot van de halle van Brugghe, ende den 5 van Meye deden die van Ghendt vellen de poorten van Brugghe: de Cruyspoorte, de Ghentschepoort ende Ste. Cathlynepoorte, ende volden daer die weghe mede. (Bibl.)

- In dit jaer rees Philips van Artevelde, en was capiteyn ghecoren ende bereede vijf herren, een voor Gheerstberghe, een voor Dendermonde, terde voor Curtrijcke, vierde in Vierambachten en 't vijfste voor Deynse en voor Nevele. (Bibl.)

- Item, in dit scepdom 25 July, was versleghen heer Wauter van Ideghem van die van Ghendt voor de Keyserpoorte. (Bibl.)

- Item, den 7 November waren verslegen vele brugghelynghen, ende men bracht haerlieder bannieren te Ghendt, die men uitstack t' allen poorten van der stede; item, om dat die van Brugghe ende ander saghen ter vente ligghen haerlieder goet, dat die van Ghendt hemlieden ghenomen hadden, zy deden den lesten in sprokele 't zelve goed arresteren metten heere, daer omme die van Ghendt een nieuwe wapeninghe maeckten. (Bibl.)]

Item, in 't zelve jaer was den beckenslach gheconsenteert.

Item, in dit jaer was 't groote aertbevinghe ende sterfte, ende midts der orloghe stont de stede Ghent langhe zonder heere.

Item, die van Ghent brochten vele coorens ende wijns van den Damme; den wijn en ghalt maer ij grooten den stoop, ende up den xx^{en} Decembris wonnen die van Ghent Erdenburch, dat zy roofden ende verbranden ten spyte van die van Brugghe.

Item, den ij^{en} Laumaent was Gillis de Muelenere, upper-capitein te Ghent, doot ghesleghen, ende Philips van Erveld ghecooren.

1382.

Schepenen van der Kuere.

Goessin Mulaert.

Willem Dotter.

Jan de Raed.

Jan van den Winckele.

Lauwereis de Maech.

Michiel Boene.

Schepenen van Ghedeele.

Willem van den Pitte.

Jan de Hert.

Willem Vierjaer.

Daniel van Vaernewijc.

Gillis van den Spieghèle, over hem Gillis van Crombrugghe.

Jan Willaert.	Pieter van der Galeyden, over hem Michiel de Langhe.
Jan van Waes.	
Jan de Meester.	Jacob van den Pitte.
Gillis de Meyere.	Fransoys Augustijns. ¹
Pieter van den Broucke.	Jan Hallinc.
Jacob van den Hane.	Gillis de Stercke. ²
Joos van den Nieuwenhuus.	Segher van Nevele. Boudijn van Baeyeghem. Jan van den Velde, over hem Jan Veelheven.

Item, in dit jaer was de strijt te Roosbeke, daer de coninc van Vrankrijcke toochde de olyflamme op de meulene up den xxvij van Novembere, aldaer doen Philips van Ertvelde versmacht bleef onder 't volc, ende zijn causen waren ghevoert voor zijn knien met rugghen pelssen.

[Item, in 't selve jaer laghen de Kressers xiiij nachten up 't schepenhuyjs. (K.M.)

- Item, dese schepenen waren vernieut sonder den heere, maer de voorschepenen van der Keure was doodt ghesleghen in een wapeninghe; dat ghebeurde 's anderdaghs naer St. Pauwels van in Lauwe. (K.M.)

- Capitein generael van die van Ghent was Francies Ackerman. (S.G.)
- In dit jaer den xxvij Novembris bleef Philips van Artevelde te Roosbeke. (S.G.)
- In dit jaer wiert den heer Philippus d'Artevelde met de Vlaminghen ghesleghen by Roosenbeke, alwaer die voornoemde Artevelde ghedoodt wiert met noch 24 duysent Vlaminghen. (Bibl.)]

1 Fransoeyns Auwestijn, over hem Gillis de Teys. S.B.

2 Gillis de Stercke, over hem Danneel Casteel. S.B.

Item, in dit jaer was Audenaerde ontset ghedaen.

[Loeven beleghert van den hertoge van Brabant Wenseleyn. Den spaensschen volcke Audenaerde ghewonnen. (G.)]

In dat jaer was Curterijcke ende Erdenburch ghewonnen.

Item, in dit jaer was men voor Luevene.

Item, in dit jaer quam de coninc Kaerle van Vrankerijcke in Vlaenderen t' hulpen den grave Lodewijc van Male, den xxvij van Novembre, ende hy lach by Curterijcke up de Leye wel xvij daghen te velde, ende daer naer quam hy voor Ypere, daer vele Bortoenen doot bleven van de Vlaminghen versleghen.

1383.

Schepenen van der Kuere.

Jacob van Ravenschoot.

Jacob Diedericx.

Jan van den Houte.

Heylaert Parijs.

Jan van Libertsa.

Willem de Dene.

Wouter de Vriend.

Gillis van Crombrugghe.

Lievin van Mossevelde.

Jan de Beere.

Jan van Dronghene.

Claeys Haec.

Jan Hamelric.

Schepenen van Ghedeele.

Heynric van Adeghem.

Lievin de Maech.

Arend Everwijn.

Jan van Munte.

Jan van der Hulst.

Jan Terpenync.¹

Gillis Hoornic.

Willem de Pyper, over hem Arent van Melle.²

Jacob van Maelte.

Wulfram de Conync.³

Jacob de Luede.

Boudijn Speyman.

Pieter Pijlhiser.⁴

1 Jan Teerpenninc. S.B.

2 Willem de Pyper, over hem Aernout van Messe. S.B.

3 Wulfram de Cooman, over hem Jan Weric. S.B.

4 Pieter Pijlysere. S.B.

Item, in dit jaer wan Franchoeis Ackerman Audenaerde up Sente Lamberechts-dach.

[Item, in dit jaer overleden vijf schepenen van Ghedeele, daer af de namen hier boven staen. (K.M.)]

- Anno 1383 Franchois Ackerman, capiteyn van die van Ghent, vraeghde secours aen den coninck van Inghelandt, de welcke sant den bisschop van Noerwijch met menichte van volck; als de Westerlinghen ghewaer werden de comste van den coninclicken volcke trocken sy hem met menichte teghen, ende daer was seer ghevachten, ende de Ingelsche wonnen Burburg, Duynckerke ende Nieuwpoorte. (Bibl.)]

Item, in dit zelve jaer staerf de hertoghe Wasselin van Brabant.

[Item, in dit jaer den vijf in Lauwe (xij van Lauwe S.G.), starf graef Lodewijck van Male ende wiert begraven t' Sente Pieters te Rijssel in Onser Vrouwecapelle. (K.M.)]

Item, de hertoghe van Berry was sculdich te doene manscip den grave Lodewijc van Male van den graefscepe van Artoeys, wanof dat men 't graefscip van Buenen haut in leene, ende hier toe versoucht wesende dede andworden dat hy was een hertoghe ende 's conincx zone, ende een 's conincx broedere, ende oem van den coninc Kaerle van Vranckeryke; daerop zeyde de grave van Vlaenderen dat men hem noch settinghe, noch demeynen gheven en zaude, noch laten heffen voor ander stont dat hy manscip ghedaen zaude hebben, alsoo 't behoorde; ende hier omme deden de hertoghe van Berry van zynen lieden drommen tusschen eenen weech ende twee betesteden, zoo dat hy binnen vier daghen overleet, ende was begraven in 't clooster Sent Thomas t' Sente Bertins, up den x^{en} van Lauwe, ende regierde xxxvij jaren.

1384.

Schepenen van der Kuere.

Jan de Jonghe, over hem Race van den Voorde, riddere. Willem van den Pitte.¹

Robrecht van Eeke.

Jan van den Watere.

Jan Haec.

Pieter Hamelric.

Lievin van der Bile.

Jan van Vaernewijc.

Jan Veelheven.

Lievin Zoetaert.

Jan Hallinc.

Heynric de Meester.

Lauwereis de Backere.

Jan Annaert.

Schepenen van Ghedelee.

Joos de Meester.

Pieter van Waes.

Jacob van den Pitte.

Franchoeis Morael.

Jan van der Straten.

Mathijs Tsuul.

Pieter Diedericx.

Willem de Meersman.

Maes de Cleerc.

Jan van Bassevelde.

Jan Coolman.

Jan Coelins.

Item, in dit jaer waert Audenaerde weder van den heeren ghewonnen met eenen waghene met hoeye, daer volc van wapenen in lach, ende in de poerte commende deden een wiel van den waghene ende lieten de waghene vallen in de poorte, ende midts dien quam haerlieder volck anne.

Item, in dit jaer wonnen die van Ghent weder die stad van Audenaerde.

[Item, in 't selve jaer won eenen Franchois Ackerman Audenaerde, den xxiiij Novembris. (K.M.)]

Item, den viij^{en} van Hoeymaent in dit jaer was te Ghent eene wapeninghe up de maert, ende men stelde den standaert van den coninc van Ynghelant daer up de maert, dwelcke Mer Bernaert van Hersele wilde beletten ende was zeere teghen,

1 Willem van den Putte. S.B.

ende daer omme was hy doot ghesleghen ende was begraven in Sente Jacopskercke,
in den choor voor den hooghen autaer.

[De heere van Heersele doot gheslaghen binnen Ghendt en Jan van Sickelen bleef
doot binnen Rijsselle, ende voer hooftman ghecoren te Ghent Boudeijn de Rijcke.
Item, de heere van Schoorisze metten heere van Heye creghen met practijcke ende
ghewelt die van Ghent uyt Audenaerde. (G.)

Item, in dit jaer trocken de volders uyt Ghendt om haren loen gheleent te hebben.

1385.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van den Kerchove, t' Sente Baefs.	Daniel van Vaernewijc.
Jan de Raet.	Jan van Wettere.
Willem Dotter. ¹	Zegher Everwijn.
Jan van Merlaer. ²	Gillis Hoornic.
Jan de Meester.	Jacob Stulpaert.
Lievin van der Eerloe. ³	Jacob Peynaert.
Hector de Vos.	Lauwereins van Westvoerde.
Michiel Lauwereins, backere.	Lievin van Waes.
Jan Wulframs.	Jacob Meyeraert.
Michiel Boene.	Jan de Backere.
Jan van Lemberghen.	Michiel Talboem.
Lauwereins Spene. ⁴	Jacob de Backe, scheerere.
Jan van der Straten, over de maerct. ⁵	Joos van Steeland. ⁶

Item, in dit jaer was de paeys ghemaect in Doornicke tus-

1 Willem Dherde. S.B.

2 Jan van Meerbaer. S.B.

3 Lievin van der Herloe, over hem Jan van der Hulst. S.B.

6 Joos van Scoeland. S.B.

4 Laureyns Pene. S.B.

5 Jan Straetkin. S.B.

schen den coninc van Vranckeryke ende den grave van Vlaenderen ende der graefnedinne, ende der stede van Ghent an d'ander zyde, ende was te Ghent uitgheroupen up den Kerssavont.

Item, in 't zelve jaer was de coninc van Vranckerijcke in de Vierambachten.

Item, in dit jaer was de wet ende scepenen van Ghent ghemaect van 's conincx van Inghelant weghe by de rewaert van Vlaenderen.

Item, in dit jaer was 't casteel van der Sluus beghonnen te makene by den hertoghe Philips le Hardy, zone van Vranckerijcke, hertoghe van Borgondien, ende datter maer ix Vlaminghen up woonen en zauden ende d'andere Franchoeysen, die de stede van der Sluus bewaren zauden jeghens de Inghelsche.

Item, in dit jaer was ghemaect d'eerste heuverdeken van der neeringhen Jacop van Heertbuer, ende d'eerste deken van der weverye was Lauwereis de Maech.

1386.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jacob van den Pitte.

Boudijn van Ravenschoet.

Lievin de Maech.

Jan de Hert.

Rogier Everwijn, over hem Jan sijn sone. Willem Vierjaer.

Gelnoet Damman.²

Jan van den Kerchove.

Lievin de Temmerman.

Jacob ute Galeyden.¹

Lievin van Mossevelde.

Anthonis Platijn.

Gillis van den Wynckele.

Simoen Serthomaes.

Diederic Valcke.

2 Lievin Dhamman. S.B.

1 Jacob van der Galleyde. S.B.

Jan de Coc.	Heynric Santin. ²
Fransoys Morael.	Seger van Diepenbeke.
Jacob de Luede.	Denijs van den Vivere.
Fransoys Soyssone. ¹	Boudijn Wouters.
Joos van Landeghem.	Jacob van der Eeken.
Willem Steenmaer.	

Item, in dit jaer was 't van scepenen gheordonnert: wat partyen hare saken verloren, verloren ooc de costen, ende moesten die betalen.

Item, in dit jaer quam de coninc van Vranckerijcke duer Vlaenderen ter Sluus met heercrachte omme te wederstane den coninc van Ynghelant; maer de wint die rees altoos contrarie ende daer omme des conincx raet die riet dat de coninc te deser tijt niet reysen noch trekken en zaude, ende keerde wederomme te Parijs waert.

Item, die van Inghelant waren allomme ghreeet omme den coninc van Vranckerijcke te wederstane ende hier omme waren de Franchoeysen zeer gram, omme dat zy omme de reyse huerlieder goet verstelt hadden, ende zy begonsten ter Sluus ende te Brugghe zeere te roovene in hare herberghen, ende die van Brugghe ende van der Sluus sloeghen vele Franchoeysen doot ende Bortoenen al bedectelic.

Item, de hertoghe van Berry, des conincx oem ende broedere van hertoghe Philips van Borgoendien, was te Brugghe op de rooversbrugghe zoo zeere ghesleghen dat hy moeste uit noode dalen van zynen perde ende was ghedreghen in zyne herberghe, daer hy moeste drye weken blyven eer dat hy ghenesen was.

2 Heynric Tamijn. S.B.

1 Fransoeyss Seyssone. S.B.

[Item, in dit jaer waren twee pausen, te weten Urbanus ende Clemens; onder dees twee pausen was een groot seisma in de H. Kercke die duerde veertich jaren (K.M.)

Item, in dit jaer was de edele vorst Leopoldus, hertoch van Oostenrijck, van de Switsers versleghen. (K.M.)]

1387.

Schepenen van der Kuere.

Jan Utenhove, in de Scelstrate.

Zeger Everwijn.

Jan van der Eeken.

Pieter Sersymoens.

Jacob Meyeraert.

Mathijs van den Wynckele.

Heynric Borluut.

Jacob de Scepene.

Pieter van Waes.

Jan Coolman.

Lauwereins van Ghent.

Jan Minnebode.¹

Jan van Overmeere.

Schepenen van Ghedeelē.

Willem de Grutere.

Lauwereins de Maech.

Jan van den Watere.

Jan Sloeve.

Denijs de Luede, over hem Jan
Veelheven.

Gillis van Crombrugghe.

Jan van der Haghe.

Jan van der Straten.

Race van den Wale.

Geeraert de Smet.

Pieter Hueribloc.²

Jan van Longhevile.³

Jan Roelins.

Item, in dit jaer bleef Franschoeis Ackerman een van der capiteynen van Ghent, doot.

[Item, in dit zelve jaer op den xxvii^e April was gheboden al Vlaenderen deure dat men, in de toecommende Brugghe maert, gheen ander munte bidden en saude dan Roosbekers, up de verbuerte van den ghelde, ende 't selve ander ghelt te draghene up de wissele als biljoen, soo dat hier onder staet:

Vransche croonen 42 gr.

2 Pieter Hueribloc, de smet. S.B.

1 An den Zandberch. S.B.

3 Jan van Longhevale. S.B.

Coninckx schilden ende Ghendsche schilden 50 gr.

Nieuholm Mechelsche scilden	47 gr.
Leeuwen - -	5 ⅓. 2 gr.
Gehellemde leeuwen -	6 ⅓. 2 gr. (Bibl.)]

Item, in dit jaer track men voor Gaesbeke, op den Witten Donderdach in de goeweke.

[Up Ste. Marie Madeleenendach was Francois Ackerman t' St. Pieters op het kerckhof doot ghesleghen van Ghelioet, den bastaert van Hersele. (S.G.)]

Item, in dit jaer slouch men te Ghent nieuwe munte van gauden guldenen ende selveren penninghen, die men heet Roosbekers, ende op de penninghen stonden de wapene van Brabant ende van Vlaenderen in teeken dat de grave Philips van vrouws Margriete zijns wijfs weghe was grave van Vlaenderen ende verbeydere van 't hertochdomme van Brabant, Loterijcke ende van Lymborch.

[..... so stelde hy erinne syne vier leeuwen in eenen schilt, ende het was al Vlaenderen deure bevolen dat men graven Lodewijcks munte noch geven, noch ontfanghen en soude up het ghelt te verbeurene, ende dat men 's graven Lodewijcks munte in de wissel aensien soude als biljoen. (K.M.)]

1388.

Schepenen van der Kuere.

Geerém Borluut.

Heynric van Roden.

Jan Houtscilt.¹

Lievin Damman.

Schepenen van Ghedeele.

Daniel van Vaernewijc.

Jan Deynoot, f^s ser Michiels.

Pieter Amelrie.

Jan uten Spieghele.

1 Jan Houscilt. S.B.

Lievin van Waes.	Jan van Strasele.
Lievin Zoetaerd.	Lievin van Mossevelde.
Jan Ser Symoens.	Claeys Daens.
Willem de Meersman.	Pieter van den Essche. ²
Arent Everwijn, up Nieweland.	Jacob van Maelte.
Jan Hallinc.	Jan de Beere.
Jan Houkin. ¹	Jan Moeraert.
Jan van der Hulst.	Jan van den Hecke.
Jan Stratinc.	Gillis van der Wostinen. ³

Item, in dit jaer trak men anderwaerf voor de stede van Grave in Gelderland.

[Item, in dit jaer de hertoch van Gulkene ende synen sone van Gelderen deden veele schaden in Brabant, stichten brant, roofden, sloeghen en vinghen de lieden, ende de hertoghe van Borgonien claeghde den coninck van Vranckrijck, ende de coninck Carele van Vranchrijck quam in 't lant Gulichen, ende hy wan eene stede die den hertoch van Gulichen toe quam, ende de hertoch quam den coninck in handen ende de heeren ende de prelaten mede, ende daer was ghemaect een bestant tusschen de hertoginne van Brabant ende den hertog van Gulich. (K.M.)]

1389.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Jacob van den Pitte. ⁴	Boudijn van Ravenscoot.
Rogier Everwijn,	Jan de Coc.
Lievin de Maech.	Jan van den Watere.

2 Pieter van Essche, backere. S.B.

1 Jan Hukin. S.B.

3 Gillis van der Woestine. S.B.

4 Jacob van den Putte. S.B.

Jan van den Kerchove.	Simoen ser Thomaes.
Jacob van der Galeyden. ¹	Heynric van Danckaertseeke.
Geerolf ser Symoens.	Race van den Walle.
Fransoys Morael.	Simoen van Roesselaer.
Joos van Landeghem.	Simoen van der Loenen. ³
Jan Vermarien.	Lauwereins Boele.
Jacob de Luede.	Pieter van der Muelen, f ^s Jan.
Fransoys Soys sone. ²	Lievin Steppe.
Willem Steemaer.	Jacob van der Eecke.
Jan van der Straten.	Joos de Clerc. ⁴

1390.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>
Claeys Utenuove.	Willem de Grutere.
Jan van der Eeken, over hem Mathijs van den Winckele. ⁵	Gillis Mayhuus. ⁸
Jacob van Heertbuer.	Jacob van den Houte.
Jan Sloeve.	Fransoys van den Hole, over hem Simoen van den Hole, synen sone
Mathijs van den Winckele, ende in Mathijs stede van den Winckele, soo wert weder gesteld Pieter van Waes.	Jan Minnebode.
Zegher Everwijn.	Willem Dotter.
Geerem Sersanders.	Jan Haec.
	Gillis van Crombrugghe.
	Lievin van Olsene.

1 Jacob uter Galleyen. S.B.

3 Simoen van den Leene. S.B.

2 Fransoys Seyssone. S.B.

4 Race de Cleerc. S.B.

8 Gillis Mayhu. S.B.

5 Ontbreekt in het schepenboek.

Jan Wulframs.	Jan Coolman.
Wouter Inghel.	Lievin Polleyn, f ^s Lievins.
Pieter Amelrie. ⁶	Jan Longhevile.
Jacob Doosterlinc.	Jan van Bassevelde.
Jan de Wielmakere.	
Jan Ghisels, backere. ⁷	

6 Pieter Americ. S.B.
 7 Jan Ghyselins, backere. S.B.

[Deken van de neeringhe Jacob van Eerdbuer, vleeschauwer; afgaende deken van de weverye Jacob van den Haute in sijn derde jaer afgaende. (K.M.)

- Item, in dit jaer den eersten saterdach van Maerte woey de wint soo sterck als dat huysen en meulenen omme vielen. (K.M.)

- Item, was te Ghendt uitghelegt een voorghebot, dat niemand gheen dobbelspel, noch pottreynspel houden en mach op de pene van x fl. p. (Bibl.)]

1391.

Schepenen van der Kuere.

Geerem Borluut.
Jan Everwijn.
Lievin van Waes.
Pieter Sersymoens.
Jan Deynoet, f^s Michiels.
Heynric van Roden.
Daniel van Vaernewijc.
Jan Stratinc.
Jan van Lemberghen.
Lauwereys Spene.¹
Heynric van Danckaertseeke.
Jan de Meester, de scheepmakere.
Pieter van der Muelen.²

Schepenen van Ghedelee.

Boudijn de Beere.
Jan van Wetttere.
Jan van den Watere.
Jacob Bette.
Lauwereys de Backere.
Gyselbrecht Mayhuus.
Claeys Daens.
Jacob Stulpaert.
Jacob Meyeraert.
Lievin Bloeme.
Pieter De Smet, backere.
Pieter Palin.
Wouter van der Hittelt.³

1392.

Schepenen van der Kuere.

Jan Utenhove.⁴
Jacob van den Houtkine.⁵

Schepenen van Ghedelee.

Jan van den Kerchove.
Race van den Wale.

1 Lauwereyns Pene. S.B.

3 Wouter van der Vittelt, smet. S.B.

2 F^s Jans.

4 In tScelstraete. S.B.

5 Van den Hovekene. S.B.

Roegier Everwijn.	Willem Vierjaer.
Geerolf Sersymoens.	Simoen van Roesselare.
Willem Dotter.	Lievin de Zuene. ²
Arent van Melle.	Jan de Coc.
Louis van den Moere.	Jan van Bocxstaele.
Lauwereys de Maech.	Claeys Plaetsaert.
Michiel Lauwereyns.	Jacob de Luede.
Jacob Lampe.	Jan de Zaghore.
Pieter van Cortenbergh.	Wulfram Wulframs.
Jan van der Straten.	Jan van Loo.
Pieter Moerman. ¹	Wouter van der Zuergh. ³

Item, die van Ghent bleven altoos in de obedientie van den paus Urbaen ende en wilden niet laten om haren prince, zoo dat vele volcx van Brugghe quamen te biechten ende 't sacrament te Ghent, waer om de prince verstort was op die van Ghent.

[In dit jaer soo rees gheschil tusschen de twee pausen, te wetene den Paus Urbanus van Roomen, ende den paus Clement van Avignon, de welcke Pausen excommunicerden malcanderen; Italien, Duytslant ende Hongarye hielden haer by Urbanus, den roomschen paus. Dese tweedracht heeft gheduert tot up dat Concilium xxxix jaren. (K.M.)]

1393.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Claeys Utenhove.	Jan Sloeve.
Segher Everwijn.	Lauwereyns de Backere.
Lievin de Maech.	Jacob Eeckaert.

2 De Sone. S.B.

3 Van der Scaghe. S.B.

1 Pieter Meerman. S.B.

Stevin van Liedekerke.	Joos Valmerbeke. ²
Jacob van Ertbuer.	Pieter van Waes.
Jacob Utergaleyden.	Boudijn de Ledeghe.
Simoen de Grutere.	Simoen Parijs.
Jan van den Watere.	Lievin van Pollem.
Michiel de Langhe.	Jacob Doesterlinc. ³
Joos Kerstiaens.	Lauwereyns van Ghent.
Jan Amelrie.	Lievin Ebbel.
Eweyn de Meester. ¹	Boudijn de Scryvere.
Jan van Eecke, f ^s Robbrechts.	Pieter Hueribloc.

[In dit jaer is ghevonden het ghebruick van het buscruit in Duytslant van eenen muninck. (S.G.)

- Item, in dit jaer hertoghe Philips le Hardy dwanck den meesten deel van Vlaenderen, en de meesten comen ter obedientie van den paus Clement van Avignoен ende teghen den paus Urbaen van Roomen. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer quam te Brugghe een groote beroerte om dese pausen, ende de hertoghe Philips dede eenen van de principaelste vanghen, gheheten Pieter van Voesselare. (K.M.)]

1394.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>

Pieter Sersymoens.	Geerem Borluut.
Pieter Amelrie.	Jan Mayhuus, f ^s Jans.
Jan Everwijn.	Lievin van Waes.
Jan van den Kerchove.	Simoen van Ravenscoot.
Heynric Danckaertseeke. ⁴	Anthonis Platijn.
Jan Deynoet, f ^s ser Michiels.	Jan de Coc.

2 Van Valmerbeke. S.B.

3 Jacob Oesterlinc. S.B.

1 Lievin Diedericx. S.B.

4 Heynric van Danckaertseeke. S.B.

Gelnoet Damman.	Simoen van Roeslaer, over hem Jan Haec.
Pieter van der Muelen.	
Jan van der Cappellen, backere.	Joos de Clerc.
	Heynric Santin.
Lievin van Mossevelde.	Jan van Houtem, crudener.
Lauwereyns Spene. ¹	Gillis van der Woestine.
Jan de Wielmakere.	Pieter Loetins.
Maes Stuerem. ²	Jan van Overackere, op de Nieuwestraete.

Item, in dit jaer hadde eenen Pieter van der Scelle, wevere te Brugghe, met zyne medeghesellen een opset ghemaect dat men op Sente Gillis-avont, als de wet zaude vergadert zijn metten commissarissen van den prince omme de rekeninghe van der stede van Brugghe te aenhoorne ende omme de wet te vermaekene, dat men hemlieden al doot ghesleghen zaude hebben, ende by meende een van de burchmeesters t' hebbene tot zynenaccoorde, te wetene Mer Wouter van Staeye met Pieter van Rysele, cupere; maer zy gaven't te kennene ende op Sente Augustijnsdach was de voornoemde Pieter van Scelle hem achstere ghevanghen ende voor 't Beelfroot onthooft.

[Item, in dit jaer quam ontrent Sincxene te Brugghe de heere van Latremoelgie, bisschop van Doornick, ora de ordene te celebreren in Ste. Salvatorskercke, up den Sincxenavont; maer mit dat niemand up den Sincxendach ter kercken en quam te Sente Salvators, daeromme keert hy des woensdachs in de Sincxenweke ter Sluus om in Onser Vrouwekercke sdaeghs daer naer ordene te celebreren. (S.G.)]

1 Laureyns Pene. S.B.

2 Maes Storem. S.B.

1395.*Schepenen van der Kuere.*

Jacob van den Pitte.	Jan Sloeve.
Jan Ebbel.	Jan van Lemberghen.
Willem Dotter.	Gillis Mayhuus.
Geerolf Sersymoens.	Joos van Valmerbeke.
Arent Everwijn.	Jan Moeraert. ¹
Jacob Stulpaert.	Gillis de Kempe.
Daniel van Vaernewijc.	Joos Vijt.
Saladijn van Ertbuer.	Willem van Assenede.
Heynric van Leyns.	Jacob Sneervoet.
Jacob Peynaert.	Jan Gyselins, in de Cammer-straete.
Jan van der Straten.	
Fransoys Morael.	Pieter Hueribloc.
Gillis de Meyere.	Lievin van Olsene, ghreedere.
	Jan de Wint, in den Houtbriel.

*Schepenen van Ghedelee.***1396.***Schepenen van der Kuere.*

Geerem Borluut.	Boudijn van Ravenscoot.
Jacob van den Hautkene.	Jan Mayhuus.
Segher Overwijn.	Jacob Utergaleyden.
Jan Sersymoens. ²	Jan Haec.
Lievin de Maech.	Claeys Plaetsaert.
Jacob van Ertbuer.	Jan Wulframs.
Vincent van der Zickelen.	Simoen van den Pitte. ³
Jan Amelrie.	Lievin Steppe.
Lievin de Sone.	Jan van der Hellen.

¹ Jan Moenaert. S.B.² Up de Leye. S.B.³ Symon van Pitte. S.B.

Lauwereyns de Backere.

Jan Paye.

Lievin Temmerman.	Govaert van Riemelant.
Pieter van Waes.	Thomaes de Clerc.
Jan Minnebode.	Pieter Pijlhiser. ¹

Item, in dit jaer verbrande de grave van Oostervant in Vrieslant de stede van Stavene (Stavoren) ende Sente Benedictus cloostere.

Item, in dit jaer den iij Novembris trauwede de coninc Rijtsaert van Ynghelant de dochtere van coninc Kaerle van Vranckerijcke.

1397.

's Heeren kiesers.	<i>Der stede kiesers.</i>

Mer Race Mulaert.	Arendt Everwijn.
Jan van der Schaven.	Mathijs van den Wynkele.
Jan Utenuove, f ^s Claeys.	Rougier Everwijn.
Saladijn van Ertbuer.	Pieter Bate.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedeele.</i>

Pieter Sersymoens.	Jan Sloeve.
Jan Everwijn.	Heynric van Danckaertseeke.
Lievin van Waes.	Gyselbrecht Mayhuus. ³
Matheus Damman.	Joos van Valmerbeke.
Lauwereyns Spene. ²	Jan van Overackere.
Pieter van der Muelen.	Jan Vermarien.
Jan van Vaernewijc, f ^s Sanders.	Jan van Huffelghem.
Pieter Hueribloc.	Jan van den Hane.
Jan van Eeke.	Jacob Meyeraert.
Jacob Sneevoot.	Jan Toete, f ^s Willem.
Lievin Polleyn, f ^s Lievens.	Jacob Doedins.
Jan van den Pitte, cordewanier.	Jan Roelins.
Willem de Rijcke, f ^s Ghyselbrecht.	Michiel van der Beke.

1 Pieter Pijlysere. S.B.

3 Ghyselbrecht Mayhu. S.B.

2 Laureyns Pene. S.B.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Pieter Hueriblock.

Laureins de Maech.

Item, in dit jaer trocken die van Brabant derdewaerf in 't lant van Geldere ende in Gulcken.

[Item, in dit jaer was gheboren de hertoghe Philips Jans sone van Borgondien te Digion in Borgoenen, den lesten July. (K.M.)]

Item, in dit jaer dede hertoghe Jan van Digioen, grave van Vlaenderen de stede Ghent meten met eenen landmetere, [Gillis de Groottheere (G.)] eerst den ommeloop xxxij^c roeden, elcke roede xijj voeten, van de Mudepoorte tot Sente Lievinspoorte binnen, xijj^c roeden, van t' Enderweerre tot aan de Spitaelpoorte t'sente Baefs xijj^c roeden.

Item, de myle hout inne iiij dusent cubitus.

Item, in dit jaer waren de Turcken in Hongharien ende deden daer vele quaets ende omme die te wederstane Jan van Digion, toecommende grave van Vlaenderen, zone van Philippus, trac in Hongarien met menichte van volcke, edele mannen van wapene uit Vlaenderen, Brabant, Borgondien ende meer andere landen, ende in Hongarien comende zoo bevacht Jan van Borgondien rudderlic de Turcken ende hy wart ghevanghen met vele van zynen edele mannen ende zijn volc meest doot ghesleghen, welc toe quam by verwaentheden ende hoverdye van Boucman, de capitein van zynen volcke, de welcke 't voorenvechten hebben wilde, daer hem de coninc van Hongarien bat dat zijn onghaersche vooren vechten zaude; want dat zy lieden bat de maniere van den Turcken wisten dan de Nederlanders, zeyde oock dat zijn volc oock anders niet en dochte dan om vooren te vechtene; ende in 't ende van den jare waert Jan van

Digion ghelost ende ghecocht jeghens den admirael Bachijn van Turckyen; ende in den wijch bleven versleghen drye bastaerde ooms van Jan van Digion, te wetene: Mer Lodewijc de Hase van Borgondien, Mer Jan, heere van Drynckam, ende Mer Lodewijc de Vriese, heere van der Wostyne, ende van Wesseghem in Borgondie.

[In dit jaer ginck den grave van Vlaenderen, hertoch van Bourgoigne, ende grave van Nivers ter orloghe teghen l'Amorath-Bequin, keyser der Turcken, alwaer hy ghevanghen wiert met veel andere edellieden soo van Vranckerijck als van andere landen, op welcken dach oock ghevanghen wiert Nicolaes, sone van Nicolaes Utenhove, den welcken verlost sijnde van de ghevanghenisse, wiert hofmeester van den hertoch van Bourgoigne, ende hoochbailliu van Berghen in Henegauwen. (K.M.)

Scepenen van der Kuere sittende omme informatie t' hoorene up 't faict gheremitteert by Jacob Haeck, f^s Jans, ende 't ghebeurde dat de voornoemde Jan Haeck versoende 't faict jeghens zyne partie gheremitteert binnen dien dat zy t'informatie saten, ende scepenen van het faict gheinformeert zijnde, niet teghenstaende, die de voornoemde Jacob wart ghebannen. (Pr. Ar.^{B.})]

1398.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Daneel van Alewijn.

Jan van Oudenuus.

Jan van Schone.

Jacob van den Houtkine.

Willem Utenhove.

Segher Everwijn.

Jan van Lensele.

Jan van der Straeten.

*Schepenen van der Kuere.*Jacob van den Pitte.¹

Pieter Amelrie.

Arent Everwijn.

Louis van den Moere.

Jacob uter Ghaleyden.

Franschoeis Seisone.²

Willem Sersymoens.

Jan de Wielmakere.

Maes Stuerem.³

Willem van Assenede.

Jan de Saghene.

Jan Haghin.

Franschoeis Morael.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van den Kerchove.

Jan Mayhuus.⁴

Jan Gyselins.

Stevin van Liedekerke.

Jan van der Cappellen.

Lauwereyns van Ghend.

Gillis de Kempe.

Jacob Peynaert.

Jacob Stulpaert.

Joos Cleerc, over hem Claeys Plaetsaert.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Jacob van Oudenuus.

Jacob van Houtkine.

1399.*'s Heeren kiesers.*

Mer Jan Mulaert.

Mijnheer Simoen van Linteren.

Pieter Sersymoens.

Jan van Vaernewijck, f^s Sanders.*Der stede kiesers.*

Jan Everwijn.

Mathijs van den Wyncke.

Pieter Hueriblock.

Pieter van der Muelene.

¹ Jacob van den Putte. S.B.⁴ Jan Mayhu. S.B.² Fransoeys Seyssone. S.B.³ Maes Storem. S.B.

Schepenen van der Kuere.

Geerem Borluut.

Segher Everwijn.

Lievin de Maech.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Sersymoens.

Jan van der Straten.

Gyselbrecht Mayhuus.

Gelnoet Damman, f ^s Jans.	Simoen van der Pitte.
Jan Ebbel.	Willem Dotter.
Heynric van Danckaertseeke.	Saladijn van Ertbuer.
Simoen Utenhove.	Joos van Valmerbeke.
Jan Vermarien.	Jan de Curte.
Pieter van den Turre.	Pieter de Smet. ¹
Lauwereyns Boele.	Jan van der Eecken.
Jan Moeraert.	Wouter van der Hittert. ²
Jan Minnebode.	Pieter Boene.
Godevaert van Riemelant, over hem Jan van der Hellen.	Jan Paye.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Jacob van Oudenhuus.	Jacob van Houtkine.

Item, in dit jaer bienen scepenen van Ghent Mer Jacob van Lichtervelde, soverein-bailliu van Vlaenderen, omme dieswille dat hy hadde doen onthoofden eenen Jan van Pennensone, portere van Ghent.

[Ende datte l jaer uyt Vlaenderen, om dat te hebben doen onthoofden Jan van Pennensone, borgher van Ghendt, sonder ten rechte ghestelt te sijn van het voorseyde magistraet. (K.M.)]

Item, in 't voornoemde jaer waert de coninc Rijtsaert van Inghelant vermoort van den broeder van Lancastere ende maecten haren autsten broedere coninc van Inghelant.

Item, Heinderic van Lancastere met hulpe van zynen vrienden ende maeghen versonden de coninghinne van Inghelant, dwijf van coninc Rijtsaert, tot in Vranckericke tot haeren vader, coninc Kaerle van Vranckericke.

1 Pieter Tsmit. S.B.

2 Wouter van der Hittelt. S.B.

[Item, in dit jaer soo track men naer Remonden. (K.M.)

- Item, ontrent desen tijt soo maeckte de keyser Wenselaus van den graefschappe van Milanen een hertochdom; ende in 't jaer xiiij^cxcix was de keyser Wenselaus verlaten van sijn keyserschap ende afgheset om sijnder traecheyt wille, ende in syne stede waert doen keyser ghestelt Robertus, hertoch van Beyeren. (K.M.)

- In dit jaer waren in Italien vergadert wel tachentich duusent mannen, dewelcke men hiet de Groote Compaingnie, ende onder desen hoop waren veele hertogen, graven en baenderheeren, ende zy waeren ghecleet met witte cleederen en zy straffen zeere de zonen der meynschen, ende ghemerct dat de sterfte in deze landen zeere regnierde zoo belofden zy elcken die onder huerlieder compaignie quamen dat zy vry zouden wesen van der siekte van der pestilentie. (Pr. Ar.^{B.})]

1400.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Willem Sersymoens.

Jan van den Oudenhuus.

Jan Utenhove, f^s Claeys.

Pieter Amerlynck.

Jan Sersanders, in de Pale.

Arendt Everwijn.

Joos van den Kerckhove.

Willem de Rijcke.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Pieter Sersymoens.

Jan Sloeve.

Jacob van den Hautkene.

Race van den Wale.

Rogier Everwijn, over hem Jan Everwijn. Lievin van Waes.

Guy Bloc.¹

1 Ghyoet de Bloc. S.B.

Stevin van Liedekerke.	Lievin de Quinckere.
Pieter van der Muelen. ¹	Geerem de Smet, over hem Jacob Haeck.
Jacob van Ertbuer. ²	
Jan van Huffelghem.	Gillis Hoerinc. ⁵
Jan Amelrie.	Jacob Peynaert, over hem Gillis van Crombrugghe.
Lauwereyns Spene. ³	
Jan van Eeke.	Jan Veelheven.
Jacob Sneivoet.	Martin Everaert.
Jan Wulferams.	Jan Toete.
Pieter Hurlebloe. ⁴	Segher van den Somple.

Item, in dit jaer was djaer van gracie den grooten aflaet van Roome *a pena et culpa*.

1401.

's Heeren kiesers.	Der stede kiesers.
Willem Utenuove.	Segher Everwijn.
Boudijn de Grutere.	Mathijs van den Wyncke.
Jan Hebbelynck.	Mr. Gillis de Zuttere.
Joos Kerstiaens.	Jan van der Eecken.
<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>
Jacob van den Pitte.	Willem Sersymoens.
Arent Everwijn. ⁶	Lauwereyns de Backere.
Jacob uter Galeyden.	Gyselbrecht Mayhuus. ⁷
Louis van den Moere.	Jan Utenuove, f ^s Jans.

1 In den Houtbriel. S.B.

2 Jan van Erdbuer. S.B.

5 Gillis Hoerec. S.B.

3 Laureyns Pene. S.B.

4 Pieter Hueribloc. S.B.

6 Jan Everwijn. S.B.

7 Ghyselbrecht Mayhu. S.B.

Fransoeys Seyssone.

Lievin van Mossevelde.

Willem Dotter, over hem Jacob de Luede. Pieter van Hessche.

Joos van Valmerbeke.

Jan van Vaernewijck, f ^s Sanders.	Jan de Curte.
	Jan de Saghere.
Gillis van den Hecke.	Gillis Mayhaert.
Willem de Rijke.	Jan Willaert.
Thomaes Storem.	Jan Roelins.
Jan Haghin.	Lievin Papal.
Fransoys Morael.	
Jan van Durmen.	

[In 't zelve jaer was te Ghendt een groot pardoen het jaer van gratie ende 't was t'
Onze Vrouwekercke te Ste. Pieters, en was doe een groote sterfte. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer was te Ghent groote sterfte ende al Nederlant duere.

Item, in dit jaer was 't stathuus te Bruusele beghonnen te makene.

Item, in dit jaer was te Ghent Sente Michiels-brugghe ghemaect van witten steene,
die te vooren van haute was.

[De hertoghe Jan de Baren was in desen tijt heere van Cassele, ende hem waren
ghepresenteert by die van Warneton t' sijnder eerste incomste eene somme van
penninghen die hy nyet en wilde ontfanghen sonder consente van den grave van
Vlaenderen. (G.)

- Item, in dit jaer ende schependom waren de privilegien deser stede ghehaelt te
Fremineuren, daer sy langhe gheleghen hadden, ende waren alder eerst ghebracht
ende gheleyt in 't secreet onder 't Belfroet. (K.M.)

- Item, in dit jaer quamen de commissarissen van den coninck van Vranckrijck,
die ghesonden waren ter causen van Mer Jacob van Lichtervelde, souverain (bailliu)
van Vlaenderen. (K.M.)]

1402.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Segher van Ghendt.

Jacob van den Houdenuus.

Jan van Steelant.

Pieter van der Muelene.

Gillis van Brecht.

Jan Everwijn.

Justaes Onredene.

Lievin de Maech.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

Matheus Damman.

Jan Sloeve.

Pieter Amelrie.

Joos Kerstiaens.

Segher Everwijn.

Lievin van Waes.

Simoen Utenhove.

Simoen van den Pitte.

Heynric van Danckaertseeke.

Pieter Diederix.³

Saladijn van Ertbuer.

Jacob Stulpaert.

Willem van Ravenscoot.

Simoen Bette.

Jan Ghyselins.¹

Martin Everaerts.

Jan Dhooghe.

Jan van Caneghem.

Jan van der Hellen.

Lievin van der Ghijst.

Arent Valcke.

Jacob Haec.

Heynric Santijn.

Jan Paye.

Weyn Diedericx.²

Jacob van der Meulen.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jacob van Houdenuus.

Pieter Amerlinck.

[In de maent van Meye zoo bleef versleghen te Roosendale in Ghelderlant hertoghe Willem van Gheldre ende Gulck; ende die machtighe vorst hertoghe Aelbrecht van Beyeren track met hertoghe Willem, zynen zone, grave Adolf van Cleve ende van

³ Pieter Diericx. S.B.

¹ In de Camerstraete. S.B.

² Weyn Diericx. S.B.

Maercke met veele rudderren ende knechten uit Hollandt ende Zeelant ende ute
stede van Utrecht, ende beleyde de stede van Gorcken xxij weken lanck.

- Hertoghe Philips hadde by Magriete, 's graven Lodewijx van Malen dochtere, dry zonen ende drie dochters.

De autste zone hiet Jan ende was hertoghe van Bourgongnien, grave van Vlaenderen, Arthois, van Henegauwe, ende heere van Mechelen. De tweede hiet Anthonis, ende was hertoghe van Brabant, van Limborch ende Marcgrave 's Helichsrijcx. De derde hiet Philips ende was grave van Nyvers ende Rethiers.

De audste dochtere hadde te manne den hertoghe van St. Pol ende van Oostackere (sic), ende die starf zonder hoir. D'ander hadde te manne den grave Willem van Henegauwe, van Hollant ende van Zeelandt; ende deze hadde drie mannen: eerst 's konyncx zone van Vranckrijcke, Jan hertoghe van Loreynen, Dolphijn van Viemieu; daer naer hadde zy te manne den hertoghe Jan van Brabant, ende de derde was heer Vrancke van Borssele, grave van Oosterwant, ende zy starf zonder hoyrs van haerlieder mans.

De derde dochter van Philips-le-Hardy hadde te manne den hertoghe van Savoye, ende hy hadder by drie zonen; die eene was grave, d'ander prinche van Lemort, die storven beide zonder hoyr, ende de derde hadde te wijfve die conynx dochter van Cypers, die hadde twee zusters: d'eene was conynghinne van Sicilien, d'andere hadde te manne den hertoghe van Mylanen; deze hertoghe Philips huwede zyne kinderen binnen zijn leven ende bewees elcken zijn goet, eer hy starf.¹

1 De schryver heeft hier een misslag begaan. Philips de Stoute had by Margareta van Male vier dochters: Margareta trouwde met Willem van Beyeren, graes van Henegauwen, Holland en Zeeland; Catelyne hadde te manne Leopoldus, hertog van Oostenrijk; Bonne stierf ongehuwd; en Maria had in huwelijk Amedé van Savoyen.

Den xxi^{en} in Maerte overleet vrouwe Margriete Lodewijck van Malen dochtere, weduwe van den hertoghe Philips.

Sententie ghewesen up die scepenen van Comene omme dat zy lieden zonder octroy ofte consent van den prinche upghestelt hadden gallioot up den wijn ende bier in huerlieder stede, waren ghewesen den prinche te ghevene in haerlieder name twee hondert nobels. (Pr. Ar.^{B.}.)]

1403.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Willem Sersymoens.

Arend Everwijn.

Louis van der Moere.

Jacob uter Galeyen.

Joos van Valmerbeke.

Mr. Gillis de Suttere.

Jan Utenuhove, f^s Claeys.

Willem de Rijcke.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

Pieter Sersymoens.

Jan van Vaernewijc, f^s M. Jans.

Jan Everwijn.

Lievin de Maech.

Jacob van den Hautkene.

Jan Hebbel.

Jacob van den Moere.

Jan Utenuhove, f^s Jans.

Lauwereyns Pene.

Jan van der Straten.

Jan de Wielmakere.

Ghyselbrecht Mayhuus.

Jan van Huffelghem.

Gillis de Kempe.

Gillis van der Beke.

Jacob Lampe.

Mathijs van den Winckele.

Jan Willaert.

Pieter Hueribloc.

Jacob Utenuhove.¹

Wulfram Wulframs.

Boudijn de Ledeghe.

Jan van den Putte.

Jans Roelins.

Lievin van Caneghem.

Thomaes de Cleerc.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

¹ Jacob van den Hane. S.B.

Jacob van den Haute.

Pieter van der Meulene.

Item, in dit jaer zoo staerf den xv^{en} April de zoone van den coninck Philips van Vranckerijcke in de stede van Halle [ende wart begraven ten Chartrusen te Digion, in Bourgongnen, dat hy zelve hadde doen fonderen. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit voornoemde jaer quamen te Oostende gheswommen acht groote walvisschen, de welcke bleven ligghende up 't sant ende elcke visch was lanc lxxv voeten ende de nuesghaten waren zoo groot dat mer in stac een groote mans vuest ende elcke visch hadde in zynen buuc xxiiij tonnen smouts, ende als men se in sticken hauwen saude men moeste met leeren uit ende in clemmen, ende in den buuc van de voornoemde visschen stonden xvij oft xvij mannen met scootelen smout uutsceppende ende ghooten 't in tonnen, die by hemlieden stonden; nochtans en lieten zylieden niet te doene deen om d'anders wille oft haerlieder werc te doene.

Carnation.

Oostende weet dat Bricxus nachte
Ghevanghen waren walvissen achte.

[Up Ste. Luciendach voor Kerstdach zoo starf Aelbrecht van Beyeren, grave van Hollant, Zeelandt ende Henegauwe, heere van Vrieslandt, ende hy wart begraven in den Haghe in Hollandt in de cappelle van den hove; hy regneerde in zijn leven als reuwaert ende ghorecht heere xlvi jaren, ende vrouw Magriete zijn eerste wijf licht begraven in de zelve cappelle; maer vrouw Margriete van Cleve zijn tweetste wijf die licht begraven in de Predickheeren in den Haghe in Hollandt. (Pr. Ar.^B)]

1404.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Den heer van Axele.

Jacob van Houdenuus.

Segher Damman.

Pieter Amerlynck.

Claeys van Hoedavelde.

Segher Everwijn.

Symoen van Hulle.

Gillis Mayaert.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*Ghelnoet Damman.¹Jacob van den Pitte.³

Pieter van der Muelen.

Thomaes Storem.⁴

Arent Everwijn.

Jacob van der Galeyden.⁵

Victor van der Zickelen.

Joos van Valmerbeke.

Jan van Eecke, f^s Robbrechts.

Willem de Pinckere.

Martin Zoetaert.

Jan van Lemberghe.

Boudijn de Grutere.

Philips van den Oudenuus.

Willem de Rijcke.

Jan van der Boenbeke.

Pieter van Essche.

Jan Pric.

Jan van der Heecken.²Fransoeis Morael.⁶

Jan van den Hulle.

Henric Bollaert.

Gillis Leweerke.

Segher de Vriese.

Jan van Hauthem.

Segher van den Sompele.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jan van den Haute.

Pieter van der Meulen.

³ Jacob van den Putte. S.B.¹ F^s Jans. S.B.⁴ Thomaes Stuerms. S.B.⁵ Jacob Utergaleyden. S.B.⁶ Fransoeys Moraen. S.B.² Van der Eeken. S.B.

Item, in dit jaer was Jan van Digion ontfaen te Ghent als grave van Vlaenderen,
xv April scasse wonsdach.

[Item, in dit schependom was ghebannen te Ghendt Cathelyne Geeraert, weduwe
van Janne den bastaert, tot Hulst, ende was op den iij dach ghevanghen t' Hulst van
den bail-

liu te vyven naer noen, ende de sonne was een half ure ondere. Schepenen termineerden dat haer gheleide duerde totter middernacht, ende daer hadde aldereerst den dach al sijn leden, ende Cateleyne voornoemt waert daer op ontsleghen. (K.M.)

- In dit jaer swoer hertoghe Jan, zone van hertoghe Philips, te zyne grave van Vlaenderen, ende in dit voorseide jaer trock onse zelve grave in de cruyseweke voor Synxen mette vier leden 's lants van Vlaenderen in Sluys jeghens de Inghelschen, maer omme zekere tydinghe trocken sy maer tot Audenburgh. (S.G.)

- In dit jaer waren ghebannen Joos van Valmerbeke en Philips van Houdenuus beede scepenen van Ghedeele. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit voornoemde jaer up Sente Lisbette-nacht was groot tempeest ter zee van winde dat menichte dijcken uitbraken in Hollant, Zeelant ende in Vlaenderen.

Item, in Vier-Ambachten verdroncken alsdoe xvij prochien tot Biervliet toe, daer vele menschen ende beesten verdroncken.

Carnation.

Elysabet ziet hier in nachte
Met grooter hant gheclachte.

[- St. Annen ter Muude verbrant van de Inghelsche. (G.)]

Item, in dit voornoemde jaer trock de grave Philips-le-Hardy, de vader van Jan van Digion, in pelgremagien tot Onzer Vrauwe van Halle ende hy overleet tusschen Brussele ende Halle, te Rijsbrouc, ghevoert ende begraven te Digion in Borgonden, in een Sateruesse-cloostere, dat hy daer hadde doen maken.

Item, in 't zelve jaer, den xxij van Maerte, overleet zyne vrouwe, weduwe van Philips voornoemt, moedere van Jan van Digion, Margriete, dochtere van den grave Lodewijc van Male.

[Ende wart begraven ten Schartreusen te Digioen in Borgonien by haren man.
(K.M.)]

Item, in dit voornoemde jaer verlande te Dunckerke eenen walvisch up goeden vrindach, daer lx mannen over besich waren ende was lanc lxxxij voeten ende xix voeten hooghe, ende uit zynen buuc waren ghedaen xxvij tonnen smouts.

1405.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Segher van Ghendt.

Jan Everwijn.

Jan van Vaernewijck, f^s Sanders.

Jacob Lampe.

Willem Utenuhove.

Mr. Gillis de Suttere.

Jan van Duermen.

Segher Bolloc.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Matheus Damman, over hem Louis van Gheerem Borluut.
den Moure.¹

Heynric van Danckaertseeke.

Segher Everwijn.

Franchoeis Soissone.⁴

Lievin van Waes.

Willem van Ravenscoet.

Stevin van Liedekerke.²

Jan Toete.

Jan Willaert.

Jan Hebbel.⁵

Jan Ghiselins.³

Ghuy de Bloc.

Jan Sersanders, f^s Daneels.

Jacob Haec.

Gillis van den Hecke.

Jan Versaren.

Jan Amelrie.

Gillis Maeyaert.⁶

1 Louis van den Moere. S.B.

4 Fransoeys Seyssone. S.B.

2 Van Liekerke. S.B.

5 Jan Ebbel. S.B.

3 Jan Ghysels. S.B.

6 Gillis Mannaert. S.B.

Lievin de Quinkere.

Pieter Diedericx.⁷

7 Pieter Diericx. S.B.

Jan van der Hellen.	Pieter Boene.
Pieter Spieghel.	Joos van den Cleyghate.
Willem van Merendre.	

<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>

Jacob van Houdenuus.	Pieter Amerlynck.

Item, in dit jaer quam Thomaes, de hertoghe van Clarenten, broedere van coninc Henderic van Inghelant, met eender vloote van hondert scepen vul volcx van wapenen ende hy arriveerde ter Mude voor der Sluus ende de Inghelschen trocken in Cassant omme roven ende verbranden de huusen. Zy deden grooten storme up der Sluus, zoo dat een Sluusenare schoot den admirael van den Inghelschen doot ende men hiet hem den grave van Pennebrouck.

Item, de grave Jan van Digion ende die van Ghendt dit verhorende stelden hemlieden daer uppe omme de Inghelschen te bevechtene, ende zylieden dit verhorende staken 't vier in Raverscappelle ende trocken naer Inghelant.

[- Item, in 't selve jaer was eenen grooten brant te Brussel ter capellen. (K.M.)

- Item, de hertog Jan van Bourgoigne ende die van Ghendt trocken ter Sluys, omme die Inghelschen te bevechten; maer die Inghelschen die vloen met haerlier roove, ende voor Nieupoort waren hunliēn ij schepen ghenomen. (K.M.)

- In dit jaer den 6 April was de Heuverpoorte 't Sente Pieters te Ghendt begonnen te fonderene. (Pr. Ar.^A)]

Item, voor de Nieupoort was een stierman ghenaempt Wauter Janssone, die nam den Inghelschen de tafele van Sente Annen-autaer ter Mude, die zy gherooft hadden, ende noch velerhande goets, dat zy meenden te voerne naer Inghelant.

1406.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Philips van Massemen.

Jacob van den Houdenhuis.

Symoen van der Sickelen.

Pieter Amerlynck.

Jacob van der Moere.

Arent Everwijn.

Geeraert van der Eecken.

Jan de Wielmakere.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Pieter Sersymoens.

Jan van Vaernewijc, Mer Janssone.

Jacob van den Haute.

Jan Vermarien.

Jan Everwijn.

Wulfram Wulframs.

Jan van Vaernewijc, f^s Sanders.

Symoen Utenuove.

Jacob uter Galeyden.

Ghyselbrecht Mayhuus.¹

Lauwereins Pene.

Jan Moeraert.

Segher Damman.

Lievin van den Hole.

Jacob de Luede.

Thomaes Storem.

Saladijn van Eertbuer.

Jacob Lampe.

Jacob van den Hane.

Jan de Saghere.

Arent Valcke.

Robbrecht van Eecke.

Jacob van Eertbuer.

Jacob Sturtewaghen.

Arent van Ghend.

Segher van den Somple.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Pieter van Eertbuer.

Pieter Amerlynck.

Item, in dit voornoemde jaer staerf de aude vrouwe van Brabant.

[In dit jaer staerf vrouwe Joanna van Brabant naer 't besit van lij jaren, ende licht
t' Onsen Vrouwenbroeders te Lampsele. (Pr. Ar.^B)]

1 Ghyselbrecht Mayhu. S.B.

1407.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Stevin van Liekerke.

Pieter van Eertbuer.

Jan Sanders.

Jan van der Eecke.

Jan van Huffelgem.

Jacob Sneervoet.

Vincent van der Sickelen.

Jacob Haeck.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Jan Sersymoens.

Gheerem Borluut, over hem Ghelnoet
Damman.⁴Fransoeys Soyssone.¹

Pieter van der Meulen.

Heynric van Danckaertseeke.

Jan de Hoeghe.

Victoor van der Sickelen.

Willem van Ravenscoet.

Arent Everwijn.

Jan de Wielmaeckere.

Willem de Rijcke.

Cornelis Jacobs.

Willem Utenhove.

Simoen Bette.

Lievin de Zeune.²

Lievin van Caneghem.

Gillis Leweerke.

Segher Bolloc.

Jan Ligeers.³

Heynric Bollaert.

Jan van der Eeken.

Jan Heebins.

Lievin Papal.

Jan Roelins.

Jan Pric.

Jan de Ketylboetere.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Pieter van Eertbuer.

Pieter Amerlynck.

⁴ Ghelloet Damman, f⁶ Jans. S.B.¹ Fransoeys Seyssone. S.B.² Lievin de Zuene. S.B.³ Jan Ligiers. S.B.

Item, in dit jaer werd doot ghesleghen, den xxijj Novembre, de hertoghe van Orliens, van Rouletten, van Autonville, omme zyne quaethede jeghens de croone:
Contra brachium peccatoris.

Item, in dit jaer was eenen cauden wintere dat 't cooren vervroos up Sente Sebastiaens-nacht.

[Item, in dit jaer 1407 den 20 Januarius op Sent Sebastiaens-dach, sijnde eenen vrydach, was 't soo cout dat de wijn vervroos staende op de tafels. (K.M.)]

Item, in 't zelve jaer en waren scepenen niet uitgelesen voor Onser Vrouwelen-dach half ougste voor 's avons te zes ueren.

[Item, in 't zelve jaer was ghemaect een wapeninghe by nachte by Jacob van Verboome ende Fierebras de Rober ende eenen aerden potmaeker met Pieter Slocht; sy waren alle vier binnen den nacht ghevanghen ende 's anderdaeghs met eenen vonnisse verwesen ende buyten de Muydepoorte op wielen ghestelt. (K.M.)

- In dit jaer op Kersavont verweckten Pieter Schavaut met syne complicen binnen Ghendt eenen oproer, waer van de dry vierden onthoofd werden, ende de andere ghebannen uyt de stadt ende 't landt van Vlaenderen. (K.M.)]

Item, in 't zelve jaer up Sente Barbelen-dach was 't water zoo groot te Brugghe dat de lieden moesten op zolders wonen xj daghen zonder afcommen.

Item, in dit jaer quam de grave Jan t' Sente Omaers met heircachte, omme met zynen edelen uit diversche te trecken ende te belegghene Calis.

Item, in dit voornoemde jaer vij op den vij Novembris was binnen Sente Thomaers monstre ghedaen van volc van wapenen ende binnen desen quamen de brieven van den coninc van Vranckerijcke aan den grave Jan van Digion, bevelende dat niemand trekken en zaude voor Calis, op de ghalghe; volgende den bevele van den coninc up Sente Martins avont elc moeste dan tuuswaert trekken.

[Item, in dit jaer up den iii dach van November doen

quam de hertoch Jan van St. Thomaes met eene groote heercracht van baenrotsheeren, rudderden ende edellieden, te weten: eerst Bourgounien, Berry, Languedoch, Borbon, Bazen, Loreynen, Lotryen, Campagnen, Normandien, Picardien, Henegauwe ende Vlaenderen. Alle die voorseyde heeren waren bereedt om te trekken te Calijs om dat te winnen, ende up den vj November waert dese monstre ghedaen buyten St. Thomas te Corclins-meulene ende daer was groote provianse van victaeylgen. Item, binnen dese quamen brieven aen den hertoghe Jan van den coninck van Vranckrijck dat niemant voor Calijs trekken en soude up de galge, ende sijn gheconfiskeert coninckx tafele, dus bleef die reyse achter. (K.M.)

Vonnisse.

Om dat eene vrouwepersoon wonende by den hove, woorden nam jeghens haren man, die woorden toecommende omme dat zy in huweliche zijnde haer meschdraghen hadde als blijckende by een kinde dat zy hadde; naer dat de man slapen was zoo namse een mes ende sneet den man de kele af te bedde ligghende, ende daer naer sneet zy hem af aermen ende beenen, ende drouch de zelve partie 's anderdachs 's morgens ten steeghere van den watere, waer af dat scepenen terstondt de wete hadden, ende zy ghynghen den doode anschauwen ende naer de anschauwynghe wart deze vrouwe ghewrouch, ende scepenen ghynghen tot haren huuse, daer zy de slapelakenen vonden ligghende al bebloet ende 't mes daer by; zy was ghevanghen ende ghewesen ghevoert te zyne up een hurde voor haer hebbende 't mes ende de slapelakens bebloet ende tsachternoens verberrendt ter Mudepoorte. (Pr. Ar.^{B.})

1408.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mijnheer van Masseme.

Jan van Duerme.

Pieter Sersymoens.

Saladijn van Eertbuer.

Jan Utenuove, f^s Claeys.

Pieter Diericx.

Jacob van den Hooghenhuus.

Lievin de Muunck.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*Stevin van Liedekerke.¹Jan van Vaernewijc, f^s Mer Jans.

Pieter Amelrie.

Gillis van den Hecke.

Pieter van Eertbuer.

Jan van Eecke.

Jan Sersanders, f^s Daniels.

Boudijn de Grutere.

Gillis Maeyhaert.

Jan Willaert.

Simoen Utenuove.

Segher van den Sompele.

Jan van der Hellen, over hem Wulfram
Wulframs.

Willem van den Pitte.

Jan Boilget, alias Jan Willems.

Laureins Boele.

Nicasis de Bels.

Lievin van Overackere.

Jan de Vos.

Gillis Sneervoet.

Jacob de Bake.⁴Heynric Coelins.²

Segher de Coc.

Weyn Diedericx³

Daneel van Buten.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Pieter van Eertbuer.

Pieter de Rijcke.

¹ Stevin van Liekerke. S.B.⁴ Jacob de Bake, f^s Jacobs. S.B.² Heynric Colins. S.B.³ Weyn Diericx. S.B.

Item, deze scepenen en waeren niet uitgheroupen voor Onzer Vrouwen dach alf ougst, ten zes uren van den avond. (Pr. Ar.^B)

Item, in dit jaer brack 't waetere t' Sente Lievenspoorte ende aan de Keyserporte uute in den zomere, zoo datter een steenwerc ghemaect wiert.

[Item, ten selven daeghe was tot Ghendt soo groot water dat men voer over de Schelde met schepen boven de Capucinen-clooster, dan Volders-capelle. (K.M.)

- Item, in dit jaer was te Ghendt 't vleeshuus begonnen te fonderen ende hadde langhen tijt daer te vooren gheweest een leelick hauthuus dat groote scade was. (Prov. Ar.^{A.})]

Item, in dit jaer quam die Lieve in der stede handen ende den sciplieden ontrocken by colatien, uit causen van haerlieder regimente.

[Item, in dit jaer zo waert de Lieve ghecreghen uuter sciplieder handen, diese daer te vooren, langhen tijt by cracht der stede onthauden hadden, met dat zy lieden 't regiment van der stede langhe ghehadt hadden. (Pr. Ar.^{A.})]

Item, in dit jaer berrende 't suut-torreken van Sente Niclaeis kercke te Ghent.

[Den ix^{en} July was binnen Audenaerde de groote schutterie. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer [op den dach van Ste. Tecla K.M.] was den strijt tusschen die van Luudicke ende den grave van Digion die den slach wan up huerlieder, zoo datter van de Ludekeniers bleven in 't velt xxvijij dusent van xlvi dusent die te velde waeren, ende daer bleef den ouden heere van Parwijs doot, ende hy hadde hemlieden gherne in de stede ghehauden; daer bleef ooc de zoone van Parwijs, bisscop van Luudicke, ende menich edelman van Ardennen ende uit 't graefscip van Loon.

Carnation.

Tecla bonos cernit,
Stet legis quam Loo servit.

[In dit jaer openbaerde haer eene groote comete ende

curts daer naer verloren de spaensche heeren ende Luuckenaers elc wel veertich duusent mannen. (Pr. Ar.^{B.})]

1409.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Nicolays Utenhove.

Jacob Sneivoet.

Heyndrick van Gavere.

Gillis Leeuwercke.

Jan Sersymoens, up de Leye.

Mr. Gillis de Suttere.

Rijckaert van Liekerke.

Lievin van Caneghem.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Pieter Sersymoens.

Louis van den Moere.

Segher Everwijn.

Jan de Wielmakere.

Pieter van der Meulen.

Jan van Nieneve.

Jan van Vaernewijc.¹

Simoen Bette.

Martin Soetaert.

Jacob de Leude.

Jacob ute Galeyden.

Lievin de Quinckere.

Jan van Huffelghem.

Gheerem Borluut.

Gillis van der Beke.

Heynric Bollaert.

Jan van Lemberghen.

Jacob Eeckaert.

Pieter Spieghel.

Boudijn Goethals.

Lievin de Meunc.²

Lievin van Audeghem,⁴ over hem Jan Versaren.

Willem Valcke.

Jacob Bloume.

Jan van der Heyden.³

Gheeraert van den Buunre.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

¹ F^s Sanders. S.B.

⁴ Lievin van Oudeghem. S.B.

² Lievin Muenc. S.B.

³ F^s Gheerems. S.B.

Saladijn van Eertbuer.

Jan van der Haghen.

Item, in dit jaer huwede de hertoghe Anthonis van Brabant.

[Item, in dit jaer en waren der maer vijf heeren van den rade, te wetene Mr. Daneel Alaerts, Mr. Jan Doret, Mr. Joos de Steelant, Mr. Goossin le Sauvaige en Mr. Gillis van der Wostine; maer hertoghe Philips stelder noch viere daer toe, te wetene: de heere van Moorbeke, sy hadden dags voor salaris ij sc. 8 gr., Mr. Symon de Formelis iij s. 4 gr., Mr. Jan van de Ketulle ende Mr. Fransoys van Ghendt ij sc. gr. elk; maer zy en hadden de gagye niet dan als sy besongierden. (Pr. Ar.^{A.})

In dit jaer was verandert de Transport van Vlaenderen. (Pr. Ar.^{B.})

1410.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mijnheere van Somergem.

Jan Sersymoens, f^s Pieters.

Mer Olivier de Jaghere.

Jan van Duerme.

Jan Utenuhove, f^s Claeys.

Thomaes de Cleerck.

Jacob van der Moere.

Heyndrick Roelins.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Gelnoet Damman.¹

Jan van Varnewijc, f^s Jans.

Jan van Eecke.

Pieter Hueribloc.

Jan Everwijn.

Heynric van Danckaertseeke.

Victoor van der Sickelen.

Gheerolf Bette, Jacobssone.

Gillis Leweercke, over hem Willem de Rijcke.

Pieter Diedericx.²

Jan Pric.

Lievin Papal.

Ghuy de Bloc.

Ghyselbrecht de Vos.

Jan Goethals de Mets.

Jan van der Eecken.

Jan Maghin.

1 F^s Jans. S.B.

2 Pieter Diericx. S.B.

Arent Valcke.	Willem Vermarien.
Lievin van Caneghem.	Laureins van Ghent.
Joos Steurem. ¹	Vincent Meyeraert.
Lodewijc Bloume.	Pieter Boene.
Jan Jours.	

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Saladijn van Erdbuer.	Pieter de Rijcke.

Item, in dit voornoemde jaer als Alexander paus ghesijn hadde ontrent een jaer, hy waert vergheven ende starf in de stede van Bolloegnen.

Item, de cardenalen ginghen in 't conclaeve ende coren den cardinael van Bolloengnen Baltasar de Caldra (Cossa), ghebornen van Napels, ende in zijn consecratie was hy ghenaempt Jan de XXIIIe.

- Item, in dit jaer huwde hertogh Anteunis ruwaert van Brabant. (K.M.)

In dit scepdom rees er een groot geschil tusschen de stede van Andtworpen ende Mechelen omme de drie maercten te wetene: visch, haut ende havere. (Pr. Ar.^{B.})

Sententie. Dat een poorter van Gheersberghe ghewijst was te moeten betalene 't beste hooft, midts dat hy binnen Ghendt metter zweerde gheexecuteert was, ende omdat hy hem met zijn voorseyde poorterie niet beholpen en hadde, moest het vulcommen. (Pr. Ar.^{B.})]

1411.

's Heeren kiesers. *Der stede kiesers.*

Mer Claeys Utenhove.	Jacob van Houdenhuis.
Mer Daneel van Heersele.	Jacob Sneivoet.

1 Joos Storem. S.B.

Philips van Steelant.	Pieter van der Muelene.
Rykaert van Liekerke.	Jan van der Heyden.

Schepenen van der Kuere.   *Schepenen van Ghedeele.*

Stevin van Liedekerke. ¹	Jan Sersymoens.
Jan de Hoeghe.	Lievin van Waes.
Wulfram Wulframs.	Jan Willaert.
Willem Utenhove.	Everdey de Grutere.
Arent Everwijn.	Willem van Meerendre.
Heynric Coelins. ²	Jacob Caubrake. ⁵
Zegher Damman.	Willem van den Pitte.
Antonis Plattin.	Jacob de Bake.
Gillis Maeyhaert.	Philips Bolloc.
Ywein Diericx. ³	Jan de Curte.
Jacob van den Hane.	Thomaes Maes. ⁶
Willem Seyssone. ⁴	Daneel van Buten.
Nicasius de Bels.	Jan Legeers. ⁷

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Jan Symoens.	Lievin Pappal.

Item, in dit jaer was Hans (Ham) in Vermandoeis ghewonnen van die van Ghent, den xii September, ende men was voor Mondidier ende daer waeren drye scepenen mede ende daer waeren mede beede de dekenen; de dekin van neringhen was..... ende van der weverye Jan Dierman; zy trocken uute den xi^e Ougste ende waeren uute acht ende viertich daeghen.

1 Stevin van Liekerke. S.B.

5 Jacob Coubrake. S.B.

2 Heynric Coolins. S.B.

3 Ywein Diericx. S.B.

6 F^s Willem.

4 Willem Seyssone. S.B.

7 Jan Ligiers. S.B.

[Item, in 't selve jaer de coninck Hendrick van Inghelant bereedde veele schepen met volck, ende hy arriveerde in Normandien ende wan de stede van Ontfluer. (K.M.)]

Item, in 't selve jaer vergaederde de grave Jan vele volcx van waepenen ende ontboet de Vlaeminghen dat zy met hem zauden willen trekken jeghens de vianden, die hem hilden in Vermandoies, ende hy gaf weder die van Brugghe haere banieren, die hemlieden de grave Philips, zijn vaedere, ghenomen hadde.

Item, de Vlaminghen quamen terstont ter obedientie van haren grave ende trocken met hem in Vermandoies te Mondidier omme te bevechtene den hertoghe van Oorliens, die in Haens (Ham) lach, maer als hy sach de macht van de Vlaeminghen hy vloot in Vranckerijcke uit Haens met zynen edelen ende de Vlaeminghen beclommen terstont Haens dat zy wonnen.

[In dit jaer die van Ghendt metten lieden van Vlaenderen trocken metten grave te Mondidier, ende in 't upwaert trekken zoo roofden zy Haens in Vermandois en stakender 't vier inne. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer waeren de kiesers te gaeder vijf daeghen ende vijf ueren eer zy scepene daeden uitlesen.

1412.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Her Olivier de Jaghere.	Jan Sersymoens, f ^s Pieters.
Ghelloit Damman.	Jan Haghin.
Jacob van der Moere.	Jan Cauwerick.
Jan van der Galeyden.	Lievin van Caneghem.

Schepenen van der Kuere.

Louys van den Moere.

Jan van Duermen.

Gheerolf Bette.¹Jan van Vaernewijc, f^s Sanders.

Heynric van Danckaertseeke.

Jacob Sneervoet.

Jan van Huffelghem.

Jacob Stulpaert.

Jacob Eeckaert.

Heynric Bollaert.

Pieter Spieghel.

Ghelnoet van Leyns.

Segher Meyeraert.

*Schepenen van Ghedeele.*Jan van Vaernewijck, Mer Janssone, over
hem Jan Sersanders, f^s Daniels.

Jan Hebbel.

Lievin de Muenc.

Simoen Bette.

Segher de Boc.²

Jan van der Heyden.

Gyselbrecht van Rousselaere.

Jan Vyncke.

Jan van der Loeve.³Jan de Cleene, f^s Joes.⁴

Jan van den Kerchove.

Jan van Loe.⁵

Jan van den Woelputte.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Jan Symoens.

Jan van der Haghen.

[Item, den xxvj October was de coninck Hendryck te Blangy, ende alle de principaelste heeren ende priccen van Vranckrijck quamen te Blangy omme den coninck Hendrick te bevechten; daer was seer ghevochten, maer den coninck van Inghelant hadde de victorie; daer waeren veel Franchoisen versleghen. (K.M.)

- Item, in dit jaer de hertoghe Jan van Bourgondie vergaderde een groote heycracht van Vlaminghen, ende hy gaf den ambachte van Brugghe weder haer banniere ende standaerden, de welcke sijn vader de hertogh Philips hem-

¹ F^s Jacobs. S.B.

² Zegher de Coc. S.B.

³ Jan van der Looe. S.B.

⁴ Jan de Cleyne. S.B.

⁵ Jan van Loo. S.B.

lieden ghenomen hadde, omdat de ambachten niet meer rysen en souden, nooch oock vechten d'een ambacht teghen d'ander; hy deelde Brugghe in ses deelen. Item, desen hertogh Jan leede de Vlaminghen in Vermandois, ende de Vlaeminghen wonnen Haens; sy roofden de stede, ende staken daer in vier. Item, die van Brugghe en wilden niet in de stede comen voor dat de calioete af wesen soude, ende het huuseken op den Braembergh, 't welck was ghedaen. (K.M.) - ..... ende insghelickx wilden zy hebben het *calfvel* dat de dekenen hadden moeten zegelen, niet wetende watter inne stond, ter begheerten van Clays de Sautre ende Jan Biese, welck calfvel hemlieden ghebrocht wort, ende 't haerlieden presentie ghecasseert was, ende elck deken track zynen seghele af; insghelijcx begheerden de ambachslieden haerlieder maendtghelt 't welc hemlieden belooft was, ende doe quamen zy binnen Brugghe, ende curts daer naer warden ghebannen Clays de Sautere ende Jan Biese ende meer andere die de upsetters gheweest hadden van den voornoemden *calfsvelle*¹. (Pr. Ar.^{A.})]

1413.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Hector van Overhaute.

Danneel van Severen.

Simoen Borluut.

Lievin Pappal.

Daneel van Maldeghem.

Willem de Rijcke.

Jan van Leys.

Jacob van den Hane.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Sersymoens, over hem Victor van der Ghelnoet Damman.²
Zickelen.

Pieter van der Meulen.

1 Zie 't jaer 1411.

2 F^s Jans. S.B.

Jan Willaert.	Martin Zoetaert.
Jacob uter Ghaleyen.	Lievin van den Hole.
Simoen Utenuhove.	Jan van Lemberghen.
Zegher Everwijn.	Arent Valke, over hem Boudijn de Ledeghe.
Jan van Eecke.	
Boudijn de Grutere.	Rijckaert van Liekerke.
Willem Valcke.	Stevin van der Eecke.
Jan Ghyselins.	Jan Goethals de Mets.
Jacob Goethals.	Pieter Caelberch.
Willem de Busere.	Segher Bolloc.
Simoen Daneels.	Jacob Bloume.
Jan de Keuster. ¹	Justaes Coets. ²

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Jan Sersymoens.	Willem de Rijcke.

Item, in dit jaer overleet, op Sente Barnabas-dach, vrouwe Katerine, de dochtere van den grave Jan van Digion, ende was begraven te Sente Verhilden te Ghent.

[.... voor den hooghen autaer. (K.M.)

- *Voorghebot.* Schepenen van Ghedeelte doen te weten alle die voochden zijn van weesen, dat zy der weezen ghelt niet langher en laten uitgaen te pensioene dan totter tijd dat de weesen, daer af zy voochden zijn, vuljaert zullen zijn, omme zeker ghebreken die zy gevonden hebben in 't uitgheven. (Pr. Ar.^{B.})

- *Een vonnis.* Ghewijst in wetteliche ghebannen vierschare van Schepenen van Ghedeelte den xx Novembris, dat Pauwels de Hondt met Lisbette Mandekins zijn wijf, omdat hy zijn ghedeel niet gheheesch en heeft in jare ende daghe,

2 Justaes Coetse. S.B.

1 Jan de Keyster. S.B.

versteken is ende deelloos blyven zal van goede daer Meercken van Damme ute verstorven es, naer de wet van der poort. (Pr. Ar.^{B.})]

1414.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Olivier de Jaghere.

Jan Jooris.

Stevin van Liekerke.

Jan de Bleckere.

Claeys van Hoedavelde.

Jan van der Heyden.

Jan van der Schaghe.

Willem van Meerendre.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

Willem Utenuove.

Jan Sersanders.

Wulfram Wulframs.

Lievin Papal.

Jan Everwijn.

Jan Haghin.

Jan Sersymoens.

Simoen Bette.²

Nicasis de Bels.

Race van den Walle.

Vincent Meyeraert.

Gillis Maeyaert.

Gheerem Borluut.

Gyselbrecht de Grutere.

Jacob van den Hane.

Daneel van der Langheraect.³

Jan Ligiers.

Roberecht van Eecke.

Jan uter Ghaleyden.

Lauwereyns van der Leyen.

Gillis Sneevvoet.

Jan van Buxstale.

Jacob van der Hoirzele.¹

Gheeraerd van den Buunre.

Jan van den Hecke.

Jacob van der Meulen.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jacob Sneevvoet.

Willem de Rijcke.

2 Symoen Boete. S.B.

3 Daneel van Langheraert. S.B.

1 Jacob van Hoyrsele. S.B.

Item, in dit jaer rees een groot remoer ende clachte van den paus Jan van Bolloengien in 't jaer x ghecooren, ende dat van zynen quadern regemente ende levene.

Item, dit verhoorende de keyser Seghemont hy dede hauden een generael consylie te Constans op den Rijn, ende daer was een enquestie ghedaen op paus Jans onrein leven, als by welcken dat hy was verlaeten van den pausdomme ende in vanghenesse gheleyt in 't casteel van Scaffenhuuse, ende de cardenaelen noch eens in conclaeve ghinghen ende coosen eenen romeyn, ghenaemt Odo de Calumna, ende inne zyne consecratie was hy ghenaemt Martinus de V^e.

[Item, in dit jaer was dat concilium dat men noemt Synodus Constantiensis, ende duerde vier jaer lanc, in welck Joannes Hus ende Jeronimus de Praga waeren verbrant. (K.M.)]

Item, in dit jaer was eerstwaerf verheven Onse Vrauwe van Lē (Lede) ende was den tweesten in meye.

[In dit jaer was by scepenen van beede bancken ende by de drie leden deser stede op de colatie-soldre ghesloten volghende der privilegie: Zoo wie ghebannen es ofte ghebannen sal werden of verwonnen by der wet van Ghendt van vredebrake met wonden ofte zonder wonderen, dat hy nemmermeer gratie hebben en sal nochte verlaet van zynen banne, maer zal moeten ballynck blyven 's lands van Vlaenderen al den tijdt van zynen banne gheduerende. Van den gommen die ghebannen werden van soendynch-brake zonder wonde zullen moeten ghelyck ballingen blyven. (Pr. Ar.^{B.})

- Jan van den Haute vermoordde zijn wijf by Camerijcke, daer omme hy brocht was te Ghendt in vierschare, ende dede tooghen dat hy poorter was ende coos zyne wet buuten als poorter, ende was't schuldich te zyne, ende hiescht zo over recht, midts welcken hy ghewijst was uter clachten, ende daer naer ghebannen. (Pr. Ar.^{B.})]

1415.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan Utenuhove.

Jacob Sneervoet.

Jan van Sype.

Lievin de Muunck.

Hector van Vuerhaulte.

Segher Everwijn.

Rijckaert van Liekercke.

Pieter Caelberch.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Stevin van Liekerke.

Ghelnoet Damman.

Willem Seyssone.

Lievin van Waes.

Willem de Rijcke.

Joos Stuerem.²

Everdey de Grutere.

Lievin van den Hole.

Jacob Eeckaert.

Lodewijck Bloume.

Pieter van der Muelen, over hem Jacob
de Luede.¹

Jan van Loo.

Joos Vijt.

Jan van Huffelghem

Willem van Meerendre.

Joos Kerstiaens.

Goessin de Coninc.

Heynric Coelins.

Gillis Bollaert.

Pieter Spieghel.

Justaes van Straessele.

Stevin van der Eecken.

Daniel van Buten.

Jan de Wispeleere.

Jan Maelghaevere.

Pieter van de Walle.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jacob Sneervoet.

Jan van Doorne.

Item, in dit jaer was den slach te Blangijs, tusschen den coninc van Vranckerijcke
ende den coninc van Inghelant, die den slach wan, den xxv Octobris.

2 Joos Stoorem. S.B.

1 Pieter van der Muelene. S.B.

[In dit jaer bereedde hem de conynck van Inghelandt, heer van Lancastre, een groote vloete van schepen met volck

van wapenen in 't ende van Ougste, ende hy arriveerde voór de stede van Eertfluer, die hy wan, ende daer naer quam hy te Monstryvyler, te Diepen, te Fecamp, te Awenyken, in Poitau, ende daer en was niemant die weerstont, ende up St. Crispijns ende Crispiniaensdach, den xxvⁿ Octobris, quam hy te Blangijs. De conynck van Vranckerijcke dit verhoorende dat de conynck Heindrick te Blangy was, ende dat hy al dlandt conquesteerde, zoo vergaderde hy groot volck van wapenen, ende hy trac den conynck Heindrick te ghemoete tot Blangy, ende daer was zeer ghevochten, ende daer geschiede groote bloetstortinghe van groote edele heeren ende princhen, zoo dat in kerstenrijcke zo veele edelen tot eender reyse niet en bleven in twee hondert jaren, dwelcke al dede de hooverdicheyt van de vransche princhen, ende huerlieder schutters ende knechten verboen de Inghelschen niet te vechten; want zy wildense zelve metten zweerde verwinnen. Daer bleef hertoghe Antheunis van Brabant en zynen jongsten broeder, de grave van Nyvers, met meer ander edelmannen, ende daer bleef ghevanghen de hertoghe van Orlieans, de hertoghe van Borbon, ende andere die hier niet ghenaempt en staen. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit vooroemde jaer, den xxii Septembris, wonnen de Inghelschen Ertfluer (Harfleur) in Normandien, ende den xxv Octobris als voren te Blangijs daer de Inghelschen de victorie hadden, daer doot bleven de hertoghe van Brabant, ghenaempt Antonis, ende de grave Philips, zijn broedere, ende veel andere hertogen, graven ende heeren: de grave van Nivers, de grave van Nielle, mer Jan van Borbon, mijnheere van Bar, heere van Waverijn, ende zynen zone mijnheere van Hemmery, mijnheere van Liekercke, mer

Heinderic, zijn broedere, mijnheere Soffericx ende alle zyne broeders, de drossate van Henegauwe, de heere Croij, de provost van Parijs, de heere van Rousselare, mer Roelant van den Gruuthuuse.

Item, er waren ter selver tijt ghevanghen te Blangijs op 't velt, de hertoghe van Orliens, de hertoghe van Borbon, de grave van Heus, de grave van Ritsemont, de marissael van Bouchaut, mer Lodewijc van Ghystele, de heere van Lingy ende zijn zoone, de heere van Helly, de heere Kaele van Couchy, mer Hughe van Lenoet ende Ghyselbrecht, zijn broedere.

't Carnation.

Francos Crispini mactat
Rex Anglie Blangi.

1416.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Claeys Utenhove.

Gillis Sneervoet.

Gheerem Borluut.

Jan van Duerme.

Jan Sersymoens.

Jacob van den Houdenhuis.

Jan Everwijn.

Jacob van Hersele.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Victoor van der Sickelen.

Boudijn de Grutere.

Robrecht van Eecke.

Jacob Sneervoet.

Jan Willaert.

Jacob uter Ghaleyen.

Segher Damman.

Simoen Utenhove.

Lievin de Meunc.

Segher Everwijn.

Willem Valcke.

Willem de Busere.

Pieter van der Muelen.

Jacob van der Moere.

Jan van der Heyden.

Pieter van Eertbuer.

Philips Bolloc.

Jacob Bloume.

Jan de Keystere.

Gheerolf Goethals.

Lievin van Hecke.	Andries Haenbec.
Pieter Weytier.	Jan van den Bouchaute.
Willem Lays.	Daneel de Grave.

<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>

Segher Meyeraert.	Jan van Doorne.

Item, dese kiesers waren vergadert vijf daghen ende vijf ueren, cer men scepenen uitlas.

Item, in dit voornoemde jaer won de heere van Lelyadaem, den xij wedemaent, de stede van Parijs, in den name van den hertoghe Jan van Digion, grave van Vlaenderen; daer doe ter tijt in Parijs zeer gevochten was, ende al dat van 's conincx weghe was, dat was doot ghesleghen.

Item, voor 't paleys van den coninc bleef doot de connestabele van Vranckerijcke, de grave van Armejac, de cardinael van Baer, de bisscop van Parijs, de bisscop van Laeny (Lyon), de bisscop van Evreux, de bisscop van Constans, de abt van Sente Denijs, de canselier van Parijs, ende de ertsbisscop van Riemen.

Item, daer bleef in den zelven loop vier hondert edelen versleghen van den heere van Lelyadaem ende zynen volcke; zynen roup was: *Cyto! Cyto!*

[In dit jaer is de heer van Liladam, uyt den name van den hertogh van Bourguonen, binnen Paris gecommen, ende heeft veel edeldom vermoort, ghelyck de constabel van Vranckerijck, grave van Armangnac, cardinal de Bar, bisschop van Sens, etc. (S.G.)]

Item, 's woendachs daer rees op de oem van den provoost van Parijs, de heere van Remeris, de borchgrave van Narbonne, de hoofmeestere van den grave van Armejacx, ende andere edelen quamen voor den hertoghe van den

heere van Lelyadaem, ende de Borgoenschen worden 't gheware, ende quamen hemlieden te ghemoete ende daer bleven versleghen hondert ende sestich edelmannen armejacx, die op de bristelgie ghesleghen hadden; ende ontrent Alderhelighemesse quam Jan van Digion in Parijs, daer hem vele eeran ghedaen was.

[T'Alderheleghemesse quam de hertoghe Jan binnen Parijs, ende wart daer zeer eerlick ontfanghen; ende binnen den zelven jare quam de hertoghe Jan van Vlaenderen, ende track van daer naer Calis totten conynck Heindrick van Ynghelant, omme te traiterene van pays tusschen de Inghelschen ende Vlamynghen, omme dat de coopmanschappen sauden regneren, ende dat zy vry sauden moghen trecken van den eenen tot den anderen. (Pr. Ar.^{B.})]

1417.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Gheeraert van Maldeghem.
Mer Heynric van der Cameren.
Claeys van Hoedavelde.
Daniel van Maldeghem.

Segher Meyeraert.
Wulfram Wulframs.
Jacob Eeckaert.
Stevin van der Eecken.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Ghelnoet Damman.
Vincent Meyeraert.
Jan van Durmen.
Jan Sersanders.
Jan Vyncke.
Jan uter Ghaleyen.

Jan Sersymoens.
Jan van Eecke.
Jan de Cleene.¹
Simoen Bette, in d'Ameede.
Gillis Mayaert.
Martin Boene.²

1 Jan de Cleyne. S.B.

2 Martin Bone. S.B.

Lievin van den Hole. Daniel van Munte, over bem Jan van Munte, synen broeder.

Jan van den Hecke.

Willem van Meerendre.

Jacob van den Hane.

Jan de Ketelboetere.

Gillis Sneevoot.

Jan van Ghent, f^s Laureins.

Lodewijck Bloume.

Jan van Hauthem.

Jacob van den Dijcke.

Jacob van der Muelen.

Heynric Damman.

Gheeraert van der Buunre.

Heuverdekenen.

Deken van de Weverie.

Segher Meyeraert.

Willem de Rijcke.

Item, in dit jaer staerf hertoghe Willem van Hollant.

Item, in dit jaer quam de paus Martinus te Constans.

[Item, in 't selve jaer xvij soo was ghecoren de paus Martinus te Constans. (K.M.)

Item, in dit jaer waren in Vlaenderen vele brantstichters uit allen landen, als Walen, Inghelschen ende andere; zy verbranden veel durpen ende steden in Vlaenderen, als Poperinghe, Wervicke, Rousselaere, Dicxmude, Oudenburch by Brugghe, ende in andere plaatseen; dese waren ghehuert alsoo zy kenden, diere af ghevanghen waren ende ghejustieert, van den hertoghe van Orliens daertoe ghemaect, die in Inghelant ghevanghen lach, in wraken dat de hertoghe Jan van Digion zynen vaedere, den hertoghe van Orliens, dede doot slaen te Parijs; want hy die ghevanghen lach en conste hem anders niet ghewreken.

- In dit jaer regneerden veele moortbranders ende waren ghezonden uit Ynghelant, ende deden veel schade in 't westquartier, daer de hertogh van Orliens inne belast was; want hy dede 't uit wreke omme dat hertoghe Jan zynen vadere

hadde doen doot smyten. De brandt ghebeurde te Poperinghe, te Weervicke, te Rousselare, t' Eecloo, Dixmude, Herdenburch ende Brugghe, daer by van dezen brande veele aerme menschen bedeghen. Daer worden veel brandstichters ghevanghen ende naect up eenen waghen ghestelt, ghevoert van strate tot strate, met gloyende ysers ghebrandt, ende doe buuten stede onthooft en up raden ghestelt. (Pr. Ar.^{B.})

[- In dit jaer starf vrouwe Michiele, dochter van den conynck van Vrankerijcke ende hertoghe Philips gheselenede, ende legt begraven te Ste. Baefs. (S.G.) Ziet 1422.

- 's Dysendaechs in de goede weke wert de hertoghe van Torreynen, dolphijn van Vranckerijcke, ghetraut hebbende de dochter van hertoghe Willem van Beyeren, ontboden in Vranckrijcke als toecomende conync, ghemerct dat den conynck alsdan zeer cranck lach omme sterven, ende hy Dolphijn commende binnen Parijs wart vergheven in 't andoen van eenen panschiere ende up den lesten dach van Meye starf de zweer van den Dolphijn voorseit ende wart begraven te Keynoot in Henegauwen, ende in dit jaer was paus ghecoesen Odo van Calumpna ende in zijn concelebreren wart hy gheheeten Martinus de V^e, ende hy besat den stoel van Roomen xiiii jaer. (Pr. Arch.^{B.})]

1418.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan Tollijn, burchgrave van Hulst.

Jan Willaert.

Joos van Vaernewijck.

Willem de Rijcke.

Sanders van Vaernewijck.

Jan de Wintere.

Pieter Sersanders.

Willem de Busere.

Schepenen van der Kuere.

Boudijn de Grutere.
 Wulfram Wulframs.
 Zegher Meyeraert.
 Everdey de Grutere, over hem Simoen Utenhove.
 Jacob van der Hoersele.
 Jacob Eeckaert.
 Willem van den Pitte.
 Heynric Coelins.
 Jacob Goethals, Overschelde.
 Stevin van der Eecken.
 Simoen Daneels.
 Mathijs Wreggel.
 Jan de Wispeleere.

Schepenen van Ghedeele.

Willem Utenhove.
 Justaes van Straessele.
 Gelnoet van Leyns.¹
 Simoen Borluut.
 Jan Ligeers.²
 Pieter Caelberch.
 Daneel van Maldeghem.
 Jan Droeghbroot.³
 Pieter van den Walle.
 Pieter Solleberch.
 Andries Haenbeck.
 Jan van den Bouchaute.
 Jan Parijs, in de Camerstrate.

Heuverdekenen.

Vincent Meyeraert.

Deken van de Weverie.

Willem de Rijcke, over hem Nicasis de Bels.

Item, in dit jaer trac men voor Durdrecht, daer de grave van den Armejacx was te Parijs doot ghesleghen.

[- 6 July, slouch hertoghe Jan van Bourgongnien munte. - Item, hier naer slouch hertoghe Philips munte, ende slouchse te Ghendt, de gauden leeu ten iiij sc. x gr.

De vrancxsche	} gulden ten iiij gr. sticht. (Pr. Ar. ^{A.})
De keysersche	} gulden ten iiij gr. sticht. (Pr. Ar. ^{A.})
Ende de Rijnsche	} gulden ten iiij gr. sticht. (Pr. Ar. ^{A.})

- Andries van der Backerie was ghewijst uit zyne wet ende wetteloos, omme dat hy niet en vulquam zekere

1 Ghelnoet van Lens. S.B.

2 Jan Legiers. S.B.

3 Jan Droogbrood. S.B.

vonnesse hem anghewesen by Schepenen van der Kuere. Actum xxvj^e in Ougste.
 (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in 't selve jaer soo quamen brantstichters uyt Enghelandt, die den hertoch van Orleans ghehuert hadde om in diversche plaetsen van Vlaenderen vier te steken, als sy deden, ende dat omdat de hertoch van Orleans te Lonnen ghevangkanen lach, daerom wilde hy hem vreken op den hertoch van Bourgoigne; ende daer waren vele ghevangkanen van die brantstichters, ende waren van strate tot strate ghevoert op eenen waghen, ende ghebrant met gloeyende yseren al naeckt op haer lijf ende daer naer onthooft, ende eenen pot met vier aan de raderen ghehanghen. (K.M.)]

1419.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Olivier de Jaghere.

Vincent Meyeraert.

Wulfaert van Steelandt.

Lievin van Waes.

Jan Everwijn.

Mer Daneel van Severen.

Jan van Dronghene.

Lievin de Muunck.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Sersymoens.

Stevin van Liekercke.

Jan Willaert.

Jan van Eecke, over hem Lievin de Munck.

Willem de Rijcke.

Willem Valcke.

Goessin van Vaernewijc.

Jacob van den Moure.

Jacob Sneivoet.

Gillis Maeyaert.

Claeys van den Hoedavelde.

Willem Boene, over hem Joos Boene.¹

Simoen Clocman.

Jacob de Bake.

Willem de Busere.

Jan van der Manden.

1 Martin Bone, over hem Joos Bone, zijn broedere. S.B.

Lievin van den Hecke.	Jan Vlaminc.
Pieter Weytier.	Arent van den Poele.
Roberecht Meyeraert.	Claeys Rommel.
Willem de Grave.	Jan de Grave, by Sente Niclaeis.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Pieter Huerebloc. Geeraert van Maldeghem.

Item, in dit jaer was de hertoghe Jan van Digion, grave van Vlaenderen verradelic doot ghesleghen te Monstruel op de brugghe, daer hy knielen zoude, voor den coninc van Vranckerike omagie doende, midts zynen save condute, bloot met den hoofde, was van achtere doot ghesleghen met eender aecxse van den provoost van Parijs Tanguwy voor dat casteel (Tanneguy du Chatel), Philips Jooskin, ende een andere; ende zy woorpene ghelerst ende ghespoort van der brugghe in 't slijck, ende daer bleef hy ligghende an den cant van den watere, den x^e Septembre.

[- Item, in 't jaer xiiij^cxix, op den 2 September, was doodtgheslaghen de hertoghe Jan van Bourgoignen in 't casteel te Monsteruel van Tanenghy du Chastel, ende Philips 's graven Jans sone, grave van Charlois wart grave van Vlaenderen, ende dede te Ghendt synen eedt, den xx dach der voorseyde maent. (K.M.)

- In dit jaer was consilium van Pyse gheordonneert by den conynck van Hungarien af te legghene de gheschillen van de twee pausen, die xxx jaer gheregneert hadden. (Pr. Ar.^{B.})

- De heeren van den rade uter name van den prinche versochten an scepenen van Ghendt dat de prinche t' zijnder incompte de ballingen, die by die van Ghendt ghebannen waren, gratie hebben souden van haerlieder ban zonder cost; de voornoemde heeren versochten an die van Ghendt

of zy daer inne accordeerden, waer uppe scepene andwoorden of men dat begheerde van gratien ofte rechtsweghe; daer uppe de heeren zeyden dat zy 't begeerde van gratien; want zy kenden by een privilegie deser stede dat de prinche de ballinghen haer landt niet gheven en mochte, die by scepene ghebannen waren, ten ware by consente van scepene; dit hoorende ordineerden gracie up de ballinghen zoo hier naer volcht: Alle ballynghen die vijftich jaer ghebannen zijn en zullen te dezer tijdt gheen gracie hebben; insghelijx ballynghen van vredebrake en soenbrake, deze zullen uut blyven haren tijdt; die tien jaren, en dry jaren ghebannen zijn, zullen gracie hebben. Daer waren lx persoonen die gracie hadden en alle die vervallen waren, ende lx van boeten, ende daer onder schalt de prinche quytte en begheerde dat men se uuten boucke van scepene screpen zaude. (Pr. Ar.^B)]

't Carnation.

Impie Delphine, cur occubuit Leo per te?
Fit Leo mactatus fictitia pace ligatus.

Item, in dit vooroemde jaer ontfinc Philips van Chaerloes, hertoghe Jans zoone, d'lant van Vlaenderen, den xx^e Septembbris ende was Sente Mateeus-avont.

Item, dese Philips, zone van hertoghe Jan van Digion, hadde ghetraut vrouwe Michiele, 's conincx van Vranckerijcke dochtere, te wetene Kaerels van Gonessen dochtere, de sustere van den dolphin, by wiene dat hertoghe Jan, zijn vader, versleghen werd.

[Item, men trompte up Sente Niclausturre niet, ter incomste van hertogh Philips, om dat hertoghe Jan curts te voren overleden was. (Pr. Ar.^A)]

- Item, hertoghe Philips hadde t'zijnder blyde incomste, twee kannen wijns, eene roedt ende eene witte, ende seven snoukin costen iij $\frac{1}{2}$ xiiij sc. gr., ende een scaerlaken laken, coste xi $\frac{1}{2}$ gr., noch een gheseghelt wit laken, coste vi $\frac{1}{2}$ gr., ende in de herbergen in 't gemeene, die van den hove waren, 40 guldenen vrancxsche croonen. (Pr. Ar.^{A.})]

1420.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan Utenuhove.

Nicasius de Bels.

Lodewijc van den Holle.

Jacob Eeckaert.

Boudijn de Grutere.

Jan uter Galeyden.

Boudijn Borluut.

Lievin Dannaert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

Willem Utenuhove.

Victor van der Sickelen.

Ghelnoot van Leyns.

Jacob Caubrake.

Jan Everwijn.

Willem van Meerendre.

Segher Damman.

Simoen Bette, in d'Hameede.

Jacob van den Hane.

Segher de Coc.

Martin Soetaert.

Lievin van Caneghem.

Simoen Borluut.

Sanders van Vaernewijc.

Jan van der Heyden.

Segher Bolloc.

Jacob van den Dijcke.

Daneel van den Plassche.

Jan van Lokerne.

Gillis van den Vivere.

Willem Tayart.

Jan van Maldeghem.

Loowijc de Hamer.

Gillis Hauwe.

Jan van Bochaute.

Jan de Grave, f^s Danneels.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Vinchent Meyeraert.

Nicasius de Bels.

Item, in dit jaer trac men voor Sente Gheertruwenberghe.

[Op Ste Lysbette-nacht verdroncken omtrent Dordrecht lxxij prochien. (G.)

- De heere van Heynberghe te Brussele. (G.)

- Robrecht, heere van Massemen, ghevanghen in 't innemen van de stede van Muelijn in Vranckrijck, die hertoghe Philips innam, doende eenen tocht in Vranckrijck. (G.)]

Item, in dit voornoemde jaer van xx was de heere van Heims te Bruusele ghevanghen.

Item, in dit voornoemde jaer track hertoghe Philips van Borgondien, grave van Vlaenderen, met groter heercracht voor Mellunen op de Seyne, welcke stede hy verhongerde, ende zy moesten hemlieden opgheven tot zynen wille.

Item, hy vant daer vele edelmannen die ter doot van zynen vader gheweest hadden, dewelcke daer som versleghen waren ende som ontvlooden, ende daer was mer Roberecht van Massemen, ridder ghesleghen ende veel andere heeren.

Item, in 't voornoemde jaer verbrande Assche.

['s Woensdaechs in de Synxenweke was de brand t' Ste. Baefs. (Pr. Ar.^B)]

1421.

's Heeren kiezers.

Der stede kiezers.

Mer Heinderick van der Cameren.

Vincent Meyeraert.

Wulfaert van Steelandt.

Wulfram Wulframs.

Godevaert Utenhove.

Mer Jan Hutsebaut.

Willem Seyssone.

Jacob Utendale.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Sersanders.

Boudijn de Gruutere.

Segher Meyeraert.

Stevin van der Eecken.

Nicasis de Bels.

Jan de Wispeleere.

Segher Sloeve.

Simoen Utenhove.

Jacob Eeckaert.

Pieter van den Walle.

Jacob van der Hoersele.

Philips Bolloc.

Daneel van Maldeghem.	Jan Utanhove, ¹ an de Vrindachmerct.
Simoen Daneels.	
Matijs de Wregghel.	Andries Haenbec.
Pieter Spieghel.	Jan van Loo.
Jan Vlaminck.	Jan Cricke.
Gillis van Brakele.	Jan de Muelenere.
Arent de Brune, f ^s Pieters.	Jacob Bloeme.
	Gheeraert van den Buunre.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc. Gheeraert van Maldeghem.

Item, in dit jaer was de vloer ende 't bedde van den speygate ten Rooden Turre gheleyt met zaercken ende witten steenen zeer costelic.

[In 't selve jaer wiert het groot spey en bedde ende den dam ende den muer van de lenghe van 't water, treckende naer 't Steendam, ghemaecte ende ghebaut van steen, de welcke van te vooren was van haut ende bert; de metsers van de stadt waren dan Daniel van Severen ende Jan Hutsgebaut. (K.M.)]

- In dit jaer zoo was den vloer van de speye ten Roden Torre al nieuwe ghemuerert ende de mueren van steenen ghemaect. (S.G.)]

Item, in dit vooroemde jaer was een fiertere van Sente Lievin van Ste. Baefs duer 't een speygat ghedreghen ende deur 't ander speygat wederomme brocht.

[In dit jaer waren rudders ghesleghen Jan van Eede, Pieter van Westhuuse, Adriaen Vilain, ende Jan van Luussenburch. (Pr. Ar.^B)]

- Item, in 't selve jaer, den xxx Ougstmaent, soo was

¹ F^s Jans. S.B.

eenen grooten strijt te Sente Ryhiers in Pontieu, in Vranckrijck, ende daer was den hertogh Philips ghevanghen, maer hy was seer corts daer naer weder verlost van de Vlaminghen, ende daer waren vele Vlaminghen rudders ghemaect. (K.M.)]

Item, in dit voornoemde jaer trac men te Praegen in de cruesvaert omme de quade opinien die zy hilden; maer zy bleef intrupt ende van nienten; want de keyser Seghemont was verstorven 't conincrijcke van Bemen, ende daer omme dede zoo vele dat alle dat volc wederkeerde op de condicie dat hy se beloofde te bedwinghene omme te commene tot den heleghen kersten gheloove.

't Carnation.

Novacula acuta fecit dolum.

1422.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Heindrick van den Camere.
Goossijn van Vaernewijck.
Mer Olivier de Jaghere.
Willem van den Putte.

Pieter Weytier.
Heindrick Meyeraert.
Jan van Lokeren.
Gillis van Hauwe.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Sersymoens.
Wulfram Wulframs.
Jan Willaert.
Gheerem Borluut.
Willem de Busere.
Denijs Everwijn.
Jan Utenuove.
Jan van Maldeghem.
Roberecht Meyeraert.
Daneel van den Plassche.

Simoen Bette, in de Ameede.
Willem Valcke.
Gillis Mayaert.
Jacob van der Moere.
Jan van der Eecke.
Jan Parijs.
Jan van der Couderborch.
Gheerolf Goethals.
Pieter van Papeghem.
Jacob Pauwels.

Lievin van den Hecke.	Jan Slabbaert.
Jacob Utendale.	Goesin de Coninc.
Fransoey van der Meeren, over hem Jan Doedins.	Claeys Rommel.

<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>

Pieter Heuribloc.	Gheeraert van Maldeghem.

Item, in dit jaer trocken de volders uit Ghent naer Brabant, ende binnen viij daeghen daer naer was de paeys ghemaect te Dendermonde; maer daer bleefner xij van hemlieden ghebannen.

Item, in dit jaer overleet vrouwe Machiele in de Posterne te Ghent, ende was doe 't hof van den prince, ende was begraven t'Sente Baefs in den choor; si was de gheselle van hertoghe Philips, dochter van den coninc van Vranckerijcke.

[.... ende om haer doot was binnen Ghendt grote rauwe, want sy de insetenen zeer beminde ende lief hadde, ende men seyde dat se vergheven was van eenighe groote heeren; zy staerf 's daeghs voor Sente Amelberghen avent. (Pr. Ar.^A)]

- In dit jaer starf vrou Michiele, de conynx dochter van Vranckerijcke, hertoghe Philips huusvrouw, ende was begraven t'Sente Baefs in 't clooster in den hooghen choor, ende daer naer als Ste. Baefs gheruwineert was by den keyser Carolus, ende dnieue casteel begonnen maken, was zy ontgraven en metter tombe ghebrocht t' Ste Jans te Ghendt. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer starf de coninc van Vranckerijcke, de vader van vrouwe Machiele, de welcke regnerde xlij jaer. Hy was vierwaerf met groote hercracht in Vlaenderen, ende by won den wijch van Roosbeke, by Ypere; hy verjaechde

een bisscop van Noorwyc ende de Inghelsche uut Vlaenderen, ende hy won de stede van Damme.

1423.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Heindrick van der Camere.

Vincent Meyeraert.

Ghelloit Damman.

Arendt de Bruun.

Daneel van Maldeghem.

Jan de Wintere.

Symoen Clockman.

Andries Haenbeck.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Boudijn de Grutere.

Goesin van Vaernewijc.

Daneel van Severne.

Jacob van den Hane.

Pieter Weytiers.¹

Gillis Hawe.³

Pieter van der Muelen.

Simoen Utenuove, d'oude.

Jan de Wispeleere.

Jan de Kuystere.⁴

Jan van der Heyden.

Jan de Cleyne.

Claeys van Oedeveld.²

Daneel Rijm.

Heynric Meyeraert.

Jacob de Bake.

Stevin van der Eeken.

Lievin van Damiaet.

Oste van den Walle.

Jan de Cooman.

Jan van Lokerne.

Joos Boene.⁵

Jan van den Bouchoute.

Jacob Bloume.

Lodewijc Dhamere.

Lambrecht Bosschaert.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Vinchent Meyeraert.

Nicasis de Bels.

3 Gillis Hauwe. S.B.

1 Pieter Weytier. S.B.

4 Jan de Keystere. S.B.

2 Claeys van Hoedeveld. S.B.

5 Joos Bone. S.B.

Item, in dit jaer op den Kersavont 's nachts trac men naer Lessene, omme der ballinghen wille die daer lagen.

Item, in dit jaer was te Ghent eene vrouwe van Guwienen, eens ridders dochtere, geboren uit den lande van Berghen

in Dutslant, wesende een canonesse, en zeyde haer te wesene outste sustere van hertoghe Philips, grave van Vlaenderen, ende was daer omme te Ghent op een scavaut ghestelt drye dagen op de vismaert.

[..... ende sy wiert ghevoert te Rupelmonde in 't lant van Waes; haren knaepe verhynck hemselfen in de ghevangelisse. (K.M.)]

Item, in dit jaer was te Ghent ende in Vlaenderen groot watere, zoo dat men niet en mochte zaeyen; daer verdroncken veel lieden ende beesten.

't Carnation.

Scoondijcke dranc den wijn coel,
Doen dwater hadde meneghen poel.

Item, in dit jaer staerf de coninc van Inghelant, regent van Vranckrijcke.

Item, in dit jaer staerf de hertoghinne van Savoeyen, suster van hertoghe Jan van Borgondien.

[Item, in dit jaer was aen den sone ghegheven van den hertogh Jan, de heerlijckhede van Amiens ende Vermadois, ende in Westvlaenderen 't Vrye, ende andere metten toebehoorten. (K.M.)]

1424.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mijnheer van Massemen.

Robberecht Meyeraert.

Mer Claeys Utenhove.

Nicasius de Bels.

Mer Jan Sersymoens.

Jan Boele.

Gheeraert van Axpoele.

Wulfaert Wulframs.

Schepenen van der Kuere.

Jan Sersanders.
 Ghelnoet van Leyns.
 Race van den Wale.
 Segher Damman.
 Gillis Maeyaert.
 Jan de Grave.
 Willem van den Pitte.
 Jan Vlaminc.
 Jan van Dronghene.
 Jan Slabbaert.
 Jacob de Saghere, f^s Heynricx.
 Jacob van den Hane, f^s Jacobs.
 Joos Pijl.

Schepenen van Ghedeele.

Willem Utenhove.
 Vincent Meyeraert.
 Jacob van der Hoersele.
 Simoen Clocman.
 Jan Wandelaert.
 Andries Haenbec.
 Daneel van Vaernewijck.
 Pieter Spieghel.
 Pieter van Papeghem.
 Geeraert van den Buundere.
 Jacob Dhamere.
 Goris Goethals.
 Claeys Rommel.¹

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Jooris van der Moere.

Jan de Cooman.

Item, in dit jaer was te Ghent ghebannen Jacop de Saghere, schepenen zijnde, up Sente Looysdach.

[Item, in dit jaer was Jacob de Sagere, f^s Heindrich, voor x jaren ghebannen uyt den lande van Vlaenderen, omme de leelijcke woorden die hy nam jeghen Jan Utenhove, moermeester ons gheduchten heere ende prince. (K.M.)]

- Den xii September was eene groote wapenynghe te Doornicke, ende de heeren hilden de maert jeghen het ghemeente ende schoten d'een teghen d'andere met bussen ende 't commune ghynck te boven. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer was Bremen ghedestruwert.

Item, in 't voornoemde jaer, den xiiiij^e Wedemaent, was den eersten steen gheleit van der Veebrugghe, tusschen

¹ Claeys Rommelins. S.B.

vieren en vyven, by Jan Coolins, metsere ende meestere van der stede van Ghent.

Item, in dit jaer nam de grave Philips, 's graven van Nyvers, zijns ooms weduwe te huwelicke.

Item, in 't voornoemde jaer starf de hertoghe Jan van Beyeren.

[In dit jaer stierf de hertoch Jan van Beyeren, een wie succedeerde onse prins Philippus de Bourgognien, ende 't selve jaer trouwde Philippus, hertoch van Bourgognien, met de weduwe van den grave van Nivers ende Rethel. (K.M.)]

1425.

's Heeren kiezers.

Der stede kiezers.

Mer Olivier de Jaghere.

Claeys van Hoedeveldde.

Goossin van Vaernewijck.

Pieter Weytier.

Jooris van der Meere.

Jan de Wispeleere.

Jan de Stopeleere.

Jan de Cooman.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Jan Sersymoens.

Victoor van der Sickelen.

Jan Willaert.

Wulfram Wulframs.

Nicasius de Bels.

Willem Soyssone.¹

Joos Vijt.

Simoen Utenhove.

Jacob Eeckaert.

Jacob Utendale.

Willem de Busere.

Pieter Solleberch.

Daneel Rijm.

Joris Utenhove.

Lievin Papal.

Willem de Grave.

Jan van Maldeghem.

Jacob Wandelaert.

Willem Taeyaert.

Jan Cricke.

1 Willem Seyssone. S.B.

Daneel van den Plassche.	Thomaes Utenberghe.
Jan van den Hecke.	Joos van den Hautkene.
Jan Parijs.	Heynric de Vos, op de Leye.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Claeys van Hoedavelde.	Arent de Brune.

Item, in dit jaer was de nieuwe halle begonnen te maken an 't Beelfroet.
 Item, in dit jaer track de jonghe vrouwe van Hollant ende de grave Philips van Vlaenderen met haer, met veel volcx van wapenen te tween reysen daer grote oorloghe ghesciede, ende doen waert de grave Philips gouverneur van den landen van Hollant ende Seelant, by den consente van vrouwe Jacoba, zijnder nichten.
 [Item, in dit jaer was den peys ghehaelt in Inghelant tusschen de Vlaminghen ende de Enghelschen (Pr. Ar.^{B.})
 - Item, in dit jaer was den strijt in Zeelant te Brauwershaven. (K.M.)]

1426.

's Heeren kiesers. *Der stede kiesers.*

Jan van Munte, f ^s Bussaerts.	Jan de Grave.
Jan van Steelant, f ^s Jans.	Arendt de Bruune.
Jan van der Sype.	Gillis Lauwe.
Jan van Leys, te Putte.	Pieter Caelberch.

Schepenen van der Kuere. *Schepenen van Ghedeele.*

Willem Utenhove.	Simoen Bette, in d'Hameede.
Jan van der Heyden.	Lievin van den Hecke.
Daneel van Severne.	Lodewijc Dhamere.
Pieter van der Muelen.	Gheerem Borluut.

Stevin van der Eeken.	Jacob Pauwels.
Jan de Wispeleere.	Andries Haenbec.
Danneel van Vaernewijc.	Arent Sersanders.
Jan van Lokeren.	Martin van der Houven.
Roberecht Meyeraert.	Pieter van Luevene.
Jan de Cooman.	Pieter Jacops.
Jan Wandelaert.	Govaert de Wilde.
Lievin de Jaghere.	Gillis Ghevaert.
Gillis Sneervoet.	Jacob van Olsene.

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Claeys van Hoedavelde.	Jan Slabbaert.

Item, in dit jaer op den Witten Donderdach staerf de hertoghe van Brabant.
 [.... ende den grave Anthonis van Simpol wordt hertogh van Brabant. (K.M.)]
 Item, in dit voornoemde jaer lach de grave Philips van Vlaenderen al den wintere
 voor Sevenberghe met heercrachte ende 's vrydaechs, den xi^e April, gaf men hem de
 stede oppe, behaudens huerlieder lijf ende goet.

[- Item, in 't jaer 1426 was ghebannen Arent Sersanders, schepene van ghedeele,
 ende in syne plaetse en was geene andere ghestelt, ende hy vroegh sijn pardon, ende
 hy quam wederom sitten in syne plaetse. (K.M.)

- Item, in 't jaer voorseyt haelde Jan Firant, als deken van de Witte Caproenen, te
 Wadrupont in Henegauwe, eenen bastaert van Scorisse. (K.M.)

- Item, in 't jaer voorseyt vercreegh hertoch Jan van den paus Martin de schole
 van de universiteyt te Luevene, ende de eerste lesse was ghelesen den eersten dach
 van November in 't selve jaer. (K.M.)]

1427.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Heindrick van der Camere.

Pieter Weytier.

Jan Utenuhove, schelstrate.

Jacob Eeckaert.

Geeraert Van Axpoele.

Jan Slabbaert.

Seger Slove.

Lievin Papal.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Claeys van Hoedavelde.

Boudijn de Grutere.

Jacob Sneervoet.

Gillis Maeyaert.

Arent de Brune.

Lambrecht Bosschaert.

Daneel van Maldeghem.

Simoen Clocman.

Jan de Grave.

Jan Vlamync.

Wulfram Wulframs.

Adriaen Nevelinc.

Sanders van Vaernewijc, f^s Jans.Willem du Busson.²

Gillis Hauwe.

Jacob de Hamere.

Jacob van der Hoersele.

Segher Bolloc.

Joos Haesbijt.

Jacob Meynfroot.

Jacob Utendale.

Thomaes Utenberghe.

Jan Balget, an de Scabrugge¹

Jan Kriekersteen.

Jacob van den Hane, de jonghe.

Simoen Spieghel.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Daneel van Severen.

Jan Slabbaert.

Item, in dit jaer waren te Ghent op den Kersavont ghebannen hondert en lxxij personen.

[Item, in 't selve jaer was begraven de hertoch Jan, up den vierden Paesdach te Dygoen, in 't clooster van de Chartreusen. (K.M.)

- In 't zelve jaer was capitle van den Freminueren te Ghendt. (Pr. Ar.^A)]

2 Willem du Buisson. S.B.

1 Jan Bilget. S.B.

Item, in dit voornomde jaer was te Ghent in de halle ghelogiert een hertoghe uit Egypten met zynen staete, ende hy was genaempt Machiel.

Item, in dit jaer was de paeys ghesloten ende ghemaect in Hollant, te Delft, tusschen vrouwe Jacoba van Hollant ende haren medepleghers over een zyde, ende hertoghe Philips, grave van Vlaenderen, over d'ander zyde. Item, in desen paeys was ghesloten dat hertoghe Philips zaude zijn grave van Hollant ende van Zeelant, van Henegauwe ende heere van Vrieslant. Item, vrouwe Jacoba zaude blyven vrouwe van Vere ende van Zuderlant (zuyd Beveland); dies verbant zy haer niet te huwene zonder consent van den hertoghe Philips, grave van Vlaenderen.

- In dit jaer was de pays ghemaect tusschen vrouw Jacoba ende den hertoghe Philips, dat hy zijn zaude grave van Hollant, Zeelant, Henegauwe, en vrouw Jacoba zaude zijn vrouwe van Zuut-Beverlandt ende van der Vere. (Pr. Ar.^{B.})]

[Item, in 't selve jaer beroept ende boet den handschoe de hertoch Monfroid van Gloucester aen den hertoch Philips, maer als den tijt quam Monfroid en quam niet. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer was Carel van Valois, die men hiet *le Dolphyn* te Riemen, ende was daer geconsacreert coninc van Vranckrijck (K.M.)]

1428.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan van Massemen.

Jan de Wispeleere.

Lievin van Hole.

Jan van der Heyden.

Jan van Munte.

Daneel van Severen.

Wulfaert van Steelant.

Jan van Lokeren.

Schepenen van der Kuere.

Jan Sersanders.

Jan de Luede.

Jan Willaert.

Jooris Utenuove.

Jan van Maldeghem.

Jacob Eekaert.

Stevin van Liekerke.

Daneel van den Plassche.

Gregorius Goethals.

Jan Parijs, aen de marckt.

Joes Pijl.

Jan Woutier.¹Gyselbrecht de Grutere, f^s Jans.*Schepenen van Ghedeele.*

Goesin van Vaernewijc.

Segher Meyeraert.

Willem de Grave, over hem Willem de Busere.

Jacob Utenuove.

Gyselbrecht Everwijn.

Jan Slabbaert.

Claeys de Crane, te vierweegsche.

Jan Hutsebout.

Jan Leyns.

Boudijn Borluut, ten Crommenessche.

Thomaes Bruninc.

Pieter Aelbrecht.

Jan de Grave, f^s Danneels.*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jan de Wispeleere, goudsmet.

Pieter Weytiers.

Item, in dit jaer den xxijj ougste waren te Ghent ghehuelt ter causen van den scietspele van den hantboghe lix steden.

[In dit jaer was te Ghent een schietspel van den hantboghe, alwaer inghehaelt werden negen en vijftich steden; ende die van Nivel, in Brabant, wonnen den opperprijs. (S.G.)]

Item, in dit jaer was 't huwelic ghemaect tusschen den hertoghe Philips van Borgondien ende vrouwe Ysabeele van Poortingale, coninc Jans dochtere, de welcke quam ter Sluus op den heleghen Kerstdach.

[Ende die van Ghendt gaven hem een settynghe van

¹ Jan Weytier. S.B.

hondert vijftich nobelen van viij sch. elc stick. (PR. AR.^{B.})]

Item, ontrent Dertiendach was de feeste ghehauden van der brulocht die ghehauden was te Brugghe; op sente Antonisdach waren zy te Ghent heerlicke ontfanghen.

[Item, in dit jaer was een jonghe maecht van xiiij jaren, gheborn uyt Loreynen, gheheten Joanna, de welcke seer behulpich was den Franschoisen jeghen haerlieder vyanden, sy hadde dry stryden jeghens de Inghelschen ghewonnen, ende sy brochte weder dat de Inghelschen ghewonnen hadden aen de croone van Vranckrijck, sy placht selve den standaert te voeren in de stryden. (K.M.)

- De pays van Hollant was ghemaect den iij in july, ende de grave van Namen overleet in 't selve jaer, ende hertoghe Philips van Bourgongnen ontfynck dlant van Namen als erfachtich heere ende grave. (PR. AR.^{B.})]

1429.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Heindrick van der Camere.

Jan Boele.

Daneel van Maldeghem.

Willem Meerendre.

Jan de Stoppeleere.

Joos Haesbijt.

Hoste van Maercke.

Gillis Mayaert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Lodewijc van den Hole.

Willem Utenhove.

Jan de Wispeleere.

Ghelnoet van Leyns.

Pieter Weytier.

Thomaes Utberghe.

Simoen Bette, in d'Hameede.

Simoen Clocman.

Jacob Wandelaert.

Stevin van der Eeken.

Lodewijc Dhamere.

Jacob Pauwels.

Danneel Rijm.

Willem du Buisson.

Pieter Spieghel.

Godevaert de Wilde.

Lievin de Jaghere.

Gillis van den Vivere.

Jacob van Melle.	Lievin Sturtewagen.
Claeys Rommel.	Jan de Wintere.
Jan van den Spieghele.	Pieter de Rijcke.
Jan van den Damme.	Jan Coubrake.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Daneel van Severen.	Nicasis de Bels.

Item, in dit jaer was Willem Bouchaut hantscoenmaekere ende Coolart de Backere binnen der stede van Geersberghe onthooft, ende huerlieder hoofden ter poorten uitghesteken, ende waren handescoemakers van Ghent dewelcke vervolcht waren by Daneel Rijm, scepenen van der kuere.

[In dit jaer vercochten die van Gheeraersberghe lijfrenten, ende 't was jeghen den danck van het ghemeente, ende wilden den seghel ghebroken hebben, daeromme die van Gheeraersberghe quamen duer advijs van die van Ghendt, ende hemlieden was gheraden dat men ondersouck doen zoude wie de principale waren die het hoogste daer inne ghegeven hadden, ende dat men die punieren saude; ende 't wert zo ghedaen, want mer Gheleyn van Halewijn, hoochbailliu, dede onthoofden deze naerghenoempten personen: Willem Bouchaut, Adriaen de Schoemakere ende Relant de Burbuer, ende huerlieder hoofden waren boven op de poorte ghestelt. (PR. AR.^{B.})]

Item, in dit jaer was te Ghendt de hertoghe Philips t' synen blyden huwelicke gheconsenteert hondert ende vijftich nobelen van viij g. stic.

Item, in dit voornoemde jaer was groote beroerte in Casselambacht ende in Cassele; het ghemeente rees hem oppe jeghens de heeren. De bailliu van Cassele wilde meerder boeten hebben dan huerlieder privilegieninne

hilden; ende omme dat m^{er} Colbrant van der Choen, hoochbailliu van Cassele, hemlieden te stranghe was, ende meer nam dan hy sculdich was te nemene, daer omme destruwerden sy zijn casteel ter Beeverschuere ende wierpen 't omme.

[Item, in 't selve jaer Philips van Brabant, grave van St. Pol, wart hertoghe van Brabant naer sijns broeders doodt. (K.M.)

- In dit jaer trac men te Cassele om hemlieden te bringhene ter obeissance van den prinche, ende sy quamen den grave te ghemoet blootshoofts, ende waren in gracië ontfanghen, behoudens dat se gaven zes duusent nobelen ende alle huerlieden privilegien, ende sy moesten huerlieder harnasse ende wapenen draghen t' Ste Omaers, ende men gaf hemlieden nieuwe wetten. (PR. AR.^{B.})

- In dit jaer conquesteerde hertoghe Philips van Bourgognen het graefschap van Namen metten zweerde die jeghens hem opstonden. (PR. AR.^{B.})]

1430.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Gheeraert van Axpoele.

Daneel van Severen.

Goossaert van Vaernewijck.

Gyselbrecht de Grutere, f^s Jans.

Stevin van Liekercke.

Jan Leyns.

Jan Laucourt.

Jan Goetghebuer.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Claeys van Hoedavelde.

Pieter van der Muelen.

Nicasis de Bels.

Segher Meyeraert.

Jan de Grave, an St. Claeys kerchof.

Arent de Brune.

Simoen Utenuove, over hem Jan de
Grutere.

Joos Vijd.

Willem van Meerendre.	Gyselbrecht Everwijn, f ^s Simoens.
Willem Soyssone. ¹	
Sanders van Vaernewijc, f ^s Jans.	Andries Haenbec.
Jacob van den Hane, f ^s Jacobs.	Jacob Vrient.
Joos Haesbijt.	Simoen Spieghel. ²
Jacob Damere.	Race Colpaert.
Oste van den Wale.	Jan Doedins.
Philips de Jaghere.	Christoffel de Grave.
Willem Lippens, in den quaedam.	Jacob de Moutenare, f ^s Jacobs.
	Jacob van Olsene.
<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>
Daneel van Severen.	Jan de Juede.

Item, in dit jaer ontfinc hertoghe Philips op den laesten dach van october 't hertochdom van Brabant.

Item, in 't zelve jaer waren te Ghent ghebannen hondert lxxvij personen.

Item, in dit zelve jaer quam de hertoghe van Belfroot, up den derden sondach van den aventure, met groter macht van Inghelschen, metter coninghinne van Inghelant ende met haren zoone den jonghen Heinderic, coninc van Inghelant, wesende van der aude van vij jaren, in de stede van Parijs.

Item, daer deden zy cronen den jonghen coninc van Inghelant Heinderic als coninc van Vranckerijcke, den eenen te Riemen gheconsacriert, ende eenen te Parijs ghecront ende niet gheconsacriert.

[Item, in dit jaer bracht de Maeght van Vranckrijck den Dolphijn te Riemen, daer hy als coninck gheconsacreert wert, ende daer na wart La Pucelle de France voor Compiengen ghevanghen, ende wert ghevoert te Roanne in

1 Willem Seyssone. S.B.

2 Symoen Spreghel. S.B.

Normandien, daer de Inghelschen haer aan eenen staeck deden verbranden. (K.M.)

- Item, in dit jaer wilden die van Ludic afhebben den turre te Bovines, om dat men van op den turre de lieden van Ludicke sage gaen op haerlieder marckt. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer conquesteerde de hertoch Philips het graefschap van Namen. (K.M.)

- ..... met alle syne toebehoorten jeghens den grave Diederich, voor eene somme van penninghen die de stadt van Ghent betaelde; corts daerna starf grave Diederich sonder kinderen, ende doen wort hertoghe Philips ontfanghen als erfachtich grave van Namen, omme welcke saeken die van Ludicke oorloghe sochten, ende wilden den grooten torre van Bovines gheweert hebben, die in 't landt van Namen staet, omme dat men van dien torre sach gaen de lieden van Ludicke op haerlieder maerckt. (Bibl.)

- Den xxv meye, quam te Ghent de cardinael van Ynghelburch omme den pays te makene tusschen de Ynghelschen ende den hertoghe van Bourgognen. (PR. AR.^{B.}).

- De ordonnantie ghemaect by den hertoghe Philips van Bourgongnen, daer by hemlieden ghezeyt was dat die van Ghendt, als wezende die outste stede van Vlaenderen, zullen hebben 't voorenspreken ende 't voorengaen alle 't selve landt van Vlaenderen duere, uitghesteken binnen der stede van Brugghe, die binnen huerlieder stede zullen hebben 't voorengaen ende sitten. (PR. AR.^{B.})

- Den iiij ougste, zoo overleet dezer werelt de hertoghe van Sainct Pol, ende wart te Vuerne begraven ende alle zyne heerlicheden quamen op den hertoghe Philips, zijn rechtzweer, ende den xxx^{en} van december, tusschen de xij

ofte een, was ghebornen te Brussele Anthonis, de zone van den hertoghe Philips, die wart kersten ghedaen in de kercke te Cauwerburch by den bisschop van Doornicke ende den bisschop van Camerijcke; de heere van Liekeercke ende de grave van Ysele, die hier kommen was in 't landt, den welcken langhen tijt met schoonen state lach te Brugghe; deze twee waren peeters van den jonghen hertoghe, ende zyne meteren waren de hertoghinne van Cleven, hertoghe Philips zustere, ende mevrouw de douarierigghe van Namen, ende daer waren in de processe xij ghecommitteerde abten ende prelaten, ende den lesten october ontfynck hertoghe Philips van Bourgongnien, grave van Vlaenderen, zijn landt van Brabant. (PR. AR^B)]

Item, dit jaer was een deken van der weverye, Jan de Luede, zyne macht benomen van scepenen twee jaren van officien te stellene als secretarissen, ontfanghers, sergeanten, boden ende andere.

1431.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Heindrick van der Cameren.	Ingelram Hauweel.
Jan Utenhove.	Gillis Hauwe.
Gheerem Borluut.	Lievin de Jaghere.
Jan de Luede.	Jan van den Damme.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Willem Utenhove.	Boudijn de Grutere.
Danneel van Severne.	Wulfram Wulframs.
Gelnoet van Leyns.	Jan Uggebout. ¹
Goessin van Vaernewijc.	Stevin van Liekercke.

¹ Jan Hudgebout. S.B.

Jacob Eeckaert.	Gillis Mayaert.
Jan Leyns.	Gillis van den Vivere.
Segher Sloeve.	Joos Triest.
Lievin Papal.	Jacob Meynfroot.
Lievin Sturtewaghen.	Segher Bolloc.
Martin van der Houven.	Roberecht van Meerendre.
Pieter van Luevene.	Pieter Blankaert.
Adriaen Nevelinc, over hem Jacob Nevelinc. ¹	Heynric de Jaghere.
	Simoen de Hoeghe, f ^s Jans.
Jan Goedghebuer, f ^s Gillis.	

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Jan Boele. Jan de Luede.

Item, in dit jaer, op Sente Claren-dach in ougste, rees binnen Ghent eene wapeninghe, mids dat eenen Bauwin van der Werde fortselinghe ende by crachte nam de cleppe op den cautere, 's morgens ter wercklocke, ende liepper mede ten bogaerde waert, alwaer terstont quamen geloopen alle de neringen van der stede, roupende: Alle eens! alle eens! alle wevers! Van danen gingen zy allen ten sartelette waert, ende smeeten de dueren oppe, ende haelden daer ute sekere persoonen van den lede van neeringen, die daer langhe gevangen gelegen hadden.

[....] Item, den orspronck van der wapenynghe was, om dat de heeren wilden dat men de munte veranderen zaude, en dat men an 't gauden geld verliezen zaude den derden pennynck, ende een 't zelveren gelt den vierden pennynck, waer inne 't ghemeente niet accorderen en wilden, maer waren te vreden te verliesene den 6^{en} pennynck, daer omme de voornoemde persoonen waren doot geslegen ende

1 Adriaen Nevelinc, over hem Jacob Nevelinc, zijn vader. S.B.

Martin Andries, den huusnape van den overdeken, was oeck doot gesmeten op de maert ten selven tyde; ende als 't gemeente commen was op de maert, zo deden zy eenen ommeganck, ende quamen tot voor 't Hoochuus, daer scepenen ter veinstre lagen, ende daer waert by den gemeente geropen: Schietse ute! ende doen vloēn scepenen van der veinsteren. (Pr. Ar.^{A.})

- In dit scependum op Sente Clarendach was een felle wapenyng te Ghendt 's morghens ten zeven ueren op de vrindachmaert; daer waren doot geslegen Jan Boele, overdekin van den neeringen, voor den Polepele; Daneel van Zevere, den tweesten scepenen van der Kuere, bachtien 't Hoochuus ende Joos Haesbijt voor 't Huvettershuus, ende was dekin van de ticheldeckers, ende noch vele van der wetten ende andere notablen vloon ende werden gebannen. Binnen welcker wapenynghe men dede eenen ommeganck al Ghendt duere; van der maert quamen zy over de Cammerstrate over den Santberch ter Hoochpoort nedere naer den Corenaert, ende als zy quamen voor Janscranenuus an Sente Niclaus-kerchof daer smeten zy zijn huus opene ende wierpen de cateillen op de strate, ende deden van gelijcken Anthuenis van Neester, ende keerden weder naer de maert, ende bleven daer van 's woendaechs tot saterdaechs; dit quam al toe om 't afzetten van den gelde. (Pr. Ar.^{A.})

- In dit scependum, den 16 July, so waren overzien ende gelezen alle de privilegien die rustende waren in 't secreet, uit causen als men het hebben wilde, datse zeer ongereept waren om vinden, ende waren doe alle ghetekent, ende diversschelike ghelegt in laden, ende

daer waren twee boucken af gemaect, den eenen rustende in 't secreet, ende den anderen by den ballingenhoucke. (Pr. Ar.^A)]

Item, de wevers sloughen doot Daneel van Severen, Jan Boele, heuverdekin van neringen, ende Joos Haesbijt, ende trocken ten huuse van meester Heinderic Utenhove ende tot Jan de Grave an Sente Niclaeskercke ende meer andere plaetsen, die ghevloden waren ute stede, ende slougen huer huusen in sticken ende namen 't goet dat zy daer vonden; zy sneden de bedden oppe ende struttlen de pluimen op straete. Dit geviel den xij Ougste op Sente Clarendach.

[In dit jaer up Ste. Andriesdach was eerst ghegheven de oordene van den gulden vliese en toysone by hertoghe Philips, ende de feeste was ghehauden te Rijsselse. (Pr. Ar.^B)]

't Carnation.

In ougste, up Sente Clarendach.
In Gent men veel rauwen sach.

Item, in 't voornoemde jaer, den xxiiij April, was te Ghent geboren 's graven Philips zoone, genaempt Joos, ende kersten gedaen den vij Meye, ende hem hief de cardinael van Inghelant, ende was gelogiert in 't clooster Sente Baefs, ende corts daerna overleet hy ende licht begraven t' Sente Verhilden in de kercke te Gent.

Item, in dit jaer was groote onruste tusschen die van Bruesele, Andworpen ende die van Mechelen.

[Item, in 't selve jaer soo was deken van de neeringhe Jan de Luede, f^s Jacobs, ende het was gegeven in sijn macht van schepenen weghe van ij jaren dat hy diende als dat hy nu mochte maecken eenige officiers van der stede. (K.M.)]

1432.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Lievin Utenuhove.	Jacob de Saghere.
Jacob van Raveschoot.	Jan de Lantheere.
Gillis van Munte, t' Ste. Baefs.	Jacob van den Hane.
Gyselbrecht de Grutere.	Willem van Meerendre.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Pieter van der Muelen.	Gheerem Borluut.
Arent de Brune.	Pieter Solleberch. ¹
Segher Meyeraert.	Jan de Keystere.
Jacob Utenuhove.	Simoen Clocman.
Jan de Luede.	Jan van den Poele.
Lambrecht Bosschaert.	Christoffels de Grave.
Colaert van op den Bosch.	Lievin Damman.
Jacob van der Hoorsele.	Geeraert van der Beke.
Simoen van Straessele.	Race Colpaert.
Jan van Maldeghem.	Segher Hauwe.
Pieter Hueribloc.	Segher Bollaert. ²
Jan van den Damme.	Jacob Goedkint.
Gregorius Goethals.	Lauwereis van der Eecken.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Jacob de Saghere.

Jacob van den Hane.

[De schepenen van beede banken ende beede de dekenen hadden pencioen: de voorschepene van der Kuere hadde 10 pont groote, zijn cleeren en voeringhe; d'ander naeste twee, elck 8 pond groote, cleeren ende voeringhen; d'ander 10 van der Kuere, elk 6 pond groote, cleeren ende voe-

1 Pieter Tsolleberch. S.B.

2 Segher Bolloc. S.B.

ringhe; de voorschepene van Ghedeele hadde 6 pond groote, cleeren ende voeringhe; de ander naeste twee vier pond groote, cleeren ende voeringhen, ende d'ander thiene, elk dry pond groote, zonder meer, ende voort clearerken van beede den bancken, elck naer avenant. (Pr. Ar.^{A.})

- Item, den xxijj Ougste waren binnen Ghendt ghecomen lix steden ten schietspele van den handtboghe ende aldaer ghelot. - Item, in 't selve jaer was een schietspel t' Sint-Omaers ende t' Audenaerde. (K.M.)

- Den xxvij January gaf hertoghe Philips de liij neerynghen schoone privilegien; ten zelven daghe van ghelycken 't ambacht van de weverie. (Pr. Ar.^{B.})]

1433.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Heindrick van der Cameren.

Jan de Wintere.

Godevaert Utenuhove.

Jan Utenuhove.

Willem Seyssone.

Jacob van Heerseele.

Jan Cruucke.

Simoen Daneels.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Joos Vijt.

Simoen Bette, in de Hameede.

Lievin van den Hecke.

Lodewijc Dhamere.

Wulfram Wulframs.

Roberecht Meyeraert.

Sanders van Varnewijc, f^s Jans.

Jan van der Linden, in de Crommesteghe.

Jacob Pauwels.

Jacob Utendale.

Stevin van der Eecken.

Denijs Everwijn.

Jooris van den Moere.

Gyselbrecht de Grutere, in St.

Boudijn Borluut, te Crommenhessche.

Niclauskerckhof.

Claeys Rommel.

Pieter van Papeghem.

Jan Keerberch.	Gillis Vlieghe.
Jan de Cooman.	Govaert de Wilde.
Gheerolf van der Haeghen.	Pieter Beys.
Philips de Jaghere.	Jan de Grave, f ^s Daneels.
	Jacob de Saghere, f ^s Arends.

Heuverdekenen. *Deken van de Weverie.*

Jacob de Saghere. Jacob van den Hane.

Item, in dit jaer was geboren de hertoghe Chaerle, de zone van Philips van Digion, op Sente Martins-avont.

[Op Ste Martins-avont was gheboren te Digion in Bourgongnen Kaerle van Bourgongnen, grave van Charloos, de zone van hertoghe Philips van Bourgongnen, grave van Vlaenderen, die hy hadde by Ysabelle, de dochter des conynx van Portugale. Dit es het carnation in latine van zynen gheboorte: *Carolus excelsis Martini luce refulsit.* (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer waren eerst ghecoren omme 't quaet regiment bedreven by de ghemeente, up den lesten dach van Hoymaent, hooftmannen, te wetene: Jan van Hecke ende Gyselbrecht van Everwijn. (Pr. Ar.^{B.})

- Deze prinche Carolus was in zijn joncheyt ghegheven in de bewaernes den heere van Assay. (Pr. Ar.^{B.})

- Den xvij in Meye stondt een groot gheschil oppe tusschen die van Ghendt ende Brugghe, uit cause dat zy Jan Belleman, poorter van Ghendt, ghebannen hadden uten lande van Vlaenderen, welcke zy niet en vermochten, ende te dier cause waren scepenen van Brugghe, elc ghewijst te ghevene Ix L. paris. ende den amman, mitsgaders den schaut, elc tweemael Ix L. paris. (Pr. Ar.^{B.})

Voorghedboot. Achtervolghende zeker voorghedboot uitgheleit by heeren ende wet der stede van Ghendt, aengaende

de sterfhuuse ende der casselrie der zilver, zoo ghebieden wy van ons gheduchts heere 's graven, alsmede bailliu ende scepenen, also dat niemant wie hy zy in eenighe versterften ofte recht van den sterfhuuse coopen ofte doen coopen jeghens 't hoyr ofte deelders van den sterfhuuse, hy en zy deeldere in 't zelve sterfhuus, op den ban van thien jaren. Actum den xij Meye xiiij^cxxxiiij. (Pr. Ar.^{B.})

1434.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mijnheer van Axsponde.

Jacob de Saghere.

Colaert van up den Bosch.

Jan van den Damme.

Hoste de Grutere.

Gillis Boene.

Gyselbrecht Pateel.

Pieter de Rijcke.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Goessin van Vaernewijc.

Philips Sersanders.

Jacob van den Hane.

Jacob Wandelaert.

Willem Valcke.

Jan Leyns.

Simoen Cloeman, over hem Daneel van Vaernewijc.

Jacob van Raveschoot.

Simoen Dhooghe.

Nicasius de Bels.

Segher Bollaert.

Willem Scijfzone.¹

Joos van der Schaghe.

Pieter Sersymoens.

Heynric Meyeraert.

Christoffels de Grave.

Jan Cricke.

Jan Reyneers, f^s Jans.

Andries Kesel.

Geeraert van Maldegem.

Jan de Cupere, f^s Jans.

Jan Dullin.

Jan Rombouts, op de Leye.

Michiel van Zele.

Jan Crikesteen.

Gillis Wouters.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

1 Willem Seyssone. S.B.

Jacob de Saghene, f^s Pieters.

Jan van den Damme.

Item, in dit jaer op den Scorsse-wonsdach waren te Ghent onthooft somege volders, die beroerte gemaect hadden in de stede jegens de wethouders, ende hadden voornomen 't vier in diversche plaetsen binnen Ghent te stekene.

Item, in dit jaer was 't zeer couden winter.

[In dit jaer was 't eenen grooten winter, want het vroos xv weken lanck, ende 't duerde dat het ijs altijts dicke was, wel vijf vierendeelen dicke; dese winter begonst voor Ste. Andriesdach, ende daer warender sommighe die eene beroerte maecten onder 't volck, ende de wethouders waren in meenynge brandt te stichtene in de vier houcken van de stede van Ghendt, maer men wart gheware; zy werden ghecreghen ende onthooft. (Pr. Ar.^{B.})]

1435.

's Heeren kiesers.

Mer Philips van Steelandt.

Jan Utenuove, bailliu van Dendermonde.

Yngelram Hauweel.

Jacob Vriendt.

Der stede kiesers.

Lievin van der Eecken.

Jacob de Saghere, op de Mude.

Jan Toetelmens.

Gillis de Cleerck.

Schepenen van der Kuere.

Pieter van der Muelen.

Pieter Solleberch.

Arend de Brune.

Willem Sersanders.

Pieter Creve.

Jacob van der Oersele.

Willem du Buisson.

Pieter Beys.

Jan van Maldeghem.

Schepenen van Ghedelee.

Segher Sloeve.

Roberecht van Meerendre.

Ywein de Ruddere.

Jan de Grutere, f^s Simoens.

Race Colpaert.

Jan Moraen.

Jacob de Zaghere, f^s Heinricx.

Joos de Bels.

Gillis Sneervoet, f^s Gillis.

Jan van Sicleer. Jan van Papeghem, f^s Pieters.

Heynric de Jaghere. Jan Hoernic.

Lauwereis van der Haghe. Pieter de Rijcke.

Pieter Goetghebuer, f^s Daneels. Jan Vaenkin.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Gyselbrecht Patteel, over hem Pieter Geeraert van Maldegem.
Hueribloc.

Item, in dit voornoemde jaer stack men op den xvi Maerte ten gravensteen ende ten scepenuuse te Ghent de bannieren ute omme te trecken te Calis waert.

Item, in dit jaer was de paeys gemaectt tusschen den coninc van Vranckerijcke ende den hertoghe Philips, grave van Vlaenderen, ende was in den paeys gesloten van der doot van hertoghe Jan, den vader van Philips, grave van Vlaenderen.

[Item, in 't selve jaer op sente Maria-Magdalena-dach, quamen t' Atrecht twee cardinalen ghesonden van den paus, omme te maecken peys tusschen den coninck van Vranckrijck ende Inghelant, ende den dolphijn ende hertoghe Philips van Bourgoignen, van de doodt van hertoch Jan; ende de peys was ghemaectt t' Atrecht. (K.M.)]

- In dit jaer den iiiij October zo quam de cardinael die den bovenscreven pays hadde helpen maken te Ghendt, ende was inneghehaelt met processie ter Waelpoorte, ende was ghewillecomt met eender oratie by Mer Jan Culsbrouck, proost van Ste. Vierle. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in beteringe van dien was in den paeys begrepen dat hertoghe Philips zoude hebben Amiens, dlant van Vermandoeis met den lande gelegen an dese zyde der Somme

ende 't oude West-Vlaenderen, Arien, Senthomaes ende dlant van Gbyse.

[Item, 's donderdaechs na Maechdeleenendach ghyck de hertoghe spelen in zijn onderlijf in de Dunnen, ende met hem Mer Jan van Patteelis, die gheware wart dat de Ynghelschen uut waren omme den hertoghe te vanghene, ende hy waerschuude ende beschuddene; maer Patteelis wart zelve ghevanghen. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer den vijften Ougste vielen ontrent Brugghe hagelsteen also groot als duven-eyeren, meerdere ende mindere, zoo dat zy alle de vruchten bedorven.

Item, in 't selve jaer op Sente Dominicusdach waren vergadert ter zee de coninc van Arragon ende de coninc van Avingon ende met hemlieden de grootmeestere van Sente Jacops in Galissien, met menichte van scepen ende volcke van wapenen, omme te treckene tot Napels, ende aldaer te doen croonen 's conincx broedere van Avengoen; ende zilieden commende seylende voor Ghaejette, waren daer agheworpen van de Genevoeysen, die in de stede van Ghaejette lagen.

1436.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mijnheer van Axpoele.

Jacob de Saghere.

Goossin van Vaernewijck.

Joos van der Schaven.

Nicasis de Bels.

Segher Bolloc.

Willem Seyssone.

Jan Utenuhove.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeel.

Lievin Damman.

Jooris van den Moere.

Wulfram Wulframs.

Jacob Wandelaert.

Lievin van Jen Hecke.

Lodewijc Dhamere.

Sanders van Vaernewijc, f ^s Jans.	Simoen Borluut.
Jan Leyns.	Jacob van den Hulse.
Jacob van Melle.	Segher Bollaert.
Gyselbrecht de Grutere, an S ^t Niclaeis Kerckhof.	Claeys van der Zickele.
	Jan van den Poele.
Claeys Rommel.	Jan de Cupere.
Gyselbrecht Everwijn.	Jacob Geeraert.
Jan Goetghebuer.	Gheeraert de Pape.
Race van Yssche.	Pieter van der Eecken, over hem Heynric Roegiers.
Jan Crieke.	
Pieter Blanckaert.	Jan de Grave, f ^s Daneels.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc.	Geeraert van Maldegem.

Item, in dit jaer was de scamfeltuere te Maerdijcke met Philips van Lampreit.
 Item, in dit jaer den x^{en} in Wedemaent was de reyse te Caelis ende ooc beleit.
 Item, in dit jaer waren te Ghent vele Ingelschen ghevanghen in 's Gravensteen.
 Item, in dit jaer was eene wapeninghe te Brugghe die langhe duerde.
 [Item, den xi Sporkele was by vonnisze van den hertoch Philips ghewesen alsdat die lieden van den Vryen sijn souden een vierde lit van Vlaenderen, te weten: Ghendt, Brugghe, Ypere ende 't Vrye. (K.M.)
 - In dit jaer was de pays van de lieden van Brugghe ghemaect in den Wal te Ghendt, ende in 't selve jaer den lesten January woy het cooren uter aerde. (Pr. Ar.^{B.})]
 Item, in dit jaer was eene wapeninghe te Ghent op Onse Vrouwendach in Septembre, die de heere ende wet gherne wederstaen hadden ten Calanderberghe, in welcke wapenin-

ghe bleef doot ghesleghen Ghyselbrecht Pateel, heuverdeken van de neeringhen te Ghent, in 't Scepenhuus van ghedeelte, by den viere staende in 't castelein cuekene.

Item, sy trocken voort ten Corenaerde ende van daer ter maert; zy banden aldaer ende zegden uten lande van Vlaenderen Jan Goetghebuer ende Jan Criekebeke, beede scepenen van der kuere, ende Ghyselbrecht Causse, Marten van Massemen, die voor Calis beval de tenten te vellene ende op te doene; want dese wapeninghe rees om dat men verweten hadde die van Ghent: hadden zy voor Calis niet ghevlogen, de prince hadde Calis ghewonnen.

[In dit jaer, curts naer Paesschen rees eene groote wapenynghe te Ghendt, de welcke de heeren van de wet hadden gheerne wederstaen op den Callanderberch, ende 't ghemeente track met zyne bannieren naer den Coorenaert, ende alsdan naer de Hoochpoorte; item, daer naer in 't Scepenhuus daer zy vonden Gyselbrecht Patteel ende den heuverdeken, ende sloughen doot, ende van daer trocken zy naer de maert. Ter maerct ghecomen zijnde coren zy drie capiteynen, te wetene: Mer Gillis de Grammen, Daneel Bruus ende Lievin de Cleerck, wevers, welcke capiteynen ghynghen van banieren tot banieren van de neerynghe, omme te wetene wie met heere ende wet op den Callanderberch ghesleghen hadden, omme te wederstane de zelve wapenynghe, ende worden gheaccuseert ende ghebannen Ghyselbrecht Causse, Marten van Massemen, dienaers van 's heeren weghe, Jan Goetghebuer, Jan Cricke, scepenen van der keure ende andere.(Pr. Ar.^{B.})

-..... Men seyde dat dien oproer gheschiede om dat men aan die van Ghendt verweet, dat sy de oorsake

waren, dat de hertoch Philips van Bourgonden moeste het beleg lichten van de stadt van Calis, die hy hadde beleghert door den raedt van die van Vlaenderen, waerdoor ghedoodt wert in dien oproer Ghyselbrecht Patheet, die deken was van de neeringhe van de stadt, hem verwytende, dat hy den eersten hadde gheweest die vertrocken was uyt het belegh van Calis. (K.M.)]

1437.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Heyndrick van der Camere.

Pieter Huribloc.

Mer Gillis van Grammene.

Pieter Solleberch.

Gheerem Borluut.

Jacob van den Hane.

Hoste van de Wale.

Lievin de Cleerck.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

Pieter Sersymoens.

Jacob van Ravenschoot.

Jan van Lembeke.

Roberecht van Meerendre.

Nicasis de Bels.

Lievin de Pottere.

Philips Sersanders.

Ywein van Vaernewijc.

Rogier Temmerman.

Race Colpaert.

Jan de Cooman.

Eloy Baert, over hem Gillis Meerenzone.

Pieter Pype.

Lievin Zoetamijs.

Claeys de Smet.

Jan de Coninc, op de Mude.

Christoffels de Grave.

Heynderie Boengaert.

Jooris van Melle.

Jacob Maes.

Lauwereyns van der Eecken.

Jan Solleberch.

Claeys Pehaert, over hem Geeraert de Brune.

Jan Kriekesteen.

Michiel van Zele.

Olivier Pouestrat.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jacob van den Hane.

Pieter van der Eeken.

Item, in dit jaer, ontrent Bamesse, rees eene groote wapeninge binnen Ghent, ende stelden hemlieden in partyen, de neiringhe van de Smeden met die hemlieden volchden, ende omme beters wille volchden hemlieden alle de andere neiringhen ende trocken van der maert ter Waelporten ute, ligghende op de Rietgracht, daer ontboden waren de Casselryen, ende binnen dier tijt waren sesse ghesellen onthooft zonder wet ofte vonnesse.

Item, van daer trac men tot Erdenburch daer zeker personen onthooft waren, ende in 't wederkeeren rees tusschen de Casselrye ende die van Ghent een groot remoer zoo datter eenen grooten quantenteit doot bleef ende vele ghequetst; dit gebeurde t' Eekeloo.

[In dit jaer was eene wapenynghe te Ghendt tusschen die van Brugghe ende die van Sluus omme sommich gheschil dat tusschen hemlieden was, ende die van Ghendt trocken ute up eenen sondach ende ghynghen ligghen te Mariekercke ende van daer trocken zy t' Erdenburch; ende als zy xv daghen t' Erdenburch gheleghen hadden, ende by hemlieden hadden diversche persoonen van Brugghe ghevangkanen, zoo zauden zy upbreken ende lieten de ghevanghene gaen, binnen welcken tyde quamen uit Brugghe Willem de Ketelere, Clays Boye, elc met eenen cnape, ende brochten eenen brief an Pieter Sersymoens, de welcke den brief overlas in de presentie van veel notable mannen, ende ghelesen zijnde 's avonts met lichte, waren de voornoemde persoonen ghebracht up een schavaut ende aldaer onthooft. Daer naer trocken zy naer Eecloo; daer zijnde reesser een ghevecht onder de weverie, ende rees een wapenynghe daer de casselrien vromelick uit quamen ende schoten doot Jacob Cames, vry

schipmakere ende brauwere, en doen quamen zy naer huus.

Op dezen tijt reysden de scepenen ende de neerynghen naer Brugghe, den xx July, ende die van Ghent raden die van Brugghe dat zy lichten sauden huerlieder syegneur die lagh voor Sluus, dwelcke zy deden. Die van Ghendt baden die van Brugghe dat zy zauden willen pays maken metten prinche, omme dat de coopmanschepe sauden moghen ganck hebben binnen Vlaenderen, ende die van Brugghe begheerden t' hebben haerlieder privilegie, die zy hadden voer hemlieden jeghen die van Sluus, ende die van den Vryen, dwelck de Bruggelinghen vulquamen.

Dit privilegie oversien hebbende gaven die van Sluus en 't Vrye onghelijck, ende trocken daer omme by den prinche, ende baden hem dat hy 't lant van Vlaenderen saude willen paysieren ende in coopmanschepe stellen, vry varen ende vry keren.

Op dezen tijt de prinche stelde veel capiteynen ende mannen uut Picardien, omme die van Brugghe te belettene huerlieder vitaelge, dwelcke die van Ghendt gheware werdende, ontboden die van Ypere ende andtworden 't selve jeghens den prinche, segghende, dat van gheenen noode en was vremt volck te nemene omme dlandt te regiere; ende de prinche schiet van zijnder opinie. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in 't selve jaer soo was groot ghevecht te Brugghe daer de heere van Lelyadam bleef, ende die van Brugghe stonden ter maert van Sente Bertholomeus-daghe tot Sente Donaes-daghe, welcke was vij weken ende iij daghen, dat sy niet gevrocht en hadden, sonder backers, brauwers, vleeschauwers, viscoopers, enz. (K.M.)]

Item, in dit jaer was groot ghevecht te Brugghe, daer de

grave Philips moeste op de Vrydachmaert vlien weder ter poorten ute met cleenen ghetalle van volcke, ende ontvloot met grooten ghelucke, ende daer bleef doot de heere van Lelyadam voor Ste Juliaenscapelle, ende was een vroom capitein. Hy hadde drye waerf Parijs ghewonnen, ende die van Brugghe en wisten anders niet dan dat de keyser op Hollant was; dit ghebuerde woensdach in de Syncxen-daghe, daer de grave Philips quam ter Bouveryepoorte inne, 's achternoens ten iij ueren, ende waende also Brugghe vechtender hant te winnene ende inne te nemene; maer hy moeste vlien naer de poorte die ghesloten was, ende zy wert open ghedaen ende ghesmeten; dat dede doen Jacob van Ardoeye, hooftman van de schabelotters, ende de zelve was te Brugghe omme de zelve cause onthooft.

[In dit jaer was't eenen dieren tijdt dat men het mudde coorens cochte zes ponden grooten, dat was elc halstre x sch. gr., ende de backers en wilden niet backen, zoo dat scepenen de neerynghe open stelden, ende dat elc backen saude die wilde. (Pr. Ar.^{B.})

-In dit jaer t' Alder-heleghenmesse maechte de grave van Vlaenderen pays metten Oosterlyngen, ende den zelven pays seghelden de vier leden 's lants. (Pr. Ar.^{B.})

-In dit zelve jaer den xxvij^{en} van Juny gaf hertoghe Philips de stede van Ghendt privilegie, ter causen van 't ontschaecken van jonghe dochters. (Pr. Ar.^{B.}).

1438.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Pieter Sersymoens.

Jacob van den Hane.

Jooris Goethals.

Martin van Eertbuer.

Simoen Borluut.

Jan Hueribloc.

Lodewijck Dhamere.

Jan Bogaert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Hector van Vuerhaute.

Jan van Vaernewijc, heere van Exaerde.

Jacob van den Hane.

Gregorius Goethals.

Pieter Beys.

Jacob van der Hoersele.

Claeys van Hoedavelde.

Simoen Borluut.

Geeraert van Maldeghem.¹

Martin Hurtebuuc.

Joos Baelget.²

Pieter Goedghebuer.

Jooris van den Moere.

Matheus Tsuul.

Lodewijc Dhamere.

Jan Bogaert.

Jan Boone.

Jan Mannins.

Heynric de Jaghere.

Jan Heuribloc.

Willem Lippens.

Jan de Jonghe.

Thomaes Brunine.

Jacob van den Damme.

Jan van den Poele.

Jacob de Raet, Henricx sone.

Heuverdekenen.

Deken van de Weverie.

Jacob van den Hane, d'aude.

Pieter van der Eeke.

Item, in dit jaer was 't grooten dieren tijt van coorne.

[- Item, in 't selve jaer, den x Lauwe, waren ghecoren xiij notable personen, dewelcke souden trekken t'Atrecht tot den prince, hertoghe Philips, ende mevrouwe de prinsesse, omme te tracterene ende peys te maken tusschen onsen prince ende de stede van Brugghe. (K.M.)]

- Item, in dit jaer was dat consilium gehouden van Basel, ende heeft gheduerert thien jaer. (K.M.)]

Item, in dit jaer deden die van Vlaenderen zo vele an de

1 Gheeraert van Maldegem, over hem Lievin de Cleere. S.B.

2 Joos Bailliet. S.B.

Oosterlingen, dat men midts den prince ende de zyne zo vele tracteerde omme paeys van ougstmaent tot Sente Michielsdaghe, ende doen wert de paeys gemaect tusschen de Oosterlingen ende den prince, metgaders zyne landen van Vlaenderen.

1439.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan van Vaernewijc.

Jooris Goethals.

Pieter Sersymoens.

Pieter Solleberch.

Nicasis de Bels.

Geerom Borluut.

Pieter Pype.

Eloy Baert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

Mer Adriaen Vilain, rudder, heere van Ste Stevin van Liedekerke.

Jans te Steene, vooght van Temsche,
erfachtich scoutheete ende colateur van
Assenede-ambacht.

Jan Goedghebuer.

Lambrecht Bosschaert.

Philips van der Meersch.

Lievin Sturtewaghen.

Jan de Grave.

Jacob de Suttere.

Pieter Weytiers.

Gyselbrecht Utenuove.

Daneel van Vaernewijc.

Jan de Cupere.

Geeraert van der Beke.

Rogier Everwijn.

Lievin de Jaghere.

Jan de Bels, Nicasis zone.

Collaert van op den Bosch.

Jan Wouters.

Lievin van der Pale.

Jan Crieckersteen.

Segher Bollaert.

Arent van der Crucen.

Jacob Lammens.

Jan Cricke.

Jacob de Saghore, f^s Arends.

Race Colpaert, over hem Jan van Leyns,
f^s Gelnoets.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jacob van den Hane, d'oude.

Pieter van der Eeken, d'oude.

Item, in dit jaer was te Ghent eene groote sterfte.

Item, in dit jaer was te Ghent 't groote scietspel van den voetbooghe; de incomste was sondach v^e Wedemaent; daer quamen lvijj steden omme looten. Daer wan den opperprijs die van Berghene Sente Winnocx vj selveren kannen, den naerprijs die van Vuerne, ende den derden prijs die van Brugghe.

[Item, in dit jaer was te Ghent een rijckelijck schietspel van den voetboghen van den auden guldene, ende 't begon den v^e Wedemaent; ende daer quamen lvijj steden loten ten selven spele. Die van Berghen (op den Soom. Pr. Ar.^{B.}) wonnen den opperprijs; die van Vuerne den naprijs, ende die van Brugghe den derden prijs. Ende daer waren noch dry prysen te winnene metten dry cursten maten; den opperprijs van dien hadden die van Curterijcke, den ij die van Haet in Henegauwe, ende den derden die van Liere in Brabant. Item, van meest witten te schieten, hadden die van Berghen in Henegauw eene schoone selveren canne; ende van incommen van buyten ende van binnen 's landts schoonste incomen, hadden die van Audenaerde oock twee schoone kannen. Item, andere twee prysen van voirst te lande ende te water hadden die van Ludeke, ende die van Amiens al even veele, mits dat men niet ghesien en conste (midts dat men niet ghejugieren en conste wie verst was. Pr. Ar.^{B.}); den anderen prijs hadden die van Leuven in Brabant. Item, van schoonste staal te haudene die van Brussele, ende den naprijs die van Doornijcke, ende die van Antwerpen ghelyck begift. (K.M.)]

Item, in dit voornoemde jaer, xxvj Wedemaent, quam de cardenael van Inghelant te Calis met xxix scepen, met hem de

aertsbisscop van Jorc (Yorck), de bisscop van Norewijc, ende de hertoghe van Nortvort ende van Oppenvoort, de hertoge van Orliens die in Inghelant xxiiij jaren vanghenesse ghehauden hadde.

Dese cardenael quam omme metten Franchoysen te tracteren van paeise tusschen Vranckerijcke, Inghelant ende Vlaenderen, als waer by dat de coopman mochte vry varen, gaen ende keeren.

[In dit jaer hielp hertoghe Philips van Bourgoygnen lossen ute vanghenesse den hertoghe van Orliens, die xxiiij jaren min een maendt ghevanghen gelegen hadde in Inghelant, ende den xvij van November in 't zelve jaer traude de hertoghe van Orliens binnen der stede van Ste Omaers, de dochter van den hertoghe van Cleven, daer hertoghe Philips oom van was. (Pr. Ar.^{B.})]

- Den ix Novembris was de camere van den rade te Curtrijcke..... Waren vernieuwt de officiers van der zelver camere, te wetene: Meester Ghoossin Savagie, doctor in de rechten, was president gestelt, ende hadde 's daechs iii sc. ivi d.; Mer Claeys Utenhove, rudder, en Hector van Vuerhaute, eschuwier, elck ii sc. viii gr. 's daechs, en alle d'andere heeren tot 9 toe hadden elck alle daghen ii sc. gr. Item, Joos van den Brande was notaris ende ontfangher van den explote, ende meester Jan Wielant greffier. (Pr. Ar.^{A.})

- Ordonnantie dat men gheene pachters ofte tollenaers elders toespreken en mach ter causen van den tolle of pachte, die zy van 's princhen weghe hauden, dan in den grooten raet, in 't hof te Rijsselse, ofte by den ontfangher generael. (Pr. Ar.^{B.})]

1440.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Boudijn de Vos, ruddere.

Jan van Sycleer.

Hoste de Grutere.

Jan van den Hane.

Jan van den Huusse.

Jan van Bugghenhaut.

Geeraert van Hoorebeke.¹Christoffel de Grutere.²*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Mer Jan Vilain, ruddere.

Mer Gillis van Grammen, ruddere.

Gelnoet van Leyns.

Lievin van den Hecke.

Jacob Eeckaert.

Jan de Jonghe.

Philips Sersanders.

Pieter Pype.

Jan van den Damme.

Geeraert Bekaert.

Jacob van Melle.

Geeraert de Pape.

Christoffels Triest.

Gillis Haghelin.³

Pieter de Rijcke.

Jan van Severen.

Joos Pijl.

Jooris de Coeman.⁴

Lauwereyns van der Eecken.

Jacob Bolloc.

Jan Hudgebout.

Lievin Utendale.

Pieter Goedghebuer.

Hughe Goethals.

Claeys de Smet.

Jan de Raet, f^s Hendricx.*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Jan van Sycleer.

Jan van den Hane.

Item, in dit jaer was Sente Michiels turre te Ghent beghonnen maken, viij daghen na Ste Pieters- ende Pauwelsdach.

2 Christoffel de Grave. S.B.

1 Geeraert van der Eecke. S.B.

3 Gillis Haghelin. S.B.

4 Joris de Coopman. S.B.

[Mer Colaert van Commene, souverain van Vlaenderen ende scepenen, leyde den
1^{en} steen van Ste Michielskercke. (G.)

- In dit jaer op de octave van Ste Pieters ende Ste Pauwels, zoo was, by mer Coolaert van Comene, souverain van Vlaenderen, raedt ons gheduchts heere, ende by scepenen van beede bancken ende by bede der dekenen, ghedaen legghen het fundament van Sente Michielskercke daer nu de turre staet. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer wert opgherecht de confrerie van St Jooris van het groot spel van den voetboghen, in welck compareerden 58 edellieden uytlanders van de stadt, ende die van Duunckerke waren de eerste, ende die van Liedekerke de leste, ende die van Berghen-op-Soom hadden den grootsten prijs. (K.M.)]

Item, in dit jaer was uit Vlaenderen gebannen Ydier de Dryvere vijftich jaer, ende was hoochbailliu van Ghent.

Item, op den xj Decembris, sondachs na de noene, quam de hertoghe Philips van Borgondien uit der stede van Damme naer Brugghe, ende de paeys was ghemaect tusschen den prince ende die van Brugghe van den gescille dat langhe geduert hadde omme daer zyne intreye te doene; ende met hem quam de hertoghe van Orlyens neffens zijnder zyde uit Ingelant commende, de grave van Stampes ende van Nyvers met anderen groten heeren in getalle.

Item, de prince quam op een breet velt tusschen Male ende Brugghe, omrent een quartier van eender myle van Brugghe; daer vant mijnheere de prince de processie staende, ende daer was de obedientie ghedaen by die van Brugghe van der doot van den heere van Lelyadam, ende daer was met luder stemme gheroupen: Noe! Noe!

Item, in dit voornoemde jaer, naer 't seryven van Joannes Carion, was eerstwaerf de prente ghevonden ende opghe-

resen te Ments, in Duutslant, in 't voornoemde jaer viertich.

[Item, in dit jaer was aldereerst ghevonden de conste van boucken te druckene, aldereerst te Mentz in Duitsland. (Pr. Ar.^{A.})

- Item, in 't selve jaer stierf de keyser Albertus te Weenen, ende was den 11 van dien naem, ende was den xxxvi duytschen keyser. (K.M.)

- In dit jaer, in den vastenen, wart ghecoren hertoghe Frederick van Oostenrijcke keysere, ende was doe aut xxvi jaren, ende regnierde tot der aude van xl. (Pr. Ar.^{B.})]

1441.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Reynaert de Visch.

Pieter Beys.

Gheloit Haesbijt.

Heindrick van Upstaele.¹

Eloy de Vroede.

Jan Goetghebuer.

Willem Quilliette.

Bauwin de Poortere.²

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Geeraert van Ghistele.

Jan Alaerds, gezeit Pertseval.

Jan van Sycleer.

Robrecht van Meerendre.

Arent de Brune.

Gillis van den Vivere.

Inghelram Hauweel.

Matheus Tsuul.

Roegier Temmerman.

Jacob Utendale.

Jan de Cooman.

Martin Hurtebuuc.

Stevin van Formelis.

Joos Triest, f^s Joos.

Jacob de Suttere.

Jan Bruunbaert.

Pieter Caelberch.

Jan van den Poele.

Jan van Bugghenhout.

Pieter de Pape.

1 Heynric van den Upstalle. S.B.

2 Baudin de Pratere. S.B.

Heynric de Jaghere.	Jan Wandelaert.
Segher van Diepenbeke, over hem Lodewijc Steemaer, f ^s Lodewijcx.	Jan van der Swalmen.
	Lievin van der Stichelen.
Michiel van Sele.	

<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>

Jan van Sycleer.	Jan van den Hane.

Item, in dit jaer was de wercklocke op 't Beelfroot gehangen.
 [....Daer mede dat volck te wercke gaet by Pieter Beys, tresorier deser stede van Ghendt, ende wert ghenaemt Lectolf als men die doopte, ende wert gheluyt den eersten keer den 6 van Ougste. (K.M.)]

Item, in dit jaer was 't cappitele van de minnebroeders te Brusele.

1442.

<i>'s Heeren kiesers.</i>	<i>Der stede kiesers.</i>

Mer Gillis van Grammez, ruddere.	Lievin van der Pale.
Jan Utenuove, watergrave.	Pieter Hueriblocq.
Mer Jooris Smul, ¹ ruddere.	Pieter Goetghebuer.
Hoste de Grutere.	Jan de Muunck.

<i>Schepenen van der Kuere.</i>	<i>Schepenen van Ghedelee.</i>

Jooris Utenuove.	Mer Claeys Triest, ruddere.
Jacob van den Hane.	Jacob Goethals.
Jan Moraen.	Gheeraert de Pape.
Claeys van der Sickelen.	Jan Utenuove. ²
Segher Bollaert.	Jan Geeraerts ³

1 Meester Jooris Tsuul. S.B.

2 Jan Utenuove, f^s Symoens. S.B.

3 Jacob Gheeraert. S.B.

Gyselbrecht Damman.	Jan de Coninc, op de Mude.
Jan van Huusen, f ^s Jans.	Jan van Hoedavelde, f ^s Claeys.
Lievin Utendale.	Simoen Boele.
Rache van Hijssche.	Jan van Luevene, an S ^{te} Jacobs kerckhof.
Jooris de Cooman.	
Gheerolf van der Haghe.	Jan de Hoghe, f ^s Pieters.
Jacob Goedghebuer, f ^s Daneels.	Willem van der Craeyen.
Segher Haeuwe.	Heynric de Wale.
	Michiel de Buusere.

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Pieter Beys.	Jan Goetghebuer.

Item, in dit jaer was Frederic keyzer ghecroont tot Aken.

[....Ende was hertoghe van Oostenrijck ende regierde liijj jaeren. (K.M.)

....Dewelcke was, eer hy keyzer gecroont was, met open banieren ondanckx den heydenen te Jerusalem; ende voerde met hem uyt Jerusalem vijftich van de rijckste poorters ofte inwoonende van Jerusalem, welcke gevangenen hy met hem bracht, ende te lande comen sijnde, schoncse diversche heeren, als den coninck van Vranckerijck, den conink van Inghelant, ende zond er twee den hertogh Philips van Bourgoignen, dewelcke hy dede bewaren, den eenen t'Sente Baefs, in 't clooster, by Ghent, ende den andere te St. Pieters, nevens Ghent, ende starf in 't jaer xcviij. (K.M.)

- ...Ende die t'Sente Pieters lach hadde een goet leven, ende licht begraven in den pandt. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer wart Frederick van dien name t' Aken gecroont, ende het wart dien wintere een gheschuwde vorste zoo sterck dat de visschen vervrosten. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer was 't groote scietspel te Brussele van den cruusboghe.

[In dit jaer wert opgherecht het groot spel van den voetboghen tot Brussel, ende vertrocken derwaerts van Ghendt 62 edellieden, alwaer sy den prijs haelden die den schoonsten was, maer die van Audenaerde hadden den grooten prijs. (Pr. Ar.^B)]

1443.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Baudewijn de Grutere.

Mer Gillis Pappal.

Mer Monfrant Alaert.

Jan Goetghebuer.

Cornelis de Jaghere.

Jacob de Suttore.

Guyoot van Seclijn.

Lievin van Overackere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Mer Boudijn de Vos, ruddere.

Claeys van Hoedeveldde.

Pieter Beys.

Jan Leyns, d'oude.

Jan van den Damme.

Willem Lippens.

Jacob Utenuove.

Daneel Sersanders.

Simoen van Aersele.

Pieter de Pape.

Pieter de Rijcke.

Jacob Bolloc.

Jan Clozman.

Joos de Beste.¹

Heynric Meyeraert.

Pieter Mortier.

Pieter Goetgebuer.

Jacob van Ertbuer.

Gillis Meerezone.

Willem de Vriese.

Lievin van Leyns, f^s Gelnoets.

Joris Drabbe.

Lievin Sneervoet, f^s Jacobs.

Collaert Eecman.

Jan van den Dale, J^s Jans.

Jan van Wanzele.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Pieter Hueribloc.

Gheeraert van Maldeghem.

Item, in dit jaer was Luxenborch gewonnen.

1 Joos Best. S.B.

In dit jaer was 't stathuus te Brussele gemeerdert.

[In dit jaer xluij, zo waren binnen deser stede twee commissien van commissarisen, danof de eerste by den zelven commissarisen ter contemplatie van den edelen heere van Estampes gherenunchieert was, nietteghenstaende dat de letste commissie by expresse niet en revocierde ofte te nieuten en dede de eerste. Ende mijnheere van Croisilles die ghesubdelegeert was van minen heere van Estampes was ghedestitueert ende niet ontfanghen als commissaris, omme dat hy principalic ende by expresse niet en stont in de commissie van minen heere den grave, alzoo 't schuldich was te zyne, naer d'uutwysen van den privilegie. (S.B.)

- Item, in dit selve jaer op den iij Meye viel seer veel groote sneeuw, ende op den ^{x^{sten}} dach van de voorseyde maent viel veel grooten hagel. (K.M.)]

1444.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jooris Utenhove.

Lievin van den Pale, Heuverdeken.

Philips van der Zype.

Pieter Hueribloc.

Meester Pieter Boudins.

Jacob van den Hane.

Joos Vierendeel.

Segher Bollaert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Mer Claeys Triest, ruddere.

Joris van den Moere, over hem meester Matheus Tsuul, over hem Joos Triest, f^s Joos.

Jan Goetghebuer.

Jacob de Suttore.

Jan van Sycleer.

Lauwereis van der Eecke.

Mer Jooris Tsuul.

Christiaen van der Gracht.

Pieter Weytiers.

Rogier Temmerman.

Joos Pijl.

Heynric de Muenc.

Mer Martin van Ghent.

Jan de Cooman.

Jacob Meyeraert, f ^s Vincents.	Jan van der Scaghe, f ^s Jans.
Roberecht van Meerendre.	Jan van Buggenhout.
Rogier Everwijn.	Willem de Pottier. ¹
Philips de Jaghere.	Geeraert Bekaert.
Jan Papal.	Mathijs Reyns.
	Jacob Everaert.
	Jan de Raet, f ^s Heyndricx.

Heuverdekenen. *Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc.	Geeraert van Maldeghem.

Item, in dit jaer was te Brussele een groot schiet spel van den voetboghe.
 [In dit jaer was Mer Bauwin de Vos, ruddere, ontfanghen als hoochbailliu deser stede up vijf letteren van non prejudicien, niet jeghenstaende dat hy ende zijn grootheere van zijns moederlicke zyde poorters waren binnen Ghendt; ende up ghelycke conditie wart Jan Fraut ontfanghen in 't zelve jaer onderbailliu, al was 't dat hy en zijn vadere waren van den leden van de weverie. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer waren vijf voorschepenen van Ghedelee, te weten: Joris van de Moere, Claeys van Hoedavelde, meester Matheus Tsuul, Joos Triest, f^s Joos, Philips Sersanders. (K.M.)

- Item, in dit jaer omtrent half Maerte cocht men te Valenchijn een rasiere coorens om ses groote, eenen stoop wijn dry groote, een hondert natten harinck, ende een hondert droghen harinck, elck hondert om vijf groote, ende xxv witte brooden een groote. (K.M.)

- In dit jaer was de conynck Ladislaus van Ungarien

1 Willem Portier. S.B.

met veele kerstenen by Varna versleghen van Amarius (Amurat) den viij^e turxsche keyser. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer wart de conynck van Polen, ende de eerweerdighe cardinael Julianus ghevanghen van den Turck, daer sy qualick ghetracteert waren; want de Turck dede den conynck van Polen onthoofden, ende zijn hooft dede hy voeren al Turckien duere, ter schande ende oneere van de Kerstenen. (Pr. Ar.^{B.})]

1445.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Pieter Sersymoens.

Mer Gillis Pappal.

Meester Monfrant Alaerts.

Meester Jan van Loo.

Simoen Rijm.

Christoffels de Grave.

Pieter Beys.

Geeraert Goetghebuer.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Jan van der Zype.

Philips Sersanders.

Lievin van der Pale.

Arent de Brune.

Jacob van den Hane.

Jan Moraen.

Stevin van Formelis.

Jan van der Scaghe, d'oude.

Jacob Wandelaert.

Jan Godeveerts.

Segher Bollaert.

Jan Vlieghe.

Jan van Huusse.

Ghuwy van Seclijn.

Willem Valcke.

Pieter Mortier.

Jacob Goetghebuer.

Michiel de Conincxdonc.

Pieter Zoetaert.

Jans Leyns, f^s Jans.

Jooris de Coopman.¹

Simoen van Sycleer.

Simoen Lachengnoen.

Jan de Vos, f^s Lievins.²

¹ Jooris de Cooman. S.B.

² Jan de Vos, f^s Willems. S.B.

Christoffels Pijchout, over hem Jan van Segher Haeuwe.
den Denne.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Lievin de Pape.

Pieter de Rijcke.

Item, in dit voornoemde jaer xiiiij^cxlv hilt de grave Philips van Borgondien zyne feeste van Sente Andries te Ghent, in Sente Janskercke, ende dat van den Gulden Vliese.

[In dit jaer wert te Ghendt ghehouden het capitell ende feest van 't edel orden van 't Gulden Vlies, in het welcke assisteerden vele edele ridders ende heeren, onder anderen eenen ridder van Sicilien ghenaemt mher Jan Boniface, de welcke hadde ter eeren van de selve feeste inghestelt een tournoyspel, in het welcke hy beroepen hadde den cloecksten ridder van Vlaenderen, welck tournoyspel ghehouden wert op de groote merct, ghenaemt de Vrydachmert, in het welcke hem presenteerde mher Jacques de Lalain, om te vechten teghen den voornoemden mher Jan Boniface, ende wert dit tournoyspel ghehouden door de voornoemde ridders. (K.M.)]

- In 't selve jaer wert ghevisiteert ende ghedeclareert besmet te sijn van de melaetsheyt Christoffel Pijchout, derthienden schepenen van der Kuere, waerom in syne plaatse ghestelt wert Jan van den Denne. (K.M.)]

Item, in dit jaer was eenen grooten brant te Luevene.

Item, in dit voornoemde jaer was te Ghent op de Vridachmaert eenen grooten camp ghedaen ende eene feest van wapenen, tusschen eenen rudder uit Sicylien ghenaempt Syre Jehan de Boniface, ende d'ander was Jacob de Lalain, die dan rudder ghesleghen was van den grave Philips op de zelve maert, ende hadden elckanderen beroupen.

[Ydier de Droomere, onderbailliu van Ghendt, was

ghecondempneert vergheffenesse te biddene Adriaen van Schauenberghe, presbitere voor 't ghecondempneert van zeker voyagie, duere dat hy de voornoemde presbitere zeer gheinjurieert hadde; hier af appelleerde de voornoemde bailliu ende met hem de procureur-generael, ende de presbitere was doen ghewesen den bailliu vergheffenesse te biddene zonder meer. Actum xijij July. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer was de drake op 't Beelfroot aghedaen, ende binnen xijij daghen weder opghestelt al nieuwe ende schoone verghult.

1446.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Claeys Triest, ruddere.

Pieter Hueribloc.

Meester Pieter Boudins.

Jan van Sycleer.

Hector uten Swane, f^s Hectors.

Jacob van Hoerzele.

Jacob Bolloc.

Lauwereins van der Eecken.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Jooris Utenhove.

Pieter Sersymoens.

Christoffels de Grave.

Jan Hudsebaut.

Pieter Beys.

Claeys Rommele.

Daneel Sersanders.

Jan van der Scaghe, f^s Jans.

Lievin de Clerc, in den Winthond.

Jacob de Saghere, f^s Arents.

Jacob van Melle.

Lodewijc de Hamer.

Lubrecht de Stoppeleere.

Cornelis de Jaghere.

Heynric de Jaghere.

Jan van Tempelberghe.

Claeys de Smet.

Lievin Utendale.

Gheeraert Goetghebuer.

Gillis Meerezone.

Lievin de Bels.¹

1 Heynric de Bels. S.B.

Joos Lammens.

Jan de Groottheere.

Jan de Meestere.

Jacob van Everghem.

Michiel de Busere.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Lievin de Pape.

Pieter de Rijcke.

Item, in dit jaer, den xxvij^e dach van Hooymaent, overleet de dochter van den coninc van Vranckerijcke, die men hiet *le byn gomerche*, dewelcke ghetraut hadde den hertoghe Caerle, Philips zone, in de stede van Brusеле.

[Op den xxxvij^e July so overleet deser werelt, binnen der stede van Rijsselle, de dochter van den coninck van Vranckerijcke, te weten: de ghesellenede van den grave van Charloos, zone van den hertoghe van Bourgoyen ende grave van Vlaenderen.

(Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer starf de paus Eugenius.

[Item, in dit jaer op den palmsondach, den 10 van April, ghebeurde eenen grooten swaren storm van winde, haghel, sneeuw ende reghen, die groote schade dede in Hollant, Zeelant, Vrieslant, Brabant ende in Vlaenderen aen kercken, torens, huysen ende boomen, daeraf oock veel menschen ende beesten storven. (K.M.)

- Item, in dit jaer waren by der weth van Ghendt ghebannen twee heeren van den rade, te weten: Mr Jooris Suul en Mr Lodewijck van Aerderijck (ende Joanna van den Driessche, huerlieder zustere (Pr. Ar.^{B.}), elk L jaren, om sekere saken, die sylleden deden den insetenen van der stede van Geersberghe, met Jan van den Driessche, deurwaerder. (K.M.)]

1447.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan Utenuove, watergrave.
 Meester Monfrant Alaerts.
 Stevin van Formelis.
 Jacob de Latre.

Jan van Husse.
 Lievin van der Pale.
 Pieter de Rijcke.
 Zegher Bollaert.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Mer Claeys Triest, ruddere.
 Pieter Hueribloc.
 Jan Goetghebuer.
 Stevin van Liedekerke.
 Gyselbrecht Damman.
 Arend de Brune.
 Joos van der Muelene, f^s Pieters.

Jacob Utenuove.
 Jan de Cooman.
 Philips van Loo.
 Jan van Hoedavelde, f^s Claeys.
 Willem de Pottier.
 Zegher Hauwe.²
 Roeland van Wedergrate.
 Jan de Coninc, op de Mude.

Rogier Temmerman.
 Jan van den Damme.
 Heynric Goethals.
 Jan Bels, Nicasis zone.
 Gillis van der Zwalmen.¹
 Pieter de Grave.

Lauwereins Dullaert.
 Pieter Bloeme.
 Jan de Zaghore, in de Cammerstraet.
 Jan de Raet³, f^s Heinricx.
 Martin Seys.⁴

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Daneel Sersanders.

Jacob van den Hane.

² Zegher Hawe. S.B.³ Jan de Kaet, f^s Heynricx. S.B.¹ Gillis van Zwalmen. S.B.⁴ Martin Sey. S.B.

Item, in dit jaer was beleit de edele joncheere van Cleven binnen Soust, van den bisscop van Cuelene.

[Item, in dit jaer, den vi van Maerte, overleet hier binnen der stede van Ghent, in 't clooster van Ste. Claren bachten

der vryndachmaert, suster Colette, die seer heyligh gheleeft hadde. (K.M.)

- Item, in dit jaer was overdeken Daneel Sersanders, out cleercooper, ende deken van de Weverye Pieter de Rijcke. (K.M.)

- Item, dese Daneel Sersanders nam t'houwelijcke jonckvraue Margarite Jacdorens, ende trauwde den xx April na Paesschen. - Item, in hare bruyloft quam eerst in ghereeden ghelde: een hondert liij ponden xij schellynghen grooten, in juweelen ende silveren schalen: hondert ende dry-en tveertich marcq; de neeringhen in schalen lxxv marcq; ende boven die deden de dekenen gheven uyt jonste xxij schalen, bovendien dat de vrienden ende maghen gaven, xvijj marcq, comt t'samen in silver ij^elij marcq; de schalen van de xxij wegheen elck een marcq. (K.M.)]

1448.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Joncheer Martin Vylain.

Daneel Sersanders.

Meester Jooris de Bul.

Lievin Sneevoot.

Jan van der Moere, f^s Jacobs.

Laureins van der Eecken.

Pieter Beys.

Lievin van Overackere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Philips Sersanders.

Jacob van Raveschoot.

Pieter de Rijcke.

Jacob de Zuttere.

Lievin de Pottere.

Lievin de Jaghere.

Claeys van der Zickelen.

Lievin Zoetamijs.

Zegher Bollaert.

Jacob van Eertbuer.

Gillis Sneevoot.

Jan Leyns, f^s Jans.

Guwy de Scoutheete.

Boudijn Rijm.

Jooris de Cooman.

Cornelis van den Hoorne.

Jacob van Wymersch.	Jan Bruunbaert.
Jacob Goetghebuer.	Zegher Bolloc.
Jacob van Everghem.	Willem de Vriese.
Michiel de Busere.	Gillis de Groote, blauwere.
Claeys de Tolleneere.	Jan van der Swalmen.

Heuverdekenen. *Deken van de Weverie.*

Daneel Sersanders. Jacob van den Hane.

Item, in dit jaer overleet de hertoghe van Cleve.
 Item, in dit jaer was 't groote aertbevinghe op Sente Joorisdach.
 Item, in dit jaer was 't groten brant te Brusеле, buuten de poorte ghenaempt
 Verlooren-cost.
 [Item, van dese kiesers ghebeurde in 't jaer hiernaer in 't schependom van Joos
 Triest, f^s Joos:

Notable personen, van hoogher namen,
 Gheautoriseert om vernieuwen de weth,
 Committeert discretelijck, naer 't betamen,
 Persoonen van eeran uyt elck let,
 Omme privilege, suyver ende net
 T'onderhoudene en 's princhen heerlijckhede.
 Overdenckt alle saken hoe ende beth
 Om alle dinch vought, in eendrachtichede;
 Spiegelt u hier aan, soo heb dy vrede. (K.M.)

- In dit jaer begheerde hertoghe Philips van elcken sacke sauts xvij gr. up dlandt, dwelck hem die van Ghendt ontseyden. (Pr. Ar.^{B.})
- Hector Plas en Adriaensson waren brocht in vierschare, daer de bailliu hemlieden anseyde dat zy hadden helpen ontschaecken een vrouwepersoon, daer hulpe af gheroupen was, heesschende hemlieden beyden huerlieder lijf,

ende dat by trecken van zwaerde ofte zulx, als scepenen daertoe ordonneren sauden; scepenen ghehoort hebbende den heesch van den bailliu ende de defentie die Gillis de Cleerck, saelmakere, daerop dede, wesen de voornoemde persoonen onthooft te werden up de Hooftbrugghe, daer beede de dekenen met huerlieder zweertdraghers ghynghen; dit ontschaeck ghebuerde in Vierambachten, ende die heur ontschaeck deden liepen wech. (Pr. Ar.^B)]

1449.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan van Leeuwerghem, bastaerd.

Mer Gillis Papal.

Jan van Liekerke.

Jacob van den Hane.

Mer Jan Rijm.

Lievin de Vriese.

Lodewijc Steemaer.

Jan Goetghebuer.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Joos Triest, f^s Joos.

Jan van der Zype.

Daneel Sersanders.

Lauwereins van der Eecke.

Christoffels de Grave.

Jacob de Scepene, f^s Jacops.

Lievin van der Pale.

Geeraerd van Massemen, f^s mer Daneels.

Lievin Sneivoet.

Lievin de Bels.

Jan de Cooman.

Daneel van den Bossche.

Jan van Huusse.¹

Lodewijc Rijm.

Geeraerd Bekaert.

Pieter de Pape.

Geeraerd Goetghebuer.

Joris Drabbe.

Jacob van Waes.

Jan van Luevene.

Jan Heindericx.

1 Jan van Huysse. S.B.

Oste van den Wale.	Jacob Artzone. ¹
Philips de Jaghere.	Jan de Raet, f ^s Heinricx.
	Lievin Minne.
<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>
Lievin de Pape.	Jan Goetghebuer.

Item, in dit jaer waren nieuwe kiesers ghecooren te Ghent, ende de wet verandert van 's heeren weghe, te wetene: mer Jan Rijm, Jan van Leeuwerghem, Jan van Lyekercke ende Lowijc Steemaer; van der stede weghe waren: mer Gillis Papal, Lievin de Vriese, Jacob van den Hane ende Jan Goetghebuer. Dese kiesers waren t' samen van Onser Vrouwenvrouw-avont, halfouge, ende was Donderdach tot Sondaechs daerna, eer dat zijs eens wierden van huerlieder kueze, ende dan gaven zy eerst scepene ute.

[Item, in dit jaer den xvij November dede hertogh Philips verbieden dat niemand de stede van Ghent obedieren soude. (K.M.)

- Item, den viij van Juny in dit jaer sont hertogh Philips binnen deser stede, te kennen ghevende 't bedroch dat Danneel Sersanders ende Lievin de Pottere ende Lievin Sneervoet voort hadden ghestelt; ende daer quamen dry ghesellen van pricnweghe om hunlieder beroete te maken, ende quamen op de savagaerde van den prince met beseghelde brieven, ende wilden hebben uyt deser stede dry persoonen om synen wille mede te doen, dewelcke waren: Danneel Sersanders, Lievin de Pottere ende Lievin Sneervoet voorseyt; maer het wert hunlieden ontseyt. (K.M.)

- Item, den x Maerte maakte de prince de wetten alsoo

1 Jacob Arends sone. S.B.

hem beliefde, ende op den selven dach was ghemaect pays tusschen den prince ende die van Ghendt, ende op den selven dach wert Geeraert van Gistele hoochbailliu van Ghent. (K.M.)

- Op Sente Katelynendach verboot de hertoghe Philips by zynen mandemente dat men die van Ghendt niet obedieren en zaude; den vj^{en} dach van Decembris quamen de dry ledens landts van Vlaenderen binnen Ghent, omme te visiterene de privilegien dezer stede, omme dat zy den pays gheerne ghemaect hadden tusschen den prinche ende den lieden van Ghent. Deze voornoemde scepenen van beede bancken waren verlaten den x^{en} Martii xiiiij^exlix, ende deze volghende quamen an. (Pr. Ar.^B)

- In dit jaer worden ghebannen als gheschil ghemaect hebbende tusschen den prinche ende die van Ghent, te weten: Pieter Beys, Pieter Huerebloc, Lievin van der Pale, Christoffels de Grave ende Vincent Huerebloc; deze twee waren contrarie den ambachte van de weverie. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer corts daerna waren by den prince hertoghe Philips verlaten beide de baillijs, viere des heeren cnapen ende de amman van Ghent, ende also bleef de stede van Ghent sonder baillijs ende dienaers tot dicendaechs den x^{en} in Maerte, anno xlix; doen waren de baillijs ende de dienaers weder gecommittert, ende waren 's navens van nieus weder uitgeroepen nieuwe scepenen, also men plecht t' elcken halfouaste, dese die hierna volghen, ende waren twee wetten op een jaer.

Item, in dit jaer was den eersten steen gheleit, op Sente Pieters-avont in Sporkele, van onsen jonghen prinche Chaerle van Chaerloeis t' Onser Vrauwen t' Schoete (Waerschoot).

Tweede schependom van 1449, uutgheroupen x^e Mey.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Symoen Borluut, d'oude.

Gillis Boudins.

Inghelram Hauweel.

Geeraerd van den Dyke.

Jan van Hoedeveld.

Meester Pieter Goetghebuer.

Fransoeys Baert.

Jan de Bels.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

Hector van Vuerhaute.

Jacob Utenuove.

Lievin van der Stichelen.

Lodewijc Dhamere.

Roberecht van Meerendre.

Race van Hijssche.

Pieter Sersymoens.

Jan Utenuove.¹

Rogier Everwijn.

Heynric de Muenc.

Jan de Coninc, op de Mude.

Heynric de Wale.

Roelant van Wedergrate.

Jan van den Moere.²

Jan de Vriese, tijcwevere.

Jan Goetghebuer.³

Lievin Utendale.

Willem Seyssone.⁴

Eloey van Pottelsberghe.

Jan Cloosterman.

Jan de Cupere.

Jan Arents.⁵

Jan van den Bossche, crudenier.

Jacob van der Muelene.

Gillis Tant.

Dieric van Scoenbrouck.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Lievin de Pape.

Jan Goetghebuer.

¹ F^s Symoens. S.B.² F^s Jacobs. S.B.³ F^s Gheeraerts. S.B.⁴ F^s Pieters. S.B.⁵ Jan Arents Mets. S.B.

1450.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Meester Willem de Zadeleere.

Jacob van Everghem.

Symoen Bette.

Lievin de Pape.

Claeys van der Zickelen.

Jacob de Smytere.

Jan Leyns, d'oude.

Jan de Looze.

Schepenen van der Kuere.

Mer Stevin van Liekerke, ruddere.

Arend de Brune.

Jan Papal.

Jacob van Ravenscoot.

Jan de Bels.¹

Geeraerd van den Dyke.

Joos van den Muelen.

Jan Leyns², de jonghe.

Jacob van Eertbuer.

Jan Lammins.

Jan van den Poele, scipmakere.

Pieter Lynezone.

Lievin de Meestere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Utenhove, f^s Jans.

Claeys Weytins.

Heynric de Jaghere.

Lievin Zoetamijs.

Lauwereins Dullaert.

Mer Pieter Goetghebuer.

Willem van der Camere.

Philips Kerssove.

Lievin van Hauwaert.

Jacob van Crombrugghe.

Pieter de Haze.

Gillis van der Stichelen.

Lievin van Caneghem.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Lievin de Vriese.

Jan Goetghebuer.

Item, in dit jaer begonste de orloghe tusschen den grave Philips ende der stede van Ghent, die men hiet de Gaversche Reyse.

Item, in dit jaer was de slach te Rupelmonde, daer vele volcx bleef an beede zyden; daer bleef mer Cornelis, de bastaert van grave Philips van Borgondien, versleghen in 't velt; er waren te Ghent gecooren drye hooftmannen: Mr Lievin Boone, Jan Willem's ende Everaert van Botelare.

¹ F^s Nicasis. S.B.

² Jan Lens. S.B.

Item, in dit jaer begeerde de grave Philips van die van Ghent, Brughe, Ypere metten Vrye in Vlaenderen, eene settinghe uppe 't saut, van elcken sacke uutvarende ende binnen den lande gesleten xvij grooten; dwelcke de vier ledien ontseyden den prince ende sonderlinge die van Ghent; hierom wert de prince zeer gram ende verstort op die van Ghent, ende absenteerde hem uit Vlaenderen. By toedoene ende inghevene van zynen rade, zoo wart hy versouckende veel poeinten op die van Ghent, segghende dat zy by quader ende onredelicker cause ende costumen contrarye haerlieder privelegien, ghelyc op de haechpoorters aen te nemene, waer inne dat 't let van der Weverye meest berucht was. De grave wilt dat dese poeinten gelaten worden, ende niet meer gheuseert; want 't es groot achterdeel omme den grave, noch en willet alsoo niet langer gedoogen; ende alsoo beghonste de groote deerliche oorloge te begane by den quadern inghevvers van den prince.

[Den ix turxsche keyser Mahumetus Magnus (Mahomet II) gonst te regneeren in dezen tijdt. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer vuer het vermaaken van de wet en sondt de prinche gheen commissarissen; maer de voorgaende wetten, te wetene: scepenen van beede bancken coren acht kiesers volghens de privilegie van den conynck Philips de Schoone; die ghecorene kiesers lagen op de soldre van Tsaterdachs op Onzer Vrauwen-avont tot 's anderdachs te thien uren van den avonde eer zy uitghelesen waren. (Pr. Ar.^{B.})

- Op Ste Niclaus-dach waren te Ghent ghesleutelt Jacob Meyeraert, Jacob de Coeman, ende Joos Pijl, duer dat zy gelt genomen hadden, zonder dweten van huerlieder medeghesellen in wette, van betalinghe, die zyliden helpen

geven over huerlieder potie als zy scepenen waren, in 't jaer xiiij^cxliijj. (Pr. Ar.^B)

- Item, in 't selve jaer op Onsen Vrouwendach halfougst, bleef de wet te Ghent vijf dagen te vermaaken, om dat men den overdeken elders wilde gestelt hebben dan naest den voorscepenen, daer hy behoorde, waeraf byna groot ongheval geschiet hadde, en hadde de hertoch Philips niet afgegaen, dies hy qualijck te vreden was op die van Ghent, ende sonderlinghe op Danneel Sersanders. (K.M.)]

Item, in dit jaer was te Roome djaer van gratien.

1451.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Joncheer Martin Vylain.

Jan Doedins.

Stevin van Fourmelis.

Robberecht van Meerendre.

Jan van der Moten.

Jeronimus Caubrake.

Jan Willebrant.

Jan de Coninc, op de Mude.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan Alaert, gheseyt Pertseval, over hem Claeys van der Zickelen.

Guy de Scoutheete.¹

Pieter Weytiers.

Adriaen Mulaert.

Lievin de Pape.

Jan van Vaernewijc, f^s Sanders.

Lauwereyns van der Eeken.

Willem de Pottier.²

Geeraerd van Massemen, f^s mer Daneels.

Lievin Arends.

Joos van Leyns³, t' Ste. Baefs, van Afsne.

Heynric de Wale.

Jacob Goetghebuer.

Jan Leyns, d'oude.

Lievin Minne.

Hubrecht de Stoppeleere.

1 Guy de Staute. S.B.

2 Willem Pottier. S.B.

3 Jan van Leyns, f^s Jans. S.B.

Daneel van den Bossche.	Jan de Looze.
Zeger Bollaert.	Jan Wandelaert. ²
Claeys de Tolleneere.	Pieter van den Haute.
Heynric de Muenc.	Jan de Zomere ³ , temmerman.
Mathijs Pechaert. ¹	
Jan van Meerendre, f ^s Willems.	

Heuverdekenen. *Deken van de Weverie.*

Lievin de Vriese.	Jan Goetghebuer.

Item, in dit jaer viel op de octave van Sent Jan grooten hagele.

't Carnation.

Ghedinct de octave Jans, Gods wysere rein;
Want 's avons viel meneghen hagelstein.

Item, in dit jaer midts den beginne van der orloghe waren op Sente Martinsdach Pieter Turck ende Loowijck de Hamere onthooft op de Hoofbrugghe op een schavaut, ende in huerlieder doot belasten zy meester Pieter Bauwins ende meester Jooris de Bul ende niemand el, die hemlieden inghegheven hadden het upstel van der beroerte, die zy ghemaect hadden omme de oorloghe voort te gane dat deerlic was; ende daer wert ghevanghen Mer Bauwin de Vos, hoochbailliu van Ghent, ende hy wert deerlic ghepijnt dat men draghen moeste in 't Sausselet, ende was ter scherper exame van den x ueren voor noene tot den ix ueren na noene, veel wonders achterlatende uit curtheden.

Item, up Sente Nychasus-avont waren ter maert brocht Mer Bauwin de Vos, ruddere, in eene treme also ghepijnt,

² F^s Jans. S.B.

³ F^s Lievins.

1 Mathijs Pehaert. S.B.

ende met hem Stevin van Fremelis, Jan van den Damme ende Bauwin de Pratere, ende gheleet up den schavaut, de welcke baden zeer oetmoedelic om gratie; maer daer wart onthooft sonder meer Mer Baudin de Vos, midts der bede van de drye hooftmannen: Jan Willems van der porterye, Lievin Boene van neerringhe, ende Everaert van Botelare van der weverye; ende hadden acht daghen gratie up condicie dat zy binnen den voornoemde acht daghen binnen Ghent leveren zauden meester Pieter Bauwins ende meester Joris de Bul, ende hier inne verbonden zy hemlieden up lijf, ende midts vele middelen ix maenden ghevanghen gheleghen, worden ontsleghen up condicie dat zy zes borghen stellen zauden voor hemlieden met lyve ende goede, dat zy hemlieden niet vervremden en zauden van der stede van Ghent, ende gaven voor de voornoemde sententie van Ghent vijf hondert mudde corens, ende haudende daghelicx zes ghesellen gaende t' huerlieder coste.

[Op Ste Lucas-dach waren zes mannen ghebannen op lijf ende ghelt, duer dat zy waren vianden van der stede. (Pr. Ar.^B)

- Ten selven dage waren voor 't Sausselet onthooft Yngelram Hauweel, secretaris by Ghedeele, ende noch drie met hemlieden, te wetene: Lievin Maes, Sanders van Ste Pieters ende Bauwin van Everslare; ende waren onthooft sonder examen. (Pr. Ar.^B)

- In dit jaer, den xxx^{en} July, was de prinche te Dendermonde, alwaer hy ontboot te commene uit elcke nerynghe eenen persoon, daer dat zy hem leveren zauden Daneel Sersanders, Lievin de Pottere, ende Lievin Sneervoet, omme zynen wille mede te doene; ooc begeerde hy voort dat zy de

ballingen die om de voornoemde personen gebannen waren inlaten souden, ende begeerde voorts dat hy de wet stellen wilde naer zyne gheliefte, ende deze poincten en wilde de prinche niet afgaan. Dese pointen waren te Ghent in colatie, ende saude alle ontseyt gheweest hebben ten hadde gedaen Mer Colaert Clite, souverain van Vlaenderen, ende Mer Gheeraert van Ghistele, hoochbailliu, de welcke brochten segelen ende brieven dat al pays was, ende dat de drie personen reisen sauden by den prinche ende bidden hem vergheffenisse; waerop de zelve personen reysden, ende als zy by den hertoghe quamen was Daneel Sersanders ghebannen xx jaer ende up xx mylen naer 's princhen landen niet te commene; Lievin de Pottere was ghebannen xv jaren ende up xv mylen naer 's princhen landen niet te commene; Lievin Sneervoet x jaer ende up x mylen naer zynen lande. Dese mare quam terstont te Ghent, ende die van Ghent waren zeer beschaemt ende ten hadde gedaen de huusvrouwien van de ballynghen voornoemt, dewelcke toochden segelen ende brieven dat huerlieder mans waren ghesondt ende in wesen, het hadder al in de wapenen geloopen. (Pr. Ar.^{B.})

- Mer Jooris de Bul, Mr Pieter Bauwens ende Lievin Boone by sauvegarde ende consente van den prinche ende met huerlieder vier gezellen wevers maecten rumoer in de stede duer 't volck in de wapene te doen loopene. Deze ghezellen waren gevangen den xxv^e October, ende verclaren dat zy last hadden 't vier inne te stekene in vijf of zes plaetsen, ende al 't volck dat ten brande saude commen doot slaen, ende omme datte te doen souden hemlieden vonden hebben binnen Ghendt bet dan drie duusent personen, ende doen ghevanghen waren vlodender veele ute stede; maer daer werter

gevangen bede de baillius, zes scepenen ende 's heeren cnapen, ende wilden geen justice doen ende vloen. Op Ste Niclaus-avont waren onthooft Stevin van Formelis, Jan van den Damme, ende Bauwin de Pratere. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer openbaerde haer d'oorloghe voor Ghent ende Audenarde ende was noch onthooft voor 't Sausselet Jan Heylbrouck. (Pr. Ar.^{B.})]

1452.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Bauwin de Sadeleere.

Symoen Bette.

Claeys van der Zickelen.

Jacob de Smytere.

Jacob van Everghem.

Jan Doedins.

Jan van der Moten.

Jan Willebaert.

*Schepenen van der Kuere.*¹

Schepenen van Ghedelee.

Symoen Borluut.

Boudijn Rijm.

Jan de Coninc, over hem Jan de Raedt.

Jeronimus Caubrake.

Race van Hijssche, over hem Symoen
Temmerman, over hem Gillis
Webbegheerde.

Jan Clocman.

Pieter Temmerman.

Pieter Bloume.

Meester Martin de Ghendt.

Anthonis Sersanders.

Michiel van Zele, over hem Jan Ghuuse. Jacob van Bassevelde.

Martin de Roevere, over hem Jan de Nayere.

Jan van den Bossche.

Andries Wouters.

Boudijn van Steelant.

Jan Matheeus.

Gillis Tant.

¹ Bleven in den slag van Gavere: Mr Martin de Ghendt, Gillis Tant, Jan Arends, Lievin van Hauwaert, Jeronimus van Caubrake, Pieter Blomme, en Jan Matheus. (K.M.)

Jan Everwijn.

Arendt Spaderike, over hem Jan de Vriese.

Jacob van Buelaer, over hem Jan Braem.

Jan van Oest.

Jan Arends.

Lievin van Hauwaert.

Willem Daneels, over hem Heynric de Hooghe.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Lievin de Vriese.

Pieter de Rijcke.

Item, in dit jaer was te Ghent eenen brant van viere, die begonste op Merhem, waer inne dat verbrande meer dan drye hondert huusen, de scepen in 't waetere, de capelle ten Nootgods, de Papestraete an beede zyden, en wel half 't Nieuwelant.

Item, in dit jaer den derden in Hooymaent track de prince voor 't casteel te Poucke, ende dede zyne angienen stellen op 't casteel, ende daer waren gestaen jeghens een groote targie de jonghe prince Chaerles, Antonis de Bastaert, Adolf van Cleve, heere van Ravesteen ende Mer Jacob de Lalein, ruddere, die zeere utter maten lanc was, zoo dat hy meer dan dhelft van zynen hoofde boven der targie bloot hadde, zoo dat men in 't casteel eenen voghelare daer naer stelde, ende men schoot den cop van Mer Jacops hoofde, zoo dat hy daer doot viel, daer grooten rauwe omme was, want het hadde een jonc vrom ruddere gheweest, zeer staut in oorloghe, ende hy hadde binnen zynen levene veel scone feyten van waepenen ghedaen, want het was de ghuene die te Ghent den camp dede jeghens den spaengaert Merchiere de Boneface, in 't jaer xlvi voorleden, ende was daer van den prince rudder ghesleghen.

[Item, in dit jaer heeft Joannes Faustinus te Meins (Mayntz) in Hoochduitslant aldereerst gevonden de conste van boecken te prenten. (K.M.)

- Item, in dit jaer was de strijdt te Gavere; het ghebeurde op eenen Maendach den xxijij Hooymaent, ende op den xxx in de selve maent was den peys ghemaect, ende den xxx dach was den voetval ghedaen. (K.M.)

- Item, in den selven oorlogh was te Ghent groote sterfte ende dieren tijt van wynen, ende was eenen grooten brandt den xij in Ougste, ende begonste op Meerhem ende op de Muyde, de capelle van der Noodtgodts, de Papestrate, ende den meestendeel van den Nieuland; daer verberende wel dry hondert huysen. (K.M.)

- In dit jaer ginck de keyser Frederich ende syne vrouwe Eleonora, dochter van Portugael, naer de stadt Roomen, alwaer zy gecroont werden door paus Nicolaus den V. (K.M.)

- In dit jaer waren opgestelt twee vrie maercten: 't Halfougste ende 't Halfvastenen. Den xxix^{en} July, op eenen Sondach was hier te kennen gegeven den pays van Gavere.

- Den xxix April zoo wan Machumetus Magnus, die viij^e turxsche keysere, met gewelde ende gestorme de stede van Constantinoblen. 't Carnation van den pays van Gavere in den drie woorden: Clic moc Ic. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit scepdom track men 't Audenarde ende daer rees de oorloghe tusschen den grave ende zyne stede van Ghent, ende waren op den selven dach onthooft die de verraderie van Audenaerde bedreven, te weten: Jan de Wylays (Willems), Lievin de Wylays (Willems), Mer Lievin Boene ende Everaert van Botelaer. (Pr. Ar.^{B.})

- In desen oorloghe waren verberrent Haerlebeke, Audenburch, Oostburch, Eecloo, Deynse, Meenene, Lessene, Thielt, Hulst, Axele, Caperijcke, Assenede, ende Gheersberghe. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer was onthooft Govaert Braem, de bailliu van Waes, omme dat hy niet en obedierde den drie mannen dier ghecoren waren als capiteynen. (Pr. Ar.^{B.})

- Den xxij^e Meye was de slach te Laerne tusschen den grave van Saint Pol ende die van Ghent. Den xxv^e Meye was de slach te Nevele tusschen den grave van Stampis, den bastaert van Vlaenderen ende die van Ghent. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer trocken die van Ghent voor Brugghe, ende keerden weder den lesten dach van Meye. Den xxix^{en} in Wedemaent was de slach t' Hulst. (Pr. Ar.^{B.})]

1453.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Symoen Borluut, f^s Symoens.

Jan Moraen.

Meester Jan Damman.

Jan de Cupere.

Jan Ruflaert.

Jan van den Poele.

Willem Donaes.

Jan de Looze.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Meester Jan Rijm.

Jan van den Moere.

Claeys Weytins.

Robrecht van Meerendre.²

Willem de Pottier.

Symoen Boele.

Willem van der Camere.

Symoen Clozman.

Lievin Toebast.

Lievin de Bels.

Jan de Bels.¹

Jooris van Melle.

² Ghyselbrecht van Meerendre. S.B.

¹ F^s Nicasis. S.B.

Oste de Grutere.	Jacob van Leyns.
Jan van Zeverne.	Jan van den Hane, over hem Michiel van der Haeghe.
Lievin Utendale.	
Philips Weric.	Lievin Temmerman.
Roelant van den Eechaute, over hem Jacob Danckaert.	Gheerolf Goetghebuer.
	Heynric Baert.
Jan van der Stoct.	Pieter van den Houte.
Jan Cloosterman. ¹	Pieter de Sutttere.
<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>
Daneel van den Dijcke.	Daneel van der Meersch.

Item, in dit jaer geboet men te Ghent dat alle de ghuene die stoc ende wapenen draegen mochten, dat zy zauden commen t' Sente Lievens-poorte op avontuere of men voordere trocke, ende van den avyse wierde; ende ter poorten zijnde was de ghemeenen roup dat men voort trecken zaude tot Gavere, ende also trocken zy tot Semmersake op 't velt, ende daer rechten zy den standaert van Ghent.

Item, de hertoge Philips dit vernemende, ende siende den standaert van Ghent op min dan eene half myle van den leghere van zynen volcke, hy dede haestelic in drye battaelgen stellen zyn volc die die van Ghent vromelic wederstonden.

Item, Jacob Meeussone ende Dieric van Scaubrouck, capiteyn van Ghent, stelden huerlieder volc in schoonder ordonantien, ende daden haer eerste battaelge soetelic voortgaen metter sonne lancxt eene haghe nedere, ende 't gheviel dat uit 's princen volcke een edel man, de broedere van minheere van Lanoy, quam vooren uutslaen, als omme te

¹ Jacob Cloosterman. S.B.

makene de vangaerde ende de moeyaert met eene paeyse, also men zeyde, zoo dat hem zijn pert ontdrouch tot in de vangaerde van die van Ghent; ende dit ziende wart hy terstont de kele afghesteken, ende men schoot zeere met den angienen ende bussen, ende een angienmeestere van Ghent ghenaempt Matijs Kerchove nam 't vier omme de bussen te vierene, ende by ongelucke viel eene sprancke viers in den sack metten cruide, die achter hem stont, zoo dat hy wert berrende, daeromme dat hy riep: Vliet! Vliet! Dit hoorende 't volc dat bachten stont worden vliende, zoo dat zy alle t' samen worden vliende, ende verloren 't velt.

Item, men schrijft van dooden ende verdroncken lieden onder Ghenteneers ende lantlieden bet dan xv oft xvij duusent mannen, ende de slach was op eenen Maendach den xxij^e in Hoeymaent.

Item, den xxvij^e van Hoeymaent waren by den prince ontboden die gedeputeerden van Ghent, ende was paeys gesloten op den xxx^e in Hoeymaent, ende de voetval gedaen op Ledeberch.

Item, in den selven orloghe van Gavere waren van die van Ghent gewonnen ende afgeloopen ende verbrant xij gheprevilegierde steden, als Harelbeke, Aerdenburch, Oostburch, Eeckeloo, Deinse, Nienove, Thielt, Hulst, Axele, Caperijcke, Assenede, Geersberghe ende Lessene.

[Op Alderheleghen-avont zo huwde hertoghe Caerle van Digion binnen der stede van Rijsselle met vrouwe Ysabelle van Borbon, moeder van vrouw Marie, namaels moeder van hertoghe Philips, ende grootvrauwe van den keyser Carolus de V^e van dien name, de welcke geboren wart binnen Ghendt, in 't jaer xv^e op Ste Matthijs-dach,

wesende den verloren dach van het Sprockeljaer.¹ (Pr. Ar.^{B.})

- Deze scepene waren uitgheroupen naer 't maken van den payse, te zeven ueren van den avond. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer consenteerde de prinche der stede te vercoopene lijfrenten omme den pays mede te betaelne; ende in dit jaer slouch men munte van gauden leeuwen ende leeuwaertkins. (Pr. Ar.^{B.})]

1454.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Guy van Seclijn.

Jan Wandelaert.

Meester Robrecht de Zaghore.

Jan de Vriese.

Jacob Donche.

Jan de Muelemeester.

Joos de Kemele.

Jan de Raed.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Pieter Sersymoens.

Claeys van der Zickelen.

Jacob van Ravenschoot.

Jan van Liedekerke.

Pieter de Rijcke.

Jan Moraen.

Lauwereyns van der Eeken.

Meester Lievin van Leyns, ruddere.

Jan van den Poele.

Lubrecht de Stoppeleere.

Fransoys Maeldrey.⁴

Diederic van Roden.²

Jan de Looze.

Christoffels Triest.

Jan Temmerman, f^s Jans.

Heynric de Muenc.

Jan Heinricx.

Symoen d'Hooghe.

Geeraerd van Axpoele.

Jan de Pape.

Jan Baers, aan de Waelpoorte.

Lievin Clouckaert.

Jan van der Hagen.

Heynric van Preesterbosch.³

Jan van Orst, f^s Arends.

Joos van der Strict.

1 Karel de Vijfde werd geboren den 24 February 1500.

4 Fransoeys Maeldraey. S.B.

2 Deric van Waes. S.B.

3 Heynric van Preeterbosch. S.B.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*Daneel van Dijcke, over hem Philips
Wiericx.

Lievin Dwijnghelant.

[In dit jaer was de cruesvaert van den paus Pius, ende hertoghe Philips sonter zynen zone den bastaert met veele edelen; op den wech starf de paus ende elc quam 't huiswaert. (Pr. Ar.^B)]

1455.*'s Heeren kiesers.**Der stede kiesers.*

Meester Jooris de Bul.

Lievin Zoetamijs, d'oude.

Jan de Stoppeleere.

Luuc Minne.

Claeys van Munte.

Lievin Temmerman.

Jan van Lanczweerde.

Meester Hostin Ghyselins.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

Mer Gillis Haghelin, ruddere.

Jan van Vaernewijc, heere van Exaerde.

Pieter Hueribloc.

Olivier de Grave.

Jan Utenuove, f^s Jacobs.

Joos van der Muelen.

Gillis van Zwalmen.

Mer Jan van Loo.

Jan van Huusse.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.

Segher Bollaert.

Robrecht van Meerendre.

Joos van der Scaghe, f^s Joes.

Antonis Sersanders.

Jan Boudins,¹ voor Galileen.

Jan de Zaghore.

Cornelis Modde.

Heynric van der Cameren.

Claeys van Munte.

Jan van den Poele, alias Poelkin.

Joris de Cooman.

Joos de Kemele.

Jan de Brune.

Jacob de Steenwerpere.

Daneel Pehaert.

¹ F^s Reynouts, S.B.

Pieter de Temmerman.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Philips Wierix, over hem Pieter
Hueribloc.

Lievin Dwijnghelant.

Item, in dit jaer waren by de commissarissen scepenen gestelt van der Kuere die by de kiezers gecooren waren van Ghedeel.

[Item, de scepenen die by de kiesers ghecoren waren schepenen van Ghedeel, waren by commissarissen ghestelt schepenen van der Kuere, alsoo waren schepenen gestelt van onder tot boven. (K.M.)]

Item, in dit voornoemde jaer was gebannen mer Gillis Haghelin, ruddere, van zynen medegezellen de xij scepenen van der Kuere, ende de voornoemde mer Gillis was voorscypene van der Kuere.

[In dit jaer hadden de wevers vier personen min in de wet dan d'aude costume.
(Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer was Claeis van Munte kiesere, ende koos hem zelven scypene te zyne; nochtans hadde hy te vooren wetteloos gemaect gheweest.

[Item, in dit jaer wert verdreven Lodewijck, dolphijn van Vranckrijck, ende quam in Vlaenderen by den hertoch, daer hy vijf jaeren bleef. (K.M.)]

1456.

*'s Heeren kiesers.**Der stede kiesers.*

Meester Jan Sersanders.
Christoffels Triest.
Meester Gillis Papal.
Pieter van der Zickelen.

Meester Robrecht de Zaghore.
Jan Heynricx.
Jacob Donche.
Pieter de Zuttere.

Schepenen van der Kuere.

Mer Claeys Triest, ruddere.
 Jan van Sycleer.
 Jan de Stoppeleere.
 Lodewijc Steemaer.
 Roelant van Wedergrate.
 Jacob de Muntenare.
 Lievin de Meestere.
 Jan van den Kethulle.
 Jacob de Zaghore.
 Jan de Bellemakere.
 Meester Jan de Keghele.
 Claeys van den Eetvelde.¹
 Jan van den Denne.

Schepenen van Ghedeele.

Meester Philips Sersanders.
 Christiaen van der Gracht.
 Philips van Loo.
 Lievin de Bels.
 Gyselbrecht de Lu.
 Heynric Baert.
 Simoen van Leeuwe.
 Jacob van den Hulze.
 Martin Seys.
 Jacob Arendzoone.²
 Lauwereis Boele.
 Jacob de Brune.
 Joos van der Eecken, f^s Laureins.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc.

Lievin Dwijnghelant.

Item, in dit jaer den vj^e Novembris vercreech de stede van Ghent van den prince dat van nu voortan maer en zouden zijn viii serganten van der Kuere ende xij van Gedeele, ende datse zoude bedienen d'officie haer leven lanc gedurende.

Item, in dit jaer was meester Pieter Bauwins gevangen ende gevoert te Repelmonde, omme eenige saken die men hem aenseyde aengaende der stede van Ghent.

[Op Sente Joorisdach zoo dede hertoghe Philips zyne intreye binnen der stede van Ghent, na den pays van Gavere. In dit jaer wart mer Pr Bauwens gevangen ende gevoert naer Rupelmonde. (Pr. Ar.^{B.})]

2 Jacob Arentsone. S.B.

1 Claeys van Heetvelde. S.B.

Item, in dit voornoemde jaer was geboren vrouwe Marye, Carolus van Borgondien dochtere, ende was grave van Chaerloey, op den xij^e van Sporckele, ende haer petrin was de dolphin van Vranckerijcke, genaempt Lodewijc; de hertoginne van Borgondien ende mevrouwe van Ravesteyn.

[Item, Lodewijck van Vranckerijcke was te Brugge eerlick ontfangen, ende duer zynen wille waren op den Helighen bloet-dach gedregen by de neerynge in de processie de zelveren trompetten, zelveren vanen, daer inne dat de dolphijn zeer verwondert was, duer de costelichede die hy daer sach. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, de dolphijn hadde te wijfve des hertogen dochtere van Savoye, ende waren vijf jaer onderhauden ten coste van den hertoghe Philips, 't welc hy den lande namaels qualick loonde. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer was ontrent Napels een groote eertbevynghe, daer wel xv duusent menschen doot af bleven ende bedorven. (Pr. Ar.^{B.})

Menschen pijnt Gode danckbaer te zyne,
Commen es ons zo zoet eenen tijdt,
Couvere van coorene ende vulhede van wyne,
Claer somere ende drooghe veur ons proffjt,
Conynck ghecroondt, niet zonder strijt,
Leeft nu Lodewijck in Vranckerijcke!
Christus moet wesen ghebenedijt;
In vele jaren en was des ghelycke.

- Den xij^e dach van Sporckle wart binnen der stede van Bruussele geboren vrou Marie, moeder van den coninck Philips, Maximilianus zone. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer hadden de Christenen groote victorie

tegen den Grooten Turck Mahomet, in 't coninckrijck van Hongaryen; daer waren beth dan xxx duysent Turcken verslagen. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer lach hertoch Philips van Bourgoigne en de bisschop David syne sone voor Deventer; maer de peys was gemaect in deser manieren, te weten: dat bisschop David alsulcke macht hebben soude over de stede, als syne voorsaten gehadt hadden. (K.M.)

- In dit jaer waren by den privilegien maer vier dienaers, die colven droughen, ende bovendien waren der van 's heeren weghe, ende van den ghemeente weghe noch viere daer toe gestelt die oock colven dragen moesten. (Pr. Ar.^{A.})]

1457.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan van Huusse.

Cornelis Modde.

Joos van der Scaghe.

Jan van Bugghenhaut.

Heynric van der Camere.

Meester Mathijs de Groottheere.

Olivier de Grave.

Hector de Stoppeleere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeel.

Pieter Sersymoens.

Lubrecht de Stoppeleere.

Pieter Beys.

Lievin Zoetamijs.¹

Christoffels Triest.

Jan Vlieghe.

Willem van der Camere.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.

Claeys Weytins.

Lievin Temmerman.

Meester Jan van Loo.

Rufelaert van den Cauwerborch.

Jan van der Scaghe, f^s Jans.

Jan de Vriese.

Jan de Bels.

Geeraerd de Vos.

Joos van der Muelen.

1 Lievin Zoetamijs, d'oude. S.B.

Willem Valcke.	Heynric de Muenc.
Jaspar van den Hole.	Jan van de Poele, alias Poelkin. ¹
Symoen van Sycleer.	Pieter van der Zickelen.
Pieter de Zuttere.	Martin Baert.
	Gillis de Muelemeestere.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc. Lievin Dwyngheleland.

Item, in dit jaer dede hertoge Philips zyne eerste intreye binnen Ghent, sichtent den slach van Gavere, ende was zeer heerlic ontfangen op den xxij^{en} in April, ende was Sente Joorisdach, ende was binnen Ghent tot den xvij^{en} in Meye.

Item, in de voornoemde incomste waren binnen Ghent ontsteken ende verberrent bet dan xvij dusent ende lx toortschen, ende men vierde doen boven den cruuse van Sente Niclaeys torre, ende hy quam te Brugschepoorte inne, daer groote genouchte alle avonde binnen Ghent bedreven was in alle gebuerten, ende daer was oock geordoneert by de wet dat men zoude in jonsten ende goeder trauwen die zy t' haren prince hadden, omme de quade oorstekers, ende omme te stremmene hare quade murmeratien, men dede de dueren uit den hake ende het scofecken al op de strate leggen, ende alle andere stercten ende bollewercken slechten tot zyne blyder incomste ende willecomme.

Item, daer reet jegens den prince uit der stede de hoochbailliu van Ghent met mer Arent van Gouwy, heere van Auby, ruddere, de onderbailliu, de bailliu van der Ouderburch, vier scepenen van der Kuere, vier scepenen van

1 Jan van den Poele, huuvettere. S.B.

Gedeele, met mer Mathijs de Groottheere, advocaat, met veel edelen ende notable poorters van Ghent; alle de peerden waren in 't zwarte gecleet, wel vier hondert in schoonder ordenantien tot Merryekerke, daer zy den prince ontfyngen zeer onderdanelic, also zy consten ende mochten by den relase van mer Matijs de Groottheere, huerlieder advocaat.

[Den xxijij April xiiij^clvij quam onze prinche hertoghe Philips van Bourgongen binnen Ghent na den leste oorloghe, ende was ontfanghen metten prelaten ende generale processie ende wet, de dekenen, gheswoornen ende alle de neerynghen, het ambacht van de weverie met groote menichte van poorters ende volck van de stede, elck met een tortse in de handt van twee ponden, ende daer was groote triumphe gedaen van vierne ende veele schone figuren aen de strate becleet met drie colueren van lakene ende ootmoedighe devysen. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer, den 24 April, na dat de peys van Gavere was ghemaect, quam in dese stadt onzen heer Philippus van Bourgongien, ende men ginck voor hem processiewijs tot aen de poorte, alwaer ghedraghen werden 10 ofte 1200 torssen ofte flambeeuwen; *les fueillets* van de poorten van Brugghe werden wechgedaan, daer hy moeste passeren; oock gingen voor hem te peerde de schaut, de grooten ende cleynen bailliu, ende alle de schepenen van de twee bancken, ende dit van de prochie van Mariekerke af, alwaer hy ontfangen wert met groote eerbiedicheyt ende mer Mathijs de Groottheere, als pensionaris, dede de voorsprake; ende van daer in de stadt comende, was aldaer bereydt een eerlijck ende magnific banquet, alwaer hy getracteert wert; van daer vertrock hy den 9 van Mey. Ten tyde van dit magistraet

werd Mher Nicolaes Triest, ridder, ontfangen voor hoochbailliu van Ghendt. (K.M.)]

1458.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jaspar Stoppeleere.

Jacob de Mauteneere.

Meester Jan de Keghele.

Jan Heyndericx.

Symoen Borluut, f^s Boudijns.

Philips van Loo.

Lodewijc Steemaer.

Meester Jan van den Ghynst.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Claeys van der Zickelen.

Jan Utenuhove.²

Pieter Hueribloc.

Jan Moraen.

Jan van Vaernewijc, heere van Exaerde.

Heynric van der Cameren.

Lievin Utendale.

Jan van Huusse.

Jan van der Meersch.³

Pieter de Rijcke.

Symoen Borluut, f^s Symoens.

Olivier de Grave.

Jan de Zaghere.

Jan van de Poele, scipmakere.

Jacob Aertzone.⁴

Joos van der Scaghe, f^s Joos.

Boudijn de Grutere.

Jan van Bugghenhaut.

Symoen Utenuhove.⁵

Joos van den Moere, f^s Jooris.

Lievin de Herde.

Joos de Kemelē.

Jan Everdey.

Daneel Pedaert.¹

Claeys de Ghier.

Laureyns Boele.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

² Jan Utenuhove, f^s Jacobs. S.B.

³ Jan van der Meersch, f^s Jans. S.B.

⁴ Jacob Arendson. S.B.

⁵ F^s Jans. S.B.

¹ Danneel Peaert. S.B.

Lodewijck Steemaer.

Lievin Utendale.

Item, in dit jaer drouch men den heleghen sant van Sente

Lievins al duer den Wal lancxt der Lieve tot aen de Muelenerstrate.

[In dit jaer drouch men Sente Lieven duer den Wal en also lancx ter Lieven tot aen de Mueleneerstrate; achter den Augustinen, ende zoo naer 't Vleeshuus. (Pr. Ar.^A)]

In dit jaer dede de bisschop van Doornicke zyne intreye ter Waelpoorte, ende was met processie inneghehaelt. (Pr. Ar.^B)

- In dit jaer wert vercoren voor paus van Roomen Eneas Silvius, ende nam den titel van Pius den II. (K.M.)

1459.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Cornelis de Jaghere, riddere.

Meester Gillis Pappal.

Pieter Sersymoens.

Jan van Duermelaer.

Jan van der Scaghe, f^s Jans.

Jan Witte.

Pieter Beys.

Pieter Goesone.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Jan de Stoppeleere.

Boudijn Rijm.

Jan van Sycleer.

Gillis van der Zwalmen.

Meester Philips Sersanders.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.

Roelant van Wedergrate.

Pieter Temmerman.

Jacob van Waes.

Symoen Borluut, f^s Boudijns.

Jacob de Zaghore¹ f^s Arents.

Mathijs Pedaert.

Geeraert de Vos.

Joos van der Scaghe, f^s Jans.

Cornelis Modde.

Dieric van Roden.

Pieter van der Zickelen.

Anthonis Triest.

Heynric Baert.

¹ F^s Heynricx. S.B.

Jooris de Cooman.	Jacob Geeraerts.
Jan Vlieghe.	Lauwereyns Blomme.
Jan Beys.	Vincent Meyeraert, f ^s Vincent. Jan Everaert, caescoopere.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Lodewijc Steemaer. Lievin Utendale.

Item, in dit jaer quam 's conincx zoone van Vranckerijcke, de dolphyn, in Vlaenderen, ende was te Ghent geboden mesdach ter eeren van der geboorte van 's dolphins van Vranckerijcke kinde; dese was Lodewijc, Karels van Gonnese zoone, ende als hy was dolphin van Vranckerijcke vloot van den coninc zynen vadere uit Vranckerijcke, ende quam by den grave Philips van Digion, grave van Vlaenderen, met zynen wyve 's hertogen dochtere van Savoeyen, ende lach in Brabant op een slot genaempt Geneppen, bet dan drye jaren, ten coste van zynen neve, den grave Philips; want hy was heymelic uit Vranckerijcke getrocken ende en wilde daer niet incommen al so lange als zijn vader leefde; nochtans seyde men dat zijn vader screef aan den grave Philips: 'Coosijn, gy haut den wolf by u die uwe schapen zal willen verbyten.' Alsoo dat hierna wel bleek, na de doot van hertoge Kaerle, Philips zoone; want hy op de edele jonge maghet vrouwe Marye zyne meteren yverig was, de dochtere van Karolus van Borgondien, de edelste ende de machtichste van der werelt. De grave Philips verhorende dat de coninc Karel overleden was, vergaderde terstont de meeste ende de edelste van zynen lande met Karel zynen zone, grave van Chaerloys, met eenen machtigen state, ende voerde also Karels zone te Riemen, daer hy by den genoten van Vranckerijcke eerlic ontfanghen was, ende op den xv^{en} van

Ougste xiiij^clxj was hy geconsacret ende daerna met den zelven grave Philips ende zijn geselscip gevoert te Parijs, ende daer gecroont met grooter solempniteyt.

[Item, in dit jaer wilden de sciplieden niet oversenden huerlieder deken scepene, naer d'aude costume, ten dage van der kuere, ende wilden stellen eenen deken uit haerlieder auctoriteyt, omme datter waren vier gebannen, elck 10 jaer ende de cnape 50; hadde de seven scepene eens geweest, hy hadde onthooft geweest. (Pr. Ar.^{A.})]

1460.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Claeys van der Zickele.	Pieter Hueribloc.
Joos van der Scaghe, f ^s Joos.	Olivier de Grave.
Symoen Utenuhove, f ^s Symoens.	Jan van Buggenhaut.
Joos de Kemele.	Jan de Zaghere.

Schepenen van der Kuere.

Jacob van Raveschoot.	Jan Utenuhove, f ^s Jacobs.
Pieter Beys.	Claeys Weytins.
Lodewijc Steemaer.	Joos van der Muelen.
Jan van der Scaghe.	Jan Wandelaert.
Heynric van der Camere.	Symoen Clocman.
Jan Moraen.	Lievin Tayaert.
Boudijn de Grutere.	Willem Bette, f ^s Symoens.
Symoen van Sycleer.	Hughe Goethals.
Lievin de Meestere.	Meester Gyselbrecht de Vrient.
Gillis Utenuhove.	Lievin van den Bossche. ¹
Lievin de Bels.	Pieter Goesone.

Schepenen van Ghedeele.

Jacob van Raveschoot.	Jan Utenuhove, f ^s Jacobs.
Pieter Beys.	Claeys Weytins.
Lodewijc Steemaer.	Joos van der Muelen.
Jan van der Scaghe.	Jan Wandelaert.
Heynric van der Camere.	Symoen Clocman.
Jan Moraen.	Lievin Tayaert.
Boudijn de Grutere.	Willem Bette, f ^s Symoens.
Symoen van Sycleer.	Hughe Goethals.
Lievin de Meestere.	Meester Gyselbrecht de Vrient.
Gillis Utenuhove.	Lievin van den Bossche. ¹
Lievin de Bels.	Pieter Goesone.

1 Jan van den Borne. S.B.

Hector de Stoppeleere. Lievin van der Speye.

Gillis de Meulemeestere. Jan van Pachterbeke.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Jan van Poucke. Lievin Utendale.

Item, in dit jaer waren in Ghent gestroyt vele brieven die zeer vremdelic luden ende wonderlic spraken angaende onsen prince ende de regierders der stede van Ghent.

Item, corts daerna waren te Ghent gevangen Jan Bogaert, Pieter de cnape van den scilders, zyne dochtere ende zijn cnecht ende eenen her Gillis van der Vinderyen, presbibitere.

Item, op Sente Lauwereis-avont was Jan Bogaert ende Pieter voorseit verwijst ende gevoert ter Muyen, ende daer onthooft, ende huerlieder hoofden op schachten gestelt.

[Den iiij^{en} Ougste werden 's nuchtens voor 's Gravensteen ende andere plaetsen briefven ghestroyt by Jan de Vos, gheboren van Ronsse, om daermede beroerte te makene onder 't ghemeente, ende op den selven dach worden twee van zynen gezellen in vierschare ghewijst te rechtene metten zweerde, ende worden buuten Mudepoorte op wielen gestelt. (Pr. Ar.^{B.})

- Pieter de scilders cnape met hem wonende ende een priestere worden onthooft up Sente Lievens-avont ende de hoofden waeren up schachten ghestelt. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit voornoemde jaer quam te Ghent 't geestelic hof van Doornijcke ende deden wet in 't Gravensteen, ende vertrocken weder naer Doornijcke 't jaer hierna, anno lxj.

Item, in dit jaer omme dese brieven waren te Ghent gevangen Jan de Vos, van Ronsse, die in de leste orloghe een letter tijts hooftman was te Ghent, ende was de principaelste die de brieven gestroyt hadde ende gedaen stroyen achter straten te Ghent, ende die den zelven Jan vingen

hadden van der stede ij^c l.p., ende was ghevoert in 't casteel te Vilvoerde, ende daerna weder te Ghent brocht ende was verwijst by den commissarissen van den prinche levende te quartierene; maer naer 't vonnesse was hem gratie gedaen ende werd op een schavaut onthooft op de Verreleplaetse, ende daerna ghequartiert by crucken gehangen, een quartier buuten der Petercellepoorte, Sente Lievinspoorte, de Keyserpoorte, buuten der Dendermonscheporte; 't hooft op de Petercellepoorte, op eenen schacht; het ingewant in eenen neuen sack ter Muden an de galge gehangen.

[In dit jaer starf conynck Carel van Vranckerijcke, ende zijn zone wert conynck op Onzer Vrouwendach, Half Ougste. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer quamen hier vijf heeren zo vreemdelick ghehabitueert duer der stede passerende, dat hem elc verwonderde. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer was Hector Wauters, gheboren van Gavere, ghehaelt van die van Ghent, daer hy lach voor Calis ende wart buuter Mudepoorte onthooft, duer dat hy eenen dief dootsmeet, die brandtstichte gedaen hadden. (Pr. Ar.^{B.})

- Omme dat mer Jan van den Driessche, raetsheer, in zynen staete ghecommiteert hadde veele delicten ende mesusen, was hy ghebannen by den hertoge Philips, grave van Vlaenderen, ende alle zijn goet gheconfisqueert, metgaders zijn heerlichede van Basseroode met alder erfve; ende na dat hy ghebannen was, wart de voornoemde heerlichede by hertoghe Philips vercocht mer Joosse van Halewijn, heere van Piemes ende Burgerhault, die den voornoemde gaf dry duusent ij^c ende lx ponden parysis alleene voor de heerlichede. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer soo quamen te Ghent vremde ambassadeurs als men niet vele ghesien hadde van soo verre, commende van de frontieren van 't christenhede ende hadden geweest by den coninck van Vranckerijck, ende men tooghde hemlieden te Ghent de archieven der tresorie van de privilegien in 't Beelfroet, ende al de stede, ende men hielt een steeckspel te water, ende waren te Ghent vier dagen. (K.M.)]

1461.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Christoffels Triest.

Gillis van der Zwalmen.

Mer Jacob van Hansbeke.

Jacob de Zaghere, f^s Arends.

Mer Pieter de Bul.

Lievin Dheerdt.

Jan van Lamzweerde.

Jan Everaert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Claeys van der Zickelen.

Jan van Huusse.

Pieter Hueribloc.

Meester Jan van Loo.

Boudijn Rijm.

Jacob de Mauteneere.

Meester Gillis Papal.

Jacob van den Hane.

Joos van der Scaghe, f^s Joos.

Philips van Loo.

Jan de Bels.

Jan Alaerts, f^s M. Monfrants.

Symoen Utenhove, f^s Symoens.

Jacob van den Putte.

Daneel Pedaert.

Jan Willebrand.

Lauwereyns Boele.

Gillis de Bavelare.

Joos de Kemele.

Daneel de Grootheer.

Jacob Arendszone.

Jooris van Zeverne.

Jan de Zaghere.

Jacob Mannins, witledertauwer.

Jacob Caubrake.

Martin d'Hooghe, tinnepotghieter.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jan van Poucke.

Lievin Dwynghelant.

Item, den xxijj Hoeymaent was te Ghent onthooft Elooy Coolbrant up de Hoofbrugghe, omme dat hy daghelicx vele quade woorden sprac up de wethauders ende up ander goede mannen van der stede.

Item, in dit jaer dalf men 't fondement van Sente Jans turre te Ghent up 't west ende van der kercke gaende naer 't Belfroet.

[In dit jaer rees tusschen den conynck Heindrick den vj van Ynghelant ende Rutsaert van Jorcke eenen grooten twist, daer groote oorloghe naerquam. (Pr. Ar.^B)

- Item, in 't selve jaer quamen te Ghendt Turcken ende groote heeren uyt de heydenisse, die te Brussel geweest hadden by onsen prince, ende dede se leyden alle syn landen deure, ende men dede se alomme groote eere. (K.M.)

- In 't selve jaer quamen in dese stadt twee groote turcksche heeren die ghetracteert ende gheregaleert waren op het Stadhuys in de Collatie-camer. (K.M.)]

1462.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan van der Scaghe.	Pieter Beys, d'oude.
Gillis Utenhove.	Olivier de Grave.
Meester Jan de Keghele.	Jan Heynricx.
Hector de Stoppeleere.	Jan van Pachtenbeke.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Pieter Sersymoens.	Willem van der Cameren.
Jan van Poucke.	Gillis van der Zwalmen. ¹

¹ Gillis van Zwalmen. S.B.

Christoffels Triest.	Joos van der Muelen.
Jan van den Moure, t'Ste Baefs.	Joos Lammins. ²
Christiaen van der Gracht.	Claeys de Ghier.
Pieter de Rijcke, d'oude.	Joos van der Meersch.
Lievin Toebast.	Jan van der Haghe, up den Cautere.
Jan de Vriesse.	
Jan Utenuhove, f ^s Jans. ¹	Christoffels van West.
Jan Everaert.	Christoffels de Meyere.
Heynric Baert.	Gyselbrecht van Teteghem.
Lievin Dherde.	Claeys Moenins.
Adriaen van Loo.	Geeraerd Capproen.
	Jan Annaert.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Olivier de Grave.

Lievin Dwynghelant.

Item, in dit jaer was ghedolven van den Sluseken totter Muelestede by conincstavelrye.

[In dit jaer wert de Lieve ghedolven van an de Meulestede tot an 't Sluseken. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer quamen te Ghent zes kemelen, die bracht een ambasate uit Orienten, ende dese leeden tot den grave Philips te Rijssele, ende hy schoncse hem aldaer.

[In dit jaer quam uit Orienten de patriarch van Antiochien met zes kemels. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer leyde men den eersten steen van Sente Jans turre ende 't leydene mijneheere de prelaet van Sente Pieters neffens Ghent, ende was den xxv van Meye.

Item, in dit jaer was gevangen Jan Cousteyn, ghenaempt Curtrosijn, ende ghevoert te Rupelmonde, by den inghevene

² Jan Lammins. S.B.

¹ Jan Utenuhove, f^s tswatergrave. S.B.

van die van Brugghe, ende daer in 't casteel onthooft. Men leyde hem te laste dat hy was in meeninghe te verghevene onsen jonghen prinche Kaerle, grave van Chaerloeyen, Philips van Diggins zoone.

Item, in dit jaer den xix Sporkele quam te Ghent mevrouw van Borbon, de sustere van onsen jonghen prince Kaerle, omme welcke incomste veele ballingen ende wetteloose hadden gracie van den prince ende van der stede.

Item, in dit zelve jaer waren ghevanghen Jan Sersanders, Daneels soone, by den duerwaerdere van mynen heere van den rade, ghenaempt Jan van Driessche, up den cautere te Ghent, 's disendaeghs in de halffastenweke, ende was ghevoert t' Ypere, in de zale; nochtans was hy poortere van Ghent, dwelc noeyst ghesien en was dat men eenen poortere voerde ghevanghen uit der stede van Ghent.

1463.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mr. Willem de Zadelare.

Pieter Hueribloc.

Claeys van der Zickelen.

Meester Jan van Loo.

Mr. Jan Sersanders.

Jacob de Mauteneere.

Jan van Sycleer.

Lievin de Meestere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Jan Utenuove, watergrave.¹

Meester Philips Sersanders.

Pieter Beys.

Lodewijc Steemaer.

Jan van der Scaghe.

Pieter de Zuttere.

1 Over hem Joos Triest, d'oude. S.B.

Claeys Weytins.	Claeys Utenhove, f ^s Jacobs.
Boudijn de Grutere.	Willem Bette.
Jan Hendericx.	Willem Lammens.
Gillis Utenhove.	Jooris van Zeverne.
Rogier Everwijn.	Lievin Dwingheland.
Hector de Stoppeleere.	Mr. Gyselbrecht Vriend.
Claeys van Munte.	Jan de Witte.
Lievin van den Bossche.	Philips de Zadeleere.
Jacob de Muelenare.	Jan van Pachtenbeke.
Joos van Melle, f ^s Jans.	Pieter Dierkin, f ^s Pieter.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Olivier de Grave.

Jan Goetghebuer.

Item, in dit jaer track Mer Antonis den grooten bastaert naer Turckyen, uten name van hertoghe Philips, zynen vadere, met vele vrome mannen van wapenen, bet dan xiiij dusent sterck met den paus Pyus den ij^{en}, in het sesde jaer van zynen pausscepe, ende daer trac mede Mer Simon de Lalaen, Mer Philips zijn zone, rudders ende edelen; uit Ghendt trocken omtrent zes hondert vrome knecten, den xx van Aprille, ende den iiij van Meye, wel gheabelgiert: elc hadde een swarte jorneye met eenen roeden crusse up de slincke borst, een selveren G vooren ende achter gheborduert, in teekene dat zy van Ghent waren, ende hadden iij capiteynen: Hector de Costere, Jan de Boot, ende Arent..... Zy trocken ter Sluus te scipe met xij galeyden ende veel andere scepren wel gheladen van alle victuhaelge, maer de reyse en vulquam niet; de paus overleet op dwatere, ende bleef in de stede Ancoengien (Ancône); de Venecianen ontvielen den Paus ende maecten secretelic metten Turck contract, verbant ende bestant, zoo

dat elc t' huuswaert track van danen hy commen was, zonder Hector de Costere, capitein van Ghent, die trac met eenighe van Ghent ende andere plaetsen overe in 't lant van de Mooren, daer hy casteelen ende huusen afwerpende was, de heydenen dootslaende; maer zy vielen te cranc, zy moesten naer huus vlieden.

Item, in dit jaer quam de coninginne van Inghelant, ende haer zone de prince van Waels te Ghent, ende waren uit Inghelant verdreven, ende zy was uit Cecylien.

[Item, de coninginne van Enghelant quam oock in 't selve jaer tot Ghendt, vluchtende naer den hertoch van Bourgoigne, die haer op synen eyghen cost onderhielt. (K.M.)]

Item, in dit jaer ontseyde de grave Chaerle van Charloeyns den heere van Croy, metten ghuenen die van zynen upstelle waren, ende moesten ruumen 't hof van hertoghe Philips, zynen vadere; want zy hadden grave Kaerle vermaect jeghens zynen vader Philips van Digion, zoo dat hy in zijns vaders oogen niet commen en mochte.

[In desen tijt veranderde hertoghe Philips de camere van den rade, ende ordineerde zes raetsheeren ende eenen president ende noch vijf commissarissen, te wetene: meester Gillis de Zadelare, Joos van der Poort, Joos van den Brande, Symon van Moerkercke ende Jacob Donche. Actum den vierden July in 't zelve jaer. (Pr. Ar.^{A.})]

1464.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Pieter Sersymoens.

Jan van den Poucke.

Christiaen van der Gracht.

Jan Everaert.

Joos van der Scaghe, f^s Joos.¹

Jan Alaert, f^s meester Monfrants.

Schepenen van der Kuere.

Roeland van Wedergrate.²

Olivier de Grave.

Jan van Sycleer.

Joos van der Muelene.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.

Gillis van der Zwalmen.

Daneel Pedaert.³

Heynderic van der Cameren.

Jan de Zaghore.

Joos de Kemele.

Michiel van Overloop.

Hughe Goethals.

Jan Obrecht Scipman.

Gillis de Meulemeester.

Jan van Duermelaer.

Schepenen van Ghedelee.

Mer Cornelis de Jaghere, ruddere.

Jan van den Poele, f^s Jans.⁴

Lauwereins Boele.

Jan van der Haghe, up de cautere.

Lievin de Bels.

Symoen Borluut, f^s Boudijns.

Joos van Melle, f^s Jooris.

Willem van den Scaghe.

Claeys Utenberghe.

Jacob Lambrecht.

Daneel de Grootheer.

Gillis van Geldere.

Pieter de Bot.

Heuverdekenen.

Deken van de Weverie.

Pieter Hueribloc.

Jan Goetghebuer.

Item, in dit jaer was paus ghecooren de cardinael van Calomme, ende in zijn consecratie ghenaempt Pauwelus den ij^e van dien name.

Item, in dit zelve jaer, den xxiiij September, was 't zoo grooten storrem van winde, dat vele huusen ende boomen ende muelenen omme waeyden; voor Antworpen bedorven twee coghe scepren, twee ghentsche pleyten ende noch twee

1 Joos van der Scaghe, f^s Jans. S.B.

2 Roeland van Wedergrate, watergrave, S.B.

4 Jan van den Poele, f^s Jans, huuyvetttere. S.B.

3 Daneel Peayaert, over hem Claeys de Ghier. S.B.

ander gheladen scepēn te diverssche plaetsen van den zelven storreme, dwelc derlic was.

1465.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Gillis Utenuove.

Pieter Beys.

Meester Jan de Keghele.

Lievin Toebast.

Jan Willebrandt.

Jan Utenuroucke.

Gyselbrecht van Teteghem.

Claeys Moenins.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Pieter Sersymoens.

Christoffels Triest.

Jan van Poucke.

Lievin de Meestere, up de Hoochpoort.

Boudijn Rijm.

Jan Utenuove, f^s Jans.

Jan van der Moere, 't Ste Baefs.

Gillis de Muelemeestere.

Meester Jan van Loo.

Jacob Mannins, witledertouwre.

Christiaens van der Gracht.

Joos van der Moten.

Claeys Utenuove, f^s Jacobs, over hem Jan

Sersanders, f^s Daneels.

Fransoeys van Loo.

Martin Dhooghe.

Jan van den Poele, scipman.

Joos Pascharis.

Pieter de Zuttere.

Daneel van Landuyt, f^s Daneels.

Jan Everaert.

Jan van den Heede.

Lieven Dherde.

Jan Maeldraey.

Jooris van Zeveren.

Boudijn de Wachtere.

Geerolf Goedghebuer.

Heuverdekenen.

Deken van de Weverie.

Pieter Hueribloc.

Christoffels de Grave.

Item, in dat jaer trac de zone van hertoghe Philips, Kaerle van Chaerlois, den xvij
Meye met hercrachte naer Vranckrijcke, omme zaken hem daertoe moverende, ende

up den xvij van Hoeymaent was de slach jeghens den coninc Lodewijc van Vranckrijck te Monthery, daer Kaerle van Borgondien den slach ende 't velt wan; nochtans was hy aldoe een heere zonder lant, ende behilt 't velt jeghens coninc Lodewijc van Vranckrijcke.

[In dit jaer was den strijt te Montherry tusschen den hertoghe Caerle van Charloos, zone van den hertoghe Philips van Bourgongnen, ende den conynck van Vranckerijcke. Den slach ghesleghen zijnde, de conynck ontreet hem van den veld, den xvij^{en} in Hoymaent, ende thien daghen naer den slach quamen by hertoghe Caerle uit Vranckerijcke in 't paerck ende zynen leghere: de hertoghe van Berry, de hertoghe van Bretangien, de hertoghe van Bourbon, de hertoghe van Calabren ende de hertoghinne van Minnoy, ende veel andere groote heeren daer groote blyschepe bedreven was; ende doen quamen daer noch messeigneur Charles Danginne van den conynck met noch meer andere van 's conincx weghen, ende begonste te tracteren van pays, ende daer wart so getracteert dat er pays navolchde. In dezen pays moeste de conynck van Vranckrijck toelegghen hertoghe Caerle de ryviere van de Somme, metten landen daer toe behoorende. Ende boven dien de drie prevoosterien van Beauquesne, Bienvoysin ende Frevoye, omme mijnheere van Charloos te ghebruuckene zijn leven lanck, ende naer de doot mach de conynck lossen met daer vooren te betaelne ij^c m. croonen. Item, boven dien 't graefschap van Bouloengen mette appendentien blijckende by de letteren van pays, dwelck een schoon concueste was voor den hertoghe Philips, zynen vadere. Binnen dien dat men sprack van pays was Mer Jan van Crohy ghebannen uit Vrancke-

rijcke omme dat hy hem niet stellen en wilde in justicien jeghen Charles van Charloos.
(Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer op den xvij dach van Hoymaent ghebeurde den wijch (den strijt ofte slach) te Monthery, tusschen den hertoch Carel, grave van Charloos, ende den coninck Lodewijck van Vranckrijck; daer bleven wel doodt neghen duysent Franschoysen van dertich duysent, die syliden te velde brochten, ende de coninck die track van daer naer de stede van Parijs. (K.M.)

- In dit jaer ghebeurde de bataille van Montherry in Vranckrijck, alwaer de grave van Charlois de victorie creegh, na dat hy seer ghequetst was, ende in groot peryckel was van ghevanghen te worden. (K.M.)

- Item, in dit jaer overleet deser weerelt Isabelle van Bourbon, moeder van vrouwe Marie, ende wart begraven binnen der stede van Antwerpen in 't clooster van Ste Michiels, in den choor. (K.M.)

- In dit jaer bleven achter beede de vrye maerten. (Pr. Ar.^{A.})]

1466.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Roeland van Wedergrate, watergrave. Olivier de Grave.

Meester Claeys Weytins.

Boudijn de Grutere. Guy van Scaubrouck.

Hector de Stoppeleere. Joos van Melle, f^s Jans.

Symoen van Sycleer.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan de Stoppeleere. Willem van der Cameren.

Pieter Hueribloc. Robrecht van Meerendre.

Jan van der Scaghe.	Heyndric Baert.
Jacob de Mauteneere.	Jan de Vriese.
Gillis Utenuhove.	Meester Gheerolf van der Haghe.
Jan Heyndricx.	Jan Wandelaert.
Ruflaerd van der Couderborch.	Gyselbrecht van Teteghem.
	Justaes Daneels.
Laureys Boele.	Jacob de Grutere.
Claeys van Munte.	Christoffels de Meyere.
Adriaen van Loo.	Claeys Moenins.
Willem Bette.	Jan Uttenbroucke.
Lievin van den Bossche.	Laureyns de Loose.
Gillis Jaquemijns.	

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Pieter Beys.	Philips de Grave.

Item, in dit jaer ende scepdom den xv^{en} van Wedemaent staerf de hertoghe Philips van Borgondien, hertoghe Jans van Digions zoone, ende regierde xlviij jaren; hy overleet te Brugghe up eenen Maendach tusschen den ix ueren ende den x ueren in den avont, ende was begraven in Sente Marie-kerke (Sent Donaes kercke), daer hy naer weder ontgraven wart, ende weder begraven ende ghevoert te Digion in Borgondien ten Sateruessen, by grave Jan zynen vadere, daer hy zyne sepultuere ghecoren hadde.

[Op den xv^{en} van Juny zo overleet te Brugghe de hertoghe Philips, als hertoghe Caerle te velde lach te Montherry; hy beloofde eene pilgrymage te doene t' Onser Vrauwen van Boene (Boulogne), ende als hy van daer quam reysde hy naer Luudicke, ende van daer te Bruussele, ende van daer te Ghendt alte voeten tot buuten de Deermontschepoorte, daer hem de heere ende wet metten notabelen van der stede jeghenreden, dwelcke 's Vrindaechs voor vas-

tenavont, ende 's Vrindachs voor cleenen vastenavont wart de uutvaert ghedaen van vrouw Elysabet t' Ste Vierlen, die begraven licht binnen der stede van Andtworpen, in Sente Michiels-cloostere, in den choor; naer dat den dienst ghedaen was zo dede de hertoghe den aermen veel ghelts gheven. (Pr. Ar.^{B.})

- Tsaterdachs daer naer vertrack de hertoghe naer Brugghe ende also naer Boenen, daer hy zijn offerande dede. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer reysden naer Luudicke, ter begheerte van den hertoghe Caerle, uit Ghendt vier hondert voetknechten, daer capiteyn af was Jan van der Asselt, gheseyt van Nieulant. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer ontrent St. Bartholomeus-dach was ghewonnen ende gheraseert ende te niete ghedaen de stede van Dynant, by den hertoch Philips ende den grave van Charloos, synen sone. (K.M.)

- Ende curts daer naer wart den pays ghemaect tusschen den hertoghe Caerle ende die van Luudicke, ende zy ontfynghen weder hueren bisschop. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer was 't zulcken hooghen wint dat bomen, huusen ende muelene omme wieuwen ende ter neder vielen.

Item, in dit vooroemde jaer, up Sente Pieters ende Sente Pauwels, quam grave Kaerl te Ghent, ende ontfinc 't lant van Vlaenderen ende 's achternoens up den zelven dach was Sente Lievin van Hautem brocht, ende quamen met den sant up den corenaert daer zy worpen ende smeten 't caljoethuus in sticken gheel te nedere, ende liepen also ter maert, ende eer den avont quam reesser eene wapeninghe, ende den

sunt lieten zy up de maert staen. De hertoghe Caerle quam uit den Hoochhuse ende wilde 't volc van der maert smyten, maer hy vertrack.

[In dit zelve jaer ende omme de selve sake rees eene wapenynghe zo dat hertoghe Caerle quam uit zynen hove ter maert, ende hadde gheerne het gheselschip ghescheeden, dwelck zy hem ontseyden, ende van danen track hy naer 't Scopenhuus daer hy vant veel scepener vergadert met andere persoenen 't regiment hebbende van de stede, zegghende tot hemlieden met felle woorden: 'Ghy hebbet wel ghemaect; gaet ende doetse scheeden van der maerct.' Ende track also wech van hemlieden naer zijn hof, ende tsanderdaechs quam ter maert mijnheer van Gruuthuuse, die hemlieden veele schoone woorden gaf, te weten: 'Dat zylieden hebben sauden huerlieder casselrie, indaginghe ende privilegien.' So dat zy up die belofte scheeden, die hemlieden qualic ghehauden was. (Pr. Ar.^{B.})

- Omtrent Martensmesse daer naer, traude hertoghe Caerle binnen der stede van Brugghe, vrou Magriete 's conynx Eduwaerts zustere van Ynghelandt, den xxijij September.

- In 't voornoemd jaer was ghewijst dat men recht doen saude up schult met caetsen ghewonnen. - In dit jaer waren te Ghendt de groote pardoenen. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in 't selve jaer quam de palsgrave van den Rijn te Ghent by onsen prince met schoonen state van ij^c perden, ende logierde in den Wal by onsen prinche.

Item, in 't selve jaer quam by hertoghe Caerle de bisschop van Salsbry uut Inghelant, in ambassate ter causen van huwelicke.

Item, in dit zelve jaer quam te Ghent met schonen state de hertoghe van Gheldere.

1467.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Lievin Zoetamijs, d'oude.

Jan van Zeveren.

Symoen Borluut, up 't sand.

Thomaes van der Stichelen.

Jan Rufelaerts.

Joos van der Eeken.

Jan Everwijn, brauwere.

Joos van Crombrugghe.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jacob van Ravenscoot.

Jan Utenuove, f^s Jacobs.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.

Meester Pieter Goetghebuer.

Lievin de Pottere.

Jacob van Waes.

Jan de Bels.¹

Jooris van den Moere.

Gyselbrecht de Lu.

Heynric Pappal.

Jan van der Stoct.

Pieter van den Houte.

Michiel van Overloop.

Meester Gyselbrecht de Vriend.

Jooris van Cauwenberghe.

Symoen Bette.⁴

Vincent Meyeraert,² d'oude.

Joos van Wijchuus.

Geeraerd Goetghebuer.

Jacob van der Varend.

Lodewijc van Maerke, f^s Bernaerds.

Jan de Coninc.⁵

Ghelnoet Damman.³

Jan van den Abeele.⁶

Jacob de Steenwerpere.

Pieter van Eertvelde.

¹ F^s Nicasis. S.B.

⁴ F^s Symoens. S.B.

² F^s Vincents. S.B.

⁵ F^s Jans. S.B.

⁶ Jan van den Abbele, smet. S.B.

³ F^s Zeghers. S.B.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Pieter Beys.

Philips de Grave.

Item, in dit jaer ende scepdom arriveerde ter Sluus in Vlaenderen vrouwe Margriete van Jork, sustere van den coninc van Inghelant, ende traude den hertoghe Caerle binnen der stede van den Damme, ende 't was zyne derde huusvrouw, up den xxv Wedemaent lxvijj.

Item, in dit jaer, den xj Wedemaent, overleet te Ghent, in den Wal, mevrouw van Crevecuer, ende licht begraven ten Jacopynen te Ghent.

Item, in dit jaer ende scepdom up Onser Vrouwenavont, half Ougst, was te Ghent ghemaect een besnydenesse ende verminderehede up de smalle wetten ende officien, ende andere officien van Ghent, ende die uitghelesen, present de commissarissen ende alle de wethouders ende t'huerlieder vervolghe ghestelt ordonnantie.

[In dit jaer quam uten stoel van Roomen eene groote gratie binnen Ghent, ende was aflaat van alle sonden; de gratie gynck inne den 1^{en} sondach in den avent, ende duerde tot xijj daghen in de vespertijt; dezelve gratie ende pardoen gynghen weder inne up den Paesdach ende duerde lxvijj daghen, te weten tot Sacramentsdach, ende daer saten xxx biechtvaders in Ste. Janskercke. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer hadden die van Luudicke weder ghevanghen haren bisschop, ende vele ballingen van Luudicke stelden hemlieden uppe, ende ditte vernemende hertoghe Caerle van Bourgongnen quam metten conync van Vranckerijcke voor Luudicke, dwelcke die van Luudicke ziende, ontsloughen haerlieder bisschop van vanghenesse, ende baden hem dat hy voor hemlieden pays wilde impetreren. (Pr. Ar.^{B.})

1468.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Mer Jan van Scorisse.

Guy van Scaubrouc.

Meester Jan Sersanders.

Lievin van Everghem.

Jan van Melle, f^s Jooris.

Lievin van Overackere.

Jacob Bolloc.

Christiaen Dhamere.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

Roeland van Wedergrate.

Boudijn Rijm.

Meester Philips Sersanders.

Mer Lievin van Leyns.²Boudijn de Scautheete.¹Vincent Meyeraert, f^s Jacobs.

Olivier de Grave.

Fransoys Baert.

Joos van der Muelene.

Claeys de Ghier.

Boudijn de Grutere.

Boudijn de Neve.

Joos van Melle, f^s Jans.

Jooris van Zeverne.

Jan Alaerts, f^s Mer Monfrants.

Philips de Zadeleere.

Lievin Toebast.

Jan Wiellebrant.

Pieter de Zuttere.

Jan van der Haghe, temmerman.

Joos Lammens.

Lievin Roffins.

Jan van den Eede.

Lievin de Groote, in de Camerstrate.

Jan Tsammelin.

Jacob Annaert, f^s Symoens.*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc.

Joos van Wijchuus.

Item, in dit jaer den xxx Octobris up eenen sondach, in 't beghinsel van der hoochmissee, wan hertoghe Kaerle de stede van Ludicke, vechtender hant.

Item, de hertoghe Kaerle van Borgondien dede den

2 Mer Lievin van Leyns, ruddere. S.B.

1 Over hem Jan van den Moere. S.B.

coninc Lodewijc van Vranckerijcke daer draghen up zynen wapenrock een sente Andriescruuse, ende dede den coninc daer inne de stede roupen: Vyve Borgondie! Ende inne de stede was 't vier ghesteken, ende was meest al verbrant ende ghepilgiert, ende daer geschiede groote deerlichede.

Item, in dit jaer, den viij Meye, hilt onse prinche hertoghe Kaerle in de stede van Brugghe zyne eerste feeste van den toeysonne naer de doot van zynen vadere, ende men hiet de feeste sente Joorisfeeste, ende men plocht de zelve feeste te heetene, by den levene van hertoghe Philips, zynen vadere, sente Andriesfeeste.

[In dit jaer was sente Lieven ghevoert te wagene t' Hautem, daer de guldebroeders rauwich om waren. (Pr. Ar.^A)]

1469.

Commissarissen.

Mijnheere de prelaet van Sente Pieters.

Mijnheere Guy van Brymeu, heere van Humbrecourt.

Meester Guillaume de Clugny, protonotarius.

Mijnheere Philips van Comene, heere van der Ruerschure.

Jacob Donche, in de stede van Meester Symon van der Sluus.

Meester Bertelmeus Trotijn.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

BY COMMISSARISSEN ZONDER KIESERS.

Mer Jan van Vaernewijc, heere van Exaerde.

Ruflaert van der Couderborch.

Christoffels Triest.

Meester Jan van Loo.

Pieter Beys, d'oude.

Jan van Utenuove, f^s Jans.

Gillis Utenuove.

Jan Heindricx.

Jan van Melle, f^s Jooris.

Jan de Zaghore.

Gillis van der Zwalmene.

Lievin Sersymoens.

Jacob Lambrechts.

Claeys van Munte.	Jan van den Bossche.
Mathijs Pedaert. ¹	Jacob Cauweric.
Jan van den Poele, hudevetttere.	Denijs van der Saren.
Geerolf Goetghebuer.	Symoen Annaert.
Gillis Jaquemijns.	Willem van den Bossche.
Joos van der Moten.	Justaes Roelins.
Fransoys van den Velde.	

Heuverdekenen.   *Deken van de Weverie.*

Pieter Hueribloc.	Joos van Wijchuus.

[Item, in dit jaer was by die van der wet van Ghendt ghegeven hertoghe Kaerle het principael previlegie van den coninc Philips van Vranckerijcke, angaende der vermaect van der wedt, die vermaect was t' Half Ougste 1469, vermaect by den commissarissen zonder kiesers; ende up den sacramentsdach quam hertoghe Kaerle binnen Ghendt, aldaer t' zijnder incompste eerlick gheviert was. - Item, de tweeste prevelgie was dat men gheen poorter van Ghendt belasten en mocht, ten ware by zynen wille ende consente. - Item, de derde previlegie was dat een poorter van Ghendt niet meer verbueren en mochte, dan zijn lijf ofte 60 ponden parisySEN. (Pr. Ar.^A).]

- Item, in dit jaer, de voornoemde wet metten notablen deden alle de neeringhen overbringhen banieren metten previlegie, ende waren ghepresenteert in de handen van den hertoghe Kaerle, ende als hy de voorseyde previlegie oversien hadde, bysondere dat de poorter niet meer verbueren en mach dan 60 pont ofte zijn lijf, 't welcke hy versochte, metten anderen privilegien te nieute ghedaen te werdene, omdat zy niet meer in de wapenen lopen en sou-

1 Mathijs Peayaert. S.B.

den. - Item, versochte de voornoemde hertoghe Kaerle, dat men te nieute doen saude alle de kiesers voornoempt, ende dat hy jaerlicx soude senden zyne commissarissen, die de wet maken en stellen sauden, gheen regaert nemen up poorters, lieden van neeringhen, noch wevers; maer sauden stellen lieden van eeren, ende de beste van der stede. - Item, insgelijckx begeerde hy dat elcke neerynghe eenen brief hebben saude, ende dat men alle jaren den selven brief lesen saude ten daghe van huerlieder kuere, 't welcke luut aldus: Item, indien yemant upstelde eenighe wapeninghe die saude verbueren lijf ende goet, ende zijn neerynghe, ende zijn kinderen die hy hebben saude naer de date van der wapenynghe. (Pr. Ar.^{A.})]

Item, in dit jaer was de assyse van den grane weder upgestelt, also zy dede ten dage als alle de keljoten van den grane afgeroupen waren, in 't jaer te vooren den eersten dach van Hoeymaent, ende ten selve alle d'ander assyse cours ende ganc omme daermede te betaelene den commere ende lasten van der stede renten buuten ende binnen.

Item, in dit jaer up den Heleghen Sacramens-avont quam de hertoghe Kaerle binnen zijnder stede van Ghent, na dat die van Ghent paeys met hem hadden gemaect, ter causen van der wapeninghe van Sente Lievinsfeeste, in 't jaer lxvj, ende quam binnen Ghent met groote state van edelen; want hy die medebracht omme zyne mogentheit te tooghene.

Item, aldus binnen Ghent commende was zeer blydelic ontfanghen; de straten waren met lakene behanghen, vele fygueren ghetocht, ende vele costelicheden gedaen ter materye dienende.

[Item, in 't selve jaer soo was gheordonneert, soo waer de bertoghe Carel ware binnen synen lande, daer soude hy selve sitten te rechten dry daghen te weke, te wetene: Maendach, Wonsdagh ende Vriendach, ende ontfanghen alle de requesten ende supplicationen. (K.M.)

- In dit jaer was doen maken by beer Jan van Sycleer, solliciteur van mijnheere van Ste Baefs de furtele van Ste Lievin, also hy nu es; ende wart ghestelt up eenen waghen costelick daertoe ghemaect, overdeckt met verguldene lakene vooren ende bachten, ende up den waghen twee setelkins costelick verchiert, daer inne dat saten twee cleerxkins die songhen het liedeken van Sente Lievin, waer ute het volck devotie nam, ende wart also ghevoert naer Hauthem, ende daer reet mede de capiteyn van Ghent met hondert en tsestich peerden, alle wel voorsien van wapenen; het was omme sien een schoone sake, ende vele lieden wordender by ghesticht, ende 't volck quam sebaerlic inne metten sant, sonder crijschen. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in 't jaer xiiij^clxix voer in de maent van Ougste de hertoghe Carel naer Hollant, in den Haghe, daer hy oock te rechte sat, ende dede daer scherpe justitie, ende daer quam een vrouwken van Luycke by den voorseyden prince ende hertoghe in den Haghe, groote clachte doende over eenen officier van den prince, welcke officier gheransonneert hadde der voorseyde vrouwen man voor de somme van vj^c rijsnsche guldenen, te betalen t' eenen sekeren daghe, of haren man soude ghehanghen worden; ende dit vrouwken quam by den voorseyden officier, ende sy bracht hem dry hondert rijsnsche guldenen in minderinghe, om haren man te lossene ende sijn lijf te behauden, biddende ontfermelijcken

om haren aermen ghevanghen man, ende presenteerde haer ende haren man te verbinden op haer deel hemelrijcx de andere ij^c guldenen te betalen, up dat sy genadigen dach hebben mochte om betalen, aenghesien dat 't lant van Luyck al bedorven ende gedestruert was, ende al haerlieder goedinghe verbrant; maer die voorseyde officier en hadde geen compasse, maer seyde dat hy terstont den man soude doen hanghen of die vrouwe gave hem noch ij^c guldenen, die 't vrouwken seer misbaerde, weenende ende clagende; maer ten mochte haer niet baten; ten eynde sprack die officier tot dat vrouwken, segghende: 'Ick hebbe geen wijf ende wilt gy dry nachten by my slapen, ick sal u die ij^c guldenen quytschelden, ende uwen man wedergheven.' Dit vrouwken dat goet ende eerbaer van lichaem was, wart bitterlijk schrewende ende segghende: 'Ick en kende noyt man dan mynen aermen bedruckten ghevangenen man, eylacen! wat moet ick hooren.' Die officier sprack: 'Het sal verholen blyven, aldus kiest ende doet.' Dese arme vrouwe om haren ghetrauwden man te behouden, conseenteerde het, want sy niet voorder en mochte, ende sliep dry nachten by den voorseyden officier, ende dese officier binnen de voorseyde dry daghen ende nachten genouchte in dit vrouwken vindende, dede haren man hanghen ende verworghen aan eenen boom, ten eynde van die dry daghen; soo hiesch dit vrouwken quitantie van de voorseyde somme, ende oock te hebben haren man. Die officier spottede met haer, ende seyde: 'Ghy en hebt geenen man; maer blijft by my, met my woonende, ick sal u een weerde vrouwe maecken.' - 'Neen, seyde 't vrouwken, ick wil mynen man hebben.' Als dese officier sach dat by het haer niet

ontsegghen en conde, leede hy haer met hem onder den boom, daer haren man hinck, ende sprack: ‘Siet daer is uwen man.’ Het vrouwken dit siende viel in onmacht, ende makende groot misbaer ende luyde roepende: ‘Vraeke! Vraeke van der groote onmenschelycker overdaet!’ Soo dat hem de officier schaemde, ende ginck wech om volckx wille. Daer wesende ende vergarende quam dit vrouwken in Hollant, als voorseyt is, doende haer clachte voor den hertogh Carle, dewelcke dit vrouwken in goeder bewaernisse dede stellen, ende hy ontboot met scherpen mandemente den voorseyden officier, ende in den Haegh comende, leyde de prince dit stuck voor; maer hy loochende ‘t seer stautelijck, niet jeghenstaende al het selve was gheprobeert, ‘t welck hy alsdan kende waer te sijn, begeerende sijn groote genaede ende bermherticheyt. Doen dede die edele prince den voorseyden officier het vrouwken trauwen, het welcke hy seer noode dede, maer de prince wilde het; eyndelinghe ghedaen hebbende, doen ghetrauwt wesende, hy beval den voorseyden officier, dat hy alle syne goedinghe, heymelijcke ofte openbaer in gheschrifte soude setten op verbeurte van synen lyve; die officier en dorste dat niet laten; maer deet met grooter weesen, ende hy gaf ‘t geschrifte den prince in handen, welcke prince dede maecken eenen schoonen chartre van desen, ende dede hem beseghelen met synen grooten seghel, daer de voorseyden officier sijn consent toe dede ten secourse ende behoeftte van den lancxten lyve van hem beyden, te weten, van hem ende synen nieuwen wyve. Als dit aldus gedaen was, als voorseyt is, soo sprack de prince tot den officier voorseyt: ‘Siet daer eenen priester ende spreeckt uwe biechte.’ Die officier, jammerlijck

beladen sijnde, riep grootelijckx om genade; maer het was al om niet. Doen quam daer de provost Marysael metter roede, ende hy dede den voorseyden officier oock aen eenen boom hanghen; dit ghedaen sijnde, soo gaf die edele prince dit vrouwken den voorseyden brief met synen grooten seghel, met alle de goeden van den voorseyden officier; maer omdat het lastich soude hebben gheweest dit arm vrouwken t'achtervolghen, dede die edele prince alle het voorseyde goet extimeren te ghelde, ende gaf dit vrouwken de ghoreede penninghen daer vooren, waervan dat den nombre seer groot was, ende hy dede haer heerlijck met goede bewaernisse beweghen in haer lant, waerby wel blijckt dat hy eenen prince van justicie was. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer xiiij^clxix was 't eenen swaren couden winter; het vroos by de vijf maenden lanck, wayende, sneeuwende ende stormende van in December tot den xijj van April. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer lxix ontfinck de hertoch Karle binnen sijnder stede van Ghendt, de ordene van den coninck Eduaert van Inghelant. - Item, is te weten dat de selve coninck Eduaert van Inghelant daer te vooren ontfanghen hadde de ordene van den prince hertogh Karel, in 't jaer xiiij^clxvijj, den vij in Meye. (K.M.)

Item, in dit jaer was by hertoghe Kaerle gheordoneert dat men voortaan den Heleghen sant minheere Sente Lievin niet meer draghen en saude, maer voortan te waghene voeren, roupen, noch cryschen, omme te belettene vele quade onghereghelthede, die de jonghers userende zijn, den xxvij^{en} Wedemaent.

1470.

Commissarissen.

Mijnheere van Ste. Baefs.

Mijnheere Guy van Brymieu, heere van Humbrecourt.

Meester Guillaume de Clungny, protonotaire.

Meester Bertelmeus Trotin, ontfanghere generael.

Meester Jooris Baert, in de stede van Meester Symon van der Sluus.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

BY COMMISSARISSEN ZONDER KIESERS.

Roeland van Wedergrate.

Meester Philips Sersanders.

Pieter Hueribloc.

Jan van Poucke.

Willem van der Cameren.

Justaes Daneels.

Boudijn de Grutere.

Heynric Pappal.

Lievin de Meestere.

Joos de Kemele.

Jan van der Stoct.

Meester Joos de Grutere.

Gyselbrecht de Lu.

Gautier van Melle.¹

Jan van der Eeken.

Claeys Moenins.

Lievin de Bels.

Willem Wanzele.²

Jan de Witte.

Hughe van Grammez.

Christoffels van West.

Pieter Beys, de jonghe.

Gillis van Munte.

Jan Rop.

Boudijn de Wachtere.

Laureyns Wauters.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Olivier de Grave.

Michiel van Overloop.

In dit jaer rumde ende vloot de coninc Eduwaert van Inghelant de croone ende dlant van dien, ende in Inghelant waert weder ontaen ende ghecroont de aude coninc Heinderic, die voor den coninc Eduwaert coninc was.

1 Over hem Adriaen van Loo. S.B.

2 Willem van Zele. S.B.

Item, up den Scorssewonsdach quam de coninc Eduwaert weder binnen der stede van Londen, in Inghelant, ende daer bleef doot ghesleghen, up den Heleghen Paesdach, van den coninc Eduwaert de grave van Werwijk, ende dit quam by de hulpe van den hertoghe Kaerle, daer de coninc Eduwaert te Brugghe by gheweest hadde; want de grave van Werwijk was de principaelste wutelaere, die den coninc Heinderic ongheweldich maecte de crone, ende dat Eduwaert waert verdreven ende Heinderic weder coninc; ende Heinderic staerf zoo dat Eduwaert bleef regnerende.

Item, in 't zelve jaer track hertoghe Kaerle den vijf van Sporkele uit Atrecht voor de stede van Amiens met grooten heercracht van volcke te perde ende te voet, ende met angienen, ende lach daer vooren tot goeden vrydach den xij in Sporkele.

Item, up den Asschewoensdach trocken uit Ghendt hondert ende lxxv mannen van neerringhen die de stede van Ghent betaelde, ende eer zy in 't heer by den leghere gheraecten bleven buten Corby xxxvj doot ghesleghen, ende als 't heer schiet, quamen zy te Ghendt inne up den xix^{en} van Aprille.

[In dit jaer waren binnen der stede van Bruussele, in 't hof van den hertoghe Caerle gheleverd alle de bannieren ende privilegien deser stede van Ghendt, ende dien van Ghendt was verboden in geene wapenynghen te loopene up verbuerte van lijf ende goet. (Pr. Ar.^B)]

1471.

Commissarissen.

Mijnheere van Sente Pieters.

Mijnheer Guy van Brymey, heere van Humbercourt.

Meester Guillaume de Clungny, protonotaire.
 Meester Bertelmeeus Trotin, tresorier des guerres.
 Meester Joris Baert, in de stede van Me Symoen van der Sluus.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

BY COMMISSARISSEN ZONDER KIESERS.

Jan de Stoppeleere.	Jan van den Moure.
Olivier de Grave.	Lievin Toebast.
Rufelaert van der Couderborch.	Michiel van Overloop.
	Gautier van der Zype.
Joos van Melle, f ^s Jooris.	Jacob van den Hende.
Jan Heynricx.	Geeraerd van der Hoeyen.
Heynric Baert.	Denijs van der Saren.
Pieter de Rijcke.	Willem van den Bossche.
Jooris van Zeverne.	Gillis de Rits.
Jan de Ruelles.	Loey Pannaert.
Claeys Utenberghe.	Martin Zoetaert.
Jacob Lambrecht	Gillis Macharis.
Arend Huevic.	Lievin Braem, f ^s Pieters.
Jan Annaert.	

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Lievin de Meestere.	Justaes Daneels.

Item, in dat jaer ende scepdom overleet vrouwe Ysabelle van Portegale, grave Philips ghesellenede, was grave Kaelrs vrouwen moedere, ende was begraven by Betunen in 't clooster van den Chaerteruesen te Gouvay.

[Item , in dit jaer 1471, dijssendach den xvij^e September overleet in de stede van Arien, vrouwe Isabelle van Portingael, gheselnede van den hertoch Philips van Bourgondie, ende wart begraven te Gouvay by Bethunen, in 't Chartreusenclooster. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer vergaderde hertoghe Kaerle een groot heer van volcke van wapenen, ende trac naer Derthiendach in Vranckerijcke, slaende zijn paerc ende siegie voor Amiens, daer hy bleef ligghende tot in den Mey, ende daer wart dicwils ghescarmuts; want den grooten Salisaert lach binnen Amiens, ende quam dicwils ute up hertoghe Kaerls volck; maer zy werden dicwils in de stede ghedreven ende ten ende werd daer een bestant ghemaect van eenen jare.

1472.

Commissarissen.

Mijnheere van Sente Baefs.

Mijnheere meester Guillame de Clungny, protonotaire du Saint Siège apostolique.

Me Thomaes Maled, raed.

Christoffels Buridaen, ontfanghere.

Me Guillame Haultam, secretaire.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

BY COMMISSARISSEN ZONDER KIESERS.

Jan Utenuove, f^s Jacobs.

Gillis Utenuove.

Jan van den Poucke.

Jan van den Poele, temmerman.

Symoen Borluut, f^s Symoens.

Jan van den Eede.

Joos van Melle, f^s Jans.

Fransoeys van Loo.

Lievin Sersymoens.

Daneel van Landuut.

Claeys van Munte.

Joos Passcharis.

Laureyns de Loose.

Justaes Roelins.

Jacob Mannins.

Pieter de Grave.

Fransoeys van den Velde.

Jan Maeldraey.

Hughe van Gramez.

Jan van Huerne.

Jacob Cauweric.

Martin de Kempe.

Gyselbrecht van Teteghem.

Heynric de Brune, brauwere.

Willem Lammins.

Arend van der Straten, brauwere.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Lievin de Meestere.

Justaes Danneels.

Item, in dit jaer ende scepdom hilt grave Kaerle zyne fieste van den toyssoene van Valenciene.

Item, in dit jaer de keysere Frederic, ten versoucke van den heere van Eggemont an den hertoghe Kaerle van Borgondien de commissie hebbende ende maecten rechtere in de zaeke tusschen den hertoghe Arnaut van Gheldere ende Adolf van Cleven zynen zoone, ende de hertoghe Kaerle dede zoo vele an Adolf van Cleven dat hy zynen vader Arnaut uter vanghenesse ontslaen zaude, die Adolf acht jaren lanck hadde ghevangkan ghehauden, ende dese Adolf sprac zeer spyteliche woorden in de presentie van hertoghe Kaerle, zo dat hy daer omme ghehauden wert; maer hy ontreet heymelic zijnder eede, ende quam tot Namen ende waende daer te scepe sitten; maer hy waert bekent van zynen weert, zoo dat hy waert ghevangkan ende wederbrocht by den hertoghe Kaerle, ende hy dede hem vaste legghen te Vilvoerde, daer hy by nachte uutbrack, ende van daer was hy brocht te Curterijcke in 't casteel, ende lach daer ghevangkan.

Item, de hertoghe Kaerle van Borgondie benaut metter waerhede dat hertoghe Arnaut ende Adolf, zijn sone, dlant van Gheldere t' onrechte besaten, als commen zijnde van der joncxter dochtere, ende dat de hertoghe van Ghulcken was commen van der autster dochtere, ende ooc dat hem by keyserlicke vonnesse inne ghewijst was.

Item, hertoghe Kaerle heeft ghecocht 't recht van den hertoghe van Ghulcken omme lxxx^m gauden guldens, die hy daer vooren betaelde ende ghegheven heeft, ooc zeyde men dat de hertoghe Arnaut Adolf zijn zoone onterfde, ende hertoghe Kaerle zijn recht overgaf midts de quaethede van Adolf, zynen zoone, die te Curterijcke ghevangkanen lach ende bleef ligghende dleven van hertoghe Kaerle totten jare lxxvj, also hier naer volcht.

[In dit jaer ghynck 't bestandt ute dat voor Amyens ghemaect was, ende hertoghe Caerle track over de Somme ende wan de stede Nyelles, Roye, Mondedier, Dierpas, Sainte Walix, Nieucasteel, ende hy dede verbranden wel twee duusent dorpen, ende doe wasser weder een nieu bestandt ghemaect van twee jaren; want de conynck van Vranckerijcke en quam nievers te weere, ende in 't zelve jaer was ghesien een sterre met een steerte. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in 't selve jaer ontrent Sente Agneetendach in Lauwe soo sach men in de lucht eene allervreeselijcke comete die duerde lang tot by Paesschen, ende was soo vlamlich met eenen breeden langhen steert by nachte lichtende als de mane. (K.M.)]

1473.

Commissarissen.

Mijnheere van Ste. Pieters.

Mijnheere van St. Jooris, her Jan de Baenst, riddere.

Mijnheere de protonotaris meester Guillame de Clungny.

Jacob Donche, raed mijns gheduchts heeren en watergrave.

Christoffels Buridaen, raed ende ontfangere ende met hemlieden Mijnheere de bailliu van Ghend.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeelē.*

BY COMMISSARISSEN ZONDER KIESERS.

Boudijn Rijm.

Joos van der Muelne.

Pieter Beys.

Vincent Meyeraert, d'oude.

Hector de Stoppeleere.

Geeraerd Zoetamijs, over hem Symoen
van der Cameren.

Gillis van der Zwalmēn.

Jan Alaert, f^e meester Monfrants.

Meester Gyselbrecht Vriend.

Loy Pannaert, over hem Andries de Witte.

Adriaen van Loo.

Joos van der Eeken.

Laureyns Wauters.

Jan de Witte.

Jacob Temmerman.

Gillis van der Gracht.

Jan van der Galleyen.

Gillis van Munte.

Arend van up den Bosch.

Laureyns van den Berghe.

Boudijn de Moor.

Jacob Goethals, t' Sanderswalle.

Pieter van Tombeele.

Pieter Snellaert.

Jacob van Papeghem.

Boudijn van der Labyen.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Gilles Jacquemijns.

Laureyns de Looze.

Item, in dit jaer was 't eenen drooghen somere, dat men noeyst niet vele
derghelijcke ghesien en hadde.

Item, in dat jaer in den vastene stelde hertoghe Kaerle inne te Mechelen een walsch
parlement van xxx heeren, dwelcke hem de keysere Frederic, also men zeyde,
gheconsenteert hadde in de stede van Triere, ende also gheaccordert daer met veel
meer artyclen.

Item, in dit voornoemde jaer berrende den Moer.

- Op den Nieuavont zoo wart van Brugghe brocht de hertoghe Philips, zone van
Jan van Digion, ende dwayde aldoe zeere dat de lieden nalix van den strate wayden,
ende up den Nieudach wart dlicham hier door Ghendt ghevoert, ende up

den x^{en} Sporcle daer naer wart hy begraven ten Chartreusen, buuten Digion, in Borgongnen. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in 't jaer van lxxijj hiernaer was gheleyt den eersten steen van Sente Jooriscappelle aan de Vijfwintgaten by vrouwe Margriete van Jorck, de huysvrouwe van den hertogh Karle. (K.M.)

- Item, in dit schependom soo track hertogh Karle in Ghelderlant met crachte, ende beleyde Venloo, welck hem opgaf, ende vercreeg voort meest al 't lant inne, want sy en hadden geen hooft; want Adolf ende alle de heeren meest alle ghevangkanen laghen te Hesdun. - Item, daer naer soo track de hertogh Karle voor Nimmeghe, welcke stede haer niet opgheven en wilde, ende lach daer sterck vooren, ende dede malcanderen veele schade; maer ten lesten soo gaf haer de stede up in den handen van den hertogh Karel by appointement. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer soo starf de auden hertogh van Geldre in de stede van den Grave, ende de hertogh Karle voerde met hem twee kinderen van den hertogh Adolf van Geldre, die ghevangkan waren, eenen sone ende eene dochter in de stede van Nimmeghe, ende dedese brenghen tot Ghendt, daer sijn wif ende syne dochter was, ende doen sy daer gheweest hadden dry weken ofte meer, doen dede hy hun voeren te Bethunen, ende hy track van daer te Trier by den keyser. (K.M.)

- Item, in dit jaer was 't eenen grooten brant te Brugghe op den vijf dach van September, in de Witteleertauwersstraet ende in de Swarteleertauwersstraet; doen verbrande de Backerscapelle ende noch meer dan hondert heerdsteden. (K.M.)]

1474.

Commissarissen.

Mijnheere van Ste. Baefs.
 Mijnheere de Protonotaris.
 Mijnheere van St. Joris.
 Jacob Donche, watergrave.
 Christoffels Buridaen, ontfanger van Vlaenderen.
 Mer Lodewijck van Schorisse, hoochbailliu van Ghend.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

BY COMMISSARISSEN ZONDER KIESERS.

Rufelaert van der Couderborch.	Meester Philips Sersanders.
Olivier de Grave.	Jan van den Poele, f ^s Jans.
Jan van den Moere, Ste. Baefs.	Daneel Goetghebuer.
Joos van Melle, f ^s Jooris.	Symoen Annaert.
Jan Utenhove, f ^s Jans.	Gillis Macharis.
Jan van der Eeken.	Willem Rijm.
Jan van den Heede.	Adriaen Roothase.
Jan de Ruelles.	Joos van den Foreeste.
Jacob Lambrecht.	Jan Baers.
Daneel de Groottheere.	Lievin van Sycleer.
Jan Maeldraey.	Lievin Dherde, f ^s Gillis, voor de Frereminueren.
Justaes Roelins.	Willem Vriend, f ^s Wouters.
Karel Willemets.	Olivier de Clerc, f ^s Jacobs.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Gillis Jacquemijns.

Laureyns de Looze.

Item, in dit jaer quam de tydinghe hertoghe Kaerle van den lande van Floretten dat hy hadde ghecocht jeghens hertoghe Seghemont van Oostenrijcke, ende daer hadde hy eenen capitein ghestelt ghenaempt Pieter Ackebac (Hagenbach), dewelcke omme zyne tirannye daer ghevanghen wart,

ende was aldaer te rechte ghestelt ende onthooft in de stat van Brysac, waeromme hertoghe Kaerle zeer ghestort was ende vermaent hen hy saut up hemlieden wreken, uit welcker vreese ende cause dlant van Floretten gheleghen es onder dlant van den Switsen.

Item, in dit jaer beleide hertoghe Karel met grooter heercrachte, up den xxvijj in Hoeymaent, de stede van Nuse, daer de keyser Frederic jeghens quam te velde ligghen, emmers ten lesten was ghetracteert het huwelic van Maximilian, keyser Fredericx zoone, ende van vrouwe Marye, hertoghe Karels dochtere, die voor Nusen lach een gheheel jaer, ende midts den huweliche vertrack hy van der stadt.

[Item, in dit jaer 1474 was het soo eenen somer dat binnen menichte jaren daer te vooren noyt dierghelijken gheweest en hadde; alle de vruchten quamen voor haerlieder tijt; want ontrent Halfougst was hier nieuen franschen most, ende op den laetsten dach van de selve maent nieuen rijnschen most. (K.M.)

- Item, in dit jaer ginck de hertoch Karel ligghen voor de stede van Munster ontrent St. Maria Magdalenedach, ende dede menich assaut op die stede, maer en coste die niet ghewinnen. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer ontrent St. Barbaradach soo sijn die van Ceulen uytghereist, ende hebben hun logist ghemaectt neffens der stede van Munster over den Rijn, ende hebben groote schade ghedaen met schieten in den legher van den hertoch Karel. (K.M.)

- Item, ten lesten es de keyser selve ghecommen tot Keulen, met hertogen, bisschoppen, marckgraven ende andere heeren al op den cost van den keyser om Munster te

ontsetten; maer de hertoch Karel en verschoot daer van niet, daer was een schermutsinghe ghedaen daer veele van 's keysers volck bleef. (K.M.)]

Item, binnen desen tijt dat Caerle voor Nusen lach zoo was dat broederscap van Onser Vrauen santere up 't roode hoedecken te Kevelare inneghestelt ende verheven by den eerweerdighen heere meester Jan Springhere, doctor in der Godheyt, pryoer in de Jacopynencloostere te Kevelare, ende waert daer naer van eenen legaet, ende daer naer van den Paus gheconfirmeert met vele schoone aflaten daer toe ghevende, ende in dit broederscap dede hem stellen de keyser Frederic, ende eerst innescryven met vele meer ander heeren.

[Item, in 't selve jaer was te Ghent ghevanghen eenen Inghelsman, omdat hy valsche munte gheslaghen hadde, ende was ghesoden voor 't Schepenhuyys van der Kuere ende begraven te Augustynen. (K.M.)

- Op Alderheleghenavont was voor 't Scepenhuus ghesoden eenen persoon ghenaemt Ynghele, omme dat hy valsche munte gheslaghen hadde. - Te Kersavonde quam een persoon blindt zijnde ende doctor in de Gotheyt preken te Ghendt. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer was ontfanghen Lodewijck van Schoorisso, hoochbailliu van Ghendt, heere van Nokere ende Bevere. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer waren veele processen generael ghedreghen. (Pr. Ar.^{B.})
 - In dit jaer begheerde hertoghe Caerle veel onredeliche saken boven de hondert xx^m croonen, die hemlieden gheconsenteert waren, in 't selve jaer. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer op Vastenavent was te Ghendt vertoocht de langhen waghene. (Pr. Ar.^{A.})]

1475.

Commissarissen.

Mijnheer van Ste. Pieters.
 Mer Jan de Baenst, over minen heere van Ste. Baefs.
 Mijnheere de protonotarius.
 Me Thomaes de Plaine, president van Vlaenderen.
 Me Jan van den Broucke.
 M^{er} Lodewijck van Scorisse, ruddere.

Schepenen van der Kuere.

Jan Utenhove, f^s Jacobs.
 Jan van den Poucke.
 Symoen Borluut, op 't Sant.
 Vincent Meyeraert, f^s Jacobs.
 Jacob Mannins.
 Lievin Sersymoens.
 Laureyns de Loose.
 Jan Obrecht.
 Christoffels van West.
 Gyselbrecht van Peteghem.
 Jan Everaert.

Gillis van der Beke.

Willem van Wanzele.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.
 Pieter de Rijcke.
 Gautier van der Zypen.
 Symoen Borluut, in de Veltstrate.
 Cornelis de Bloc.
 Jan van Pollaer.
 Pieter de Backere.
 Jan van der Muelne.
 Jan Alaert, caescoopere, over hem Martin Baert.
 Jacob Utendale.
 Pieter Rosseel.¹
 Martin Zoetaert.
 Jan Clyncke.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

1 Pieter Rousseel. S.B.

Joos van Melle.

Michiel van Overloop.

Item, in dit jaer was de grave van Simpole verwijst te Parijs by de heeren van den Paerlemente onthooft te werdene.

[Den xix^{en} Decembris was by de heeren van den parlemente van Parijs verwijst ter doot de grave van Sainct Pol, ende wart binnen Parijs up een schavaut onthooft up den Dertienavont. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer wan hertoghe Kaerle 't hertochdom van Loreynen ende van Baren ende 't graefscip van Vendemont, ontrent Sente Martinsmesse, vechtenderhant.

Item, in dit jaer, naer Sente Michielsdach, reysde naer 't lant van Baren de hertoghe Kaerle; want de grave van Vendemont, die corts worden was hertoghe van Loreynen by de doot van hertoghe Nychaeys van Calabren, die den hertoghe Kaerle ontseyt hadde terwyle dat hy voor Nusen lach, nemende den coninc van Vranckrijcke daer mede om hem vrienscepe te doene, ghelyc hy ooc dede, maer de coninc veinsde hem dus ende en track hem niet anne, ende also es de hertoghe Kaerle ghetrocken voor de stad van Nanchy, die hy corts wan ende noch ander steden ende sloten van den lande van Loreynen, ende de hertoghe vloot in Vranckrijcke ende was up dien tijt xx jaer aut.

Item, d'hertoghe Kaerle hadde cause ende acxie up de Switsen; want zy zijn lant van Floretten jeghens hem bescudden wilden.

Item, up den xxvij van April was te Ghent eene dachvaert van allen den landen, ende daer was by den canselier van Borghondien begheert 't hebbene den zesten penninc van den lieden goede alle de landen duere, ende voorts begheerde hy t' hebbene met hem vrouwe Marye, omme met hem te

voerne in Borgondien; ende up den xxvij^{en} in Meye was de begeerte ontseyt by den ghemeenen landen.

[In dit scepdom saten zes ghezellen en dronken, van de welcken de eene slouch den anderen van de banck, ende dier ghesleghen was pijnde hem wech te loopen; maer hy vant de duere ghesloten. Hy dat ziende keerde hem, ende stack er eenen doot. 't Faict ghedaen hebbende wart hy ghevangkan ende ghebrocht ter vierschare, omme verwijse; ende hy dede dynghen dat hy 't ghedaen hadde over nootweere, waer uppe dat scepden te rade ghynghen, ende wijsden hem t' hulpen den anderen dach. De ooryde ende informatie ghehoort zijnde, zo wesen scepden den misdadighen los ende ontsleghen. Actum den vi Novembris, in vierschare. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit scepdom was brocht in ghebannen vierscaren Jan Pinsemailge, omme dat hi brocht hadde eenen man van live ter dood, ende was quyte ghewijst mids zijnder groot noodweere. (S.B.)

- Item, in dit jaer, als 't bestant uyt was tusschen hertogh Carle ende den coninck van Vranckerijck, soo hebben de Franschoysen in Artoys ende te water veel schaden gedaen, ende namen somighe cleene steden inne. (K.M.)

- Item, in den tijt dat de hertoch Carel voor Nuse lach, soo wasser een verbant ghemaect tusschen den coninck Eduwaert van Enghelant ende hertogh Carel, jeghens den coninck van Vranckrijcke; ende de coninck van Enghelant is overgekommen in Picardyen, omme 't lant van Normandien weder te winnen, ende de paeys was ghemaect tusschen den coninck van Vranckrijcke ende den coninck van Enghelant, als dat de jonghen sone van Vranckrijcke nae-

maels trauwen soude de dochter van den coninck van Enghelant. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer was een bestant ghemaecttusschen den hertogh Carel ende coninck Lodewijck van ix jaren lanck ghedurende den coopman van varendende ende keerende, omme te trekken oorloghen in Loreynen. (K.M.)

- In dit jaer liet hertoghe Caerle achtere in de handen van zynen vianden de tresor van hertoghe Jan, zynen grootheere; een juweel gheheten Ocketoy. In dit Ocketoy was een hoyxkin ghemaect van fyne gaude ghesteente ende peerlen, ende was gheextimeert meer weerdich zijnde dan 't landt van Brabant ende Vlaenderen. (Pr. Ar.^{B.})

- Van Sente Pietersdach in Sporcle was 't zonder regenen totten iij Augusti, ende in 't jaer ontrent Martensmesse wan hertoghe Caerle het graefschap van Loreynen ende wan Vermandoys. (Pr. Ar.^{B.})]

1476.

Commissarissen.

Mijnheere van Sente Baefs.

Mr Jan de Baenst, over minen heere van Humbercourt.

Mijnheere de Protonotarius.

Meester Symoen van der Sluus.

Christoffels Buridaen, over Pieter Lanchals.

Mer Lodewijc van Scorisse, ruddere ende hoochbailliu van Ghent.

Schepenen van der Kuere.

Roeland van Wedergrate.

Meester Philips Sersanders.

Gillis Jakemijns.

Jan van den Poele.

Schepenen van Ghedelee.

Mer Geeraerd Triest, ruddere.

Gillis van der Zwalmien.

Claeys de Ghier.

Daneel Goedghebuer.

Jan Alaert, f ^s Monfrans.	Symoen Clocman.
Adriaen van Loo.	Laureys Wouters.
Jacob van den Hane.	Lievin Dherde, up de Mude.
Lievin Toebast.	Joos van der Eeken, f ^s Bauwins.
Denijs van der Saren.	Olivier de Baenst.
Louis van Massemen.	Symoen Annaert.
Thomaes Heylinc.	Boudijn de Peystere.
Pieter van den Tombeele.	Jacob de Bul.
Lievin Dherde, f ^s Gillis.	Jacob van der Eeken.

Heuverdekenen.   *Deken van de Weverie.*

Joos van Melle.	Michiel van Overloop.

Item, dese schepenen en dienden maer tot 's maendachs voor Cleen Vastenavont, den xvij Sporkele, ghemerct dat up den Dertienavont hertoghe Kaerle bleven was te veldie in den slach voor Nanchy, de stadt in 't hertochdom van Loreynen, ende was up eenen Sondach.

[Op den xiij avont bleef hertoghe Caerle voor Nanchie, ende was daer begraven.
't Carnation: *Nocte Regum succubuit Carolus.* (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit scependum soo vocht hertogh Carel jeghens de Switsers, ende de Switsers hadden de victorie, ende de hertoghe liet er veel volck ende veel goets, ende ontvliet met cleene macht van volcke, ende en hadde voortaen niet meer victorie, ende dat gheschiede in den vastene. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer soo vergaderde weder de hertoch Carle ende de Switsers, de hertoghe jegen .... (Sigismond) van Oostenrijck, ende de hertoghe van Loreynen, ende sy ontvielen den hertogh Carel soo ende in sulckerwijs datter al verre bleef de hertoghe Carel, ende meest alle sijn edelen; dit geschiede den v dach van Lauwe; Godt wille sijnder sielen ontfermen ende alle sielen. (K.M.)

- Item, in dezen tijt soo was in Switserlant ghepredickt van gheleerde mannen religieusen, dat men op den hertoch Carle van Bourgondien mochte vechten, sonder sonde ghelijck op de Turcken. (K.M.)]

Item, in dit jaer was te Ghent een upstel ghemaect by nachte van een ghedeel mueleners van de sande ende meer andere personen omme eene wapeninghe te makene, de welcke niet en vulquam, ende daeraf wasser neghen ghevanghen ende by scepene verwijst ende onthooft; hierover saten de heeren van den rade met scepene van beede de bancken; daer las men haerlieder feyten, ende huerlieder lichamen waren ghevoert buten der Mudepoorte, ghestelt elc up een rat ende de hoofden up eenen scacht, ende noch wasser ix of x inne ghedaecht ende waren by non-comparycien ghebannen ende huerlieder nerringhe verbuert tot v personen, te wetene: Jan de Backere, Jan de Cupere, Joos Heindericx, Gheert Heechove ende Lievin de Cupere.

Item, in dit jaer was de hertoghe van Gheldere Adolf, ten versoucke van die van Ghent, ghehaelt te Curterijcke uit den casteele, daer hy ghevanghen lach, ende aldaer ontsleghen, ende quam binnen Ghent den eersten dach van Sporkele; midts der doot van hertoghe Kaerle van Borgondien was hy capitein ghemaect omme vrouwe Marye te bescuddene, ende trocken ute den ix van Meye lxxvij, ende laghen te Spiere zeven weken jeghens de Franschoeysen, ende zy trocken voor Doornijck te Spiere ligghen metten drye leden van Vlaenderen, te wetene: Ghent, Brugghe ende Ypere; daer hy hem derdere reet spelen quamen de Franschoeisen hem uppe, ende bleef daer doot ghesleghen, ende light te Doornijcke begraven.

Item, dit ghebuerde op eenen Vrydach 's morghens ontrent de zes ueren, den xvij dach van Wedemaent.

Item, den v in Sporkele, in 't voornoemde jaer waren open ghedaen de Spittaelpoorte, de Peterceliepoorte ende Sente Lievinspoorte, die ghesloten hadden ghestaen sichtent den paeys van Gavere.

Item, up den xxv van Lauwe waren afgheroupen de kelioote van den coorne, de tarwe ij gr., den rogghe j gr., bonen ende erweten iij gr. van elc alstere.

Item, vrouwe Marye, eene jonghe maghet wesende, track up den xvij^{en} in Sporkele naer Swynaeerde, ende van daer quam zy te Ghent, ende beswoer dlant van Vlaenderen, ende binnen twee daghen daer naer vercoren scepenen van beede de bancken beede de dekenen ende voort alle de andere dekenen van de nerringhen ende alle de gheswoornen.

[Op den Vastenavont beswoer vrou Marie 't landt ende graefscap van Vlaenderen buuten Ghendt; maer te vooren eer mevraue 't landt beswoer, laghen diversche neerynghen in huerlieder huusen, ende dat uit cause van den ghene die regierden altoos contrarie waren, ende ten vijf of zes stonden valsche briefven overgaven, omme mevraue te belettene, 't welck zy niet ghedaen en consten; want vrou Marie wart gheware dat huerlieder upset quaet was; zy sandt daer heeren van heurlieder state heimelijck ontbiedende dat zy 't volck hauden sauden in payse, ende dat men hemlieden liet ghebruucken de ghitften die zy hemlieden ghegeven hadde. (Pr. Ar.^B)

- Item, in dit jaer was vrouwe Marie te Brugghe; in 't besweeren van den lande was tweewaerts ghenomen het crucifix uyt huere handen. (K.M.)]

Item, die van Ghent ansiende 't quaet regement van huerlieder wethauders, ende dat de hertoghe Kaerle also in 't velt bleven was, de nerringhen trocken met wapenen ende stocken in huerlieder huusen, ende van daer ter maert, ende en wilden van daer niet sceeden, eer zy en hadden 't ghebruuc van huerlieder prevelegien, die hemlieden belooft waren, de welcke vrouwe Marye hemlieden beloofde ende beseghelde.

Item, up den xiiij Maerte waren zy weder in wapene, daer inne zy muermureerden ter causen van der justicie van den mueleners ende andere dat se huerlieder nerringhe moesten verliesen, ende wilden weten wie dat 't calfvel ghemaect, ende vercreghen van den verbande, zonder wete van den ghemeente, danof dat zy vergaerde ten Colatiesoldere den hueverdeken ende den deken van den Ambachte ende de ghemeene dekenen van nerringhen ende de gheswoornen; daer quamen scepenen van beede de bancken tot drye stonden omme te wetene wie dat zaude ghemaect ende vercreghen hebben ten laste van den ghemeenen insetenen deser stede, ende waert bevonden dat in 't jaer van Ixviij als Roelant van Wedergrate voorscepenen ende meester Philips Sersanders, Olivier de Grave, scepenen waren met haren medepleghers, ende dit waren de zelve die 't verbant ghemaect ende vercreghen hadden, in contrarie den prevelegien der stede van Ghent.

Item, daer waren ghevanghen dese naervolghende personen, te wetene: Pieter Hueribloc, die worden was heere van den Rade in Vlaenderen, Jan van Poucke, Meester Pieter Bauwins, Jan van de Poele, temmerman.

Item, daer waren noch ghevanghen de canselier van

Borgondien, de grave van Hemelcourt (Humbercourt), den protonotaris bisscop van Terrenburch, ten versoucke van den vier landen ende Mer Jan van Melle die ghehaelt was metten Witte Capproenen te Dendermonde.

Item, ter zelver tijt was ter banck brocht in 's Gravensteen, up de groote sale Meester Pieter Bauwens, de welcke blent was, ende die verkende in zyne pyne ende gaf te kennen de fortche by hemlieden voortghestelt; hy wijsde eene lade staende in eenen muer ghemestst, daer vele brieven inne waren, daer niet inne ghescreven en stont, ende waren alle gheseghelt met 's princhen seghele; dat was als zy iemand daer zy 't quaet up hadden ende dien uitbannen ofte dlijf nemen wilden, zy ginghen in de voorseide lade, ende namen eenen beseghelden brief daer ute, ende screven daer inne dat hemlieden gheliefde, ende zeyden dat was dmandement van den prinche, ende also bedorven zy meneghen onnoseken man die goet voor zynen prinche was.

Item, 't is de wetene ende wel te bemoedene dat de canselier de zelve brieven beseghelt hadde omme huerlieder quaet quereel daer mede te haudene, ende dat zy der stede vele goets ghestolen hadden, renten up de stede vercocht ende de penninghen van dien t' huerlieder profyte ghedeelt ende groote penninghen diversche heeren ghegeven, omme altijd te blyven in 't regement van der stede, ende dat zy 't calfvel ghemaect hadden, ten lasten van den ghemeenen insetenen van Ghent.

Item, up den xv Maerte, donderdach in de halfvastenweke, was onthooft Pieter Hueribloc, vrydach meester Pieter Bauwins, saterdach Jan van Poucke.

Item, 's maendaechs na Halfvastenen was by justicien

onthooft Roelant van Wedergrate, Me Philips Sersanders, Olivier de Grave, huvettere, ende 's daechs daerna dat de justicie ghedaen was sciet elcke nerringhe ende trock elc uit huerlieder huusen t' huuswaert, elc zijn ambacht doende, nemaer Jan van de Poele bleef langhe ghevanghen ligghende, ende wart in 't ende ontsleghen, ghemerct dat hy ombesculdich vonden was.

Item, in de weke voor de ghoeweke, ende was up den letsten dach van Maerte, werden weder vergadert alle de nerringhen in huerlieder huusen met wapenen ende stocken, ende trocken ter maert met hueren banieren, ende waren vergaert vijf daghen lanck, ende op den vijfsten dach quam ter maert de Hooghe ende Mooghende princesse Marie, biddende den ghemeenen volcke dat zy wilden gratie geven den protonotaris, den canselier van Borgondien Minheere den grave van Hemelcourt (Humbercourt), die ghevanghen laghen; 't volck ende 't ghemeente ghinc te rade omme andwoorde te ghevene, belasten haer te segghene: dat zy beswooren hadde also wel recht te doene over den rijcke als over den aermen, ende dat zy wilden justicie ghedaen hebben, indien zy daer inne bevonden werden; wanof de graefnedinne de andworde verstont zeyde den ghemeenen volcke saluut ende goeden dach; zy liet daer mede gewerden heere ende wet, ende trac also t' hueren hoove.

Item, binnen derden daghe daerna waren scepenen van beede bancken, beede de dekenen, de heeren van der princesse daertoe gheconvutert ter pijnbanc ende scerper exame van den ghevanghen heere den canselier, den grave van Hemelcourt, ende van Mer Jan van Melle, die oppertresorier van der stede van Ghent was, die oock wonderlicke zaken

te kennen gaf ghelyck d'andere alsvooren, ende de exame van dese heeren huerlieder verkennen ende verlyde was der princhesse te kennen te ghegheven ende ghetoecht up den Witten Donderdach 's morghens in 't Hof ten Walle, ende up den zelven voornoene waren zy ghehaelt uit den 's Gravensteen, ende also tot den Scepenhuse in de vierschare brocht, ende worden daer verwijst ter doot.

Item, 's achternoens waren zy brocht up de Vrydachmaert up een schavaut daer alle de neringhen in de wapenen stonden, daer eerst onthooft was mijnheere den chanselier van Borgondien, ende was te grave ghedreghen met vijftich tortsen, ende begraven t' Onse Vrauwenbroêrs, d'ander was Mer Jan van Melle, ruddere, ende was begraven t' Sente Michiels met tien tortsen.

Item, de grave van Hemelcoert was op een scavaut onthooft dat behanghen was met swarten lakene, omme dat hy 't gulden vlies an hadde van den grave Kaerle, en hem dochte dat men hem uit dien niet en zaude durfven ter doot in justicien bringhen, nemaer 't was hem rudderlick afghehaen, ende hy sadt in eenen setele, ende also was hy onthooft al sittende, ende hy was wech ghevoert in eenen hosbaer, verdeckt met swarten lakene behanghen, daer neffens ghinghen hondert mannen in 't zwarte ghecleet met rauwcappoenen in den rauwe, ende elc hadde een tortse in de hant, ende also was hy gheconvoeyhert totter poorte, ende also wech ghevoert tot boven Atrecht daer hy grave was, ende daer begraven.

Item, de protonotaris verbeyder van den bisscopdom van Terrenburch bleef noch langhe tijt ghevangkanen daerna ligghende, omme dat hy behoorde onder den gheestelicken

juge ghepunitert te zyne ende omme dat hy priester was.

Item, in dit jaer wert Sente Lievin wedere by den ghemeente t' Hautem ghedreghen, die men langhe tijt te waghene daerwaert ghevoert hadde, zoo dat de peerden qualic voeren dien voerde, alsoo men seyde.

Item, deze justicie ghedaen zijnde ghinghen de heeren van der wet van baniere te baniere, van deken te deken, baden hemlieden dat se sceeden wilden van der maert met paeyse, ende zy conseenteerden daer alle ghemeenelic inne, ende also scieden zy met paeyse.

[Op Sente Berthelmeeusavont was in vierscare van der kuere verwijst Livine Lavauts, omme dat se vermoort hadde hueren ghetrauden man, daer hy up zijn bedde lach, ende up Ste. Crispijnsdach waren by d'heeren van den rade verwijst vijf ghezellen. (Pr. Ar.^{B.})]

Tweede Schependom van 1476, die anquamen up den Cleenen Vastenavont, den xviii^{en} dach in Sporcle.

Commissarissen.

Mijnheere de Prelaat van Sente Baefs.

Mijnheere de Prelaat van den Dunen.

Mer Philips van Hoorne, heere van Bausungnies ende van Gaesbeke.

Mijnheere Lodewijc van Scorissee, hoochbailliu van Ghend.

Mer Woutere, heere vander Gracht.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Meester Jan van der Gracht.

Dieric van Scoonbrouck.

Symoen Borluut, op 't Sant.

Meester Jan van Loo.

Symoen Damman.

Meester Christoffels de Grave.

Lievin Zoetamijs.

Lievin Utermere.

Schepenen van der Kuere.

Mer Adriaen van Ravenscoot, ruddere.	Mer Roeland de Baenst, ruddere.
Lievin de Pottere.	Joos van Wijchuus.
Meester Pieter Goetghebuer.	Heynric Pappal, over hem Oste zijn broedere.
Willem van der Cameren.	Lodewijc van Maerke.
Jan van Zeveren, f ^s Daneels.	Gillis de Bels.
Jaspar van den Hole.	Jan Doedins ² , f ^s Jans.
Joos van Crombrugghe.	Philips van der Zickelen.
Jacob de Temmerman, f ^s Rogiers.	Boudijn de Smet.
Jan van daer Boven. ¹	Jan van daer Buunre, op St. Pieters.
Willem Rijm.	Jan de Crane.
Philips van Loo.	Jan de Mutere.
Jacob van Papeghem.	Gillis van den Leene.
Daneel van den Hane.	Daneel Claus.

Heuverdekenen.

Jacob van Wymeersch.	Jan de Vechtere.

*Deken van de Weverie.***1477.***Commissarissen.*

Mijnheere van Ste. Baefs.
Mer Joos de Lalain.
Meester Andries Colins, president.
Mijnheere van der Gracht.
Jan van Dadyselle, hoochbailliu van Ghend.

2 Jan Doens. S.B.

1 Jan van der Boven. S.B.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jacob van Wymeersch, overdeken.

Jan de Vechtere.

Zegher de Mey.

Meester Bertelmeeus van Massemen. Arend de Cleerc.
Christiaen Dhamere.

Jan Rufelaert.

Jan de Poortere.

Schepenen van der Kuere.

Mer Joos van Ghistele, ruddere.

Geeraerd Goetghebuer.

Thomaes van der Stichelen.¹

Symoen Damman.

Jacob de Steenwerpere.

Lievin d'Hooghe, f^s Jans.

Jan van der Galleyen.

Jan de Coninc.

Victor Deynoot.

Inghelram Steel.

Arend Mast.

Lievin de Vechtere.

Lievin van Waes.

Schepenen van Ghedeele.

Ogier van Massemen.

Gillis de Groote.

Meester Christoffels de Grave.

Jooris van den Moere.

Jan van den Abeele.

Jan van den Heede, f^s Michiels.

Willem Sloeve.

Jan Dullaert, mercenier.

Jan van den Heede, t' Sente Baefs.

Jan Vlamync.

Pieter van Hauwaert.

Jacob de Cleerc.

Jan de Cupere.²

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jacob van Wymeersch.

Jan de Vechtere.

Item, den xxvij in Ougste dede hertoghe Macximiliaen van Oostenrijcke, keyser Fredericx zoone, zyne intreye binnen der stede van Ghent, die zeer blydelic ontfanghen waert.

Item, tsanderdachs traude hy vrouwe Marye, hertoghinne van Borgondien, binnen der stede van Ghent, ende was de edelste ende rijcste dochter van al Kerstenhede.

Item, den xxvij van Ougste, beswoer de hertoghe Macximiliaen dlant van Vlaenderen.

1 Over hem Jacob Bolloc. S.B.

2 F^s Jans. S.B.

[Op den xxv^{en} Juny quamen beede de voorscepenen die gheweest hadden by 's keysers zone te Ghendt; up den zelven dach so quamen de Ambassaten van 's keysers zone wel met ij^c peerden of meer.

Saterdach. Op Onzer Vrouwendach Half Ougste gheboot men so wie 's keysers zone den bruudegom eere doen wilde, dat zy hemlieden voorsien sauden van eenen witten kerle ende swarten hoet, met een roode cappe.

Sondach. Op den xij^{en} Augusti was gheboden dat niemant vechten en saude, noch beroerte maken, op den ban van x jaren ende partie ghenouch doen.

Maendach. Op den xvij^{en} Augusti dede Maximiliaen zijn intreye, daer jeghen dat reden de heeren van der wet, de heeren van den rade ende de heeren van den hove.

Dijssendach. Den xix Augusti, 's morgens ontrent den v^e, zo worden zy ghetraut met eender messe; daer naer zo vonden zy een imbijt, 't welke ghedaen zijnde ghynghen te ruste tot 's achternoens te vieren, ende s'avonds gaf de stede den bruudegom ende vrou bruut een bancquet.

Den xxj^{en} Ougste reysden zy t' samen messe hooren t' Sente Jans, ende 's achternoens waert ghesteken in den Wal ende zyne officiers vermaect.

Tsondaechs daer naer vergaderden alle de processien van Ghendt in den Wal tsmorghens ten vj^{en} ende ghynghen t' samen t' Ste. Pieters voor de poorte, aldaer zy vonden den heere van Ste. Pieters staende in de costelixste cappe met eender relique in de handt zonder den evangeliebouck, wywatervat, wieroocvat: hy verbeyde de compste van Maximiliaen; curts daer naer quam Maximiliaen met schoonen state ter plaatste voornoemt ende beette van zynen peerde.

Tusschen de poorte ende de pelloryne daer hy vant twee cussenen daer up dat hy knielde, ende de proost, Mr Jacob Bertaldy, dede daer een oratie; de oratie ghedaen zijnde, men gaf Maximiliaen te cussene de evangelie van den daghe, daer naer het cruuce, ende men gaf hem wywatere ende wieroock, ende stont also uppe. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in 't selve jaer soo keerden af die van Nimweghen ende meest Ghelderlant van den huyse van Bourgoigne. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer track Maximiliaen van Ghent te Brugghe, t' Ypere, te Rijssel ende in andere steden, daer hy eerlijck ontfanghen ende ggehult was, ende oock in Brabant ggehult als man ende monboir van synen wyve. (K.M.)]

Item, in dit jaer stondt de papegaey van den auden gulde van Sente Bastiaen eer men afgeschieten conste, van sondach 's morghens tot den maendaech ten ix ueren voor de noene.

Item, in dit jaer en hadden de papen gheen nieu macne ende was Cleen Vastenavont daechs naer Onse Vrouwendach lichtmesse.

Item, in dit jaer resen hemlieden de Gheldersche jeghens die van Sertoghen Bossche met huerlieder quartiere, ende waren wederstaen van den Bossche, ende die trocken over met grooter macht in 't landt van Gheldere ende deden daer vele schaden; boven dien beleyden zy de stadt van Grave, ende stelden daer vooren blochusen dat zy daer mede benamen huerlieder victuaelge, die hemlieden daer mede ghewert was, zoo dat haer de stede moeste upgheven metten sloote in den handen van Macximiliaen.

1478.*Commissarissen.*

Mijnheere de prelaet van den Dunen.
 Mijnheere de prelaet van Ste. Baefs.
 Mer Wouter van der Gracht, heer van Volanden.
 Mijnheere van der Zoeterstede, bailliu van Ghend.

*'s Heeren kiesers.**Der stede kiesers.*

Willem van der Cameren.
 Gillis Utenhove.
 Gyselbrecht de Lu.
 Jacob Annaert, f^s Symoens.

Daneel Claus.
 Jan van Coppenhole.
 Martin Linesone.
 Daneel Utendale.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedeele.*

Mer Roeland de Baenst, ruddere.
 Oste Pappal.
 Joos van Wijchuus.
 Jooris de Wale.
 Jan van den Bundere.
 Arend de Clerc.
 Daneel Onredene.
 Boudijn de Smet.
 Christiaen de Hamere.
 Pieter van Boxelaer.
 Jan van den Denne.
 Joos Polleyt.
 Jan de Brauwere.

Meester Geerolf van der Haghe.
 Geerolf Goetghebuer.
 Jan Heyman.
 Jooris van Caudenberghe.¹
 Lambrecht Beyaert.
 Zegher Bolloc.
 Willem de Vos.
 Joos de Bake.
 Jan van den Moure, in den Cop.
 Mathijs Reyns.
 Anthonis van Loo.
 Joos van den Haute.
 Vincent van den Wijngaerde.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

1 Jan van Caudenberghe. S.B.

Jacob van Wymeersch.

Jan de Vechtere.

[Scepenen van der Kuere ghemaect by kiesers die laghen

up de Collatiesoldere van up Onser Vrouwenaavond Halfougst tot tsanderdachs up
Onser Vrouwendach ten vij uren, ende waren uutgheroupen voor den noene a^o lxxvijj.
(S.G.)]

Item, in dit jaer (den xxvj in Sporcle, Pr. Ar.^B) was te Ghent eene wapeninghe
beghonnen van mueleners ende tijcwevers, die wederstaen waren van heere ende
wet ter Veebrugghe, ende daer en bleef maer een doot, ende dat was een muelenere
ghenaempt Pieter Goethals, buuten de Waelpoorte.

Item, in dit jaer begheerde Macximilian te Ghent eene ghemeene uitreyse die hem
gheconsenteert was, ende trocken ute den xx^{en} in Wedemaent jeghens den coninc
Lodewijc van Vranckerijcke te Blangijs voor Terwaenen, ende den slach ghebuerde
den xij^{en} in Ougste daer de hertoghe Macximiliaen 't velt behilt ende den slach wan
jeghens de Franchoeysen die daer alle bleven.

Item, in dit jaer was gheboren hertoghe Philips te Brugghe, binnen dat de hertoghe
Macximiliaen te velde lach, up den xxii^{en} dach van Wedemaent, ende waren de
peteren Adolf van Cleve, heere van Ravestein, minheere van Brean ende vrouwe
Magriete van Jorc, weduwe van hertoghe Kaele van Borgondien.

[Den xxii Wedemaent was te Brugghe gheboren hertoghe Philips, Maximilianus
zone, die hy hadde by vrou Marie, hertoghe Carels dochter. - Up Sente Andriesavont
in dit jaer quamen de canonicken van Haerlebeke binnen Ghendt, want de Franchoysen
hadden Haerlebeke verbrant, ende deze heeren hielden huerlieder ghetyden in de
Weverscappelle ter Vierwescheede. (Pr. Ar.^B)

- Item, in dit jaer den xxii Wedemaent was te Brugghe

gheboren hertoch Philips, Maximiliaens sone, die hy hadde by vrouwe Marie, hertoghe Carels dochter, ende Mer Adolf van Cleven, heere van Ravesteyn, die heffene uyt den name van keyser Frederick, ende hy dede den jonghen prince gheven een gulden sweert, ende de heer van Bryannen, heere van Simpol was de tweede peter in den naem van den coninck van Enghelant, ende gaf hem eenen gulden helme, ende de douagiere van den hertoghe Carle, was sijn metere, ende gaf een costelijck exsel, ende de lieden van Brugghe gaven vier vergulden kannen ende vier vergulde flasschen, elck houdende twee stoopen. (K.M.)]

Item, in dit zelve jaer was ghemaect een bestant, den xv^{en} in Hoeymaent, van een jaer by tusschensprekene van goeden heeren, tusschen den coninc van Vranckerijcke ende hertoghe Macximilianus.

Item, up den xxx in Ougste quam de hertoghe Macximiliaen ende vrouwe Marye binnen Ghent met haerlieder jonghen prinche Philips, daer groote blyscip ghedaen was van vierne ende figueren te tooghene.

[Den iii Meye quam de prinche te Ghendt in den Wal, maer eer hy er binnen was quam eenen messagier van Douway met eenen briefve die gaf eenighe van zyne heeren, ende men zeyde dat Condeyt verberrent was ende 't volck binnen al doot ghesmeten, dwelcke de contrarie bevonden was. - Tsanderdachs daer naer quam de prinche up 't Scepenhuus oorlof nemen, ende track naer Audenaerde ende alzo naer Henegauwe. (Pr. Ar.^B)

- Item, den xxix Ougste quam uyt Brugghe de grave Philips, f^s Maximiliaen binnen der stede van Ghendt, ende was gheconvoyeert metter schutters van Brugghe ende

penen van Ghendt; ende alle de duytschen reeden jeghens hem, ende daer waren wel ij^c en xxx kinderen knechtjens van xij jaren, ende daer ondere met witte schroede gegurt onder haerlieder schauderen, ende saten te peerde, ende hem was gheschoncken eenen gulden cop alvul goude ridders van die van Ghendt. (K.M.)]

Item, die van Doornijcke hadden paeys jeghens den hertoghe Macximilian omme eene groote somme van penninghen die zy den prinche gaven, ende beloofden nemmermeer gaernisoen uit Vranckerijcke in te nemene dat contrarie ware den lande van Vlaenderen, up de verbuerte van huerlieder goedinghen ende renten, die zy hebben binnen den lande van Vlaenderen, ende oock alle huerlieder lijfrenten te verliesene, indien zy iemand inne namen van 's conincks weghe; dit was uutgelesen te Ghent uuten Scepenhuse den xvij^{en} van Novembre lxxvijij.

Item, in dit zelve jaer waren te Ghent vergadert de drie ledēn van der stede omme raet ende advijs te nemene hoe dat men de stede helpen zaude uut hare lasten daer zy inne was; want up dien tijt en dorstte niemant ter stede waert uutghaen hy en waert ghevanghen voor de stede rente, ende de drye ledēn sloten ghemeenlic dat de brauwers gheven zauden van elcke brauwte biers zes scellinghen grooten, van in Maerte lxxvijij tot half Ougste gheduerende lxxxij.

[Item, in dit jaer, den xx Sporckele, was wederstaen de wapeninghe, die eenighe geeren volbracht hadden; daer waren eenighe ghevangen, ende hadden sy connen volcomen dat sy heer ende weth dooit ghesmeten souden hebben, ende waren onthooft tusschen bailgie; daer wasser ghebannen xxxvij ofte meer die meê gheweest hadden, ende laghen op

de Veerleplaetse vij oft viij daghen, ende doen scheeden sy, ende binnen twee daghen daer naer soo was't collatie, te weten: waer men de last vinden soude daer inne dat de stede belast stont, soo was gheseyt dat men gheven soude van den pont groote acht groote van den pontghelde, ende het bier xiiij myten van half Ougste voor dry jaer ende niet langher. (K.M.)]

Item, in dit jaer waren uut Ghent ghebannen lxxxijj personen uit der casselrye van Ghent, ende met den ghelde dat daer af quam van den lande ende poorte loste men renten van der stede die men sculdich was.

[Den xvij Meye dede de abt Raphael van Sente Baefs zyne intreye binnen Ghendt, dat de abt Jan van Sycleers van Ste Baefs up den zelven dach overleden was. (Pr. Ar.^B)]

1479.

Commissarissen.

Mijnheere de prelaet van den Dunen.
Mijnheere van Gaesbeke.
Mer Jan, heere van Dadiselle.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jaspar van den Hole.	Zegher de Mey.
Willem van der Scaghe.	Jan de Vechtere.
Gillis van den Broucke.	Jan de Coninck.
Lievin Utermeere.	Inghelram Steel.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Mer Adriaen van Ravenscoot, ruddere.	Mer Adriaen Vilain, ruddere, heere van Resseghem.
Jacob van Wymeersch.	Pieter van Hauwaert.

Jan de Cupere, over hem Jan van der Boven.	Fransoeys van Loo.
	Lodewijck van Maerke.
Willem Rijm.	Jacob de Pape.
Thomaes Heylinc.	Jan Dullaert, mercenier.
Jan van den Heede, t' Ste. Baefs.	Olivier van Wijchuus.
	Heynric van Leeuwe.
Symoen Clocman, d'oude. ¹	Martin Cockuut.
Fransoeys van den Velde.	Lievin Braem. ²
Martin Linezone.	Pieter Beydins.
Daneel Claus.	Joos van der Haghe.
Jan Assaert.	Gyselbrecht Aelterman.
Lievin Doedins.	
Daneel Utendale.	

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Jan van den Buundere.	Joos van Wijchuus.

Item, in dit jaer berrendet te Ghent up de Vismaert 't Haenkin ende de Merminne (ende 't Veerkin. Pr. Ar.^{B.}), ende daer verbrande inne Pieter Verreken ende zijn wijf, ende by dien brand was de Vismaert vermeerdert.

Item, in dit jaer ghelach vrouwe Marye te Brussele van eene jonghe dochtere genaempt Mergriet, ende was kersten ghedaen up den xj^{en} in Lauwe, ende waren de meteren de vrouwe ende douwareghe van den hertoghe Kaerle.

Item, in dit jaer vrouwe Margriete, jonghe dochtere van den hertoghe Macximiliaen ende van vrouwe Marye, was t' huweliche ghegheven Caerle des conincx Lodewijcx van Vranckerijcke zoone, daer men huer groot onghelyc in dede, zoo hier naer volcht.

Item, Andries van Roosen was onthooft tusschen baelgien,

1 In de Veltstrate. S.B.

2 F^s Jans. S.B.

omme dat hy hadde gheweest ter Veebrugghe met menichte van volcke, omme den heere ende der wet t' helpene dootslaene. Dese justicie was ghedaen up den xij^{en} in Lauwe.

Item, in dit jaer was by colacien ghevraecht oft elc van zyne rente gheven wilde van den ponden grooten de vj gr. ende insghelicx de ambachters van huerelieder winninghe van den ponde groote de vj gr.; maer men wilde dat niet consenteren ende was te diere tijt ontseyt, zy en wisten 't waer halen.

Item, in dit voornoemde jaer van lxxix, up eenen sondach naer Onse Vrouwendach in December, zaten xx of xxx ghesellen van Audenaerde, ende droncken up de Hoochpoorte, ende hadden hemlieden doen anschryven omme te ligghene up de frontieren jeghens de Franchoeysen, ende 's avonts ontrent de zeven ueren zoo riepen eenige van hemlieden: 'Audenarde ende vrient, slaet al doot dat van Ghent es!' Ende halden doen de Hoochpoort vry datter niemant en dorste zijn hooft uitsteken. Maer met menichte van volcke van 's heeren weghe waren zy wederstaen, ende de ghesellen die liepen alle wech, maer daer wasser twee 's anderdaechs ghehaelt uut Sente Niclaeskercke ende gheleet ter exame ende terstont verwijst omme diere saeke wille.

Item, in dit jaer, maendaechs in de Sinxsedaghen, was ghewijt de capelle van de fraters by den bisscop van Doornycce, xxij in Meye.

[- De xix^{en} January waren vergadert te Mechelen alle de staten van den lande. - Den xx^{en} Ougste quam Maximiliaen met vrou Marie van Ypere ende quamen inne ter Persellepoorte. (Pr. Ar.^B)

- In dit scepdom ontrent Synxen was begonnen te

makene by consente van de vier leden te legghene den vlour van den Cuupgate die te vooren van haute was, 't welcke nu eene mans lynchde diepe ghemetst es, ende met groote steenen, ende daer boven groote saercken, ende tusschen de gherders was 't al vul loot ghegoten. (Pr. Ar.^B) .... ende t' enden den voorseyden vloer beneden daer 't water up valt, neder dan den vloer eenen voet, leit noch eenen vloer van haute ontrent thien voeten breet, streckende van den eenen muer tot den anderen muere, voorby beede de gaten, ende noch daer t' enden eenen val ontrent dry voeten breet, ghevult met steenen. (Pr. Ar^A)]

1480.

Commissarissen.

Mijnheere van Gaesbeke.

Mijnheere de prelaet van den Dunen.

Dieric van der Gracht, Mer Wouters sone.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Symoen Borluut.

Jan van den Buendere, overdeken.

Philips van der Zickelen.

Jan de Rantere.

Claeys van Bommale.

Arend de Cleerc.

Jan Maes.

Jan Steel.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Mer Joos van Ghistele, ruddere.

Jooris van den Moure.

Claeys de Ghier.

Gheerolf Goetghebuer.

Gillis de Bels.

Jacob Heyman.

Willem Sloeve.¹

1 Willem Sloove. S.B.

Jan Damman. ¹	Anthonis van Loo.
Jan de Coninc.	Gillis van den Leene.
Jan Vlaminck.	Ghuwy de Croec. ³
Joos Passcharis.	Wouter van der Schuere.
Inghelram Steel.	Jan de Vos.
Jan van den Moure.	Jooris Sergant.
Lievin de Vechtere.	Jan van der Kathelinien.
Jan Lippins.	Joos Vernier.
Boudijn van der Donct.	Jan de Bueckele.
Jan de Vriese. ²	

Heuverdekenen.   *Deken van de Weverie.*

Jan van der Buundere.	Arend de Cleerc.

Item, in dit jaer was Jan Damman ghebannen up den xj^{en} in Meye vijftich jaren uut Vlaenderen, omme dat hy 't secreet van scepene uut drouch ende te kennen gaf.

[Item, in 't selve jaer banden de xij schepenen Jan Damman haren gheselle, ende was den iiij^{en} schepene, den xj in Mey, omdat hy 't secreet van schepenen uitbrachte aengaende den heere van Gaesbeke, ende noch dry andere tittelen, l. jacr. (K.M.)]

Item, in dit jaer was 't eenen eauden winter.

[Item, in dit jaer was 't eenen cauden winter beghinnende voor Kersdach, ende duerde wel x weken lanck, ende oock eene groote windeloosheyt; de watermeulens waren bevrosen; aldus hadde men ghebreck van broodt. (K.M.)]

Item, in dit jaer was te Ghent in colatiën ghevraecht of men de Cuupbrugghe maken wilde die menich jaer qualie

1 F^s Symoens. S.B.

3 Ghuwy de Crooc. S.B.

2 Brauwere. S.B.

ghestaen hadde, ende was by der gemeente gheconsenteert dat men die maken zaude.

Item, duer 't Cuupgat was ghedregen drooghevocts Onse Lieve Vrauwe van den Freminueren, up Sente Amelbergheavont, ende up haren dach was Sente Amelberghe daer ooc duere ghedragen met menichte van volck, ende was maendach.

Item, tsondaechs na half ouchste was Onse Vrauwe van Sente Pieters duer 't Cuupgat ghedregen met menichte van volcke.

Item, de dijcken van den Cuupgate waren uutghesteken den xxiiij Septembris.

Item, in dit jaer was Onse Vrauwenbeelde ghestelt voor Sente Joorishuus, den xvij^{en} in Meye.

[In dit jaer was Onse Vrauwe ghestelt an Sent Joorishuus, up den houck, jeghen voer 't Scepenhuus. (Pr. Ar.^{A.})]

Item, in 't selve jaer waren de hoofden ghestelt van Willem van der Schaeghen le Ghent, 't Sente Baefs, up den Colatiesoldere, ende was te Ghent ghebannen, ende ghecreech zijn lant van den sovereyn, ende woende te Brugghe, ende by versoucke van die van Ghent hy waert ghevanghen by subtylheden, ende hy ontquam met grooter avontueren, ende was weder ghebannen, ende daer na up Sente Michielsdach 't Sente Baefs, in eene wapeninghe doot gheslaghen van Remeeus volcke.

[Na de beroerte, corts daer na (dese beroerte had voor oorsaeck 't kiesen van scepenen), wart voor een amende ghewesen dat men een figuere van eenen hoofde stellen saude, buten an den muer van den Scepenhuuse van mottale in meshuse ter eeuweger memorien van Willem van der

Schaghen, ende daer onder 't hooft an 't Scepenhuus stont, gheordineert: 'Dit es een amende die Willem van der Schaghen gheordineert was te doene, omdat hy ballynck zijnde van der stede, hem vervoerdert heeft up zekere in 't landt te commene by hem vercreghen by den souvereyn, ende es ghecommen binnen der stede van Brugghe, zonder consent van scepenen van der Kuere in Ghendt, aldus hier ghestelt den 15 July 1480, ende was weder erbannen 50 jaer op zijn lijf.' (Pr. Ar.^{A.})

- Item, oock moeste de voorseyden Willem van der Schaghen, een hooft up den Colatiesoldere stellen, ter eeuweger memorien, in amende, ende onder 't hooft, dat up den Collatiesolder stont, was ghescreven, dat hier onder staet ghescreven:

Notable personen, van hoogher namen
 Gheauthorisert, omme vermaaken der wet
 Committert discretelick naer betamen
 Persoenen van eeran uit elck let,
 Omme t' privilegie zuver ende net
 T'onderhoudene, ende 's prinschen heerlichede:
 Overdynck alle saken, hoe ende bet
 Hem alle dynck voucht, in eendrachtichede;
 Spieghelt u hier an, so heb dy vrede.

- Item, up Sente Jansavont uutgaende Ougst, was Jacob Clauwaert als Amman ghebannen 50 jaer uuten lande ende graefschap van Vlaenderen, omme dat hy contrarie den privilegie meer ghenomen hadde van den ghevanghene dan hy behoorde te nemene. (Pr. Ar.^{A.})

- Item, in dit jaer te Ghendt waren ghebannen t'eender tijt lxxxiiij persoonen uyt diverse steden ende dorpen

in Vlaenderen, al uytter casselrye van Ghendt, ende met dien ghelde dat daeraf quam loste men de renten van der stede. (K.M.)]

Item, in dit jaer was 't westende van Sente Michielskercke ende de voorkercke beghonnen te vermaaken, ende de strate verleit.

Item, in dit jaer waren de huusen van Mynen heere van Sente Pieters die verbrant waren an de Vismaert afghebroken, beghinnende van in de Curtemunte tot by den Vleeshuuse.

Item, in dit voornoemde jaer den xxvj, den xxix ende xxxj, wesende vrydach, maendach ende woondach, was Lodewijc van der Linden ter justicie ghevoert; de voornoemde drye daghen lanc up eene slede, ende ghestreken te vele plaetsen up zijn bloot lijf met eenen gheloeyden ysere, ende daerna ghestelt up 't pellory an 't Vleeshuus, ende daer zijn tonghe ghecurt, ende ghebannen uit Vlaenderen, omme dat hy blasphemye ghesproken hadde van Gode van Hemelrijcke.

Item, de nerringhe van den tappijswevers plaghen huer messe te doen doen tsondaechs voor Onser Vrauen autaer van Marya ter Eeren, ende over vele jaren daer te vooren, ende 't ghulde van Marya t' Eeren hadde ghebrec van harer messe naer costuumme, ende by tusschenspreken van kercmeesters ende prochiepapen cochte 't ghulde de nerringhe uit der cappelle, ende de nerringhe hadde eene cappelle daer naest, ende 't ghulde dede de nerringhe saegie verstellen ende ooc de ghelaesveistere metter roede van Jesse uit Onser Vrouwencapelle, zonder den cost van der nerringhe, ende deden eerstwaerf huerlieder messe doen up den Palmsondach.

[Op den xxvij Maerte trocken die van Ghendt ter Vrindachmaert omme dat men zeyde dat de Franchoysen waren tusschen Ghendt ende Brugghe, ende sauden in 't vertrecken onzen gheduchten prinche ontschaect hebben, want up den zelven nacht sloughen up de prochien tusschen Brugghe ende Curterijcke de clocke, ende up den zelven nacht waren de Franchoysen tot xvij ghevanghen, die waenden getrokken t' hebben in 't casteel te Curterijcke. (Pr. Ar.^{B.})

- Den ij Juny was te Ghent ghevierendeelt eenen Franschois die hier binnen der goede weke bracht letteren van verraderien; zynen buuck met alle de andere leden waren gehangen buuter Persellepoorte an eenen boom. (Pr. Ar.^{B.})

- Den iij July trocken die van Ghendt uute by den conincxstavelryen naer den Nieuwen Dijck; up elcke conyncstavelrye twee mannen, ende elcken conynck hadder vijf^e. (Pr. Ar.^{B.})

- Den xv^{en} July zo quam een verwaet up den Tresorier der stede van Ghendt, welck verwaet ghesonden was by eenen recteur van Luevene Mr Pieter, gheboren binnen der stede van Brugghe, omme dieswille dat de Tresorier niet en wilde betalen de behoorelijcke costen die de voorseyde Mr Pieter hadde ghedaen ter cause van vier ponden gr. die hy hadde up de stede van Ghendt. Op den selven dach wert de voornoemde Mr Pieter by de wet van Ghendt ghebannen vijftich jaren, ende men gheboot van strate tot strate met een trompette dat alle de gone die kinderen hadden ligghende ter scholen binnen der stede van Luevene, dat se de zelve sauden doen t' huus halen ofte doen commen, ende elc dies ware in ghebreke op den ban van vijftich jaren. (Pr. Ar.^{B.})

- Up den xxix July so beleyde de prinche de stede van Terwaen. - Den iij Juny quam de bisschop van Doornicke ende de cardinael van Roome binnen Ghendt. (Pr. Ar.^{B.}.)]

1481.

Commissarissen.

Mijnheere de prelaet van den Dunen.
Mer Jan van Nieuwenhove, ruddere.
Dieric van der Gracht.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Lodewijc van Maerke.

Jan van Coppenhole.

Jan Lanen.

Martin van den Buendere.

Jan van den Wijnkle.

Joos van Wijchuus, deken van de Weverie.

Willem van Meerhaute.

Jan van der Boven.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Mer Adriaen Vilain, ruddere.

Willem Bette.

Jan van den Abeele.¹

Joos van der Eeken.

Geeraerd Goetghebuer.

Jan Dullaert.³

Daneel Onredene.

Jacob de Grutere.

Arend Mast.

Jacob de Cooman.⁴

Lievin de Groote.

Jan de Peystere.

Joos van den Berghe.

Geeraerd van Anghereel.

Jan de Wilde.²

Hubert van Lueribrouck.

Jacob van Papeghem.

Lievin Deynoot.

Justaes Schietecatte.

Jan van der Asselt.⁵

1 Jan van den Abeele, smet. S.B.

3 Jan Dullaert, mersenier, S.B.

4 Jacob de Cooman, f⁶ Jans. S.B.

2 Jan de Wilde, olislaghore. S.B.

5 Jan van der Asselt, up t' Sant. S.B.

Lievin de Voghele.

Joos de Brune.

Willem Doedins.

Martin van Eertbuer.

Joos Steel.

Lievin de Sceppere.¹

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jacob van Wymeersch.

Arent de Cleerck.

Item, in dit jaer was torreken ghemaect up de Leye, van Jan van der Schaeghen hove, by Alins hospitael.

Item, in dit jaer was gheboren te Brusele, den x van Septembre, eenen jonghen sone van vrouwe Marye, ghenaempt Franschoeys; maer hy starf jonc.

Item, in 't voornoemde jaer stont tusschen beede den Scepenehuse van der Kuere ende van Ghedelee een groote myte met vasseelhaute, daer up dat vonden was een groote rolle van zes bladeren pampiers vul ghescriven, sprekende up den voorscepenen ende die van der wet ende den hueverdeken ende ander offichiers der stede, ende also stont de stede van Ghent in perykele van groter onghenouchte.

Item, in 't selve jaer trocken de Jacopynen uut Ghent ter causen dat zy ghepreect hadden ende zeyden datter ongheloveghe binnen Ghent waren, ende daer was by ghemeene colatie ghesloten ende gheseyt dat men hemlieden verbieden zaude al dlant duere huerlieder statie ende huerlieder ghoetdoen, ende 't selve was also verboden binnen der stede met eenen trompette.

Item, up den dicendach den xxij^{en} Octobris, was met eenen trompette verboden dat niemand ter Jacopynen gaen en saude up de boete van xx l. gr., noch hemlieden gheen ghoet doen up de zelve boete. Up de zelve weke 's vrydaechs

1 Lievin de Sceppere, witledertouwre. S.B.

was eene joncvrauw, in de Posterne wonende, ghebannen uit Vlaenderen, omme dat zy ten Jacopynen ghync ende quade woorden sprac anghaende de regierders van der stede, ende dat in huerlieder presentie.

[Item, in t' zelve jaer was Meester Jacob Weits, doctuer ten Preecheeren om zijn predicatie, gheleet ten huuse van meester Michiel Varmachtilt, prochiepape van Sente Niclaus, aldaer hem te bewaerne hadde Heindrick de Sceppere, neghen daghen ende neghen nachten, ende was betaelt van der stede weghe, ende van danen was de voorseyden Weits gheleet by den deken van den Kerstenhede, ende meester Michiel voorseyt up Sauselet, daer hy lach 28 daghen, bewaert van den voornoemden persoon; coste der stede 32 sc. gr. Actum den 9 July. (Pr. Ar.^A)]

Item, up eenen dyendach den xj Decembris was te Ghent ghebannen Minheere van Gaesbeke, een van den meeste heeren die in 't hof van den prinche was, vijftich jaer, uit Vlaenderen, omme dies wille dat hy gheseyt hadde dat de lieden van Ghent waren honden ende muylmakers, ende hy hadde gherne den prinche Macximiliaen jeghens.... ende een afscheedinghe ghemaect van die van Brugghe, ende dese heere lach langhe ghelogiert, naer dat hy ballinc was uit Vlaenderen, te Brugghe, by dewelcke dat een groote onghenouchte ghecommen zaude hebben tusschen Ghent ende Brugghe; ende terwylen dat de voornoemde heere ghebannen was, de stede stond zonder hoochbailliu vij weken ende drye daghen ende noch ix daghen; ende aldus stondt de stede zonder hoochbailliu viij weken ende vijf daghen.

Item, in dit jaer was minheere van Daeysele, ruddere, hoochbailliu van Ghent, t' Antworpen doot ghesleghen van

den heere van Montengy, up den xx^{en} Octobris, ende was in Ghent brocht by avonde met grooten rauwe, ende men luyde in alle kercken.

Item, minheere van Gaesbeke was te Ghent erghebannen 's donderdaechs in de half vastenweke, vijftich jaer uit Vlaenderen, ende doen hadden de drye ledē vergadert gheweest omme dat se den heere van Gaesbeke appeleren wilden, maer bevonden dat se danof te gheenen apeele en stonden.

Item, vrouwe Marye overleet deser werelt ter salegher memorie te Brugghe, up den xxvij^{en} in Maerte, ontrent twee ueren naer noene in de Paesdaghen, ende doen ghinc de wet van Ghent met schoonen state te Brugghe, ende men seyde d'een vrient tot den anderen: 'Wie met der wet trecken wilde die zaude zijn costen hebben, ende dat elc secretelic voorsien ghaen zaude also hy zijn lijf avontueren wilde.'

[Den 25 van Maerte 1481, stierf vrouwe Marie door den val van haer peert, rydende ter jacht, ende wert begraven tot Brugghe. (K.M.)]

Item, vrouwe Marye overleden zijnde was begraven te Brugghe in de canesye van Onser Vrouwen, in den hooghen coer.

Item, als die van Ghent commen waren in Brugghe in huerlieder herberghe, ende de prinche dat verhoorende, dede ontbieden die van Ghent oft hemlieden believen zaude te commene tot hem in zin hof, ende gaven in antwoorde dat zy daer niet commen en zauden, ten ware dat zy hadden saveconduit van den prinche, ghemerct dat Mer Jan van Daeysele, hoochbailliu van Ghent, t' Antworpen by hem ontboden was te commene ende was daer op den ix Octobris

doot ghesleghen ende deerlic vermoort by nachte naer de maeltijt daer hy 't sijnder herberghen gaen zaude, ende de prinche en hadde van dien feyte gheen corecxie ghedaen, dat onslieden van Ghent wonder gheeft, ende also secht den prinche wy zijn tot zynen dienst, maer ons en ghelieft noch daer niet te commene dan up 't voorseyde saveconduit.

Item, de heeren van den prinche droughen over de andwoorde ende 't advijs van die van Ghent, ende de prinche ontfync de andwoorde minnelic ende hy consenteerde dat men alle de dueren ende veinsteren van zynen hoove uit den haeck werpen zaude, ende dat die van Ghendt de zelve doen bewaren zauden in huerlieder name ende also hemlieden dat goet dincken zaude.

Item, de heeren van Ghent dit van den prinche verhoorende, zy trocken te hoove met schoonen state by hueren prinche, daer de deken van de Witte Capproenen met zynen ghesellen wel voorsien, by laste van den prinche de dueren ende veinsteren bewaerden, ende terwyle dat die van Ghent jeghens den prinche spraken, daer grooten druc ende rauwe bedreven was omme de doot van der princhesse, ende als zy daer gheweest hadden een groote uere ofte daer ontrent, trocken die van Ghent weder in haerlieder herberghe, ende de prinche besant hemlieden met twee pypen rijnsche wijn, ende minheere van der Gruuthuuse scanc ooc hemlieden een pype wijns, ende die van Brugghe sconcken ooc den wijn, ende aldus waren zy ontfanghen te Brugghe, ende waren daer zes of zeven daghen tot dat zy de wet van Brugghe vermaect hadden.

Item, dit aldus ghedaen zijnde quamen met den prinche te Ghent, met schonen state, alle in den rauwe, ende de

prinche sat up zijn pert met eenen langhen zwarte abyte ende een heycke met eenen rauccaproen, zoo dat men zijn aensichtie niet zien en mochte, ende binnen Ghent zijnde, waren in alle de smalle steden de wetten vermaect, ende alle baillius ende meyers die in den name van den prinche dienden, zonder de wet van Ghent die bleef dienende tot Halfougste.

Item, in dit voornoemde jaer waren te Ghent ghebannen drye rudders: minheere van Merrendre, minheere van Praet ende minheere van Dutsele, omme dieswille dat se huer uuterste vermoghen ende groot devoer deden, omme die van Ghent te vermakene jeghens den prinche ende omme hemlieden in twiste ende discoorde te hebben met Brugghe.

Item, sondach voor Sente Jansdach middesomere, brochten de lieden van den Sandberch t' Sente Baefs eenen fiertere, die schoene ende costelic was, ende gaven ter eeran van Sente Lievene.

Item, in dit jaer was de nieuwe camere van den Scepenhuse van der Kuere beghonnen te makene daer men in cameran dingt.

[Item, den 4 July was den eersten steen gheleyt van der nieuwer camere daer men inne dyncht, daer was onder den eersten steen gheleyt een gauden croone. (Pr. Ar.^{A.})]

Item, Jacob van Wymeersch was ontfanghere van der stede van Ghent, Jan de Mey was deken van sijnder nerringhe ende bailliu in soldere, Jan de Vechtere was deken van de Curte Sweerden. Dese persoonen met meer andere met hemlieden ghevoucht ende overeen ghedreghen officie van der stede te hebbene t' hueren wille, ende zy hadden gherne t' hueren adcorde ghehat Jan van den Bundere, die

doe hueverdeken was; maer hy en wilde hem in 't zelve stic niet voughen, waer omme zy onderlinghe veel rude ende leelicke woorden hadden.

Item, de hueverdeken met den heere droughen de zake an Scepenen van der Kuere, waer omme de voornoemde persoenen ghewijst waren verlaten te syne van huerlieder officie ende voort ghewijst onhabil nemmermeer officie te bedienene.

[Item, in dit jaer munte men te Ghendt de Andriesen ende de penninghen metten twee leeuen van vijf grooten stick. (Pr. Ar.^{A.})

- In dit scepdom waren ghezonden ende gheordonneert by de drie ledens landts van Vlaenderen seker ambassate, de welcke reysde by den conynck van Vranckerijcke omme pays te maken; maer zy en dede niet, ende binnen dier tijdt was den conynck Aryen overghegeven zonder slach of stoot, met alle de angienen die daer bleven waren van de Blangijsche reyse. Op Ste. Jansdach in de Kerstdaghen starf grave Franschois te Bruussele. Hier was dieren tijt in 't landt: het coorene galt te Brugghe xxiiij sc. gr. thoet, ende de roghe te Ghendt xxx sc. elc halstere, ende de taerwe xluij sc. elc halstere. (Pr. Ar.^{B.})

1482.

Commissarissen.

Mer Adriaen Vilain, riddere, heere van Resseghem.

Mer Jan van Nieuwenhove, riddere.

Mer Joos van Moerbeke, riddere.

Philips van der Zickele.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Meester Joes Yoens.

Jan van den Buendere, overdeken.

Symoen Borluut.

Jan de Rantere.

Jan van den Kethulle.

Geerolf Goetghebuer.

Joos Pascharis.

Inghelram Steel.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Jooris van den Moure.

Meester Geerolf van der Haghe.

Jan Assaert.

Fransoey van Loo.

Jan Heyman.

Gillis de Bels.

Lodewijck van Maerke.

Jan van der Valleyen.

Boudijn de Moer.

Jan Mast.

Daneel Claus.

Gillis van den Leene.

Jan de Crane.

Jan de Grutere.

Heynric van Leeuwe.

Jan Lampsin.

Joos Polleyt.

Race van den Heede.

Lievin Braem.

Lievin de Cuervere.

Jan de Pic.

Pieter van Noorthaute.

Mathijs Beyaert.

Mathijs Ghyselins.

Willem de Vleeschauwere.

Jan van der Eeken, f^s Laureyns.*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jan van den Abeele.

Jan Lynezone.

Item, in dit jaer was de bisscop van Ludicke doot ghesleghen van Mer Willem van Arenberghe, ende daer boven bleef Mer Willem binnen der stede van Ludicke.

Item, in dit jaer tsondaechs voor Sincxen, de kercke van Sente Anghneete ghewijt.

Item, in dit jaer was consente van scepene Sente Margriete, Sente Nicolaeis omme ghedreghen, ende was tsondaechs den xiiij Hoeymaent.

Item, Roolkin de Snibbele was in de stede van Ghent brocht ballinc, ende hadde sententie van scepene dat hy

gheleet was tusschen twee dienaers tot up de veste t' enden der Bauweloe-strate, daer ghewoont hadde zijn meteren, ghenaempt de weduze Poucstrate, die hy met zynen broedere aldaer vermort hadde, ende moeste voor dat huus vrienden ende maghen, midts den gheburen bidden dat zylieden hem de mesdaet zauden willen vergheven. Als hy 't ghebeden hadde was hy terstondt ghestelt up eene slede daer eene hurde uplach, ende also gheslept tot tusschen baelgen van den 's Gravensteene ter justicie, ende was daer onthooft, ende terstondt weder gheleit up de selve slede ende also gheslept zijn hooft tusschen zyne beenen tot buten der Mudepoorte, ende aldaer zijn lichaem ghestelt up een rat, ende was up den xix in Wedemaent.

Item, in dit voornoemde jaer, in de halfvastenweke, in 't ommeghaen van den hawete met der wet commende Onderberghen, zo quam Jan van den Bundere eene qualichede ofte beswelt, zo dat hy danof starf, ende was doe hueverdeken van Ghent, ende hadde de officie bedient vier ofte vijf jaren, ende hadde de stede van Ghent ghedaen groote eere ende profijt; zulc regement als hy onderhilt en hadde noeyst man ghesien, ende hy hadde eenen sone ghenaempt Claeis van den Bundere, die hadde eene goede huusvrauwe die bevrucht was, ende als hy begraven was zy ghelach in 't zelve huus te diere tijt van eenen jonghen, ende bleef daer de maent ghedurende, ende Jan van den Abeele een ghelughieter was up dien tijt ghecooren hueverdeken in de stede van den overledenen, ende was doe ghebeden omme petrin te zyne van den jonghen zoone ende was ghenaempt Jan.

[In dit scepdom wart vergoten de weerckclocke, ende

wart, gheheeten Philippus, ende als 't hauwet ommeghynck op den donerdach 's avons en quam voor de Predicheeren, doen quam de heuverdeken Jan van den Bundere eene siechte anne dat hy daeraf starf. (Pr. Ar.^A)

- Item, in dit jaer was ghebroken de werckclocke, ende was eens vergoten in de Posterne, daerna te Brugghe, ende voor de derde reyse t' Sente Jans up kerckhof, ende daer wasse wel gheghoten, alzoo 't noch blijckt, ende heet Philippus; zy weegt 6972 ponden. (Pr. Ar.^A)]

Item, in dit jaer was ter justicien brocht Rogier de Pijl, hermijt up Sente Amansberch, up een scavaut up Sente Verhildenplaetse, ende daer onthooft ende daer ghequaertiert; zijn hooft ghestelt up eenen schacht up de Dendermonschepoorte, ende also elc ledt ghedreghen t' allen poorten ende daer vooren ghehanghen, ende de buuck was ghehanghen buten de Mudepoorte an de ghalghe. Omme dies wille dat hy ghoet ende ghelyckenomen hadde omme eenen goeden man van levende lyve ter doot te bringhene, ende zaude 't vier ghesteken hebben binnen Ghent in diversche plaetsen; dese justicie ghebuerde den viij^e in Ougste.

Item, den xxvij Novembbris was eenen de Tulp ter justicien brocht ende ghehanghen buten der Mudeporte, omme dat hy gauden penninghen ende andere ghescroot hadde. Hy was ghevoert de Hoochpoort up ende den Santberch nedere duer de Cammestrate dweers over de Vrydachmaert, ende also naer zynen rechten wech, ende zyne cleederen waren behanghen met penninghen, die beteekende dat hy daer af een dief was.

Item, de Jacopynen ontdeden haerlieder cloostere up den xxvij in Maerte, ende alle de ghuene die daer inne ghanghen

waren ghecalengiert van der stede weghe, ende moesten boeten in zulcker maniere dat scepene redelic dochten omme dicswille dat elck verboden stont in eene colatij ende ghesloten dat niemant daer in gaen en zaude up de boete van x l. par., ende voorts up corrextie van scepene ende dat met een trumpet achter strate gheboden was.

[Den 27 Maerte was cloostere ten Preecheeren open ghedaen, ende zy moesten preecken in dry plaatzen daer zy te kennen gaven, dat zy lieden qualick ghepreect hadden, ende baden den volcke dat zy met hemlieden zauden willen te vreden zijn; want zylieden kenden datse mesdaen hadden jeghen die van Ghendt. (Pr. Ar.^A)]

Item, up den xij^{en} in Ougste was te Ghent een voorghebot uitghelesen van heere ende wet weghe, daer vele volchs in verblyde ende spetialic de ghemeente: de tarwe die ghegholden hadde xlijiij gr. 't aelstere was ghestelt up xxx gr., ende de rogghe die galt xxx gr. 't alstere, was ghestelt up xxiiij gr., ende terstont zo cocht men een broot om vier myten; want de backers vercochten haer broot in de ghelande van viij sc. gr. 't alstere, ende endelinghe daer waert inne versien, ende de backers en wilden niet meer backen, maer moesten backen up den reghele ende ordenantie hemlieden ghestelt up corrextie van scepene.

Item, up den xvij in Hoeimaent waren te Ghent vergadert de drye ledens lants: Ghent, Brugghe ende Ypere, ende elc met zijnder casselrye, ende daer was ghesloten ende overeen ghedreghen dat zy van malecanderen niet sceeden en zauden, maer eeuwelick byeen blyven, ende sy seghelden alle t' samen met haerlieder stede-seghele, waert dat iemant hemlieden wilde onghelyc doen, dat zauden d'ander twee

steden helpen wederstaen met lyve ende met goede, ende dat gheen uutlans man officie hebben en zaude in de stede, ende waert dat dese steden gescil hadden, dat de eene wilde sceeden van den anderen tween, die zauden dat weder apoeinteren als goede vrienden, ende alle officieren, wethouders zauden dit accoort ende beseghelthede besweeren te onderhaudene met lyve ende met goede; ende up dese voorseide condicien waren de ghemeenten vergadert in alle steden of se daer inne te vreden waren, danof de andwoorde van alle steden was dat zy 't also wilden helpen hauden met lyve ende met goede ende dat men 't also seghelen zaude ende onderhauden met lyve ende goede, ende up den zelven dach was 't ghelt up eenen reghele ghestelt ende also uitgheroopen, ende doen ghinc men te Ghent nieu ghelt slaen.

Item, up den derden November, ende was up eenen sondach, wert al Vlaenderen duere ghedreghen processie generael, omme dat elc bidden zaude voor den paeys van Vranckerijcke ende onsen gheduchten heere den grave van Vlaenderen, ende up desen zelven dach was t' Sente Jans in den crocht ghepreect; daer sprack de priestere dat men vergheven saude al 't ghuent dat ons mesdaen was, ende uit dien begherde hy 't hebbene een teeken van den volcke of zy 't vergheven wilden; daer ghesciet doen terstont een teeken, want 't volck nam malecander in den aerme in teeken van grooter oetmoet, roupende met luder stemme: 'Heere, wy vergheven 't al dat ons mesdaen es, ende wy bidden Godt om zyne gratie, dat paeys zaude moghen wesen tusschen den coninc van Vranckerijcke ende onsen gheduchten heere, roupende om gratie!'

Item, up Alderkinderdach in de Kersdaghen, was de paeys van Vranckerijcke uitghelesen met al zyne artyclen

daer toe dienende ten Scepenhuse ter veinsteren ute daer scepene uit leest, ende 's daechs te vooren was gheboden met eenen trompette t'allen strate, dat elc commen wilde t' Scepenhuse, men saude daer den paeys uitlesen 's morghens ten neghen ueren; men luude de clocken in alle kercken ende cloosters van 's avonts te vooren tot 's anderdaechs te ix ueren dat men den paeys uit las, dwelck gheduerde tot by den xi ueren.

Item, als de paeys ghelesen was ghinghen scepenen van beede de bancken ende beede de dekenen in ordonnantien tot Sente Janskercke hoorende den dienst in schoonder ordenantien, elc naer zyne hoocheit ende de bisscop van der kercke zat in zynen stoel met zynen capelaen, ende de kinderen liepen achter straten roupende: 'Het es al paeys, God zy ghelooft!' Ende was doen verboden dat niemant verkeert gaen en zaude.

Item, up den Dertienavont was de jonghe prinche Philips ende Margriete, zyne sustere, t'samen van Brusele in Ghent brocht met schoonen state, ende de gheesteliche processie vergaderde seer triomphantelic t' Sente Jacops, ende men drouch Sente Lievin omme also naer Sente Jans, daer men den goddelicken dienst dede, ende tsanderdaechs bedreef men groote ghenouchte van esbatementen, ende men vierde in alle ghebuerten om prijs, ende 't gemeente was zeer eendrachtelick.

Item, de prochiepen en clercken bedreven alle de stede duere groote ghenouchte ende hadden gheordinert eenen paus die men hiet den Eselpaus, ende waer hy wilde met zynen gheselscepe gaen eten, daer dede hy zijn teeken slaen, ende te sommeghe plaatzen, daer zy waenden gaen eten,

moesten zy 't huus beclemmen met grooten aerbeyt al vastenavonssche wyze ende ghecreghen groote vulichede; ende was gheordonert ter eeren van onsen jonghen prinche ende zijnder sustere gedurende al den vastenavont.

Item, up den xxiiij van Aprille track vrouwe Magriete bruut van Ghent naer Vranckerijck, met schoonen state, omme dat 't huwelic in den paeys ghesloten was met den dolphin van Vranckerijcke Kaerle Lodewijcx zoone.

[In dit jaer wert de peys ghemaecttusschen Lowijs, coninck van Vranckrijck, ende Maximiliaen, aertshertogh van Oostenrijck, met die conditie dat vrouwe Marguerite, dochter van den aertshertogh van Oostenrijck, soude trouwen met den sone van den coninck van Vranckrijck, welke coninck den 24 April vertrock uyt Ghendt naer Vranckerijck. (K.M.)]

Item, in dit jaer bleef Mer Joos de Lalein voor Utrecht doot gheschooten onder eenen muelen, zittende op zijn peert up den Muelenwal.

Item, up den xj Meye gheboden dat elc zaude commen ter maert by zynen prinche, de welcke aut was vijf jaren, ende was eene processie generael ende 't ghemeente dede hem eet goet ende ghetrauwe te zyne.

Item, Macximiliaen by rade van den Brabanters ende eeneghe die gherne discoort maecten tusschen hem ende zynen landen van Vlaenderen, hy wilde zelve in zynen name d'offichiers ende de wetten vermake t'synen wille, also hy ghedaen hadde in den levene van vrouwe Marie, zynen wyve, ende omme dat hy 't lant niet besitten en mochte, was hy vergramt up de stede van Ghent ende trac in Brabant, daer hy eeneghe goede notabele mannen dede onthoofden, omme dat zy spraken met der stede van Ghent, ende also stont dit

geschil; hy seyde: 'Hy zaude heere zijn of de duvel zoude de kersse hauden.' Ende reysde also in Brabant, in Hollant, Zelant ende in alle d'ander landen, ende also stont wel by den twee jaren.

[In dit jaer reysde Maximiliaen naer Brabant, ende so wat scepenen of officiers die met die van Ghendt accordeerden dede hy vanghen ende onthoofden, te weten: van Bruussele, Luevene ende Andtworpen, ende dit gebuerde omdat die van Ghendt hem niet ontfanghen en wilden als heere ende haerlieden natuerlieken prinche versteken van zyne heerlichede. (Pr. Ar.^{B.})]

1483.

Commissarissen.

Mer Adriaen Vilain, riddere, heere van Resseghem.

Mer Jan van Nieuwenhove, riddere.

Mer Joos van Moerbeke, riddere.

's Heeren kiesers.

Willem Rijm.

Daneel Onredene.

Meester Gaultier Alaert.

Vincent van den Wijngaerde.¹

Der stede kiesers.

Martin van den Buendere.

Justaes Schietecatte.

Arend de Cleerc.

Lievin de Voghele.

Schepenen van der Kuere.

Symoen Borluut.²

Thomaes Heylinc.

Jacob de Cooman.³

Geeraerd van Hanghereel.

Schepenen van Ghedeele.

Jacob de Grutere.

Joos van der Eecken.

Jan van Zeverne, f^s Daneels.

Joos van Zaemslacht.

1 Philips van der Zickelen. S.B.

2 Up 't Sand. S.B.

3 F^s Jans. S.B.

Jan Lippins, over hem Jan Everwijn.	Pieter Goetghebuer.
	Lievin Deynoot.
Olivier Vaenkin.	Gillis van den Eechaute.
Joos Passcharis.	Lievin Brouckaert.
Joos de Brune.	Michiel Stuerm.
Hubert van Lueribrouc.	Philips de Jaghere.
Jan van der Dijestad.	Jan van der Heyden. ¹
Joos van der Haghe.	Gillis de Kemele.
Claeys de Vriese.	
Lievin de Moor.	

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Jan van den Abeele. Jan Lynezone.

Item, in dit jaer croop de hertoghe Maximiliaen in de stede van Utrecht, duer een gat dat ghebroken was duer den muer van der veste van der stede.

Item, in dit jaer staerf coninc Lodewijc van Vranckerijcke ende de coninghinne. [Item, in dit jaer stierf Lowijs, coninc van Vranckerijck, als oock de coninginne syne vrouwe; welcke coninck hadde in syne sieckte een groot ghetal van musiciens by hem, wel omrent 300, als oock veel costelijcke heyleghe reliquien van seer veel heylighen, oock veel goede ende geestelijcke personen, die voor hem ghedurich baden voor het gene hem noodsakelijck was. (K.M.)]

Item, in dit jaer was hertoghe Maximiliaen voor Brugghe, maer en was niet inghelaten.

Item, in dit jaer was 't casteel van Dutsele afgebroken.

1 Duer de Steenpoorte. S.B.

Item, in dit jaer, xxv Novembris, wan hertoghe Maximiliaen, up eenen vrydach, ten twee ueren na noene, de stede Dendermonde seer subtylic, ende was 's daechs na Sente Catelynendach, met twee waghene te Mechelen ghemaect, hanghende, ende quamen tot binnen der poorte daer de waghen brac ende viel up strate, ende zy maecten maniere omme te makene, ende de tweesten waghene ancommende sponghen uten waghe omme den eersten waghene te helpene maken, ende zy sloughen terstont de wakers doot, ende also quam de hertoghe in de stede ghereden met xl oft I peerden, ende also ghecreech hy de stede.

[In dit jaer wart te Calloe, in 't land van Waes, ghemaect een blockhuus, ende de oorloghe begonste tusschen den hertoghe Maximiliaen ende den lande van Vlaenderen. (Pr. Ar.^B)

- In dit jaer gheboot Maximiliaen sekere persoonen by hem te commene te Mechelen, te wetene: van Andtworpen, van Luevene ende Bruussele, ende als zy by hem commen waren, vant in zynen raedt dat hy se dede vanghen, ende dede se voeren in 't casteel te Vilvoorde, daer zy storven. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer was vulmaeckt die nieuwe camere van den Scepenhuse van der Kuere met den Colatiesoldere van den ghemeenen dekenen der stede van Ghent.

Item, in dit jaer waren ghestelt de vier pylaren up de Vismaert, elc met eenen witten leeu daer up sittende, elc met eender baniere in de clauwe, som met der wapene van Vranckerijcke ende metter wapene van Borgondien, ende dese stellen in messuse min heere van Maldeghem, de welcke ghemessusert hadde jeghens de stede van Ghent.

[Item, in dit jaer waren te Ghendt ghemaect ende ghe-

stelt vier pylaren up de Vischmaert; elcke leeu hadde een baniere met de wapene: d'een Osterijcke, d'ander Vranckerijcke, onder de derde Vlaendere, de vierde den Leeu van Ghendt. (Pr. Ar.^{A.})]

1484.

Commissarissen.

Mer Adriaen Vilain, heere van Resseghem.

Mer Jan van Nieuwenhove.

Mer Joos, heere van Moerbeke.

Philips van der Zickelen.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Lodewijck van Maercke.

Jan de Rantere.

Jan van den Kethulle.

Jan van Coppenhole.

Meester Joos Yoens.

Jooris van Kercvoorde.

Jan van den Abeele, overdeken.

Jan de Witte, cnape van der weverye.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Daneel Onredene.

Philips van der Zickelen.

Pieter van Hauwaert.

Fransoys van Loo.

Jacob Heyman.

Daneel Utendale.

Jan van der Valleye.

Sanders van Vaernewijc.

Joos van den Haute.

Claeys van Bomale.³

Arend Mast.

Jacob Goetghebuer.⁴

Joos van den Berghe.

Jan van Lake.

Jan de Schermere.

Lievin van Bost.

Willem Doedin.¹

Joos de Bake.

Jooris Sergant.

Jacob Snahinc.

Jan de Hond.²

Pieter Mattheus.

3 Van Bombale. S.B.

4 Jacob Goetghebuer, ten Voghelzanghe. S.B.

1 Willem Doens. S.B.

2 Aen de Waelpoorte. S.B.

an Brouckaert.

Pieter Ghyselins.

Willem Roghman.

Jan van den Velde, t' Ste. Baefs.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Justaes Schietcatte.

Jan van der Boven.

Item, in dit jaer was de slach voor de Dendermonsche poorte te Ghent, 's maendaechs in de Sincxendaghe, den xxvij Meye.

Item, in 't selve jaer, den viij^{en} Julio, waren onthooft Willem Rijm, advocaat, ende Daneel Onredene, voorscepenen van Ghent.

Item, in dit jaer waren eerstwaerf de plancken in 't Cuupgat gheleyt binnen Ghent ende een costelic nieuwe bedde gheleit omme de stede te bewaterene ende sterckene.

Item, in dit jaer leedde Wauter van Rechem den hertoghe Macximilian van achtere in 't casteel te Audenaerde, ende also wan hy de stede van Audenaerde op den Dertienavont 's morghens tylic.

Item, in dit jaer, den vj in April wan de hertoghe Macximilian Gheersberghe, welc waert verbrant, ghepilgiert, ende van ghelycke de stede van Meenen, (Ninove. K.M.)

[In dit jaer sprac men zeere van payse te Dendermonde tusschen den coninck van den Romeynen ende den lande van Vlaenderen, de welcke niet voort en ghynck, also men zwaerlick bevant in 't landt van Vlaenderen. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer was informatie ghehauden wie dat ze waren die de wapenynghe upghestelt hadden, ende waren ghebannen ende d'andere onthooft. (Pr. Ar.^{B.})

- Den xxi^{en} July wart Jan Vlamynck scepene ghebannen ende xl personen. (Pr. Ar.^{B.})

1485.

Commissarissen.

Mer Adriaen van Raveschoot.
 Mer Jan van Vaernewijck, heere van Exaerde.
 Meester Godevaert Hebbelin.
 Joos van der Eecken.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Willem van der Cameren.	Zegher de Vriese.
Jan van Overbeke.	Lievin van Praet.
Fransoeys van den Velde.	Martin Linezone.
Gillis de Bels.	Jan de Vos.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

DIE ANQUAMEN DEN VIIJ^{en} IN JUNIO.

Jan van Vaernewijc, heere van Bost.

Jan de Grutere, te Vaernewijc.

Gillis van Zonnemare.

Daneel Goetghebuer.

Lievin de Voghele.

Jan Vlaminc, t' Ste. Pieters.

Boudijn de Grutere.

Gaultier van der Zype.

Pauwels Deynoot.

Jacob Utendale.

Jacob de Pape.

Claeys de Knijf, backere.

Guyoet de Croec.

Jan van Bruewaen, f^s Jacobs.

Jacob van der Eecken.

Lievin van den Bossche.

Jan van den Denne.

Jan Claeys, ticheldeckere.

Jan Doedins, f^s Jans.

Jan van Loo, f^s Maercx.

Boudijn van der Donct.

Arend van der Beke.

Gillis Langhejans, crudenier.

Ritsaert van den Houte.

Jooris Sloc.

Jacob van den Velde, scipman.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Justaes Schietcatte.

Jan van der Boven.

[In dit scependom rees eene wapenynghe in zulcker wijs dat se duerde x daghen
ende thien nachten, ende den vijf^{en}

der zelver maent waren deze voornoemde scepenen verlaten, te wetene van beede bancken. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, den vj in Wedemaent was een wapeninghe opghestelt by eenige notable van der stede ende sonderlinghe by den vryen schiplieden ende de vleeschauwers, ter voordernesse van den peyse, ende daer waert ghevanghen Daneel Onredene ende Maes Heyman, schepenen wesende, ende Gillis van den Broucke 's heeren knape, ende de heere van Resseghe, ende waren gheleyt in 's Gravensteen. (K.M.)

- Item, den xvi Wedemaent, by opghevene van eenige op de maerct staende, wort soo verre ghedaen dat de heere van Resseghe ghehaelt was uyt 's Gravensteen, ende ontsleghen, ende wort capiteyn ghecoren ende synen eedt ghedaen op 't Hoochuus. (K.M.)

- In dit scepdom trocken die van Ghendt, metsgaders die van Brugghe ende Ypere, naer Audenaerde metten heere van Romont, metsgaders drie capiteynen met de dry ledien van Ghendt, te wetene: Jan van Eersele van de poorterie, Pieter Ghyselins van de nerynghe, Jan Clays van der weverie, maer en conste up de stede niet ghedoeno, ende zy trocken in 't cloostere van Eenhamme up huerlieder stercte, ende laghen daer een maend tijds ofte min zonder eenich faict te doene, ende quamen also naer huus. (Pr. Ar.^{B.})

- Den vij^{en} Juny quam de deken van de schiplieden met zyne ghesellen de Hoochpoort up, aldaer dat was Matthijs Pehaert met seker ghezellen, ende volchden ende vergaderden up de maerct, ende men slouch Roelant. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer waren verwesen ende onthooft met een vonnesse Ghyselbrecht Aelterman, Lievin Deynoot, Vincent

de Ruddere, Thuenis de Creemere, Eloy de Lossche; het waren goede mannen voor de stede. (Pr. Ar.^{B.})]

Hierna volghen scepenen die anne quamen den xxij^{en} in Hoymaent, xiiij^clxxxv, by de kiesers hier onder ghescreven, danof onse harde gheduchte heere de Eertshertoghe van Oostrijcke, enz., alleene commissaris was, uitghegheven in zyne presentien. (S.B.)

Kiesers van 's Heeren weghe alleene.

Philips van der Zickelen.
Meester Fernant de Lixbonne.
Jan Sersanders.
Joos Pollet.
Jan Beys.
Jan Obrecht.
Michiel van Overloope.
Lievin Utermeere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

DIE ANQUAMEN DEN XXIJ^{en} IN HOEYMAENT LXXXV.

Geeraerd van Axpoele.	Mer Roelant van der Wedergrate, ruddere.
Pieter de Rijcke.	
Joos van Melle, f ^s Jooris.	Jacob Annaert, in de Drye Coninghen.
Jacob van Duermeez.	
Arend de Cleerc.	Meester Christoffels de Grave.
Jan van der Eeken, scipman.	Joos Triest.
Joos van Dixmude.	Symoen Lippins.
Jan de Buecle.	Vincent Mayaert.
Meester Jan van Sycleer.	Symoen Clozman.
Philips van den Bossche.	Jacob van Melle, f ^s Jans.
Meester Jan van der Haghe.	Joos Stameraert.

Joos Steel.	Jan van der Venne, smet.
Jan de Smet, zadelmakere.	Jan van Oest, f ⁸ Jans.
	Cornelis van der Stoct.
	Jan van den Heede, f ⁸ Jans.

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Jan Pick.	Lievin de Moor.

Item, in dit jaer quam d'hercoghe Macximiliaen te Ghent, ende dede zijn intreye met menichte van volcke van wapenen, ende alle de edele quamen te voet ghewapent metten criechknechten, ende jeghens hem track Adolf van Cleve, heere van Ravesteen, Minheere Antonis, de bastaert van Borgondien, Minheere van Beveren ende andere, de drye staten 's lants van Vlaenderen zeer rykelic om zien.

[In dit jaer was de keyser te Ghendt met den coninck van den Romeynen, synen sone, ij daghen ende iij nachten, track van daer te Brugghe. (K.M.)]

Item, 's anderdaechs track de hertoghe met grave Philips zynen soone, t' Sente Pieters by den prelaet, ende van daer quam hy ter maert up 't Hoochuus, ende beswoer princelic voocht te zyne ende momboer 's lants van Vlaenderen tot dat grave Philips commen zal t' sijnder audde.

Item, insghelicx swoeren 't ghemeente van Ghent trauwe ende eere, welcken paeys was uitgelesen up Onser Vrouwens Visitatiedach in Hoeimaent, en waren buuten paeyse ghesteken de grave van Rommont, de heere van den Gruuthuuse, de heere van der Vere, alle drye heeren van der oordene, ende zes personen van Ghent: Lievin van Massemen, Jacob Heyman, ende meer andere van Brugghe ende van Ypere tot xiiij personen, ende terstont was Matijs Pehaert, hueverdeken, voor 't Hoochuus rudder ghesleghen,

omme dat hy met de sciplieden ende andere personen de wapeninghe hadde ghemaect, daer de stede veel dancx af quam.

Item, in dit jaer, den xxvij Hoeimaent, up Sente Marie Maegdeleenendach, zoo was de obeysantie ghedaen van die van Ghendt van der comotie ende beroerte up Sente Verhildenplaatse; ende daer was overbrocht alle de privilegien, prescripsien, verbanden gheinpetreert ende vercreghen sint de doot van hertoghe Kaerle ende 's conincx van Vranckerijcke Lodewijcx tyde, ofte hoe dat zy vercreghen zijn, ende worden daer gheabboleert, ghecasseert ende te nieuten ghedaen, midts welcke de hertoghe gaf remis ende absolutie der stede van Ghent.

Item, binnen den zelven Maria Maegdeleenendach snavonts zo vant hem de hertoghe Macximilianus in 't Schepenhuis ende presenteerde hem alleene commissaris ende coes viij kiesers omme de wet te vermakene, dewelcke zauden dienen van Half Ougst eerstcommende tot over een jaer, zonder prejudicie van tyde naer de costume ombegrepen.

[Item, in 't selve jaer track de hertogh Maximiliaen uyt Brugghe naer Ypere met veel volck van oorloghe om weder in te cryghen eenige steden in Artoys ende Piccardyen. (K.M.)

- In dit schependom was 't ghelycghet te Ghendt den xix Ougste: den Andriesgulden up vijf schellynghen ses grooten; den dobbel met ij leeuwen up vijf schellynghen, ende te Kersmesse daerna was weder den Andriesgulden ghestelt op vijf schellynghen, ende den dobbel ghenaemt Vierysers, up vijf grooten. (K.M.)]

1486.

Kiesers van 's Heeren weghe alleene.

Mer Mathijs Pehaert, ruddere.
 Willem van Formelis.
 Jan van Buerwaen.
 Joos van den Putte.
 Jacob van der Eecken.
 Jan Hueribloc, f^s Pieters.
 Boudijn van der Donct.
 Jan van der Kathelinien.

Schepenen van der Kuere.

Mer Joos van Ghistele, ruddere.
 Jan Beys, d'oude.
 Michiel van Overloope.
 Philips van Erpe.
 Gillis van der Zwalmen, over hem Jan Sanders.
 Boudijn de Moer.
 Jan Sanders.
 Jooris van der Eecken, scipman.
 Lievin Goethals.
 Lievin van Melle, f^s Jacobs.
 Pieter Steppe.
 Wouter de Grave, over hem Jan van den Moure.
 Jan de Lieve.

Schepenen van Ghedelee.

Gyselbrecht de Lu.
 Joos van Crombrugghe.
 Meester Laureyns van den Berghe.
 Philips Damman.
 Jacob Goetghebuer, f^s Franchoeis.
 Jacob Temmerman, f^s Rogiers.
 Christoffels Triest.
 Jan van Wijchuus.
 Jan van Loo, f^s Adriaens.
 Symoen de Voghele.
 Jan Peyaert.
 Jacob de Rijcke.
 Claeys van der Brugghen.

Heuverdekenen.

Jan Pick.

Deken van de Weverie.

Lievin de Moor.

Item, in dat jaer waren versleghen te Moerbeke de Witte Capproenen van Ghent.

[In dit jaer waren te Moerbeke ghevanghen ende te Burcht by Antworpen de Witte Capproenen, ende aldaer ghehanghen an eenen bogaert. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer den xxij Septembris waert bevonden te Ghent dat hemlieden zekere persoonen uppe stelden ende maecten huere verghaderinghe by nachte in den lochtinc van den Voldershuus omme eene wapeninghe te makene binnen Ghent contrarie heere ende wet der stede van Ghent, van welcke persoonen waren ghevanghen ende capitalic gheexecuteert ten twee reisen; d'eerste twee waren Lauwereis Clouckaert ende Kaerle van Belle; d'ander waren ..... ende midts der absentie van de andere die hemlieden vluchtich maecten ende also ontquamen, worden ghebannen zy vijftiene: eerst Jan van der Vennen, Jacob de Muelenere, Me Martin de Baerdemaekere, Claeis van Kerrebrouck, Pieter de Roovere, Lievin van Dicstuck, Jan Clouckaert, Jan de Hamere, Joos van der Burcht, Lievin Haverghem, Coppin van den Hecke, Claeis van Resseghem, Jan Uutermeere, Mateus Pieters, ende Matijs Blaubloume.

1487.

Kiesers.

Achelet van Ghistele, d'oude.

Symoen Clozman, f^s Symoens.

Claeys van Bombale.

Jan van den Moere, in den Cop.

Pieter van Onderberghe.

Cornelis van der Stoet.

Lievin de Voghele.

Rogier de Tollenare.

Schepenen van der Kuere.

Mer Adriaen van Ravescoot, ruddere.
 Inghelram Steel.
 Joos van Melle, f^s Jans.
 Willem van der Cameren.
 Boudijn van der Donct.
 Jan Dullaert, goudsmet, f^s Pauwels.
 Lodewijc van Maerke.
 Daneel Utendale.
 Willem van Ste. Jacobshuus.
 Lievin Braem, f^s Jans.
 Zegher de Vriese.
 Jooris Sloe.
 Jacob Cauweric.

Schepenen van Ghedeele.

Philips van der Zickelen.
 Fransoeyns van Loo.
 Joos van der Eecken.
 Jacob de Grutere.
 Daneel Claus.
 Gillis de Bels.
 Pieter Adorne.
 Fransoys van den Velde.
 Daneel van den Hane.
 Jeronimus Mannins.
 Jan van der Heyden, f^s Rykaerts.
 Lievin Diericx, brauwere.
 Jacob van Yeghem.

Heuverdeken.

Pieter Ghyselins.

Deken van de Weverie.

Lievin de Moor.

[Item, dese scepenen waren uytgheroopen op Sente Maria Magdalendach ter begeerte van Maximiliaen, ende moesten besweeren den peys van Gavere, ende al 't geene dat vrouwe Marie de stede ghegheven hadde was wederroopen. (K.M.)]

Item, in dit jaer ende scepdom wonnen die van Ghent de stede van Curterijcke, ende waren daer tot den xvij in Lauwe, ende binnen dien waren die van Ghent voor de stede van Hulst, maer quamen wederomme zonder iet te doene.

[Item, in 't selve jaer, den ix in Lauwe, wonnen die van Ghent Curterijcke ende het casteel, ende op 't casteel bleef doodt de heere van Huele, ende ter wylent dat die van Ghent te Curterijcke waren, soo trocken noch andere ghesellen voor Hulst, maer en consten op die stede niet ghedozen te dier reyse. (K.M.)]

Item, den xxx December was ghestelt tusschen beede de Scepenhusen een schavaut ende een ghalghe, ende up Sente Verhildendach waren daer drye an ghehanghen van die onse vrienden mesdaen hadden.

Item, in dit jaer, den xxv in Meye, quamen xiiij ballingen in Ghent ende meer andere, ende sloughen in Scepenhuus van der Kuere doot Jan van Vaernewijc, heere van Bost, dwelck hemlieden naermaels qualic verghinc.

[In dit jaer quamen te Ghendt inne t' Ste. Baefs xiiij ballingen ende maecten maniere van beroerte, commende met ghespannen boghe ende andere gheweere, ende sloughen doot in 't Scepenhuus Jan van Vaernewijcck, heere van der Bost, zegghende: 'Licht daer, ghy paysmakere!' Ende trocken so de Hoochpoorte af, ende sloughen Denijs van der Saren, cnape van de neerynghe, met allen zeere, ende dan trocken si ooc t' Ste. Nyclaus in de kercke, daer een priester zyne eerste messe sanck, dwelck hy laten moeste, omme het perycle; hier af waren der acht ghevanghen ende onthooft. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, het waren: Jacob de Muelenere, Pieter de Roovere, Jan van der Venne, Joos van der Burcht, Lievin van de Walle, Claeis van Ressegem, Jacob van Hecke, Jacob de Wachtere, Mateeus de Backere, Jan Utermeere, die men heet Jonghe, Jan van der Schuere, Jan Scelpe, Gheert van der Hoeye, Joos de Wert, ende riepen: 'Doe licht daer, ghy paeysmakere!' Ende was voorscepenen in 't jaer voorschreven lxxxiiij, als de paeys ghemaect was, ende zy lieden waren uit den paeyste ghesloten.

[In dit scepdom quam binnen dese stede Mer Adrian Vilain, ruddere, heere van Ressegem, ende met hem Mer

Joncker van Liekercke, ende impetreerden hemlieden als poorters binnen dezer stede te recht te stane jeghens elcken, die hemlieden ter cause van de oorloghe yet anzegghen wilden. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer, den vierden Novembris, waren de scepenen verlaten ende nieuwe ghestelt die hier naer volghen.

1487.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

DIE ANQUAMEN DEN IIIJ IN NOVEMBER.

Mer Adriaen Vilain, ruddere, heere van Resseghem. Pieter van den Moere.

Jan de Pic.

Pieter van Hauwaert.

Jacob de Cooman, in de Camerstrate.

Augustin Seyssins, f^s Daneels.

Geeraerd van Anghereel.

Joos Passcharis.

Jacob van den Hulle.

Heynric van Leeuwen.

Olivier Vaenkin.

Jacob Impins.

Jan Rufelaert.

Jan Vernadelin.

Willem van der Burch.

Joos de Bake.

Jan de Vos, buten Posterne.

Jan Damman, f^s Me Jans.

Andries Tienpond.

Rogier de Tolleneere.

Joos van der Haghen, in de Camerstrate. Fransoys Boele.

Jan de Backere, tapijtwevere.

Jan van der Hasselt, muelenare, up den Corenaert.

Jan van Kerrebrouc.

Jan de Brauwere.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Pieter Gyselins.

Lievin de Moor.

[Item, dese weth was ghestelt sonder kiesers ende sonder commissarissen den iiij Novembris xiiij^clxxxvij. (K.M.)]

- Item, den xx in Lauwe quamen die van Brugghe ende

die van Ypere te Ghendt in ambassaten, ende vertrocken den xxijij in Lauwe. (K.M.)

- Item, den 1 in Sporkele daer naer was het ghelt te Ghendt ghestelt: den Andriesgulden op vj schellynghen vier grooten, de Sent Jangulden v schellynghen grooten, den dobbelen met de twee leeuwen vj grooten, ende den copenholle iij groote. (K.M.)

Item, in dit jaer was 't eenen grooten brant t' Sente Baefs by Ghent up eenen saterdach den xv^{en} Septembris, ten tien ueren voor de noene, ende daer verberrenden bet dan hondert huusen.

Item, in dit jaer was ghevanghen Mer Mathijs Pehaert, die van den hertoghe Macximiliaen, voor 't Hoochuus te Ghent, rudder ghesleghen was, ende was te Ghent inne brocht, ende waert onthooft ende ghequaertiert; zijn hooft up eenen schacht ghestelt ter Brugschepoorte uute.

[In desen jare, den 1 dach van February, die van Brugghe maeckten eenen oproer ende namen ghevanghen Maximiliaen, roomsch coninck, hunnen souvereynen prins, ende veel andere edellieden, die gheleedt wierden naer Ghendt, maer de prins bleef tot Brugghe, alwaer oock ghevanghen wiert Mher Mathijs Pehaert, ridder, eersten grooten deken van Ghendt, die naer Ghendt gheleedt wiert, alwaer hy onthooft ende ghevierendeelt wiert, ende sijn hooft ghestelt op de Walpoort, als eenen verrader. In dit selve jaer wierden secretelijck onthooft neghen heerelijcke personen, door last van den heer van Rassengien. (K.M.)]

Item, den eersten dach van Sporkele liepen die van Brugghe in de wapene ende vinghen den hertoghe Macximiliaen, rooms coninc ende noch ix oft x heeren (ende leyden up

Cranenburch. Pr. Ar.^B), ende hilden hem langhe ghevanghen.

Item, die van Ghent dit verhoorende trocken naer Brugghe, ende die van Brugghe leverden hemlieden die heeren die zy ghevanghen hadden, ende zy brochten die naer Ghent, die zy leyden ghevanghen in 't Gravensteen ende dedense bewaren up de verbuerte van lyve ende goede, ende by hemlieden lach boven om te bewaren eenen Arent van Wettere, ende beneden laghen noch xiiij mannen, ende de voornoemde Arent van Wettere hadde dicwils boven ghescil jeghens Remeeus, die altijts de heeren dooden wilde, ende quam somtijts met eenen priestere ende den scerprechtere, welcke die voornoemde Arent vromelic wederstont, zoo dat men se in 't ende sceeden moest by scepnen van beede de bancken.

Item, die van Ghent sonden naer Brugghe vele notabele by den coninc van den Romeynen om een gheselscip te haudene ende hem te troostene in vanghenesse in 't huus van Minheere Ferry de Groos, heere van den Nieuwelande, by der Eselbrugghe, ende daer was ghemaect eenen paeys generael. Maer als de coninc uit vanghenesse quam zoo en duerde de paeys niet langhe; want de keyser Frederic dede alomme rooven ende branden, vanghen de aerme lieden, niet jeghenstaende dat Minheere Philips van Cleve, heere van Ravesstein te Ghent ghesonden was in ostagien voor 't vulcommen van den paeyste.

1488.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Meester Willem Zoete.

Symoen de Caluwe.

Joos van den Berghe.

Amand Claeys.

Jan van Nokere. Lievin de Moor, deken van de Weverie.

Jacob de Meyere. Lievin Dhamere.

Schepenen van der Kuere. *Schepenen van Ghedelee.*

Symoen Borluut, over Jan van de Kethulle. Jan de Crane, d'oude.

Martin Linesone. Willem de Vleeschauwere.

Lievin Goeris. Jacob Goetghebuer, up de Mude.

Joncheer Adriaen van Scoonhove. Joos van Zaemslacht.

Jan Brouckaert. Victor Deynoot.

Geeraerd de Pic. Pieter Mattheeus.

Jacob Rufelaert. Jan Utenhove, f^s Ghyselbrechts.

Mathijs Beyaert. Willem Pype.

Lievin Heyse, tenepotghietere. Willem van der Zwalm.

Laureyns de Groote. Pieter Bogaert, scipman.

Lievin Braem, brauwere. Heindric de Vettere.

Claeys van Kerrebrouc, over hem Heynric de Muenc. Jan van Rome, f^s Gillis.

Jan de Peystere, olieslaghere, over hem Jan van Hoorenbeke.

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Lievin Gooris. Lievin de Moor.

Item, in dit jaer quam de keyser Frederic ligghen voor Ghent, te Everghem, up 't casteel, met menichte van volcke van wapenen, belegherende de stede van Ghent.

Item, in dit jaer waren te Ghent drye hueverdekenen binnen den jare.

Item, in dit jaer was den eersten steen gheleit van den nieuwen wercke 't Rabot an de veste t' Sinte Baefs, welc werck ghenaempt was *Tserders turre*, ende de voornoemde veste was ghedolven van der Spittaelpoorte tot der Mudepoorte.

[Den 14 Juny wiert gheleyt den eersten steen van het

Rabot en de toren in den Ham, die, ghenaeamt wiert den Cloutorre, ende wierden
ghemaectt de grachten van de stadt van de Hospitaelpoorte tot de Muydepoorte.
(K.M.)]

Item, in 't voornoemde jaer, den xxi Sporkele, quamen te Ghent in stede de
Franschoisen met costelicken gheselscepe wel met twee hondert vijftig peerden.

Item, 's maendaechs naer Groot Vastenavont quamen de Franschoeysen voor Hulst
in 't ghaernesoen van Ghent, dat voor Hulst lach.

Item, 's disendaechs ende 's woensdaechs daer naer zoo verberrende die van Hulst
de schuere te Stoppeldicke, de welcke was de scoonste die men noeit ghesien en
hadde, zoo groot ende zoo wijt ghedect met scaelgien, omme datter de Franschoeysen
niet in schulen en sauden oft logieren.

Item, den xxvi ende xxvij in Sporkele quamen te Ghent noch vele Franschoisen,
ende zy en wilden voor Hulst niet blyven, omme 't quaet regement dat zy daer zaghen;
want zy waren van die van Hulst upghesmeten zeer deerlic.

[In dit jaer wart uppercapiteyn ghecoren van de stede van Ghendt Mer Adriaen
Vilain, heere van Resseghem. Den v^{en} Juny up den Sacramentsdach so slouch de
roomsche keysere voor de stede van Everghem ende lach er xl daghen, ende bachten
Walle lach 't al plat; maer het quam ten besten, binnen drye daghe sach men schoone
erdene vesten.(Pr. Ar.^{B.})]

Item in 't jaer xiiij^clxxxvij mede,

In Wedemaent den v, Sacramentsdach claer,
Soo slouch de roomschen coninck voor Ghendt de stede
In Everghem, en lach er veertich daghen naer;
Den roomsch en lach er oock voor de stede daer.
Bachten Walle lach 't plat en daer viel ten besten,
Binnen dry daghen sach men schoon eerde vesten. (K.M.)

1489.

Commissarissen.

De heere van Resseghem.
Meester Jan de Beere.
Philips van der Zickele.
Geeraerd van Anghereel.

's Heeren kiesers.

Jooris van den Mour.

Gillis van den Eechaute.

Gillis Pascharis.

Daneel Croeselins.

Der stede kiesers.

Pieter van Hauwaerts, deken van der weverie.

Jacob van den Hulle, hudevettore.

Jan de Schermere.

Jacob de Brune.

Schepenen van der Kuere.

Joncheer Louis van Massemen,
watergrave.

Pieter Ghyselins, f^s Urbaens.

Lievin de Moor.

Joncheer Jan van der Valleyen.

Jan de Backere, tapijtwerckere.

Schepenen van Ghedelee.

Geeraerd van der Hoyen.

Gillis de Bels.

Arend Mast.

Adriaen de Vos.

Jacob de Vettore.

Jan de Peystere, deken van de
temmerlieden.

Joos de Jaghere, f^s Roelands.

Jan van den Haute, f^s Gillis.

Lievin de Cuervere.

Willem de Cleerc, f^s Gillis.

Luuc Minne.

Justaes Schietecatte. Lievin van der Hagen.
Jan de Witte, t' Ste. Baefs. Lievin Dhoeghe, f^s Symoens.
Boudijn van der Beken, oudcleercoopere.
Jan van den Heede, op de Mude.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Lievin Gooris.

Joos Steel.

Item, in dit jaer was Mer Philips van Cleven capitein generael van Vlaenderen
ghemaect.

Buten dien als men neghenentachtich zeyde
 In Junio xiiij^c tsaterdaechs warachtich
 Bachten Walle men doe den eersten steen leyde
 By den regierders alsdoen in wette voordachtich
 In meeninghe de stede t' ommemueren crachtych,
 Naer 't uitwysen des wercks beghinnen des present
 In 't bescudden den goeden insetenen van Ghent. (Pr. Ar.^B)]

Item, Simoen Lippens, scipman, wonende op 't Nieulant was te Ghent ghevanghen
ende ghewijst van scepenen van der Kucre te gaen woonen t' Sente Jacops in
Compostelle drye jaren, omme woorden by hem der wet ende de stede te naer
ghesproken, ofte daer vooren gheven drye hondert gulden leeuwen, ende hy en coste
gheen seker ghestellen, ende hy overleet in 't Sausselet ghevanghen.

Item, in dit jaer waren de vier huusekens ghestelt up de Veebrugghe, ende Philips
van der Sickelen dede hemlieden maken.

Item, in dit jaer ghinc 't zeer wonderlic in de landen van onsen gheduchten heere
den grave Philips; want d'een lant reesch jeghens d'andere, ende die van Vlaenderen
stelden een blochuus up Tsclopplers-dijc (Stoppeldijck) jeghens die van Andworpen;
maer 't wart van die van Andworpen ghewonnen up Sente Jacobsdach, ende omme
ghedolven.

[In dit jaer storven binnen Ghendt van der peste xl duusent personen onder jonck
ende audt. (Pr. Ar.^B)]

- In dit jaer wart de vloer gheleyt onder de Turrepoorte. (Pr. Ar.^{B.})

Op dezen tijt quamen die van Brugghe omme assistentie te hebbene omme de Roomers uten lande te doene; maer die van Ghendt en wilder niet ancommen. (Pr. Ar.^{B.})]

1490.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Ayselet van Ghistele.

Pieter van Onderberghe.

Symoen Clockman.

Cornelis van der Schoet.

Claeys van Bomale.

Lievin de Voghele.

Jan van den Moere.

Rogier de Tolleneere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Willem van der Cameren.

Meester Gheerolf van der Haghe.

Jacob de Cooman.

Fransoys van Loo.

Willem Pype, over hem Willem Doens.

Joos van der Eecken.

Philips van der Zickele.

Willem van der Zype.

Olivier Vaenkin.

Jan Damman.

Vincent van den Wijngaerde.

Joos Steel.

Jan van der Scaghe.¹

Joos Bette.

Daneel de Cleerc.

Pauwels Willems.

Jan Dullaert, temmerman.

Jacob van der Beken.

Joos de Bake, f^s Jacobs.

Jacob Crabbe.

Jan Heys, in de Brake.²

Lievin de Scoteleere.

Boudijn Goethals, up de Mude.

Lievin van Praet.

Boudijn de Groote.

Christoffels de Meyere.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

1 Jan van der Scave. S.B.

2 Ontbreekt in het Schepenenboek.

Jan van Coppenhole.

Hubert Lueribrouck.

Item, in dit jaer was te Ghent onthooft Griffon van Rechem, bastaert, f^s Wauters van Audenaerde.

[In dit jaer wart Griffon van Rechem, hoochbailliu van Thielt, onthooft te Muden ende 't lichaem ghestelt up een radt. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer, den xj Julio, quam Mer Adriaen, heere van Resseghem in 't Scepenhuus up den Colatiesoldere by den ghemeenen dekenen, ontrent den x ueren voor de noene, sittende nevens den secretaris van Minheere van Nassauwen, opdoende vele zaken den heere Philips van Ravestein anghaende, wies men hem ghepresentert hadde in vele zaken ende hy den paeys begheerde, also de secretaris te kennen ghegheven hadde, ende verclaerde dat alzoo was; endelic vraechde de secretaris tot Minheere van Resseghem oft niet zoo en was, zulcx als hy te kennen ende gheopent hadde; daer uppe dat Minheere van Resseghem zeyde overluut dat zoo was als de secretaris verclaert ende gheseyt hadde.

Item, terstont de bastaert gheringhe uuter name van Ravestein met eenen brieve vertoghende woorde te woorde de contrarie andwoorde van dat de secretaris gheprononchiert hadde, ende up den zelven dach zaterdach Minheere van Resseghem, rydende 's avonts naer Audenhoove up zijn casteel hem vierdere tot zynen wyve, commende te Merelbeke leden den Muelene, waert hy achterhaelt van 's heeren van Ravesteins ghesellen, te wetene: Repelbos, Taelge, Debaut, Vety, Debaut, Dongis, Jooskin, Coppin, Clincke, die waren uuter name van Minheere van Ravestein, ende sloughen hem doot uit laste van Ravestein, oft zy en mochte nemmermeer in zyne ooghen commen, ende gaven hem xvij dodeliche wonderen, ende was weder te Ghent inne brocht ten

huuse van sijnder vrouwe moedere met viij tortsen met swarten fluweele ghedect,
ende de ghesellen trocken 's avonts by mynen heere van Ravestein ter Sluus.

Requiescat in pace.

[In dit jaer was doot gesmeten Lievin Gooris, heuverdeken, ende Willem Pype;
Jacob de Brieme, conynck van der Moerkinderen, wiert onthooft ende Yngel de
Cleercq (S.G.), ende wart ter cause van der incompste van den Sluuseneers ghebannen,
ende Jan van Coppenhole wert heuverdeken, ende Remeeus Hubert, curdewanier,
wort capiteyn. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit jaer, up Sente Mathijsdach, trocken die van Ghendt met die van Brugghe
t' Aelst ter dachvaert. (Pr. Ar.^{B.})

- Up Sente Pieters-avont en track Ste. Lievin maer tot up 't Sant, uit cause dat
ontrent Hautem waren veel personen van wapenen, die in meenynghen waren den
sant te nemene ende alle 't volck doot te slane. - Up Sente Pietersdach bleef de sandt
staende up de maert ende daer rees eene wapenynghe, ende 't volck quam metten
bannieren ende zy versochten justicie ghedaen t' hebbene, ende daer wordender
onthooft; ende doe scheeden zy van der maert. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer, den xvij in Sporkele, quamen wel xvij ofte xx schepen
binnenlanders, van Nieupoort ende van Ostende, gheladen met coorne, wijn ende
fruyt, om te commen naer Brugghe, maer die van Ghendt ende die van Sluys vinghen
alle de schippers, ende namen uyt den voorseyden schepen al dat hemlieden gheliefde,
ende werden de voorseyde schippers ter Sluys ghevanghen. (K.M.)

1491.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Geeraerd van der Hoeyen.

Fransoeys van Coppenhole.

Jan de Crane, d'oude.

Jan van Hoorenbeke, cnape van de
neeringhe.

Joos de Jaghere.

Gillis van den Broucke.

Hubert van Lueribrouc, deken van de
weverye.

Jan de Vos, buuten Posterne.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Daneel Sersanders.

Joos van den Berghe.

Jan Vlaminc.

Race van den Heede.

Pieter Goetgebuer, f^s meester Pieters.

Pieter van den Schoete.

Meester Philips de Grutere, f^s Boudijns.

Gillis van den Eechaute.

Andries de Muenc.

Jan de Brun.¹

Jan van den Haute, hudevetttere.

Jan van der Asselt, drapier, by Ste. Jans.

Gillis Passcharis.

Jeronimus van Cuelne.

Lievin de Vos, voor Galileen.

Pauwels Dullaert, goudsmet.

Anthonis Deynoot, f^s Victors.Arend Steppe.²Symoen van Leeuwen, f^s Heindricx.

Symoen de Caluwe, sceepmakere.

Jacob van der Haghe, f^s Augustinus,
scipman.

Roegier de Vettere.

Jacob de Grave, up de Mude.

Pieter Utendale, an den Groenen Briel.

Jan van der Brugghe, t' Ste Baefs.

Zegher Ghijs.

¹ Jan de Bru. S.B.² Over hem Jan van der Looren. S.B.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jan van Coppenhole, over hem Willem Joos Steel.
van Ste. Jacobs.

Item, in dit jaer was 't casteel te Hoedonckt met crachte ghewonnen van die van Ghent, met grooten assaute, ende verbrant.

[In dit jaer, den xij^{en} in Sporcle, zo was 't casteel te Hoedonc ghewonnen van die van Ghendt met macht, ende daer was uppe als capiteyn Jan, de broedere van den heere van Nevele (Pr. Ar.^B) ende Jan Denijs, schipman, ende was corts daer naer onthooft. (K.M.)]

Item, up den xvij van Lauwe trocken uit Ghent vj oft vij^c ghesellen van oorloghe, ende waren alle ghetrauwe, ende hadden diverse capiteynen, te weten: Jacob Rijm, Bertelmeus Bollaert, Jan Denijs, Jan Laxaut, Bolleken, Jan Roobaert, de Bruselare, ende met hemlieden diverse mannen ende ruters, ende zy trocken up eender nacht voor Dicxmude ende wonnen 's nachs de stede up 't ijs van den nacht, ende men wiste te Ghent van hemlieden gheen tydinghe voor dat zy in Dicxmude waren, ende hadden 't ghewonnen.

Item, up den xxj in Lauwe slouch men te Ghent een trompet dat hem alle mannen zauden ghereet maken van buuten ende binnen, omme met den capitein te treckene, ende hemlieden ontset te doene.

Item, als die van Bruggheende dlant volc wisten dat zy in Dicxmude waren, quamen met grooter macht, ende beleyden Dicxmude omme weder te ghecryghene, ende waren wel vj^m sterck; de ghesellen van binnen, ziende dat zy zoo beleyt waren zonder 't hebbene secours binnen vij daghen daer naer, maecten jeghens de ruters apoeintement ende met de heeren die voor de stat laghen, uuten Westquaertiere, zoo dat zy quyte gaen zauden vry te Ghendewaert met

huerelieder wapene; maer gheenen buutinck mede draghen up 't lijf; zy hadden de wet vermaect ende vele zaken ghestelt, maer moesten daer weder uutscheiden.

[Den 1^{en} Halfvastendach wonnen die van Ghendt Gheersberghe, ende verberrenden 't veele ende vynghen den heere van Boulare die groot rentsoen gaf. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in 't zelve jaer was Sente Lievin t' Hautem ghedreghen, ende van daer commende bleven up de maert staende metten heleghen sant, ende alle de nerringhe met hueren banieren up de Vrydachmaert.

Item, in dit jaer ende scependum was Remeeus Hubert te Ghent jeghens over 't Scepenhuus in 't straetkin doot ghesleghen van de ghemeente van Ghent, daer de capitein Plouch cause af was, ghemerct dat hy hem bevonden hadde contrarie zijnder belofte.

Item, Jan van Coppenhole ende Franchoeis zijn broedere waren beede ghevanghen ende ter justie brocht up een scavaut ende up eenen achternoene onthooft, die wonderlicke zaken te kennen gaven, ende zy waren beede up een uere ghebooren ende storven beede up een uere, ende waren beede in een graf gheleit, up Sente Verhilden-kerchhof.

[In dit jaer wart doot ghesmeten Hubert van Luerebrouck, deken van de weverie, ende zyn cnape van den Curten Sweerde, ende in zyne stede quam anne Joos Steel, filius Inghelrams. (Pr. Ar.^{B.})]

- Den xiiij rees eene wapenynghe, ende daer wart doot ghesmeten Remeeus Hubert, capiteyn van Ghendt gheweest, ende daer werden ghevanghen Jan en Franchois Coppenhole, de bailliu van der Auderburch, ende worden onthooft up de Vrindachmaert. (Pr. Ar.^{B.})

- Gillis van den Broucke was een jaer gheseyt in huus te sittene, ende jeghens niemant te sprekene dan jeghen zijn wijf ende kinderen, ende voort moeste hy doen maken het Paddegat, also hy dede terstondt. (Pr. Ar.^A)

- Item, 's nachts naer dat Remeus versleghen was, was men uytte om de stede in te nemene, maer Godt versach by mirakelen, ende curt daer naer wart peys, Godt lof. (K.M.)

- Item, in dit jaer worden ghebannen Jacob Die-'t-al-doet, Willem de Vleeschauwer, Joos van Hijssche, Jacob van Basselare, Jan van der Breemt, ende meer andere (K.M.)

- Up den v^{en} Augusti dede men den voetval van den payse in den persoon van den hertoghe van Sassen, ende hy wart al Vlaenderen duere uitgheroupen up *Vincula Petri*. - De pays was ghemaect den xxx July te Cassant; de pays was uitgheroupen den xj^{en} Augusti. (Pr. Ar.^B)

1492.

Schepenen van der Kuere.

Mer Adriaen van Ravenscoot, ruddere.

Geeraerd van Anghereel.

Lodewijc van Maerke, over hem Meester Gheerolf van der Haghe, over hem

Willem van der Zype.²

Geeraerd Bosch.

Schepenen van Ghedelee.

Joncheer Louis van Massemen.

Claeys de Ghier.

Symoen de Voghele.

Philips Damman.

Meester Laureyns van den Berghe.

Joos van Zaemslacht.

Jan van Bruwaen.¹

2 Willem van Denterghem. S.B.

1 Jan van Burwaen. S.B.

Daneel Goetghebuer.	Claeys van den Moure.
Pieter van Tombeele.	Laureyns Pot.
Fransoeys van den Velde.	Lievin van Melle.
Christoffels Vijt, f ^s Adriaens.	Pauwels Deynoot.
Joos van Melle.	Jacob Dubuisson.
Luuc Minne.	Jan de Buecle.
Zegher de Vriese.	
Daneel van den Hane.	
Jan van der Venne, smet.	
<i>Heuverdeken.</i>	<i>Deken van de Weverie.</i>
Willem van Ste. Jacobshuus.	Joos Steel.

Item, in dit jaer van xcij was ghemaect, den xxix van Hoeymaent, jeghens den hertoghe van Sassen, lantgrave in Dueringhe, maercgrave te Meyssen, enz., die de stede van der Sluus beleyt hadde als stadhaudere van den coninc van der Romeynen, den paeys ende ghesloten te Cassant, ende up den xij in Ougste was hy te Ghent uitgelesen.

Item, dese scepenen waren vermaect ende quamen anne up Sente Lauwereisavont, v ofte vj daghen voor Half Ougst, ende worden ghestelt zonder oordene van weghen mynen gheduchten heere, midts den paeys van Cassant ofte van der Sluus, ende waren overbrocht ontrent den drye ueren naer noene van den zelven daghe by mynen heere den commissaris meester Pauwels de Baenst, president van Vlaenderen, min heere de Doctuer, proost van Utrecht, min heere van de Foreeste ende Roberecht de Moluyn, capitein van Audenaerde, metgaders meester Joos van Ghistele, advocaet, ende ghaven 's avens de wet uute also men plecht zonder kiesers te makene, naer 't uitwysen van den paeys van Cassant.

Item, in dit jaer was ooc de paeys ghemaect van Mer

Philips van Ravestein, den x van Octobre, ende den keyser Macximilianus omme te betoghene dat elc weten mach dat Minheere Philips van Cleven, heere van Ravestein, es zo naer belanc den coninc van den Romeynen, hertoghe Macximilianus; want van der zyde van zijnder vrouwe moedere bestaat hy naerdere den coninc dan eenich heere uten lande; want de keyserinne moedere ende de moedere van Ravestein waren kinderen van broedere ende sustere van coninc Jan van Portugale van diere zyde, ende van den huuse van Lanchastere die van den zelven troncke zijn, daer af es ghedessendert de aertshertoghe van zijnder grootmoedere van der zilver zyde uit desen huuse van Daraengie, Cecilien, Napels, Piaymont, van Castilien, van Calabren; ende Adolf van Cleve ende vrouwe Marie waren andersweers, commende uit der croone van Vranckerijcke, ende Philips van Cleve was gheborn te Keynoet.

[Item, in dit jaer, up Sente Laureynsavont, quam Mer Joos van Ghistele, hoochbailleu anne, ende vier nieuwe dienaers met hem. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer was ghemaectt de peys voor der Sluys in Cassant, daer de grave van Sassen 't casteel van der Sluys als stadhouder van den coninck van de Romeynen, ende synen sone hertoch Philips in was ghesloten; den selven peys den xxix^{en} Ougst xcij (K.M.)

- Den xxix^{en} Ougste was hier te Ghendt uitgheroupen dat de lieden van Ghendt sauden doen totten ghetale van hondert vijftich den voetval den hertoghe van Sassen, in den name van hertoghe Philips. (Pr. Ar.^{B.})

- Item, in dit jaer deden die van Ghendt te Hulst den grave van Sassen, als stadhauwer generael, de ommagic met

alle de dekens van den liij neeringhen, ter causen van den inhauden van den selven peyse, ende waren in ghetalle van personen van de dry leden van der stede hondert en vijftich notable. (K.M.)

1493.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Joos Triest.

Willem van Ste. Jacobshuus.

Gillis van den Eechaute.

Jan Hueribloc.

Jan van den Moure.

Lievin Uutermeere.

Philips Brakelman.

Claeys van der Boven.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Jan van den Kethulle.

Mer Jan de Grutere, heere van Exaerde.

Joos Steel.

Lievin de Vos, tapitwevere.²

Gillis van Zonnemare.

Gillis de Bels.

Joos van Dixmude.

Meester Daneel van den Bossche.³

Joris Sloc.

Jan van der Eecken, scipman.

Claeys de Vriese.

Jan de Schermere.

Joos Bette.

Geerolf van Coudenhove.

Jan van der Eecke.¹

Lievin de Cuervere.

Heynric de Lieve.

Jooris van Kercvoerde.

Pieter Aelgoet.

Philips Nevelinc.

Lievin Dherde.

Pieter Martins.

Vincent Mayaert.

Jan de Smet, f⁶ Boudijns, over hem Lievin Gillis van der Stoet.

Brughersone.

Christoffels de Wale.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

2 Lievin de Vos, leghwerkere. S.B.

3 Daneel van Brakele. S.B.

1 Jan van der Eecke, drapier. S.B.

Willem van Ste. Jacobshuus.

Boudijn van der Donct.

Item, in dit jaer was Mer Joos van Ghistele, rudder, hoochbailliu van Ghent by letteren van non-prejudicien, om dies wille dat hy poortere van Ghent was.

Item, in dit jaer was vrouwe Margriete wederghesonden uit Vranckerijcke, de sustere van grave Philips onsen prinche, ende was brocht ende gheconvoeyhert by den heere van Coordes, marscalc van Vranckerijcke met vele edele mannen ende scoonen state ende met vele scadts ende schoone juweelen, ende was also brocht ende gheleverd tot Valenchiene, ende van daer trocken de Franchoeysen weder omme, ende quam also daer evengauwe naer Brabant tot ontrent Mechelen, daer haer de hertoghe Philips mindelic ontfinc.

Item, in dit jaer was 't zoeten winter dat de beesten niet vele ofte niet up 't stal en stonden.

[Item, in dit jaer, 's woensdachs in de quatertemperweke, in de Sincxendaghen, den xxx Meye, soo was te Ghendt uytghelesen de peys van Vranckrijck tusschen den coninck ende hertogh Philips van Bourgondien, den grave van Vlaenderen ende syne landen. (K.M.)

- Item, in 't selve jaer, den xix Ougst, soo overleet deser weerelt Frederijck, keyser van Roomen, vader van den coninck van de Romeynen Maximiliaen, ende overleet binnen der stede van Lens, ende wert begraven in de hoochstat van Oostenrijck, Weenen. (K.M.)

- Item, den iij November was te Ghendt het ghelycghestelt: den Andries iij sc. viij grooten, den dobbelen iij grooten. (K.M.)

- Item, in dit jaer begonst te reignerden de felle pocken, die men noemde de pocken van Napels. (K.M.)

- Den 8sten van January wiert het coninchrijck van

Grenaden ghewonnen door den coninck Don Ferdinand ende de coninginne syne vrouwe. (K.M.)

- Op den Sacramentsavont quam de hertoghe van Sassen binnen Ghendt, ende ghynck metten helegen Sacramente van Ste. Jans te voeten, ende met hem was zynen zoone Heindrick. (Pr. Ar.^{B.})]

1494.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Daneel Goetghebuer.

Gillis van den Bossche.

Olivier de Cleerc.

Jan Gheysbaert.

Willem de Vos.

Boudijn van der Donct.

Boudijn Kerssins.

Laureyns de Groote.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Joncheer Louis van Massemen.

Meester Philips de Grutere.

Willem van St. Jacobshuus.

Heynric de Vettere.

Jan van der Boven.

Claeys de Ghier.

Gillis van den Eechoute.

Lievin van Leyns.

Jan van der Asselt, mueleneere.

Wouter Mestdach.

Jan de Lieve.

Meester Jan Impens.

Rijckaert van Liekercke.

Geerom Borluut, f^s Geeroms.¹

Claeys van der Bruggen.

Jan van der Bruggen.

Boudijn de Moor.

Gillis de Vriese.²

Jan de Ploughere.

Lievin de Vos.

Jan van Wijchuus.

Adriaen Andries.

Jan van Loo, f^s Adriaens.

Jan de Roovere.

Jan van den Haute.

Jan de Vriese, rootverwere.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

¹ Geerom Borluut, f^s Geeraerds. S.B.

² Claeys de Vriese. S.B.

Jan van der Venne.

Boudijn van der Donct.

Item, in dit jaer (op Ste. Stevensdach. Pr. Ar.^B) was dlant van Vlaenderen ontfanghen by commissyen an den Screyboom, up Sente Vincensdach, by den grave van Baden, den grave van Hoorne, den heere van Nassauwen, Mer Bauwin van Rysele ende den president van Vlaenderen.

Item, de ballingen hadden gracie alle de ghuene die huerlieder tytele overgaven binnen vj weken, ende niet anders, ende ontfinc hertoghe Philips Vlaenderen.

Item, in dit jaer wart de coninc Kaerle, coninc Lowijcx zoone, gheweldich coninc van Napels, ende in 't wederommekeeren hadde hy eenen grooten strijt jeghens den hertoghe van Melanen met zyne medehelpers die den zelven coninc wilden beletten te passerene in dezelve voyage; ende men seyt dat doe eerstwaerf de siekte beghonst te regneren van de pocken.

1495.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Lodewijck van Marke, f^s Lodewijcx.

Jan van der Venne, overdeken.

Lievin Utermeere.

Joos van der Saffele.

Jacob Clauwaert.

Heynric de Lieve.

Joris van Kercvoerde.

Claeys van daer Boven.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedelee.

Mer Roeland van Wedergrate, ruddere.

Joos Triest.

Daneel Goetghebuer.

Jan Everwijn.

Jan van der Eeken, scipman.

Boudijn van der Donct.

Mer Jan de Grutere, heere van Exaerde.

Heynric van der Camere.

Lievin van Loo, f^s Adriaens.

Jan van der Asselt, drapier.

Michiel van Overloop.	Roelant de Baenst, f ^s Meester Roelants.
Philips Symoens, huvettere.	
Arend van Grijspeere.	Jan de Peystere.
Jeronomus Mannins.	Andries de Muenc.
Luuc Minne.	Lievin Diericx, in de drie Duven.
Jan de Buecle.	Lievin de Vechtere.
Jacob Everaert.	Jan de Meestere.
Willem de Cleerc, f ^s Gillis.	Christoffels Peterins.
Olivier de Cleerc.	

Heuverdeken. *Deken van de Weverie.*

Jan van der Venne.	Symoen de Voghele.

Item, in dit jaer begeerde de grave Philips, up den xj in Meye, an die van Ghendt dat zy hem zauden conserveren te moghene heffene up dlant van Vlaenderen de somme van xxvij^m croonen, daer up dat hem gheconseerte waren van den ghemeenen insetenen te doen heffene, anghesien den scamelen staet van den lande ende der stede, de somme van x^m croonen, ten vier scellinghen grooten 't stic.

Item, in dit jaer waren ter lavenessen van de scamelen insetenen, den iiij dach in Hoimaent by consente van scepenen ende de ghemeente van Ghent de assyse van den grane afgeset, van elc halstere graens eenen grooten.

Item, in dit jaer, den xxx in Hoeimaent, begeerde hertoghe Philips up dlant van Vlaenderen cxx^m cronen van iiij sc. gr. 't stic, waer up de drye leden deser stede in andwoorden gaven dat zy 't gherne conseerde te deser waersten hem te ghelyevene in zyne begeerte als boven, by condicie dat die van Ghent zullen ontstaen over huerlieder poortie met de somme van v^m guldenen.

[In dit jaer, op den xxij van de Wedemaent, was up den sondach van de Triniteyt, een seer groot ongheweere. (K.M.)]

1496.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Jan Hueribloc.

Pieter Damblain.

Lievin Leys.

Willem van Ste. Jacobshuus.

Lievin Donaes.

Jan van der Eecken, drapier.

Claeys van der Bruggen.

Wouter Mestdach.

*Schepenen van der Kuere.**Schepenen van Ghedelee.*

Mer Adriaen van Raveschoot, ruddere.

Joos van Zaemslach.

Jan van der Venne, smet.

Heynric de Muenc.

Jan van den Denne.

Quintin van Bouchaute.

Joos Bette.

Meester Gaultier Alaerdt.

Meester Jan van Sycleer.

Jacob Goetghebuer, up de Mude.¹

Daneel van den Hane.

Philips Damman, scipman.

Jan Sersanders, f^s Daneels.

Geerolf van Coudenhove.

Claeys de Vriese.

Jacob Utendale.

Jooris Sloc.

Daneel Dauwtere.

Lievin van Loo, f^s Karel.

Jan de Brune, over de Nieubrugghe.

Jan Sanders, in den Papegay.

Jan Willems, curdewanier.

Laureyns Dullaert.

Thomas de Vos, f^s Arends.

Christoffels de Wale.

Jan de Troeyere.

*Heuverdeken.**Deken van de Weverie.*

Jan Hueribloc, smet.

Symoen de Voghele.

Item, in dit jaer huwede hertoghe Philips met vrouwe Joanne te Liere, in Brabant, ende was de autste dochtere van den coninc van Spaengien.

1 Starf up den Half Ougstavondt. S.G.

Item, in dit jaer dede hertoghe Philips zyne eerste intreye binnen Ghent met vrouwe Joanna, zynen wyve, up den xv in Maerte, ende als zi in dlant quam, zoo quam zi ende arriveerde in Zeelant, ende trac naer Andworpen, daer zi met triomphen anquam, ende van daer naer Liere, daer Philips haer trauwede ende besliep; van danen trocken zy naer Brusele ende also naer Mechelen, ende van danen quamen zy te Ghent.

[Den v^{en} dach van Maert so traude hertoghe Philips binnen der stede van Liere in Brabant Joanna van Spaegnen, ende t' huerlieder blyde incompte was hier binnen Ghendt zeer rijckelick gheviert van in Ste. Joorispoort tot in 't Hof te Walle. (Pr. Ar.^B)]

Item, in dit jaer was te Bruusele uitgheroepen de ordonnantie van den ghelde by grave Philips ende zynen raed, volgens de valuwatие aldoen gheordonneert.

1497.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Arent van Grijspeere.

Philips Symoens.

Christoffels Vijt.

Luuc Minne.

Olivier de Cleerc.

Jooris van Keercvoorde.

Jacob du Buisson.

Lievin Utermeeere.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Claeys van den Moure.

Joos Triest.

Joos van Melle.

Boudijn van der Donct.

Symoen de Voghele.

Claeys van den Eechaute.

Lievin van Leyns.

Jacob Fransman.

Jacob van der Eecken, scipman.

Lodewijck van Marke.

Jan van Wijchuus.

Roelant de Baenst.

Sanders van Vaernewijc, heere van Bost. Meester Roeland Zoete.

Jacob Boudins.

Willem Leys.

Jan de Scermere.

Wouter Mestdach.

Jan van Loo, f^e Adriaens.

Pieter Leeman.

Lievin de Vechtere.

Heyndric van Leeuwen.

Jan de Peystere.

Jacob de Grave, hudevetter.

Pieter Martins.

Heuverdeken.

Deken van de Weverie.

Jan Hueribloc, smet.

Daneel Goetghebuer.

Item, in dit jaer was de banc van scepenen ommeghekeert, want die ghecoren waren scepenen van der Kuere waren by de commissarissen ghestelt scepenen van Ghedelee, ende de scepenen van Ghedelee waren ghestelt scepenen van der Kuere, ende also verandert.

[Dese voorscrevene jaerscare waren naer 't overbringhen van den kiesers verandert by den commissarissen ons gheduchten heeren de bovenscreven bancken, te wetene: de onderbanck by den kiesers overbrocht als raed of scepenen van Ghedelee was ghestelt boven ende ghemaect scepenen van der Kuere, ende de upperbanc was ghestelt beneden als scepenen van Ghedelee. (S.B.)]

- Item, in dit jaer waren by commissarissen de weth die boven staet beneden ghestelt, om dat de kiesers ter liefde van den prince eenighe in de wet niet stellen en wilden. (K.M.)]

Item, in dit jaer begeerde hetoghe Philips up dlant van Vlaenderen vj^cxx^m croonen, te vier scellinghen grooten 't stic.

Item, in dit jaer was gheconsenteert de vrye maert te Halfvastenen xiiij daghen lanc gheduerende.

Item, in dit jaer overleet coninc Kaerle van Vranckerijcke, de zone van coninc Lodewijc, ende Lodewijc, hertoghe van Orliens, waert coninc van Vranckerijcke.

Item, in dit jaer, up den Beloken Paesdach na de noene, viel ende brack de draeyende brugghe, daer men gaet over de Scelde naer Sente Baefscloostere, ende daer verdranc vele volcx in 't watere (wel xxvij lieden. Pr. Ar.^{B.}) ende daer waerter vele ghevist; endelinghe waerter ghevist eene vrouwe die swaer ghinc van kinde, alle de daghe te gheliggene, de gheselnede van Daneel Praet, ende ghevist zijnde ghelach terstondt van haren kinde, ende 't kint waert ghenaempt Daneel, de welcke men naermaels langhe ende vele jaren noemde Neelken Praet, ende was simpel ghebooren, ende bleef simpel tot zijnder doot, ende waert een aut man.

Item, in dit jaer waert vrouwe Margriete weduwe van den zoone van den coninc van Spaengen, ende traude daernaer den hertoghe van Savoeyen.

Item, in dit jaer was de Witte Roose ghevanghen in Inghelant.

[In dit jaer wart te Londen in Ynghelandt gherecht de Witte Roose, omme dat hy hemlieden gheerne ghemaect hadde conynck van Ynghelant. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, in dit jaer dede bisscop Quick zyne intreye te Brugghe, ende waert daer gheconsacreert ende ghewijt den v in April.

Item, in dit jaer was by colatien ghevraecht ter begheerte van hertoghe Philips, ende hem 't selve gheconsenteert te wesene binnen der stede van Ghent een scietspel van den voetboghe ter begheerte van hertoghe Philips.

[In dit scepdom was binnen dezer stede een rijckelick schietspel, daer af dat die van Berghen in Henegauwe den upperprijs wonnen, den welcken was zes zilveren kannen. (Pr. Ar.^{B.})]

Item, den vijf Hoeimaent gaf men de ghemeente te kennen dat de stede van Ghent t' achter was xix^mvij^cxl. p. gr. diverse rentiers, ende dat boven den renten van den lande van Vlaenderen.

Item, als den grave van Vlaenderen gheconsenteert es up d' lant van Vlaenderen honderd duusent cronen, dan es de stede van Ghent portie zes honderd pont grooten.

[In dit jaer begonst men te maken de brugghe achter 's Princhenhof. (Pr. Ar.^{B.})]

1498.

's Heeren kiesers.¹

Der stede kiesers.

Jan van der Venne.

Jacob Hueribloc.

Gyselbrecht Dullaert.

Gillis van Waesberghe.

Jan Sersanders.

Jan van den Denne.

Pieter Damblain.

Boudijn de Voghele.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Joncheere Louis van Massemine.

Mer Jan de Grutere, heere van Exaerde.

Jan Hueribloc.

Joos Steel.

Meester Pieter de Rijcke.

Jan van Buerwaen.

1 Volgens andere handschriften waren in dit jaer 's Heeren kiesers: Daneel Goetghebuer, Mer Gautier Alaert, Jan Sersanders, Mer Roelant Zoete. Der stede kiesers: Joos de Vechtere, Joos van Saemslacht, Jan Dhane, Jan de Peystere. (Pr. Ar.^{B.} en K.M.)

Arend van Grijspeere.	Jan van der Eecken, scipman, over hem Jan de Ploughere.
Luuc Minne.	
Michiel van Overloop.	Jan van der Eecken, drapier.
Christoffels Vijt.	Jan van Ackere. ¹
Jacob Everaert.	Meester Symoen van der Haghene. ²
Jan de Brune, an de Nieubrugge.	Jan van der Asselt, in de Scelstrate.
Lievin Baers, f ^s Gillis.	
Willem de Clerc, f ^s Gillis.	Fransoys Heindricx.
Jan van den Burne.	Jan de Lieve.
Gillis Coppins, f ^s Pieters.	Joos van der Saren.
	Thomaes de Vos. ³
	Joos van der Zaffelt.

*Heuverdekenen.**Deken van de Weverie.*

Philips Symoens.

Jan van Wijchuus.

Item, in dit jaer was de incomste van alle de steden die ten scietspele quamen van den voetbooghe, te wetene den xx^{en} en xxj^{en} van Meye.

Item, voor 't Stadhuis stonden de prysen, alle scoone zelveren cannen, danof den upperpris was zes zelveren cannen, ende also voort.

Item, up de plaatse van Sente Joorishuus tot den Beelfroote waren ghestelt up elc ende een doelhuus met eender scoonder alleye ghedect met scaelgien, ende also scoene ghescildert, ende die van Berghen Sente Winnocx wonnen den upperprijs, Berghen in Heneghauwe den naerprijs.

Item, in dit jaer, den xv Novembris, was gheboren, in de stede van Bruusele, de eerste dochter van den grave Philips

1 Jan van den Ackere, crudener. S.B.

2 F^s Mer Geerolfs.

3 In den Eenhoorn. S.B.

ende vrouwe Joanne, ende was ghenaempt Leonora, up Sente Andriesavont.

Item, in dit jaer dede manscip hertoghe Philips den coninc van Vranckerijcke, ter causen van den lande van Vlaenderen, ende uit dien zoo gaf hem de coninc van Vranckerijcke weder Arien ende Hesdin, met al huerlieder toebehoorten, volghens den apoeintement by den coninc ende zynen rade afghedaen ter eender zyde, ende grave Philips ter ander zyde.

[In dit jaer wart binnen de stede van Bruusele gheboren Eleonora, dochter van den hertoghe Philips, by Joanna des conyncx dochtere van Spaengnen. In 't zelve jaer ontfinck hertoghe Philips van den conynck van Vranckerijcke de stede van Bethunen, met haerlieder toebehoorten, ende hertoghe Philips dede den conynck manschap van dat hy van de croone haudende was. (Pr. Ar.^{B.})]

1499.

's Heeren kiesers.¹

Der stede kiesers.

Philips Symoens, overdeken.

Olivier de Clerc.

Jan Alaerts.

Jacob Lammius.

Jan Utenuove, f^s Jans.

Lievin Utermeere.

Boudijn Roffins.

Daneel van den Hane.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeele.

Joos Triest.

Joos Bette.

Daneel Goetghebuer.

Jeronimus Mannins.

1 Volgens andere handschriften waren in dit jaer: 's Heeren kiesers: Christoffels Pauwels, Roelant de Baenst, Jan Heindriex, Lievin van Huffelghem; der stede kiesers: Joos Pauwels, Antonis Deynoot, Jan van Loo, f^s Adriaens, Pieter Braem. (Pr. Ar.^{B.} K.M.)

Jan van der Venne.	Boudijn van der Donct.
Meester Gaultier Alaerts.	Symoen Clocman, f ^s Symoens.
Jacob Fransman.	Lievin van Loo, f ^s Adriaens.
Claeys de Vriese.	Jooris Sloe.
Jan Sersanders. ¹	Philips Buridaen.
Meester Roeland Zoete.	Godewale van der Haghene.
Jan de Troyere.	Andries de Muenc.
Heindric de Lieve.	Pauwels Dullaert.
Gyselbrecht van der Poorte. ²	Fransoeys de Brune.
Pauwels van der Asselt.	Pieter van Wettere.
Lievin Dhooghe, f ^s Lievens.	Pieter Braem, f ^s Lievens.

Heuverdeken.   *Deken van de Weverie.*

Philips Symoens.	Jan van Wijchuus.

Item, in dit jaer ende scepdom, up Sente Matijsavont up den Scricnacht, was ghebooren te Ghent, in den Wal, Kaerle, eersthertoghe van Oostenrijcke, grave van Vlaenderen, daer 's morghens grote blyscepe omme bedreven was, ende djaer van gratien was inne ghegaen te Kersavont te vooren, naer de maniere van Roome, ende was kersten ghedaen den vij^{en} van Maerte, in Sente Janskercke te Ghent, ende daer was eene zeere costeliche alleye ghemaect van in 't Hof van den Prinche tot an de voornoemde Sente Janskercke, daer groote tryomphe up bedreven was van vierne ende diversche fygueren ghetoocht, ende die van Ghent sconcken den jonghen prinche een selveren scip, dat zes mannen draghen moesten in de kercke, zeer costelick.

[Den xxij dach van Sporcle, up Ste. Mathijsavont, zo wart te Ghendt in 't Hof te Walle geboren d'eerste zone van

1 F^s Daneels. S.B.

2 Guilebert de la Porte. S.B.

den hertoghe Philips by Joanna, des conynx dochter van Spaengnen. De peters waren: de prinche van Simay ende Mer Philips van Cleve, heere van Ravesteyn; ende zyne metere was vrou Magriete van Oostenrijcke zyne moye, ende wart ghenaemt Carolus, ende men vierde zeer rijckelick, ende daer was eene alleye ghemaect van coorden ende men vierde van uter cappe an de voye van den Belfroote totter voye van an Ste. Niclausturre te Ghendt t'zyner gheboorten, ende wart kersten ghedaen den vii^{en} dach van Maert, ende wart doe een hauten alleye ghemaect vijf voeten hooghe van der eerden van in 't Hof te Walle tot in Sente Janskercke voor den hoogen choor, over welcke alleye de gheheelen stoet ghynck zeer tryumphantelijck. (Pr. Ar.^{B.})

- In dit Scependom was gheboren te Ghendt de hertogh Carel, die de hertoch Philips hadde by vrouwe Joanne van Spaigen, den xxiiii Sporkele, 's morghens ontrent den dry uren, ende was kersten ghedaen te Ghent in St. Janskercke, den vii dach in Maerte daer naer seer tryomphelijck, zoo dat diesghelijcke noynt ghesien en was te geender stede; daer ginghen mede bisschoppen, abten, prelaten, ende alle de heeren geestelijcke ende weerelijcke, ende daer was een alleye ghemaect van 't Princenhof beginnende tot in Sent Janskercke, aldaer men 't selve kint met allen den staten van den landen over droegh, welcke staten ende heeren met den kinde gaende ter kercke waert, wierpen met hantvullen ghelt in 't volck, gaut ende selver, roepende: Vive Bourgoigne! Ende 't selve kint was ghedreghen van den douagiere, weduwe van den hertogh Karel, ende de zelve galderye was vijf voeten hooch van der aerden, ende met lenen over beyde de syden, ende doen quam vrouwe

Margriete, weduwe van den sone van Spaingnen, wederomme te Ghendt, was meter ende de dowagiere, ende de heere prince van Simay was peter. (K.M.)]

Item, up den v Maerte quam vrouwe Magriete uut Spaengnen, grave Philips sustere.

Item, in dit jaer xxv Decembris, was't ghaut ende 't selvere ghestelt up zijn ghewichte ende werdde.

[In dit jaer, den xii^{en} dach van Ougste zo heeft Pyasetus (Bajazet) de x^e turxsche keyseren ghewonnen Morea ende Modon. (Pr. Ar.^{B.})]

1500.

's Heeren kiesers.

Der stede kiesers.

Willem Sloeve.

Pieter van der Doerne.

Claeys van der Bruggen.

Gillis van den Bossche.

Jacob Hueribloc.

Jan de Brune.

Joos van der Saren.

Jan Clouckaert.

Schepenen van der Kuere.

Schepenen van Ghedeelē.

Claeys van den Moere.

Mer Jan de Grutere, heere van Exaerde.

Philips Symoens.

Jan van der Eecken, drapier.

Symoen de Voghele.

Jan van Loo, f^s Adriaens.

Roeland de Baenst.

Sanders van Vaernewijc, heere van Bost.

Joos van der Zaffelt.

Heynric de Muenc.

Jacob de Vettore.

Heynric van der Cameren.

Jan van der Asselt.¹

Jan Willems.

Pieter van der Hoeyen.

Jan Heindricx.

Lievin Wanzele.

1 Up den Coorenaert. S.B.

Jan van der Bruggen, t' Ste. Baefs.

Jan de Peystere.

Gillis de Brune, witledertauwere.

Lievin van der Haghe, wullewevere.

Lievin van Huffelghem.

Anthonis Deynoot.

Joos de Vechtere.

Lievin van der Haghe, scipman.

Heuverdekenen.

Deken van de Weverie.

Claeys van der Bruggen.

Jan van Wijchuus.

Ontfanghers.

Jan van der Venne, als tresorier.

Mr Guy de Baenst, ontfangher van de wercken, sone van Roelant, ridder.

Guillaume de Cleerck, van de Yssue.

Item, de gulden poorte was te Romen openghedaen, die vele jaren ghesloten ende toeghemetst hadde gheweest.